

FINTA KATA

ATTILÁM
FELNÖTT ÉLETE
ÉS ALKOTÁSAI

*A címlapon: Buday Attila a szigligeti Alkotóház könyvtárában 2008-ban,
akí a bemutatott képeit színes filctollal festi.*

★

*Ez a második kötet, amely Attila fiammal kapcsolatos. Az első megjelent
Gyermeğim Attila címen, a Napvilág gondozásában, a DIGI kötetek között
(2006-10-16) ifjú koráról, élete 1961-2004 szakaszáról.*

★

*Újabb kötetemben említés történik sorsának alakulásáról, élete
fontosabb állomásairól és csodálatra méltó alkotásaiból szeretnék
bemutatni képeket.*

Bevezető

Az én kedves fiam, Attila már 2015. február 11-ikén betöltötte az 54. évét és a jó Isten megengedte, hogy beléphetett az 55. évébe. Azt is megköszönöm, hogy már lassan magához tér a nagy megpróbáltatások után, ami Dunakeszin érte, azon a helyen, ahol 18 éves korától 2012. augusztus 8-ig élt. Sajnos, ott az utolsó két évben olyan trauma érte őt, ami az egészségét is kikezdte. Korábban mindig kedves, vidám emberként élte életét.

Sajnos, én nem értesültem olyan fontos változásokról, amiről – elkésve – tájékoztattak, olyan magatartással vádolták, aminek nagy részét csak kitalálták, illetőleg egy gyógyszernek a mellékhatása olyan változásokat produkált nála, amiről én csak később szereztem tudomást.

Mindannak nem kellett volna megtörténnie, ha nem tömik olyan gyógyszerrel, amely számára ártalmas volt, mert a mellékhatásai váltották ki nála a tüneteket, amit velem nem közöltek. Egyébként sem lenne szabad a gondozottakkal úgy bánni, ahogyan tették; a bajok az ott tevékenykedők hibájából – keletkeztek. Nekik kellett volna elolvasni annak a gyógyszernek a súlyos mellékhatásait, s nem nekem, amikor nyári vakáción itthon tartózkodott (s később derült ki, hogy két évig adagolták neki.) Egyébként olyan erős gyógyszerre nem volt szüksége, csak a kényelemük érdekében osztogatnak a rájuk bízottaknak a különféle nyugtatókat, hogy csöndben legyenek. S ha már ezt megtették, legalább kivizsgáltatták volna, miért történt olyan változás a magatartásában, s ott kellett volna kezeltetni, nem kitessekélni máshová, hogy mások tegyék helyre azt, amit ők elrontottak.

Beigazolódott, amit én itthon azonnal fölfedeztem, hogy a két évig adagolt erősebb gyógyszer okozta a súlyos gondokat, s amint azt itthon megszüntettem, az állapota javult, s lassan talán örökre elfelejtetheti – vele és a családjával.

Ugyanis új otthonba beköltözött, először szorongott, de napok múlva megszokta, és semmiféle gond nincs vele.

A részleteket a továbbiakból megtudják, milyen szenvedéseken kellett átesnie az én kedves fiamnak, aki mindig szorgalmas és ügyes volt, mindenütt megjelenhetett velem, sosem kellett miatta szégyenkeznom. Gyönyörű rajzokat alkot színes filctollakkal, azokat szeretném itt az életének fontosabb eseményeivel együtt Önöknek bemutatni.

Az olvasáshoz és az ő különleges látásmódjának érzékeléséhez kellemes perceket kívánok. Lapozzák az oldalakat szeretettel, megértéssel.

2015. augusztus 15-én fejeztem be a mappa munkálatait.

A kötetet készítette és képeit mappába foglalta édesanyja és gondnoka:

Finta Kata

1.

Lépünk vissza a múltba, milyen volt a sorsunk, azokat az időket rögzítettem első kisregényemben, címe: *Gyermelem Attila*. Abban vannak megörökítve sorsunk fordulatai, az, hogy apja kisfiát megtagadta, mivel olyan szindrómával született, ami egész életét, a családot is befolyásolta. Én mégsem bántam meg, mert kedves gyermek, sok mindent megtanult az életben, s vele szégyent nem vallottam.

Nem tehettem mást, mint azt, hogy útjaink elváljanak, beadtam a válópert. Életem regényének 8. fejezetének befejezéséből idézek: „Bár a fényképen háromévi tortúra után elgyötörten nézünk a fényképezőgép lencséjébe, mégis, a következő időszak – otthonunk falai közt – nyugalmat jelentett számunkra, nem kellett többé félnünk és rettegnünk, hogy „apuci” naponta mit talál ki bosszantásunkra. Minden este eszembe jutott a budapesti kis templomban elmondott könyörgésünk, s lám, ODAFÖNT meghallgattak bennünket!

Számomra fontos, hogy bensőmben, lelkemben is rendezni tudtam az elmúlt időket.

A Szalézi rend kis templomába mentem, ahol egy idős atyának mondtam el röviden kálváriánkat. Tudvalévő, hogy katolikusoknál a házasság = szentség, ezért azt csak Isten bonthatja föl. E súlyos tehertől akartam megszabadulni. Az idős atya a hallottak után föloldozott engem. Jóérzéssel mehettem áldozni. Ezek után már „csak” az a feladat vár rám, hogy gyermekeimet emberségre neveljem, hogy az életben megállják a helyüket.”

1965. szeptember 3-án fejeződött be a három éven át elhúzódó bontóperünk¹, mivel „kedves apuka” végképp’ nem bírta elviselni kisfiúnk vele született down-szindróma miatti másságát, ami miatt hamar felfordult a családi béke, a gyermekeim nyugodt és biztonságos életét féltve, elváltam tőle; vállalnom kellett az egyszülős nevelésnek, családi élet minden nehézségét és kockázatát, kezdeményeztem a válást.²

Azon a napon mondták ki számunka a megnyugtató ítéletet. Ugyanis kinszenvedéseket kellett átélnünk gyermekeim apja miatt, mert nem törődött a családjával, járta a maga különös útját, semmi jót nem várhattunk tőle, csak megkeserítette az életünket fenyegetéseivel, az utolsó éveket már félve és rettegve éltük meg.

¹ A fényképen fenn: Megviselt idők szomorú arcai. Jobbra lent: Attila kisiskolás.

² *Gyermelem Attila* Kisregényemben rögzítve van, milyen lehetetlen életünk volt addig vele.

Mert ha egy családját szerető, róluk gondoskodó apa mellett én otthon gondozhattam volna kicsi Attilámat, nem került volna rá sor, hogy olyan hamar (7 évesen) megváljon családjától. De ha nehezebben is, egyedül felneveltem gyermekeimet, legalább nyugalomban, békességben éltünk.

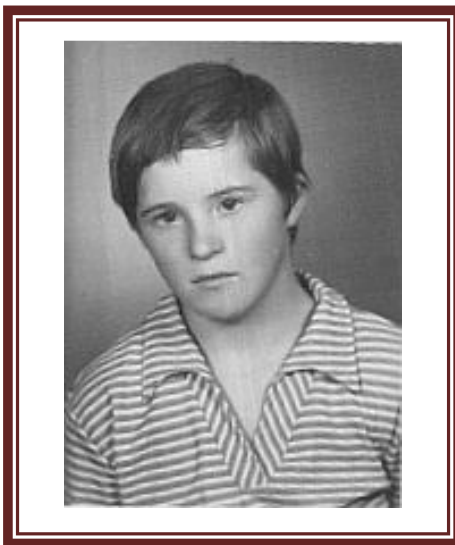
Ahogy végre magunkban maradtunk, nemsokára munkahelyemen főnököm jóvoltából lakáscserével otthagyhattuk szenvedéseink színhelyét, azt a lakást, ahol minket annyi megpróbáltatás ért. Így költöztünk át az akkor Lenin lakótelepnek nevezett szép környezetben épült új otthonunkba. Ott készült a fénykép.³ Kisfiam Budapesten tanult foglalkoztató általános iskolában, és 18 éves korában épült Dunakeszin a Down szindrómával születetteknek intézet, ahova sikerült őt elhelyezni.

Amikor teheti, az intézetben és megállás nélkül rajzol és festi a

Könyvtáramban böngészve, talált abból is nyer új ötleteket, és sajátja, alakítja képzelete szerint a külményeket, fotókat, hogy azok máhéteők. Ugyanis a legfiatalabb unomát szerzett, s amikor átnézte a melyik híres festő alkotta az eredeti

Fiatalkori életét már korábban ahogy teltek az évek, úgy folyt örömmel és időnként bánatokkal. ban átélt évekről emlékezem meg, eszembe jutnak az események. Eb-fiam szép filctoll-rajzait és képeit,

Kicsi gyermekkorra kedves emlé-emlékeztem első kötetemben, melynek címe: Gyermelem Attila igaz története. Azonban némely eseményt, fiatalkori emléket itt is szeretném megörökíteni, amelyek még a múlt században történtek.

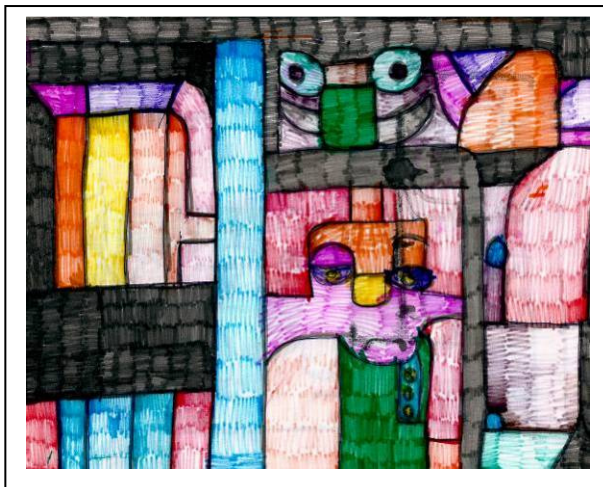

ittthon leül az asztal mellé szép képeket.

művészeti köteteket forgatja, fantáziája szerint úgy rajzölönböző rajzokat, híres fest-sok lesznek, mégis felismer-kám művészettörténeti diplo-képeket, mindjárt ráismert, képeket, festményeket.

leírtam egy kis kötetben, de családom élete gondokkal, Továbbiakban Attila ifjú korá-olyan sorrendben, ahogy ben a kötetben bemutatam amelyeket eddig alkotott.⁴

keiről és gondjainkról meg-

³ Attila fényképe 1970.

⁴ Alábbi képeken Attila színes filctoll-rajzai láthatók. Címük: Két pasi négy kéz és Ketten.

1997. október. – Egy ember életében sok megpróbáltatást kibír, de mindennek van határa. Előfordul, hogy a ránk mért sorscsapásokat már csak nehezen bírjuk viselni. Most én is úgy éreztem, hogy fejem fölött összezsúrtak a hullámok és hirtelen nem tudtam, mit tehetnék, hogy életem folyóját végre nyugodt mederbe tereljem.

Minden emberben a becsületességet, az egyenességet becsülöm legjobban, – ami szeretettel párosul. Első házasságomból nem okultam. Válásom után tíz év boldog magány (*úgy értem, házassági kötelék nélkül*), még egyszer elkövettem azt a hibát, hogy valakivel összekötöttem az életem, olyan valakivel, aki nem érdemelte meg. De akkor még nem tudhattam, mibe csöppentem valójában, sőt, azt hittem, könnyebb lesz az életünk a második házasságomban.

Aztán néhány évi együttélés után úgy is mondhatom, hogy amikor bizonyos jeleket észleltem, nem akartam tudomásul venni. Nem akartam, és Isten ne adja, hogy másodszor is ugyanabba a hibába essek, mint az első házasságban, hogy olyan emberben higgyek és bízzam, aki nem érdemli meg, aki átver és becsap...

Mindig úgy képzeltem el a házaseletet, hogy két ember között szeretet, őszinte elkötelezettség és a kölcsönös támogatás – természetes fogalmak. S mit kaptam ebből? Most már érzem, hogy egyik házasságomban sem élhettem meg ennek még a szikráját sem! (Képek az oldalon⁵)

⁵ Fent a kisházunk falát végig Attila képei díszítik. Fent A1-es lent A2-es képek láthatók.

Annyit azonban el kell mondanom: házasságom kudarcra ellenére, az egészben legfurcsább, hogy sok ismerősöm még engem irigyelt azért: milyen „jó dolgom van” mellette... Kivételt talán azok képezték, akik bizonyos cselekedeteinek szemtanúi vagy elszenvedői lehettek. Pedig azt, amit nekem miatta el kellett viselnem, senkinek sem kívánom. Már az elején becsapott, félrevezetett. Olyan dolgokat hallgatott el, amelyekről tudnom kellett volna, mielőtt összekötöttük az életünket. (Képek az oldalon⁶)

Sokszor arra gondolok, miért, miért kellett nekem több mint két évtizedet ilyen emberre elvesztem az életemből?

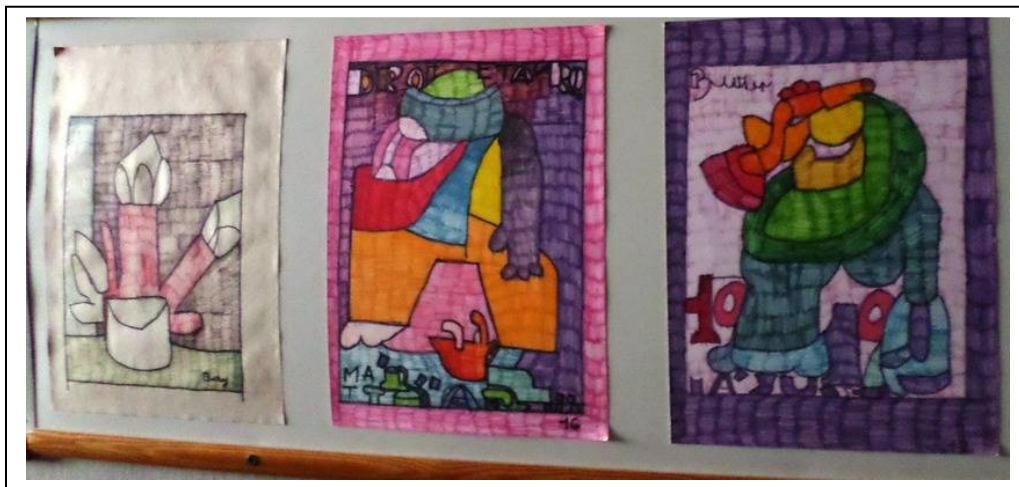
Második házasságomra ráillik Hans Fallada: Farkas a farkasok között c. regényéből egy idézet: *„Hogy voltam képes annyi éven át vele élni, és elviselni mindezt? – töprengett. – Úgy éreztem, lehetetlen akár egy hétig is vele maradnia, holott szinte húsz évig elviselte. Megfoghatatlan!”*

Mintha az én történetemet írta volna le. Én rajta is túltéve, még annál is tovább, 22 évig tűrtem! Talán azért, mert annyira elesett volt? Utólag arra gondolok, hogy sokszor gondoltam, meg kellene tőle válni, de egy kisvárosban, ahol már volt egy szinte botrányos válásom (aki mindent megtett, hogy bosszantson, és mindent kitergessen, ezért három évig elhúzódott a válási komédiája); most mindenki azt hinné, hogy én vagyok a hibás, mert aztán ő mindent megtett, hogy mások felnézzenek rá.

⁶ Képek a falon: A 3 és A 4

Férjem a helyi kórházba vizsgálatra ment, azonban beutalták a budapesti szemklinikára, mert itt nincsenek olyan felszerelések, amire szükség lenne. Csak egy vizsgálatról volt szó, talán még ma haza is jöhet. Én kísértem ki a buszhoz, a fővárosban idősebb fiam várta és elkíserte a klinikára. Másnap késő délután csengett a telefon, ő jelentkezett. (Képek az oldalon⁷)

Nagyon rossz volt a vonal, alig lehetett érteni, mit mond. Úgy kezdte, hogy ott kell maradnia néhány napra, aztán valami fontosat akar velem közölni a folyamatban levő kárpótlásokkal kapcsolatban. A telefon annyira recsegett, nem lehetett hallani, mit mond.

Ezért javasoltam, hogy holnap megbeszélünk mindent, a korai busszal indulva meglátogatom. Már becsomagoltam, s elviszem, amire még szüksége lehet. Ekkor megszakadt a telefonvonal.

Este nyugtalanság vett rajtam erőt. Elkészítettem a ruháimat, amit holnap magamra veszek, aztán lefeküdtem, hogy kipihenjem magam. Még egy kicsit olvastam, a szobában csak az olvasólámpa égett.

Hihetetlen dolog történt. Olvasás közben megnéztem az órát, kilencet mutatott. Fölnéztem a könyvemből, és a fotelban, ahol férjem szokott ülni tévét nézni, ott láttam őt most is, felöltözve. A képernyő felé fordult, mereven nézte a televíziót...

⁷ Képek az oldalon: A5 és A6 Ezek a képek is a szoba falán láthatók.

– Mi az? Káprázik a szemem? Hisz Budapesten van a Klinikán! Arra gondoltam, hogy a felgyülemlett gondok kikezdték az idegeimet. De mégsem, mert Attila már lefeküdt, és most megszólalt: nézd, Anyuka! Papa ott ül a fotelben... Valóban, még mindig ott volt merőn a képernyőt figyelve...

Nem értettem a helyzetet, de túltettem magam rajta, aztán elaludtam. (Képek az oldalon)⁸

Szombat reggel az útra készülődve, csöng a telefon. Ki lehet az? sietnem kell a buszhoz. A klinikáról egy orvos keresett. Kölcsönös bemutatkozás után a következőket mondja:

– Asszonyom! Sajnálattal közlöm, hogy férje tegnap este kilenc órakor meghalt (ez 1997. október 21-én történt). Én szóhoz sem jutottam.

Megdöbbenve gondoltam arra, hogy este éppen kilenc órakor látogatott hozzám. Részleteket nem közölve, az orvos elbúcsúzott. Arra gondoltam, hogy este, mikor megszakadt a vonal, férjem még valamit akart mondani... Aztán a fotelen ülve láttam előző nap, pont abban az időben, mikor már nem élt, de búcsúzni eljött hozzám... Talán kiengesztelni akart sok mindenért, mert a korábbi udvariassága ezt követelte. Eddig nem hittem ilyen történetekben, de *most velem megtörtént!*

Lányomat is meglátogatta... vele együtt intéztük Budapesten a hivatalos ügyeket, beszélgetés közben elmondtam az esetet. Arra gondoltam, azt fogja mondani, hogy képzelődöm. Ezzel szemben csodálkozva hallgattam, amit ő mondott nekem:

⁸ Képek a falon: A7 és A8-as

– Anyukám! Papa engem is meglátogatott, éppen aznap este. Kiengesztelni jött, sápadt arccal kért tőlem bocsánatot. Te tudod, miért.

Már olvastam és televízióban vagy ismerőseimtől hallottam hasonló történetet, hogy a hozzátartozójuk haláluk pillanatában megjelent előttük. Azonban ha nem velem történik hasonló eset, nem biztos, hogy tényként elfogadnám. De mindez velem megtörtént, s a pontos időpontját is följegyeztem; a mai napig magam elé tudom idézni a látottakat.

1998. január 7. Figyelni kell! Régi szép idők, amikor még Attila mindig itthon lehetett születés- és névnapokon.⁹ Forgatom a kötetek lapjait. Nocsak, itt is Attiláról írtam valamit: *Attilának ma van a névnapja*. Közel a karácsony, mindig úgy kértem el az ünnepekre, amikor már iskolába járt (Budapesten), hogy még ezt a napot is itthon velünk együtt töltsse el. Ajándékokkal köszöntöttük. Olyan kedves gyerek, csekélységekkel is örömet lehet neki szerezni. Csendes, figyelmes és ragaszkodó, mindent örömmel fogad, és megtesz, amire kérem. Milyen értékes ember lehetne, ha nem születik betegséggel... Vagy olyan apát választhattam volna, aki gondoskodna a család megélhetéséről, hogy én néhány évig itthon lehetnék, hogy velünk maradhasson még sokáig. (Fényképek)¹⁰

Nézem a folyószámlámat, ami tegnap érkezett, nem tudom, mit művelnek rajta? December végén

kétszer is befizettem nagyobb összeget, s az egyenleg nem egyezik az én számításaimmal... A banknál elmondtam, utána néznek és felhívnak telefonon. Egyszóval: Mindig figyelni kell!

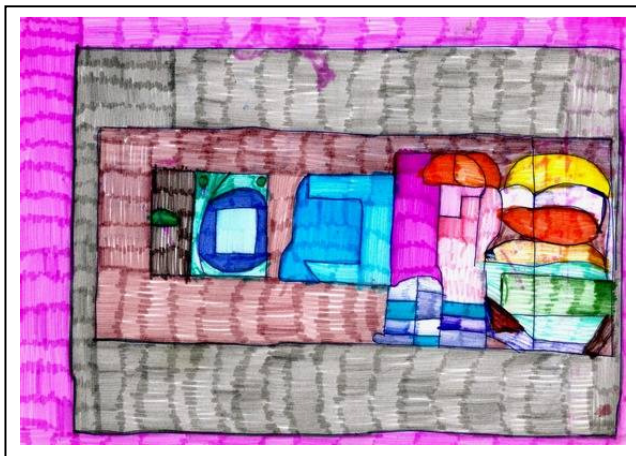
Aztán nyomozni kezdtem, s megállapítottam, hogy olyan pénzkivételek történtek nem csak most, korábban is, amit én nem vettem fel. Hosszabb ideig tartott, amíg azt a választ kaptam a banktól, hogy rendőrség útján kell kérnem, ha a pénzfelvételnél fölvetett képeket át akarom nézni... S akkor rájöttem valamire, de annyira bántó lett volna arról meggyőződni, hogy nem igényeltem, csak jobban figyeltem és vigyáztam a kártyámra. Az embert sok csalódás érheti az életében.

⁹ Azért jegyzem régi szép időnek, mert sok minden történik, amikor már ez is lehetetlenné válik, amire később még visszatérek.

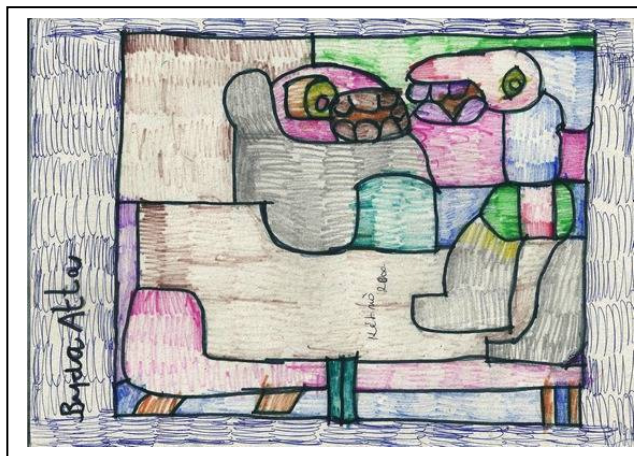
¹⁰ Fent balra: Attila egész kicsi korában. Lent jobbra: Három kisgyermekem a Palóc ligetben.

2.

1998. január 9. – Tegnap a postaládában Miklós (második férjem) nevére érkezett levél a Kárpótlási Hivataltól, aki már egy éve nem él. Talán ezt várta annyira. Arra gondoltam, visszaküldöm bontatlanul. Aztán mégis megnéztem, mi lehet benne, de egyelőre félre teszem, nem tudom, foglalkozzam-e vele? Úgy döntöttem, hogy írok néhány sort és megkérdezem, hogy ügyét csak ő vihetné-e tovább vagy megpróbálhatom-e én is? (Képek az oldalon¹¹)

Azt hiszem, megérdemelném, hiszen 22 évig egyébbel se foglalkoztam, mint az ő ápolásával. Ebből legalább vissza tudnám fizetni a temetési kiadásokat. Itt lóg a fejem felett, s nem tudom törleszteni.

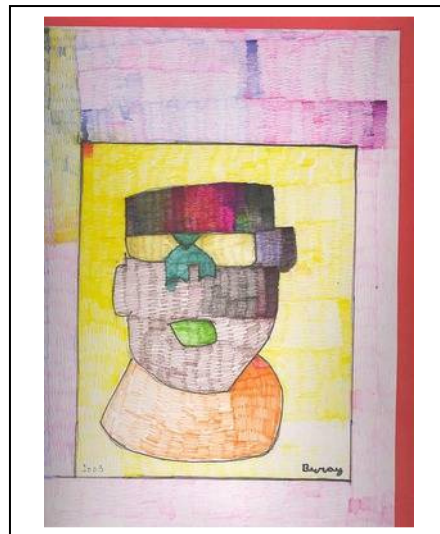
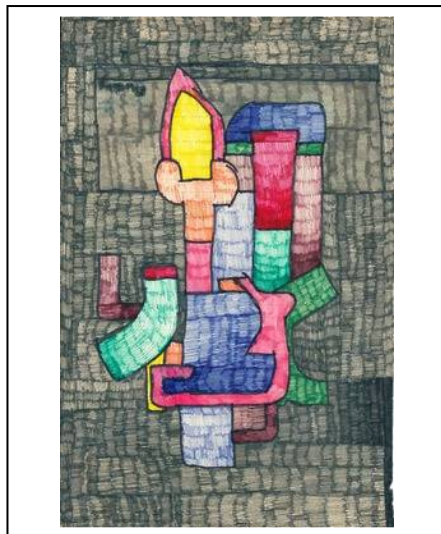
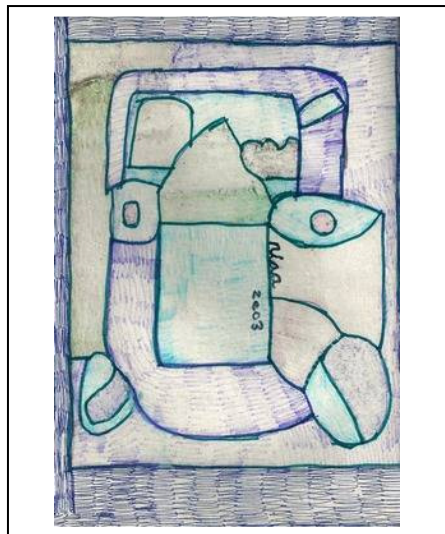

Mostanában megint szorgalmasan *gyakorolom az agykontrollt*. Sokszor segítséget jelent számomra, akad éppen elég gondom, amit meg kell oldanom.

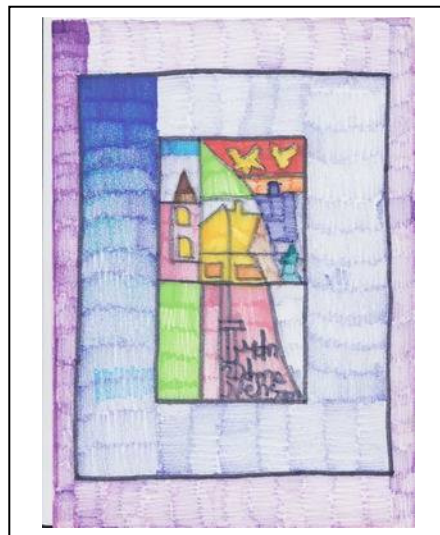
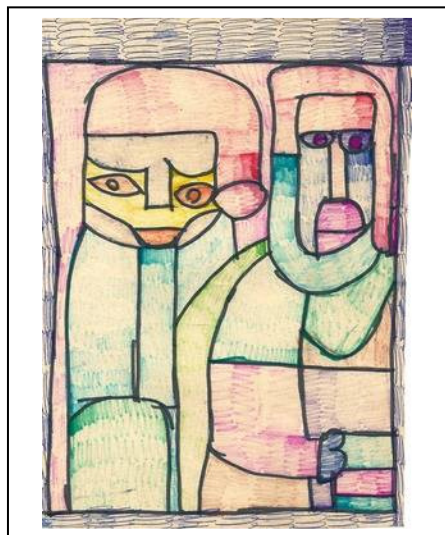
¹¹ Képek az oldalon fent balra: Ablakban, jobbra: Állat kalodában. Lent balra: Apa és fia – Bekaplak.

1999. január 10. vasárnap. Szalézi templomba mentem a kilences misére. Ebéd után kicsit pihentem, aztán Attilával egy nagyot sétáltunk. Visszafelé bementünk a temető-kápolnába.

Mécseseket gyűjtöttem. Arra kértem elhunyt férjemet, ha már életében – hogyan is fejezzem ki magam, hogy ne bántsam – szóval, elhanyagolt, és csak saját érdekeit nézte, legalább onnan túlról próbáljon segíteni a mostani bajaimban.

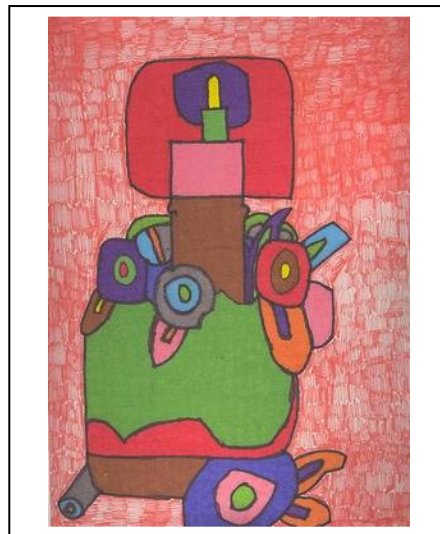
Ha csak egy kicsit is gondosabb lett volna, úgy, hogy beavat a dolgaiba, azt hiszem, most sokkal könnyebb dolgom lenne. Itt hagyott az összekuszált, rendezetlen dolgaival... Hazatérve, rendezgetem az összekevert iratait. A polcokon felhalmozva szanaszét minden... Még összerakni is nehéz. (Képek¹²)

Egy privát levél, egy nyugdíjjal kapcsolatos, aztán mellette kárpótlási ügy, közte a munkahelyével kapcsolatos iratok... Talán jobb lenne, ha szeméttárolóba dobnám az egészet. Minek bajlódom vele?

¹² Képek fent: 2003, Ég a gyertya ég... és Absztrakt. Lent: Apa és fia, Álva és dőlve és Ablakon kitekint

Mondhatom, életünk eseményekben gazdag, akadtak szép napok, de sorsunk nem várt fordulatait is leírom, hogy akik olvassák, tudják meg, milyen embertelen emberek is élnek, akik sok fájdalmat tudnak okozni a rájuk bízott, de sajnos, rájuk szoruló embereknek és akik úgy vállalnak el nehéz feladatokat, nem gondolják végig előtte, mi vár rájuk és azzal másoknak mennyi, de mennyi gondot, fájdalmat okoznak.

Nehéz idők jöttek számunkra.

Amikor egy gyermek down-szindrómával jön a világra, s az életet a gazdasági viszonyok is befolyásolják – sajnos, gyakran nem pozitív irányban – ráadásul olyan emberek, akiknek hivatásuk lenne segíteni őket és a családokat abban, hogy ne nehezítsék meg sorsukat, inkább azon fáradozzanak, hogy a súlyos bajaik elviselhetők legyenek. Kicsit vissza kell térnem ismét az időben. (Képek az oldalon¹³)

Attila Budapesten befejezve az általános iskola minden osztályát, ahol – természetesen inkább kezűgyességével kapcsolatos tantárgyaknál ért el jó eredményeket. Sajnos, az írás-olvasásban nem jeleskedett, ami nála érthető. Befejezve az iskolát, bizonyítványt kapott róla és a

magatartásáról olyan véleményt, hogy annak mások is örültek volna. A Down-szindrómával élők továbbképzésére épült intézetben, Dunakeszin kapott helyet, az akkor épülő otthonban, a leendő igazgató megígérte, hogy amikor az épület berendezése is elkészül, lakhatóvá válik, akkor oda vihetjük Attilát. Az igazgató testvére egy másik intézmény vezetője volt a Diósjenői otthonban, arra az időre fogadta Attilát, amíg a másik intézet lakhatóvá válik.

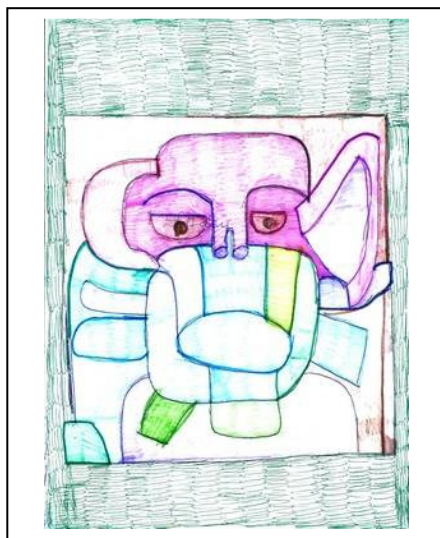
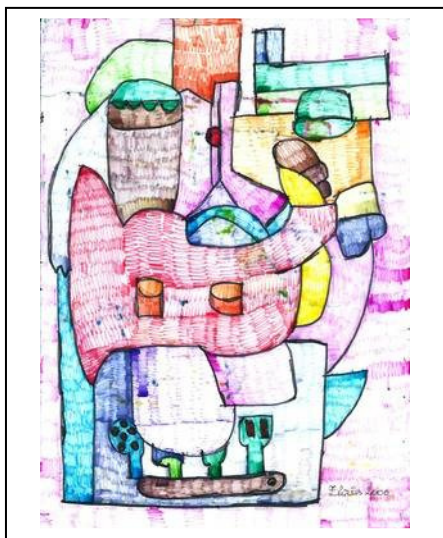
¹³ Képek fent: Anya csecsemővel, Asszony a javából és Asztaldísz. Fénykép: Attilával és két unokámmal.

Szép erdős helyen, kastélyépületekben lakott ott addig, amíg a nyári vakáció véget ért. Fénykép arról az időről, ahol Attilával sétáltunk a havas erdőben.¹⁴

Tizennyolc éves volt Attila, amikor elfoglalta helyét Dunakeszin, melynek a nevében is szerepelt, hogy az Down szindrómás fiatalok számára készült. Ott élt ötvenegy éves koráig. Nemsokára az igazgató nyugdíjba ment, más, nem odavaló ember vette át az intézet irányítását.

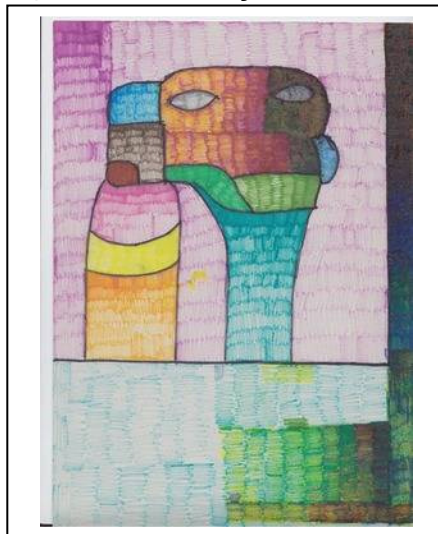
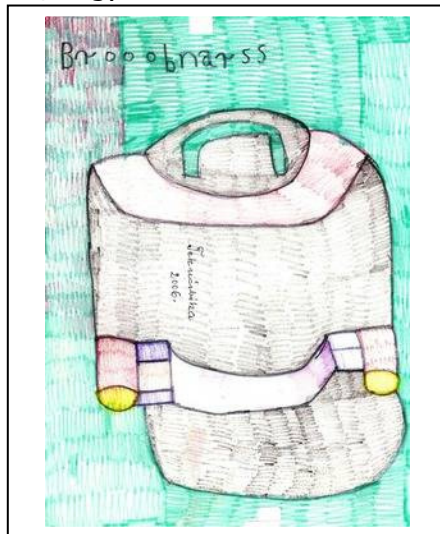
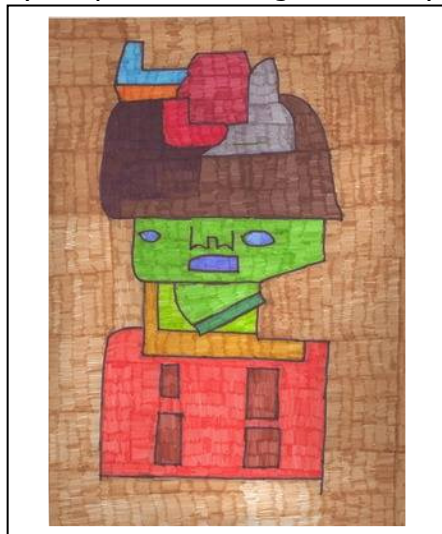
Ismertem, korábban is ott alkalmazták az intézményben, gyógypedagógusként dolgozott, de – nem tudom az okát, hogy miért, – elment onnan. Már akkor kitűnt, hogy a fiúkkal nem tud bánni, s ijedtségemre egy alkalommal behívott az igazgató. Közölte velem, hogy a gyógypedagógus előkészítette Attila áthelyezését máshová. Ilyenre nem számítottam, hiszen soha nem hallottam róla még említést sem tett senki. S akkor kérésemre az iratokat elkérte az igazgató, és nevetséges okokat talált benne, ezért visszavonta az egészet, Attila ott maradt. Ennek folytatása lett, amikor visszerült a nyugdíjba ment igazgató helyére. Először ijedten fogadtam, mi lesz most, hátha megint valamit kitalál...

Amikor átvette az intézet igazgatását, igyekeztem jó kapcsolatot tartani vele, mintha nem is tudnék a korábban elkövetett akciójáról, és sok mindent megtettem a jó kapcsolatért. Szabadságomat és időmet igyekeztem úgy beosztani, hogy Attila ne szakadjon el a családtól, hogy érezze, ránk mindig számíthat és lehetőleg minél többször velünk lehessen. A nyári nagy vakációban, húsvétkor és karácsonykor is, mindig itthon volt, sokszor igyekeztem az időmet annak megfelelően beosztani.

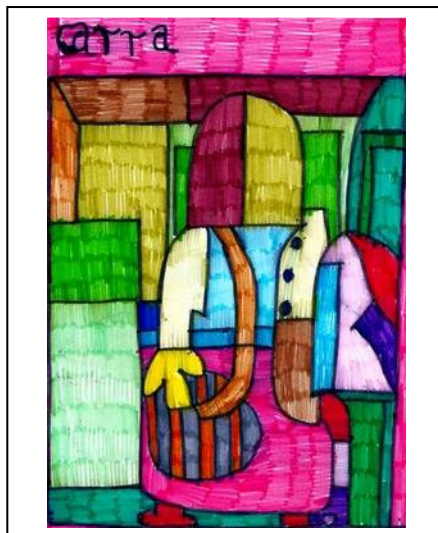
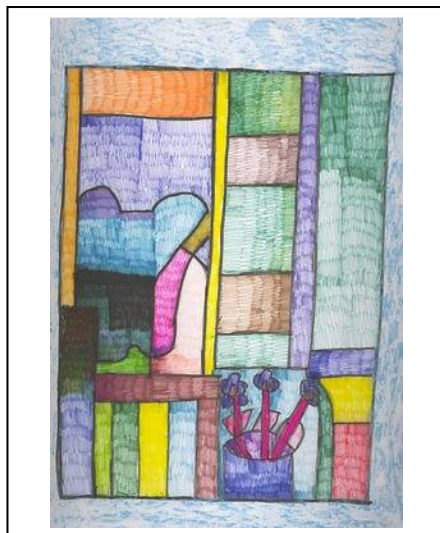
¹⁴ Fénykép: Attilával téli erdőben sétálunk. Lent Attila képei: Betört a fejem, Bánatos és Betapasztott száj

Amikor Attila itthon volt, főleg a hosszú nyári szabadság idején, megbeszéltem a város egyik általános iskola igazgatójával, hogy az ott tanuló gyerekekkel együtt tölthesse a szabadidejét, legyen társasága, amíg a napi munkaidőm lejár, ne legyen otthon egyedül. Közel volt lakásunkhoz és az irodához az a nyári épület az országhatár környékén, nagykert és udvar tartozott hozzá, ahol kedvükre játszhattak.

Reggelenként odakísértük Attilát, délután a lányom (aki akkor még helyben járt a középiskolába) érte ment, s amíg én is hazaérkezem az irodából, együtt voltak. (Képek az oldalon)¹⁵

Olyan napok és hetek is előfordultak, hogy mindketten otthon maradtak, mert a lányom fogyókúrába kezdett, ő főzőcskézett mindkettőjüknek. Akkor a Lenin lakótelepnek nevezett, parkos-fás környezetben épült kellemes lakásban éltünk.

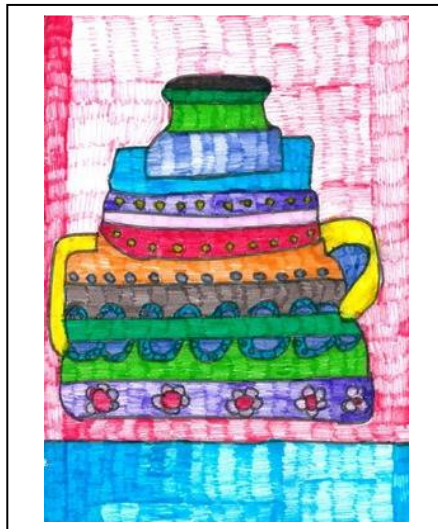
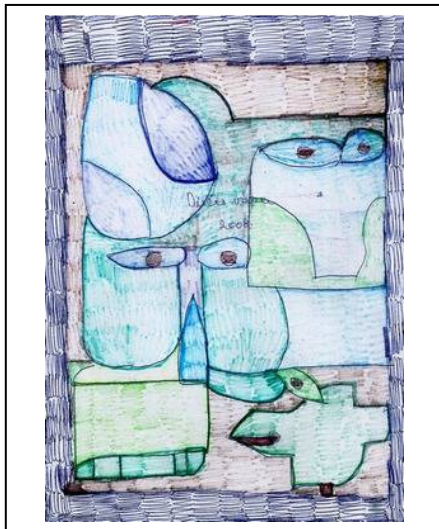
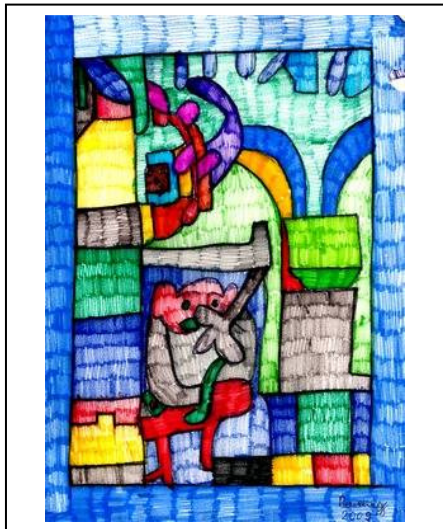

Szerettem volna, hogy amikor lehet, ő is élvezze az otthon melegét, legalább addig, amíg megtehetem. Tőlem független okok miatt a sors már kiskorában elszakította tőlünk, mivel három éves volt, amikor apja lehetetlenné tette a teljes családi életet számunkra, ezért amikor az óvodát is kinőtte, hét éves korában gondoskodni kellett arról, hogy az iskolai éveit hol fogja eltölteni.

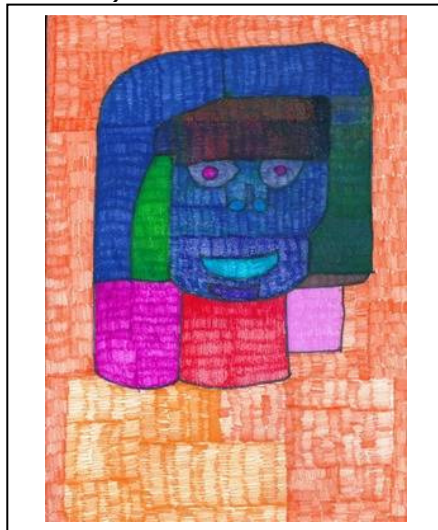
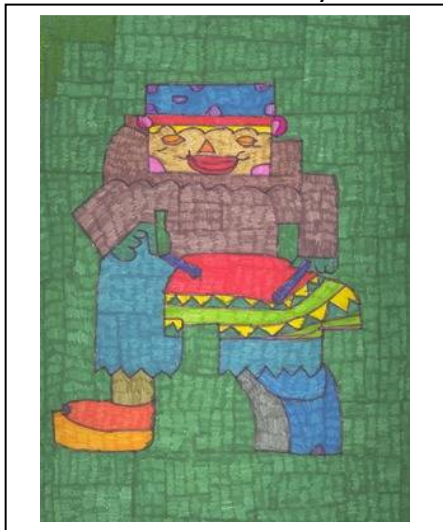
¹⁵ Fent: Bojtos-sapka, Blúz, Borosüveg. Lent: Csak egy szem, Csendélet és Csomagokkal...

Gondot okozott, hogy a városban nem volt számára megfelelő iskola és a három gyermek fenntartása mindenképpen rám várt.

A Teremtő végigkísért utamon, az is megoldódott. Óvoda után egy gyógypedagógus tanította és készítette fel a gyerekeket az iskolába. Segítségével megismertük a fővárosi tanárát, aki révén olyan otthonba ment, ahol foglalkoztató iskola működött, ott tanult a fiam nyolc évig; ahol életre és munkára nevelték a tanulókat.

Örültem, hogy sikerült elrendezni kedves kisfiam sorsát, s iskola után Dunakeszi intézet befogadta, amely Down-szindrómával született fiataloknak létesült, és ott lakott ötvenegy éves koráig, s ha nem történik valami, ami ezt megdönti, akkor ott élhette volna végig az életét, mert ezt nekem megígérték, s más otthonokban is így van. Az öröm csak addig tartott, amíg ugyanaz az ember igazgatta az intézetet. Erről a szomorú eseményről később bővebben beszámolok. (Képek az oldalon¹⁶)

Attilának már kezdetben is a legkedvesebb időtöltése az volt, hogy rajzolhasson. Ugyanis kicsi korában itthon papírt és színes tollakat adtam a kezébe, mert észrevettem, hogy ügyes keze van, rövid vaskos ujjaival is van érzéke a rajzoláshoz.

¹⁶ Fent: Díszes környezet, Csupa szem, Díszes kancsó. Lent: Dobos, Anyámasszony, Dús-hajú.

Tehát nem csak itthon, hanem az intézetben is ezzel töltötte a szabadidejét, de különféle készülékek kezelését is hamar megtanulta, amin én nagyon csodálkoztam.

Egyébként itthon szívesen elvállalt mindenféle feladatot, amire megkértem, s amiben segíteni tudott. Időnként az ismerős közeli üzletekbe is elküldhettem vásárolni, készségesen elvégezte, amit rábíztam, s ennél többet nem várhattam tőle.

Igyekeztünk minél gyakrabban vele együtt lenni, amikor látogatásra mentünk hozzá, jó időben kirándultunk a közeli Alagi repülőtérre, ott időztünk a lombos fák alatt sétálva, nyáron szalonát sütöttünk, majd a közeli cukrászdában süteményt fogyasztottunk. A reptéren figyeltük a gépeket, ahogy egymásután szálltak fel a légből, Attila mohó érdeklődéssel csodálta a fém-légmadarak felrepülését, majd érkezésüket. Hazafelé útba ejtettük a közeli lovas-farmot, szerette nézni, hogy lovagolnak az emberek. Megnéztük a kutyákat oktató telepet, különösen tetszett neki, ahogy foglalkoztatják az állatokat. (Fényképek az oldalon¹⁷)

Kezdetben nem volt könnyű a Dunakeszi intézet megközelítése, mert messze esett a távolsági autóbusz megállóktól, még a vasútállomástól is. Városunk és Budapest közötti autóbusz sűrűn közlekedett, azzal utaztunk a látogatására. A városházánál leszállva az autóbusról,

főleg ünnepeken, nem jártak az intézetig helyi buszok (talán máskor sem). Ezért rossz, nyáron poros, télen csizmaszárig érő hóban, fagyos úton lehetett megtenni a hosszú, négy kilométeres utat. Nagyobb részén még járda sem volt arrafelé. Ezért igyekeztem, hogy gépkocsihoz jussak megkönnyíteni az utazásokat oda, és a nyaralásokhoz is. Akkor még gépkocsit venni nem volt egyszerű. Banknál kellett számlát nyitni, s oda havonta bizonyos összeget letéve gyűjtöttük össze az előre igényelt kocsi árát, akkor még csak gyenge választékból lehetett válogatni. Már nem voltam fiatal, amikor a gépkocsi-vezetést tanultam.

Az intézet első igazgatója felkészült, kedves úriember volt, a lakókkal képzett szakemberek foglalkoztak. Minden rendben ment egy ideig, amíg ő igazgatta az otthont. A bentlakókat értelmük és képességük szerint foglalkoztatták. Alig egy kilométerre fekszik onnan Fót község, ahonnan a papírgyárból egyszerű munkát kaptak, de máshonnan is. Az ott élő fiatalok vagy az intézetben, némelyik gyárakba is kijárt és munkát végzett, amiért fizetésben részesültek. Akik a falakon belül a foglalkozóban kaptak elfoglaltságot.

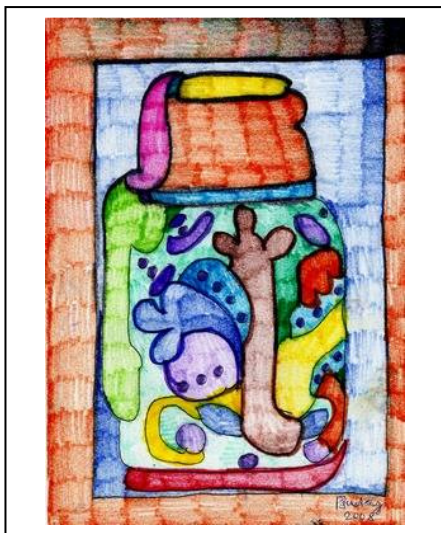
¹⁷ Fent: Attila kiskori fényképe cicával és lent: Attila húsvéti szabadságon itthon, unokaöccsével, ő meg egy nyuszival.

Egy alkalommal láttam, amint papírdobozokba lekváros- és befőttes-üvegeket csomagoltak, díszített, papírból vágott csipkével borították be. Hasonló egyszerű munkájuk mindig akadt abban az időben. Keresetüket számlán gyűjtötték, ezzel elérték, hogy saját ellátásukat legalább részben maguk fedezzék. Mivel az akkori rendelet értelmében tízévi munka után lehetőség nyílt arra, hogy a jövőjük, megélhetésük biztosítva legyen, rugalmasan kezdeményezve a nyugdíjazásukat.

Nemsokára, ahogy megnyílt az intézet, *Budapesten országos kiállítást rendeztek*, ahol a különféle rendelkezésben szenvedő és rokkant emberek

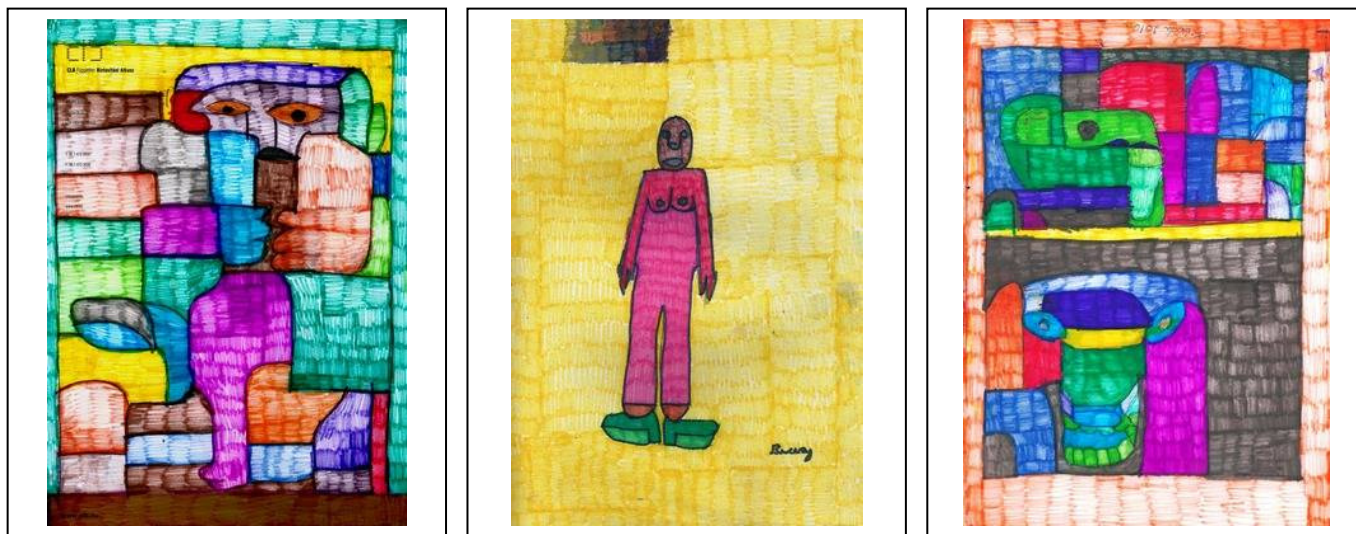
sokféle munkáját állították ki. Az én Attilám filctollal rajzolt képei is a falon láthatók.¹⁸ Ezen a kiállításon – képeken kívül – egyéb munkát, tárgyat, pl. kézimunkákat, szépen kifestett cserép-edényeket, vázákat, szőtteket is bemutatnak.

Főtről, a gyermekotthonból egy rajztanár nő járt az intézetbe rajz-szakkört vezetni, aki az ügyes kezű fiataloknak, a fiamnak is, rajzképességét igyekezett fejleszteni, mivel tehetsége volt hozzá. Ott kapott kedvet Attilám ceruzával, majd filctollal rajzlapra képeket festeni, ebben segítette őt, hogy készségeit fejlessze. Többféle szakkört vezettek, hogy mindenki tehetsége szerint valamilyen szakmát tudjon elsajátítani; lányok kézimunkáztak, terítőket, kispárnákat varrtak ki szép színes mintákkal, szőttek mutatós rongypokróccokat, de bőven volt választék, többen korongoztak, tálakat, cserepeket, vázákat készítettek, majd azokat kifestették. Munkájuk értéket jelentett. Én is vásároltam tőlük.

¹⁸ Ketten mentünk Attilával a kiállításra, ott állunk a fénykép jobb oldalán a képek előtt. Lent képek: Korsó, Korsó díszes és Korsók.

Az intézetben serény munka folyt, többen korongoztak, voltak, akik már korsókat készítettek, kidíszítve virágokkal kifestve, Attila pedig filctollal festett képeket, lásd a képein. Munka folyt, és rend volt az intézetben. Sajnos, csak addig, amíg az igazgató nyugdíjba vonult. (Képek az oldalon¹⁹)

Az intézetben találkoztam a kedves rajztanárnővel, aki azt mondta nekem, hogy Attila rajzai művészi alkotások. Csodálkoztam, mert naiv rajznak tartottam, akkor nem hittem, hogy művészetről lehet szó. Utána rájöttem: igaza van; máshonnan is jó véleményt hallottam, s a képeit nézve sokan megcsodálták. A kiállításon meggyőződhettem róla, hogy a rajzszakos tanárnőnek igaza volt. Most, amikor e kötetet összeállítom, meggyőződtem róla, milyen aprólékos, szép munka rejlik egy-egy képben. Ha figyelmesen nézzük a képeit, látható, milyen pontos vonásokkal készülnek a rajzai és a színek összeállítása egyedi, jól kimunkált. Rajzolás közben szerettem nézni, mert komolyan figyelve határozott vonalakat húzogatva színezte a képeket, ügyesen használta a vonalzót, amikor a kép szélein a keretet meghúzta.

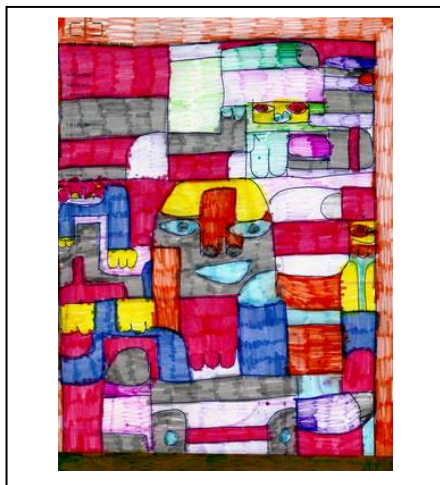
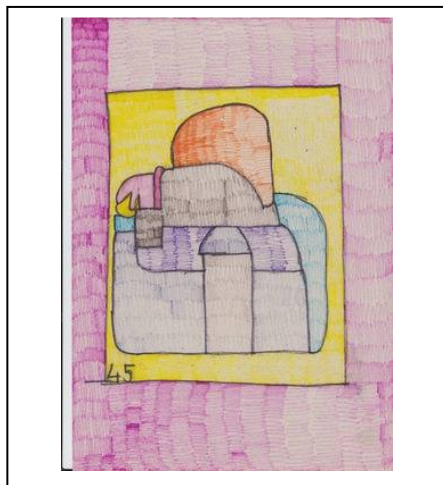

Társaságban festőművészetről beszélgettünk, szóba kerültek különböző híres festők, Picasso munkái. Mondhatom, hogy nekem a képei nem nyerték el tetszésem. Jelen volt Attila, csak hallgatott. A vendégek nézegették színekben gazdag képeit, s mikor meghallotta, hogy tetszik nekik, mellét veregetve mondta: Picasso vagyok! – A vendégek nevetve megtapsolták.

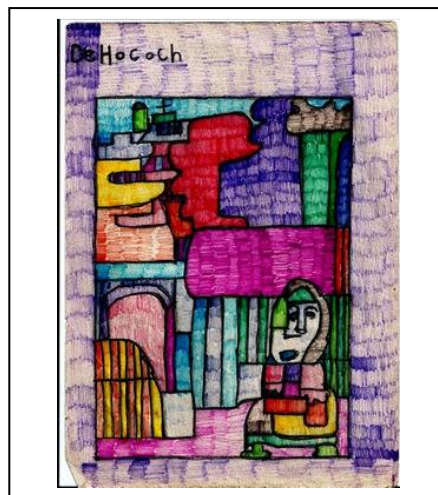
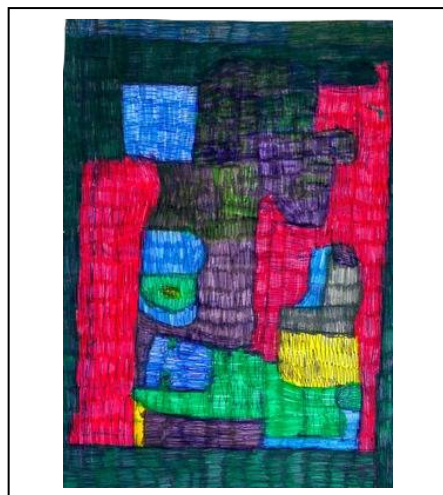
¹⁹ Fent: Egy kupica ital, Dülöngél, Egy szem, két szem. Lent: Állatok és állatok bújócskázna.

3.

Sokan nem tudják, mennyi gonddal jár egy beteg gyermek gondozása, nevelése, ráadásul az apja nem tudta elviselni, hogy beteg gyermeke született, magunkra maradtunk. Bennünket – nemhogy összekötött volna a harmadik gyermek, inkább eltávolított egymástól. Kibíráhatatlan lett a családi életünk.

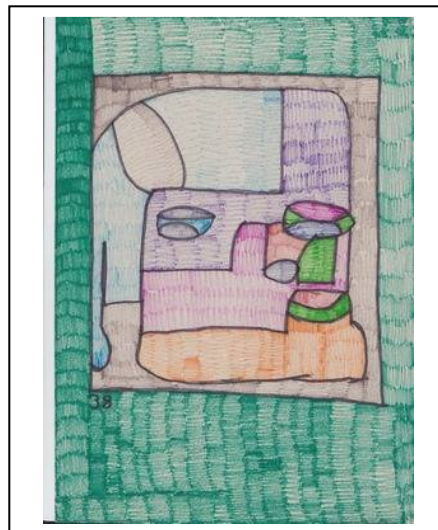
Nagyobb bűnt követnék el gyermekeimmel szemben, ha fenntartom a megromlott családi kötöttséget. Három éves volt Attila, mikor egyedül maradtam gyermekeimmel. Az apa hiányát én pótoltam szeretettel, szorgalommal, hogy ép embereket neveljek belőlük. Képek az oldalon²⁰

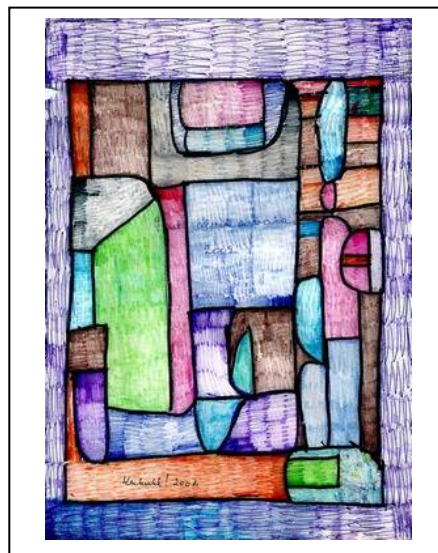
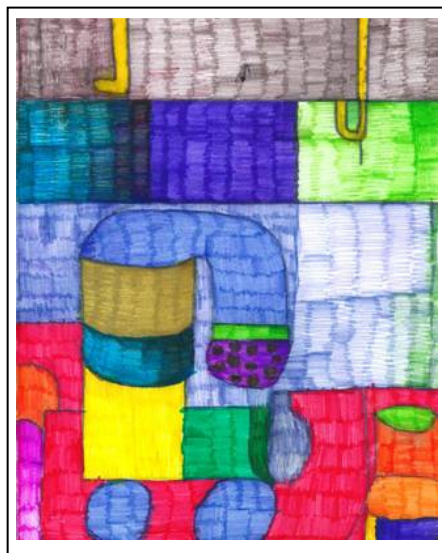
Más oldalról is bántódás érheti a szülőt, aki beteg gyermekét gondozza. Attila rózsahimlőt kapott, helyettes orvos jött hozzánk, hogy kiírjon mellé, hogy betegsége idejére vele maradhassak. Egy világ omlott össze bennem, mikor kijelentette: „Az ilyen gyerek nem éri meg a 12 évet!” Ezt, így arcomba vágni – kegyetlenségnek tartottam! Rettegve vártam az idők múlását hosszú éveken keresztül. Amikor elérte a tizenkettedik, majd a további éveket, hálát adtam Istennek, hogy nem teljesült az orvos szomorú és felelőtlen kinyilatkoztatása. De miért is kell ezt bárkinek elmondani, szerintem csak akkor közöljenek ilyet, ha valaki megkérdezi!

²⁰ Képek fent: Egykéz, Elbújva és Egy gyerek 1004. Lent: Eldugott szemek, Elefánt hátul és Előszobában

Elmélkedés az életről. Némely ember (ki tudná miért?) valamilyen fogyatékossgal jön e világra, vagy élete folyamán baleset éri, de más bajok miatt is kerülhet ilyen állapotba. Mégis, sokuk értékes tulajdonsággal rendelkezik, legtöbbjük jóindulatú és egészséges igazságérzetük folytán embertársaikat nem csapják be.

Csak az a baj, hogy ők azok, akiket sok egészséges, de rosszindulatú ember kigúnyol, mások ugratják őket ahelyett, hogy naiv jóindulatukért inkább tisztelnék tiszta lelküket. Legszomorúbb, hogy nemcsak egyes emberek, hanem a társadalom is igazságtalan hozzájuk. Ha arra kerül sor, hogy az ilyen ember ártatlanul bajba kerül, mások miatt, verekedésbe keveredik, az „értelmesek” elinalnak a közelből, ő ott marad a helyszínen. Aztán nem egyszer őket vádolják, s még tanúskodnak is ellene a hatóságok előtt.

Szomorú, hogy mások hibájából kénytelenek szenvedni, pedig legtöbbjük békés természetű, jóindulatú. (Képek a falon²¹)

²¹ Képek fent: Emberfej 35, Ember fej nélkül és Emberfej 38. Lent: Fantázia, Eldugott ház és Fantázia 2.

Nekem aztán bőven jutott tapasztalatszerzés e téren, hiszen engem is megáldottak az Égiek egy hasonló gyermekkel. De azt, hogy megszületett, én sohasem bántam meg. Melegszívű, jóindulatú gyermek. Még a gondolataimat is lesi. Tudja, érzi, mivel szerezhethet örömet nekem és bárkinek, akivel találkozik.

Jött a rendszerváltás, ez megszűnt, maradt a ma már 20 éves Wartburgom. (Soha nem lesz annyi pénzem, hogy akár a legolcsóbb autót is meg tudjam venni kézpénzért...) Igaz már nem mernék megkísérelni vele egy hosszabb utat, de az is jó lenne, ha a városon belül tudnék vele mozogni (gázpalackot vásárolni, vagy kocsival hurcolni a nehéz csomagokat).

Visszaemlékezem a szép időkre, amikor családomat meg tudtam vendégelni, ajándékkal menni hozzájuk, főleg nevezetes családi ünnepeken.

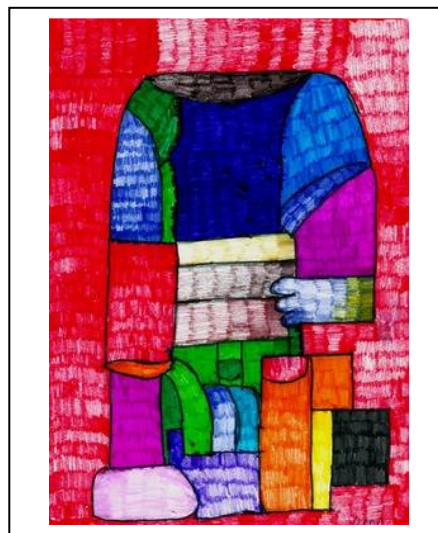
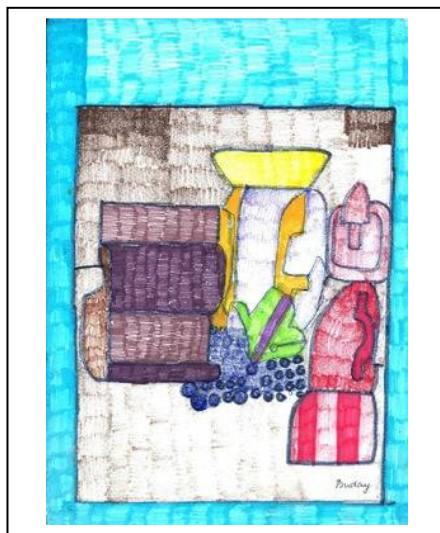
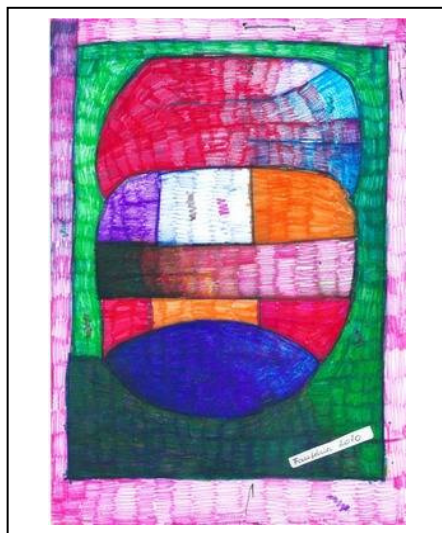
Van időm gondolkodni, hol tartunk most, 2015-ben. A tények beszélnek. A jelenlegi kormány „áldásos” tevékenysége idején hazánk népének sokasága a szegénységi küszöböt erősen megközelítette. Családom anyagi helyzetén mérem le azokat a tényeket, amit a rendszerváltás óta megéltünk. A tények mellett kiállok, mert én már akkor is több mint egy évtizede nyugdíjas voltam, tehát van összehasonlítási alapom és meg tudom ítélni, hogyan álltam akkor, s miből-hogyan élek most. Lassan, fokozatosan mindenről le kell mondanunk. Először a nyaralásokról. *(A fényképen Attilával és szüleimmel Balatonkenese-Üdülőtelepi házuk előtt.²²)*

Korábban, még nyugdíjaztatásom után is én vittem nyaralni autóval az unokákat, többször voltunk Berekfürdőn, a Balaton mellett és más fürdőhelyen, rendszeresen jártunk a közeli Bánki tóra, ne soroljam tovább, természetes volt a nyaralás. Aztán egyre kevesebb pénz jutott üzemanyagra az előregedett autómbe. Már azt is a váltásnak kell betudnom, hogy nem cserélhettem újra az autót. Az elmúlt rendszerben, a részleteket befizetve lehetett autóhoz jutni.

²² Attila képei közül lent: Dísz.

Abban az időben a húst kilóra vásároltuk, nem úgy kértük, mint most, személyenként egy-egy szerény-szeletet. Ahányszor erről szó van, mindig a (még az „átkosból”, „leraktuk a szocializmus alapjait” idejéből visszamaradt) következő, közzsájon forgó vicc jut eszembe. Most itt megörökítem:

Papa sétál kisfiával. Egy húsbolt előtt kezdi magyarázni neki, mi a szocializmus meg a kommunizmus. – Tudod kisfiam, olyan világban élünk, amikor mindenki dolgozik, mindenkinek van munkája és annyi pénze, hogy meg-

vegye magának a szükséges élelmiszert, ruhaneműt, amire éppen szüksége van. Ha majd fölépítettük a szocializmust, s eljön a kommunizmus, akkor már olyan jó világ lesz, hogy elhal az állam intézménye, nem kell pénz, s mindenki szükséglete szerint látja el magát.

– Hogyan, apuka, ha nem lesz pénz, miből vásárolnak az emberek? (Képek az oldalon²³)

– Úgy kisfiam, ha például hús kell a családnak (vagy bármi), bemegy a henteshez vagy bármely üzletbe, annyi húst kap, amennyi kell a családjának,

vagy ruhát, cipőt, kalapot, ami kell neki és azt hazaviheti. A gyerek felnéz apjára és megkérdezi tőle:

– Mondd, apa: Mi az, hogy hús?

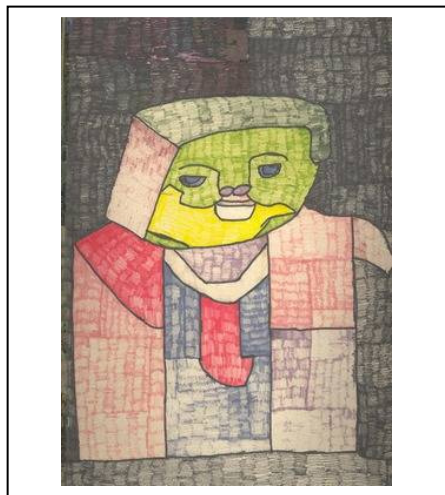
²³ Képek az oldalon fent: Fantázia 2010, Falikép, Fejetlenül.

Fénykép lent: Szüleimnél egy nyáron, fürödni indulunk a Balatonhoz lányommal és Attilával.

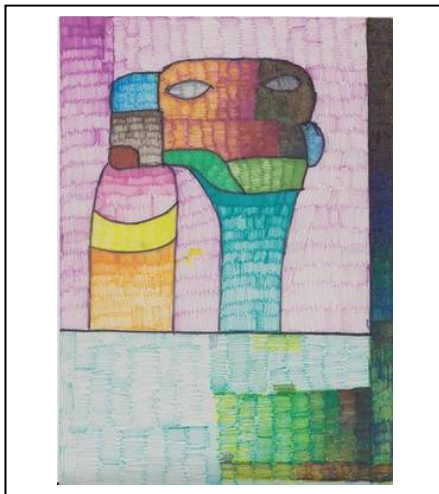
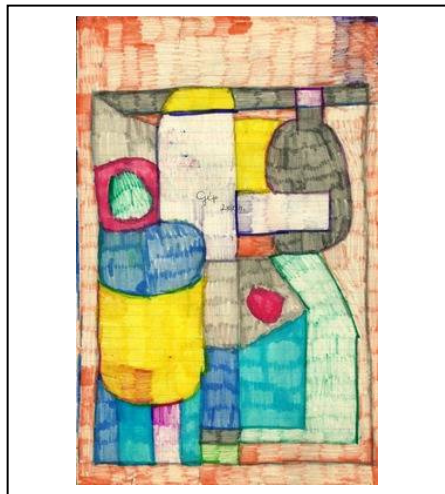
4.

ÁTLÉPTÜNK A HUSZADIK SZÁZADBA!

Írásaim közt kutatva, kezembe akadtak korábbi események, amelyek az évszázad elején zajlottak le, akkor örökítettem meg. Attila itthon volt, hiszen az ő életében is akadtak bőven olyan történelmi események, ezek közt is olyanok, amelyek országunk életében is csak ritkán jelennek meg.

2003. április 9. szerda. Bekapcsoltam a televíziót. Minden csatornán azt a képet mutatták, amikor Bagdadban saját népe döntögeti le Saddam Hussein szobrát, ők, az irakiak! Végre, ez is megtörtént. Csak sajnós, még nincs vége, mert a diktátor sleppjével elmenekült... Na, de majd csak kézre kerülnek, és elnyerik méltó „jutalmukat”, akár csak Ceausescu... (Képek az oldalon²⁴)

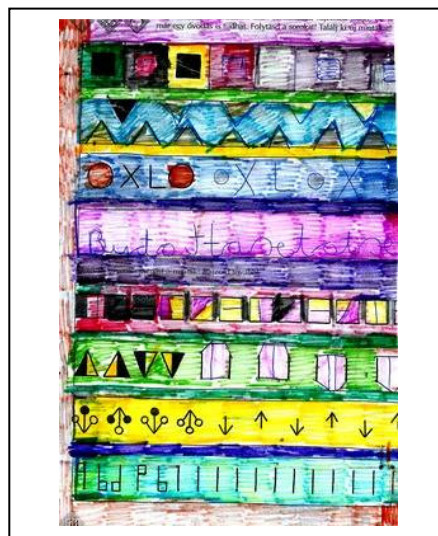

Én most mindent annak érdekében tettem, hogy rendesen kikúráljam magam. Szedem a vitaminokat, iszom a forró teát és ülve-fekve betakarózom. Körülnéztem a gyógyszeres dobozokban, mint a kedves orvosnő-szomszédom megjegyezte: valamennyi lejárt még a történelmi idők kezdetén...

²⁴ Fent: Férfi nyakkendővel, Fantázia 2007 és Fejjel lefelé. Lent: Gép 2004, Borosüveg mellett és Gézengúz...

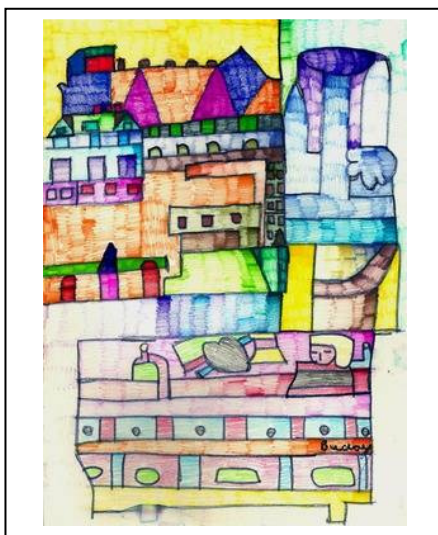
Sok tea, „ágymeleg” a legjobb ilyenkor, amit ajánlani tud. Megfogadtam javaslatát.

Most itt állok egyetlen Aspirin-tabletta dobozzal (igaz, az is lejárt), de legalább a színét nem változtatta meg, ezért egyet beszedtem belőle, s lám, életben maradtam.

Szavazással dönt a nemzet – 2003. április 12. szombat, és ami az utána következő napokon történt. Mai napot a történelem megörökíti. Az ország népe szavazással dönt arról, hogy visszatérünk Európába... Én csak így fejezem ki magam, bár hivatalosan úgy mondják, hogy csatlakozunk Európához.

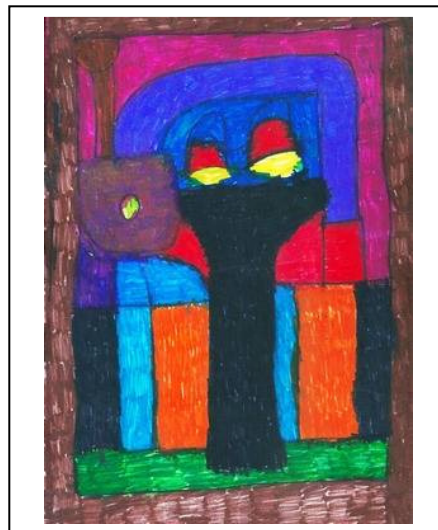
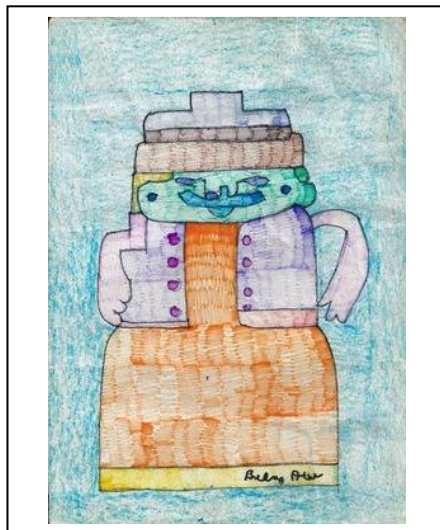
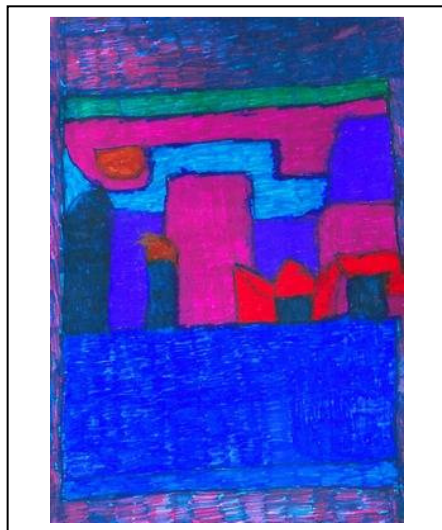
Még a nap is ragyogott, mikor elindultam a szomszédos gimnázium épülete felé szavazni. Szokatlan volt a néptelen utca, máskor nagyobb a mozgás. Egyedüli szavazó voltam a teremben... Bent a fülkében az X-jelet jó erősen, többször átrajzoltam, hogy ezzel is erősítsem akaratomat. (Képek az oldalon²⁵)

Hazatérve ebédeltünk, délután lepihentem, olvastam, hiszen sokáig leszünk fenn, hogy a szavazás eredményét figyeljük. Végig drukoltam, mi lesz az eredmény, majd késő este jó hír köszöntött a tévében, amikor a csekkeket ki tudjuk fizetni és a nyugdíjasoknak is jut pénz a mindennapi betevőre.

²⁵ Képek fent: Árban úszni, Betapasztott száj és Betűk, díszek, jelek.
Lent: Bimbók, Építészet és Bubu virágai.

Kapcsolgattuk a különböző csatornákat. Különösen figyeltem a helybeli szavazások eredményét. Csekély a részvétel. El sem akartam hinni, hogy másoknak mindez csak ennyit jelent? Én ünnepi ebéddel készültem, az erkélyre középen csokorral dekorációt alkottam a nemzetiszín-szalagból, s különleges girlandot raktam ki. (Képek az oldalon²⁶),

A város csendes és kihaltak tűnt. Senkinek nem ünnep a mai – csak nekem? Az emberek közömbösek. Jó, hogy a választási törvény értelmében az IGEN szavazatok többsége döntötte el az eredményt, ami jónak bizonyos viszonylatban az eredmény Mindenki elégedett lehet. Este den illetékes értékelte a szavá- általam értékelt nagyságok ar- történt: a magyar nép nevében, eldöntötték sorsunkat, ha én le sokat, legalább gyermekeim s közösség erejéből fakadó jobb- nagy közösségben biztóságo- a jó Isten, hogy úgy legyen! tem: szavaztak-e mindnyájan?

nyult. Megnyugodtam. Ország- 84:16 igen-nem aránnyal. figyeltük a helyszíneket, min- zást. Megvigasztalt, hogy az cán az öröm sugárzott. Meg- akik kimondták az IGEN-t, már nem is érezek belő- az őket követők élvezik majd a létet. Az ország nincs egyedül, sabb élet vár polgáira. Adja Lányom telefonált. Rákérdez- Igenel szavaztak! Öröm.

2003. április 15. kedd. – be, holnap lesz az ünnepélyes zó ciklus miniszterelnöke, rá- ünnepségen, de utolsó pilla- akadt, nem utazik a többiekkel, küldöttségben sem képviseltetik mély is lemondta az utat, föl- túl élő magyarnak! Micsoda ötlet! Csak az a bökkenő, hogy a küldöttségben csak magyar állampolgár vehet részt.

Ma utazik a küldöttség Athén- aláírási ceremónia, de az elő- szánta magát, részt vesz az natban ennél fontosabb dolga – külön-repülőgéppel indul! A pártjukat, a másik kijelölt sze- ajánlotta helyét egy határon

²⁶ Képek az oldalon fent: Csupa kék meg piros, Döbrögi és Erős kontraszt. Fényképen: Attila ásítva, mint az Ásító inas Munkácsy képén...

Következő nap is figyeltem a tévében a helyszíni közvetítést Athénből, az aláírási ünnepségről szinte minden csatornán ez a műsor ment. A korábbi 15 állam, és az újonnan belépő tíz ország miniszterelnöke valamennyien megszólaltak. A Magyar Köztársaság részéről Medgyessy Péter miniszterelnök mondott beszédet és Kovács László külügyminiszterrel együtt írták alá a belépési dokumentumot. Óriási, történelmi eseménynek lehettünk tanúi! Én itthonról megfeszítve figyeltem az eseményeket, biztos vagyok benne, hogy ezt nemsokára a történelemórákon tanítani fogják.

5.

2003 nyári vakáció

Attila képkiallítása Balassagyarmaton. Fiam harmadik hónapja itthon van. Minden évben több időre hozom haza, mint a vakációja, ugyanis már egy idő óta nincs munkájuk és amikor meg tudom oldani a felügyeletét. Az események akkor történtek, amikor az intézet igazgatója már nyugdíjba ment²⁷ és más került a helyére. Attilának akkor már sok gyűlt, sorban ki-miéra. A műve-gatónőjét meg osztja be a kiállí-visszajött, tele-na néhány képet mutatóba. Át-te a naptárát, 2003. augusztus-ra tűzte ki az tót, október 10-Megbeszéltük a augusztustól ok-lesz, hogy az ér-hessék a képe-

Attilának szép rajza össze-raktam a két reka-lódési központ igaz-kellett várunk, – Ő tások idejét. Amikor fonon hívtam, utá-magammal vittem nézte, majd elővet-kijelölte a napot: 9-én délután 4 órá-ünnepélyes megnyi-ig tart a kiállítás. részleteket, a tárlat tóber végéig nyitva deklódók megnéz-ket.

A megnyitón ismerős pszichiáter, aki Attilát ismeri, mond bevezetőt, – szívesen vállalta. *(A fényképen Attila bemutatkozik a kiállításon.)*

A kiállítás meghívóján Attila rajza látható. Sok meghívót a Könyvtár küldött el, én is adok át több ismerősömnek személyesen. A meghívásban segítségemre voltak a szervezők, akik a helyi televízióban hirdették, felhívták az sajtó figyelmét. Én is sok ismerősnek küldtem meghívót helyben és máshová is, a rokonoknak és/vagy telefonon tájékoztattam őket.

Attila gőzerővel dolgozik. Nem gondoltam, hogy ennyire átérzi a kiállítás jelentőségét. Örül, már 80 képet leadtunk, azt hittük, nem lehet annyit kirakni, mégis mind felkerült a falakra. Nem gondoltam, hogy lesz valami az egészből, s lám, mégis sikerült. Olyan öröm tölt el, hogy beteg gyermekem ilyenben részesülhet. További részletek a kiállítási ünnepségről az első kötetben szerepelnek, ezért itt tovább nem részletezem.

²⁷ A váltás után történelemtanításról később még szó lesz.

tak. Apukám egyik versét Emese unokám szavalta el. A pszichológus orvos remek beszédet tartott, méltatta Attila munkásságát, aki kiskorától jól ismerte. Kellemes zene kísért a műsort. Attila arcán boldogság ragyogott; nagy öröm érte, a készülődésnél is serénykedett. Barátok, ismerősök jöttek velünk ünnepelni, a képkiallítás megnyitására. Mivel küldtem meghívót²⁸, meglepetésemre Dunakeszről többen egy kisbusszal eljöttek a megnyitóra. Mikor Attila meglátta őket, kitörő örömmel, tárt karokkal ugrott Ági néni, a foglalkoztató-vezető pedagógus nyakába.

Igaz, hogy a kiállítás nem várt sikerrel zárult, olyan tömeg vett részt rajta, hogy alig fértek be az érdeklődők a terembe. A képek elhelyezése is nagyon jól sikerült, fehér alakra rakták rá a rajzlapokat, és üveggel beborították, a képekben csodálkozva gyönyörködtek a résztvevők. Olyan sikeres volt, hogy több újság, napilap és a helyi televízió foglalkozott vele; bemutatok két újságcikket.

Attila boldog, nem várt öröm érte, látszik a bemutatkozó fényképén. A szervező jó műsort állított össze, verseket mondat-

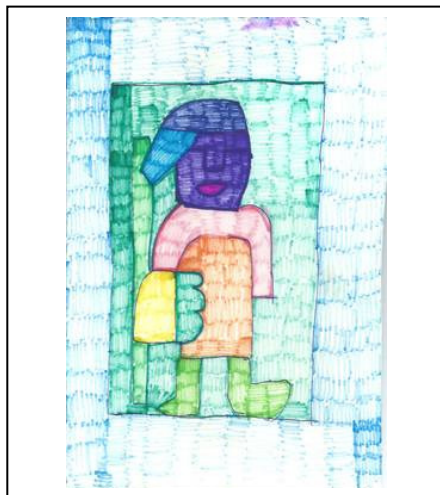
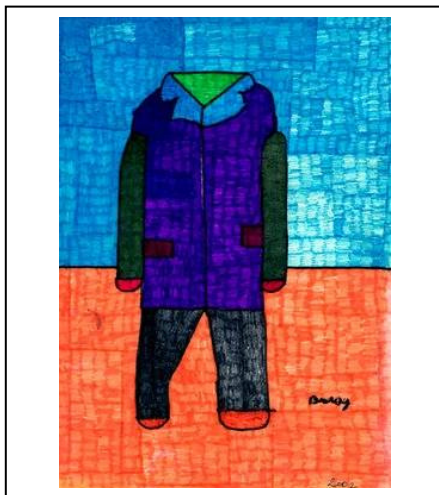
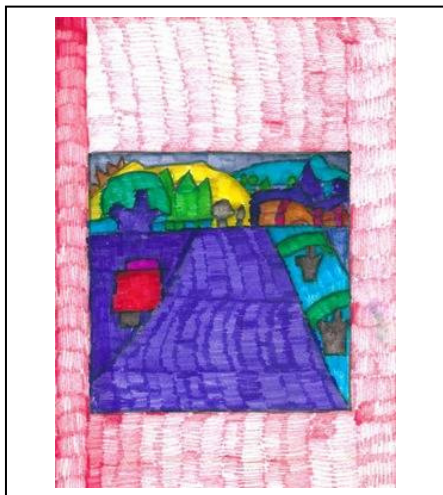

Utána is sokan látogatták a kiállítást, a város összes általános- és középiskola diákja csoportosan jött a kiállított képeket megnézni. Naplót vittem, érdekes megjegyzések találhatók benne, amit otthagytam, hogy az érdeklődők írhasanak bele, később is, mert októberig látogatható a kiállítás. Minden látogatónak tetszettek Attila érdekes szemszögből alkotott képei. (Az oldalon látható²⁹)

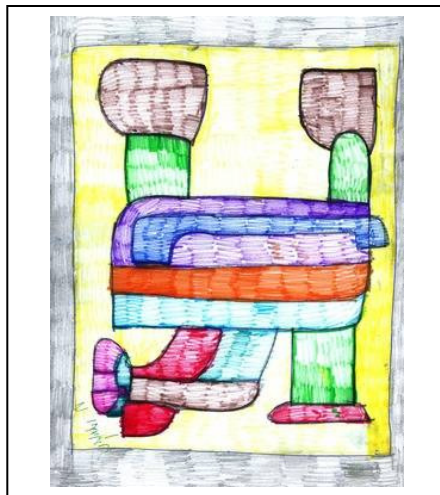
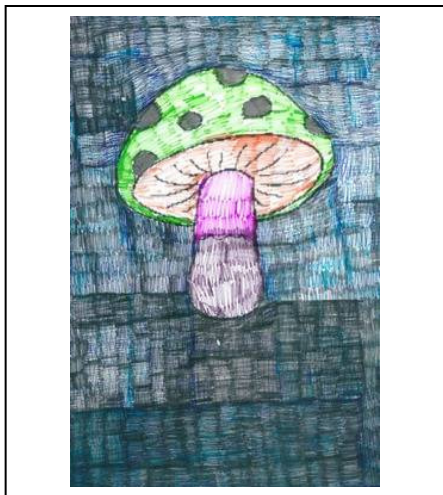
Rendszeresen foglalkoztam az írással, 2006. október 16-án jelent meg az első kötetem a Napvilág Íróklub gondozásában DIGI kötetek között, címe: Gyermekem Attila igaz története elektronikus kiadásban, amelyet az Országos Széchényi Könyvtár Magyar Elektronikus Könyvtár: „polca”: www.mek.oszk.hu oldalon bejegyezték, mindkét helyen olvasható. Már az első képtelen olyan olvasták, hogy sikerlistára került. Azóta is érdeklődnek iránta, (mostanáig 2015. július 25-ig 5081-en olvasták, vagy megtekintették).

²⁸ Lásd a jobb oldali képen, címe: Uralkodó. a kiállítás meghívója.
²⁹ Két újságcikk a tárlatról.

A kötet a fiam nagyon jól sikerült képkiallításával végződik, ezért itt tovább nem részletezem, mivel érdekes, ezért akit érdekel, olvassa el a kis kötetet. Alább azt az időt szeretném röviden elmondani hogyan viszonyult akkor Attila Dunakeszin a második otthonához. Három hónapig tartó hosszú vakáció után került vissza az intézetbe. Egyelőre nem akartam neki erről szólni, nem tudtam, milyen érzéssel veszi tudomásul. Arra gondoltam, talán rosszul esik hosszú idő után visszatérni. Este kivasaltam a ruháit, bepakoltam. Figyeltem rá, de nem szólt semmit. Utazás előtti nap rávezettem a gondolatra, hogy másnap utaznak. (Képek az oldalon)³⁰

Csodálkozásomra, nem ellenkezett. Kezdte összerakni a rajzait, és amit szeretne magával vinni. Jó érzéssel töltött el, hogy könnyen belenyugszik az utazásba. A csomagok készen álltak, benne az igazgatónak és a gondozónőnek szóló levelekkel, videó-kazettával, és a naplóval, amelyek a kiállításon készültek. Ugyanis kértem őket, hogy ott is tekintsék meg, hogy zajlott le a kiállítás.

Attila nyugodt, ezért én is az vagyok. Nehéz volt a nyár, fizikailag és anyagilag is kimerítő volt, de olyan élményekkel gazdagon zárhattuk le az eltelt időt a kiállítás sikerének köszönhetően, hogy azt soha sem fogom elfelejteni. Mégis szép a világ, jók az emberek, segítségemre voltak, eljöttek a barátok, ismerősök velünk ünnepelni.

³⁰ Képek fent: Fali dísz, Férfi öltözkészlet és Fennálló. Lent: Gomba, Gondolkodom és Gyalog-ló.

Attilát a bátyja kísérte vissza az Intézetbe, amikor hazajött onnan, beszámolt róla, milyen örömmel üdvözölte társait, átadta a leveleket, a kazettát, ami a kiállításon készült, lelkesen mesélte élményeit. Erről bővebben megemlékeztem Gyermelem Attila c. első, róla készült kisregényemben. Ezért ebben a kötetben csak röviden tettem rá említést. Fiatalabb korából is bemutatok fényképeket és képeket, amelyeket nagy szorgalommal készít.

Én is összecsomagoltam, mivel unokáimhoz megyek. Lányom a minden évben szokásos továbbképzésre megy néhány napra, örömmel vállaltam, hogy arra az időre unokáimmal leszek.

6.

Attila kis keze, rövid ujjai ügyesek, szinte mindenhez ért, amit kézzel lehet csinálni; ha játékot, vagy egyebet, amit bekapcsolni vagy igazítani kellett, mindjárt megtanulta, hogy kell vele bánni.

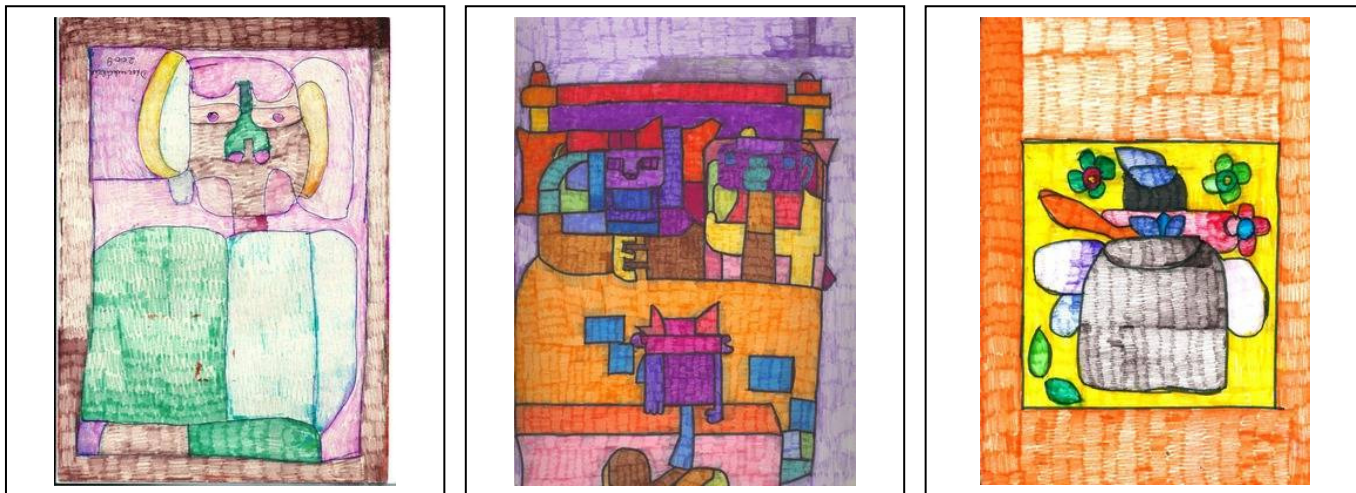

Itthon a konyhában segített, szépen megtisztította a zöldségeket, levitte a szemetet a kukába, vagy bármilyen egyéb munkában segédkezett. Később, amikor már kertet műveltem, ott is ügyesen, fáradságot nem ismerve, szorgalmasan dolgozott. Amikor belekezdett valamilyen munkába, nem akarta abbahagyni... (Képek az oldalon³¹)

³¹ Képek fent: Boldogság és Csak két szem. Lent: A tolvaj keze és Apa kisfiával.

Következő sorokat 2004. április 30-án, 21 órakor vettem papírra. Kis városunk határváros, melyet a hírhedt Trianoni békediktátum szakította ketté; az Ipoly folyón túl maradt egy darabkája, korábban Tótgyarmat, most Szlovákgyarmat a neve. Remélni lehet, hogy a néhol fellelhető ellentéteket a szlovákok és magyarok között az Unióhoz való csatlakozás feloldja. Talán ezután már békességben, testvériesen élnek a tőlünk elszakadt magyarokkal, és rokonok-barátok könnyen átjárhatnak a korábban szigorúan őrzött országhatáron. (Képek az oldalon³²)

A határok átrajzolása idején megszüntetett vonatszerelvény tegnap első útjára indult Losoncra, amely ismét összekötő kapocs lehet. Városunk az uniós csatlakozást együtt ünnepelte a folyón túli kis községgel. A délutáni órákban a magyar határ előtti területen közös műsort rendeztek. Együtt vonulnak a közös éjjeli misére az Ipoly mindkét oldalán élők. A folyó és híd eddig elválasztotta, most már összeköti az embereket. Jó érzés látni, hogy amikor éjfél ütött az óra, megkondultak a harangok, és átvágták a nemzetiszín szalagokat, ezzel szabaddá téve a határt, s kezet fogtak az emberek, örömmel ölelgették egymást magyarok-szlovákok. A helyi televízióban néztem az eseményeket, s annyira meghatott, mikor a lelkes tömeg együtt énekelte a két nemzet himnuszát, majd pezsgősüvegek durrogtak, azzal köszöntötték a csatlakozást.

³² Attila képei fent: Felnőtt, Gyerekek és Hulló virágok. Lent: Egyszál virág, Kakasos persely és Jobbra-balra néz.

Egyedül voltam, – egyedül ünnepelem, de együtt örültem az ünneplőkkel, csak a himnusz hallva könnyeztem. Igen, magamban ünnepelek, mégsem akarok szomorúan átlépni az Európai Unióba! El kell felejteni minden rosszat, – én csak a jót, a kellemes emléket akarom magammal vinni! Azt teszem, mint a fővárosiak; gondolatban az Erzsébet-téri nagy gödörbe hurcolom eddigi életem sok-sok fölösleges, rossz emlékét idéző minden kacatját, és eltemetem örökre. A jövőben már „csak a szépre emlékezem...”

Sokáig fenn voltam, gyermekeimet e-mailben köszöntöttem, néztem és hallgattam a televíziót, hol Budapestre, hol a helyi adóra kapcsoltam. Kinéztem a folyosóra, a határon túli kis falu tűzijátékát figyeltem, majd a budapesti tűzijátékban gyönyörködtem.

Csodálatos volt látni a főváros utcáin hullámozó, felszabadultan ünneplő tömeget. Éjjel 2 óra volt, mikor lefeküdtem. Sokáig nem tudtam elaludni. Imára kulcsolva kezem, azon töprengtem: mit hoz a jövő, reménykedem abban, ha számomra már nem is tartogat sokat, legalább gyermekeimnek, utódaimnak könnyebb, igazságosabb és szebb élet jusson osztályrészül. Azért fohászkodtam a Teremtőhöz, hogy végre békeesség legyen „a vén Európán”, s mindenki megtalálja boldogulását. (Fényképek az oldalon³³)

Amikor a gyerekeim még kicsik voltak, elsőszülött fiam betegsége miatt fel kellett mondanom a jó állásomat, hogy otthon gondozzam. Egy szövetkezetben palóc párnákat, terítőket, függönyöket szőttek. Hogy valahonnan tudjam pótolni a hiányzó összeget, én is nekivágtam. A kis szobánkba beállítottuk a nagy szövőszéket, amely teljesen betöltötte és évekig dolgoztam rajta. Azonban hol a pamut fogyott el, s nem volt egy darabig, hol a szövőszék romlott el, ezért nem lehetett vele sok pénzt keresni.

A szövetkezet központjában takarított hozzánk közeli utcában lakó idős asszony, aki rosszul beszélt magyarul, mert eredetileg szlováknak született. Egy alkalommal hozott nekem magasra nőző muskátli ágakat és amikor kikísértem, a bejáratú ajtónál megálltunk; onnan jól láthatók a Tatra nyúlványi, a csodaszép hegyek. Amikor Marka néni – így hívták – meglátta, megfogta a kezem, rámutatott a szemben lévő hegyre, ami már Szlovákgyarmathoz tartozott: *„Katikóm! Nécsak, a hegytetőn, ahol legmagasabb, ott, az a körtefa a miénk vót valamikor. Nagy szőlőssünk vót és sok más gyümölcs termett ott!”*

A szövetkezet központjában takarított hozzánk közeli utcában lakó idős asszony, aki rosszul beszélt magyarul, mert eredetileg szlováknak született. Egy alkalommal hozott nekem magasra nőző muskátli ágakat és amikor kikísértem, a bejáratú ajtónál megálltunk; onnan jól láthatók a Tatra nyúlványi, a csodaszép hegyek. Amikor Marka néni – így hívták – meglátta, megfogta a kezem, rámutatott a szemben lévő hegyre, ami már Szlovákgyarmathoz tartozott: *„Katikóm! Nécsak, a hegytetőn, ahol legmagasabb, ott, az a körtefa a miénk vót valamikor. Nagy szőlőssünk vót és sok más gyümölcs termett ott!”*

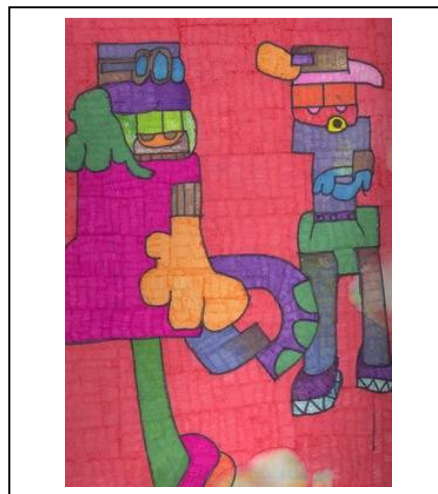
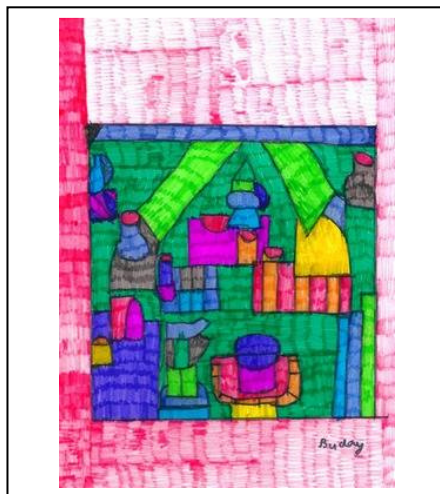
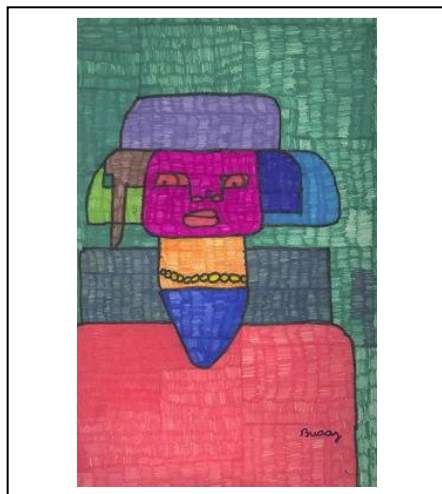
³³ Fent: Gyermekeimmel Balatonakattyan, az ősfá előtt (akkor még megvolt).

Lent: Három gyermekem a Balaton partján, közepes méretű fiú unokatestvérével.

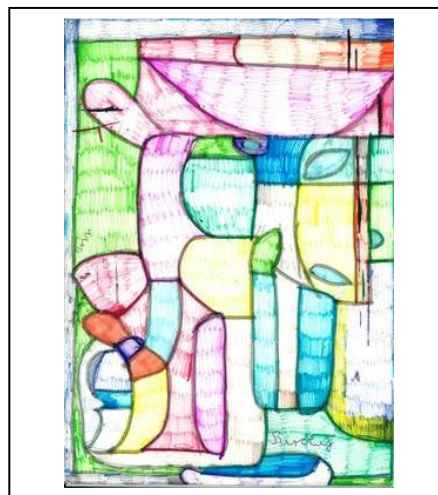
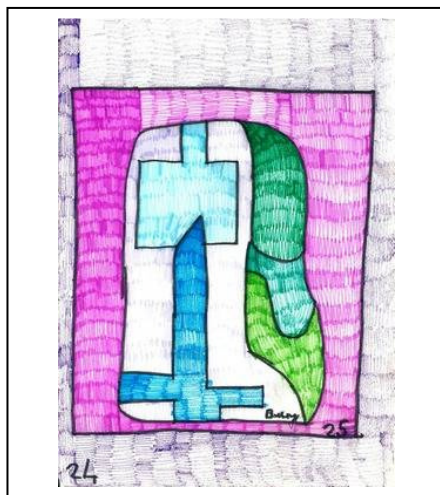
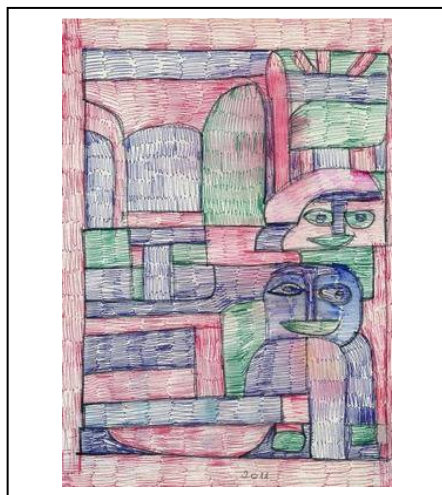
Sok módos ember szegényedett el a városban, amikor a határt meghúzták, s nem kárpótolták őket.

Az Ipoly folyón túl egy gazdag rét húzódott, valamikor az a rész tartotta el Balassagyarmat város lakosságát gyümölccsel és zöldségfélékkel... Most azért drága a piac a városunkban, mert csak más településekből hozzák a termékeket, a tojást és a baromfit és zöldségeket és a gyümölcsöt.

(Képek az oldalon³⁴)

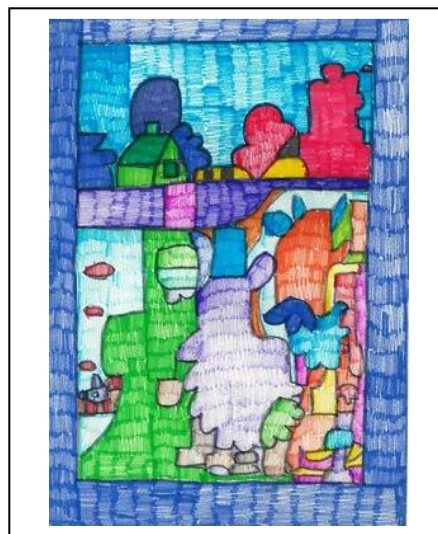
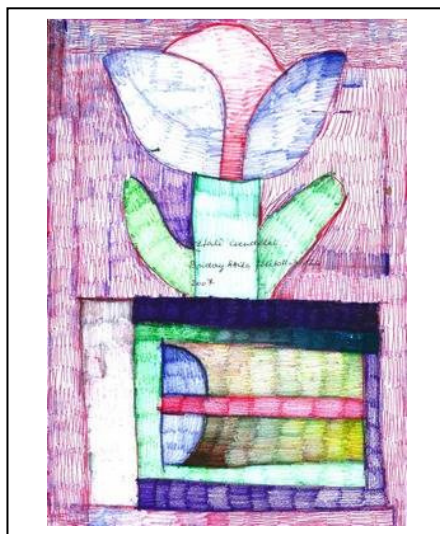
Attila 2004 nyarán ismét itthon volt, hamar észrevettem, hogy egyre rosszabb, nehezebb lett a járása, fájni kezdett a lába. Annak ellenére, hogy olyan intézetben volt (foglalkoztató intézetben), ahol rendszeres orvosi- és nővéri felügyelet van, mégis, csak nekem tűnt fel, hogy a két lábfejét furcsán kétfelé tartja járás közben. Ebből arra következtettem, hogy komoly baj okozza a nehéz járását.

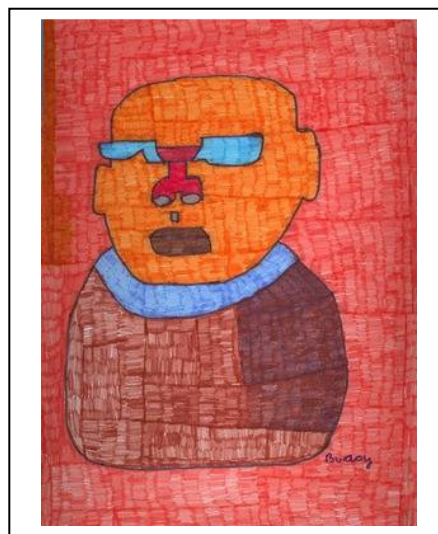
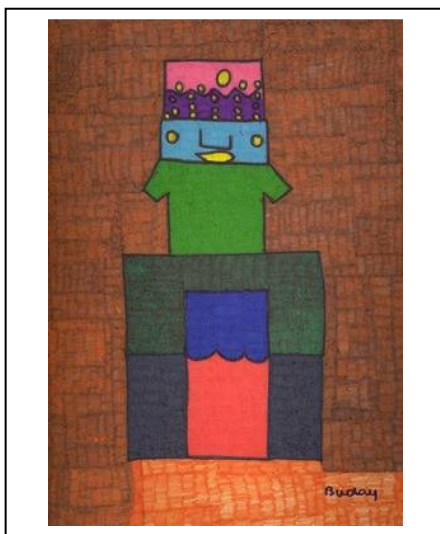
Azon a nyáron végig itthon tartottam, elvittem a helyi kórházba, ismerős főorvosnőt kértem meg a kivizsgálására. Ahogyan a rutin-vizsgálatokat elvégezte, azonnal azt mondta, hogy mindkét oldali csípőficam okozhatja a fájdalmakat és a nehéz járását. Azonnal elküldött röntgen-vizsgálatra, ami megerősítette a megállapítását és javasolta, mielőbb vigyem ortopéd-vizsgálatra, mivel műtétre lesz szüksége. Az a röntgen-vizsgálat megerősítette a diagnózist. A következő idő azzal telt, hogy – lányom segítségével keressünk olyan sebészt, aki majd elvégzi a műtétet.

³⁴ Attila képei fent: Kalaposnő, Kamrában és Kenguru. Lent: Két fej, Kereszt lefelé és Kicsit kancsal.

A helyi kórház sebészeit akkor nem ismertem. A lányom akkor már az Amerikai-úti Idegsebészetén³⁵ dolgozott, ahol az egyik főorvos a barátját javasolta, aki csípő-műtétek specialistája volt.

A Mexikói úton lévő Fővárosi Uzsoki-utcai kórház baleseti sebészetén dolgozó főorvos elvállalta és kijelölte a műtét időpontját: 2005. április 19. Attilával a kijelölt időben lányomhoz utaztunk és én ott voltam elszállásolva, amíg a kórházban maradt a fiam, naponta bejártam, többször a lányom is bejött hozzá, hogy mellette legyek, ezzel segítsem az ápoló személyzet munkáját is, mivel nem mindenki érti a beszédét. (Képek az oldalon³⁶)

A műtét napján hárman ott izgultunk a műtét végéig. Az operáló főorvos a bal csípőjénél – mivel Attila alacsony termetű, a felhasznált protézissel, néhány centiméterrel nagyobb protézist ültetett be, mivel alacsony a fiú, hogy ezzel kicsit magasabb legyen. Négy napot töltött Attila a kórházban, már másnap fölkel, maga ment ki a mellékhelyiségbe, és sétált is, de a nővérek felvilágosították, hogy még korai a járkálás, ezért kinyitották az éjjeliszekrény tetejét, hogy ott inkább rajzoljon.

³⁵ Később megváltoztatták az elnevezését.

³⁶ Attila képei fent: Kislány táncol, Kinyílt és Kilátás az ablakon. Lent: Királyfi, Kis szarv-nagy szarv és Kopasz ő is.

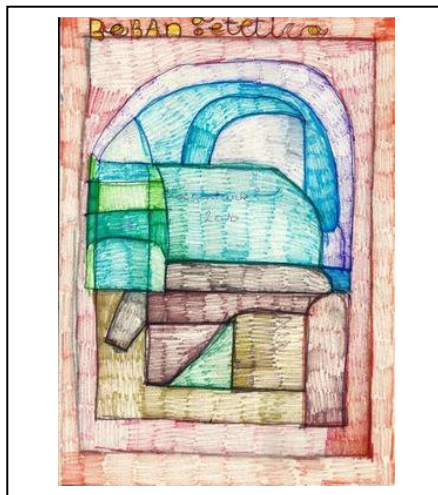

A szomszédos ágyakon idősebb emberek ugyanazzal a műtéttel több napig föl sem tudtak kelni. A főnővér, a nővérek és mindenki, aki akkor ott dolgozott, kedvesen vették körül a betegeket, munkájukat úgy végezték, ahogyan az illendő. 22-én megkaptuk a zárójelentést, melyben „Jobb oldali TEP műtétre előjegyezve” mondat szerepel. A következő műtét idejét 2005 szeptemberében jelölték meg. A zárójelentéssel együtt kiadták a műtét előtti laborvizsgálatra szóló nyomtatványt azzal, hogy szeptember elején érdeklődjem telefonon, hogy a napot pontosítsák. Ebben maradtunk. Örömmel fogadtuk, hogy hamar túl lesz mindkét műtéten.

7.

Emese unokám mobilon jelezte érkezését, de kellemetlen hírral lepett meg. A hatórás busszal jön, értesített, hogy súlyos karambol miatt Ipolyszögnél rostokolnak, helyszínelő rendőrök vonultak ki, áll a forgalom, nem jöhetnek tovább. A városból mentők és tűzoltó-kocsi ment szirénázva.

Két óra múlva indítottak egy buszt, mert az utat még mindig nem szabadították fel, és átszállással hozták be az utasokat a városba, Emese is azzal érkezett meg. (Képek az oldalon³⁷)

³⁷ Fent: Fejjel lefelé, Ki vagyok? és Komolyan? Lent: Látlak, Na, ne mondd nekem és Na, ne mondd!

Szerencsére nem az autóbusz karambolozott, amivel ők jöttek, hanem a megyei rendőrkapitány autója egy másik személyautóval ütközött. Csúnya eset volt, az egyik kocsit teljesen összenyomódott, súlyos sérülteket vittek kórházba.

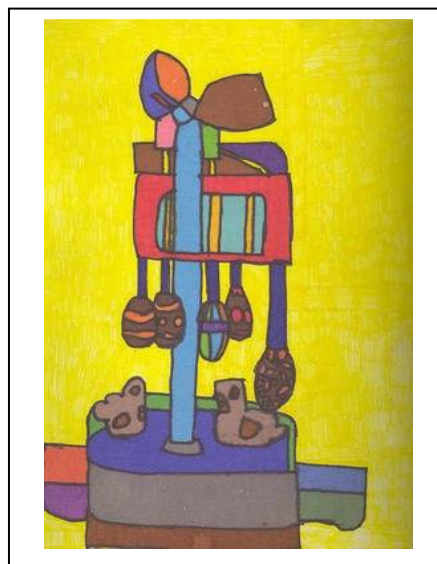
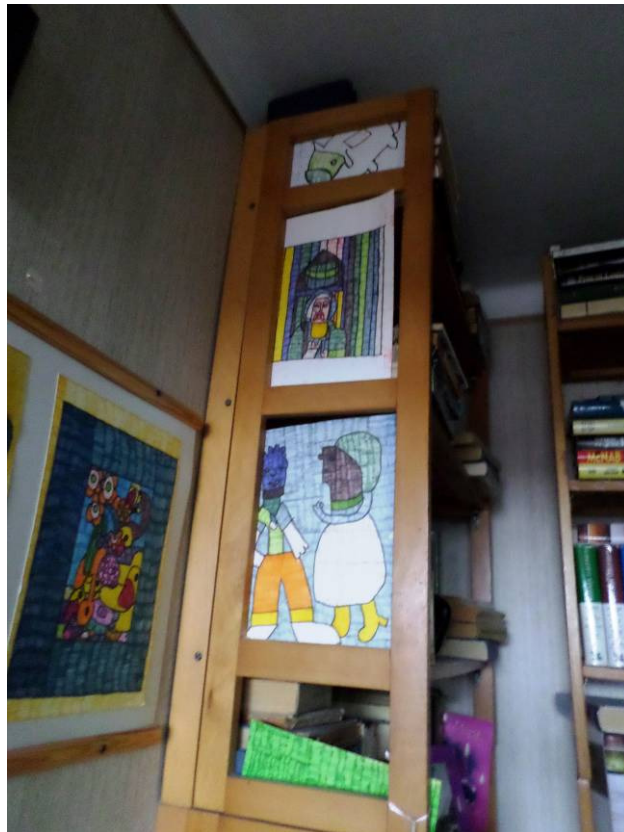
Később tudtam meg, hogy a baleset áldozata egyik volt kolléganőm férje, R. Laci, aki a helyszínen életét vesztette, aki vétlen volt, szabályosan vezette autóját, a szemben közlekedő kocsit tért át szabálytalanul, és ütközött vele. Ő az, akit fiatal korában én vettem föl a Titkárságra gondnoknak. Istenem! Annyira megrázott a hír, mert olyan rendes fiú volt. Még jó, hogy megtudtam, elmehettem a temetésére. – Oriási tömeg búcsúzott tőle, sokan ismerték, a tragédia is vonzotta a gyászolókat a temetőbe. Felnőtt három gyermeke van, főiskolások, most apa nélkül maradtak. Milyen igazságtalan az élet: ilyen rendes embert éri tragédia...

(Képek az oldalon³⁸)

Sorsok (Készült: 2005. június 19³⁹)

Nézi az anya beteg gyermekét
karját, rövid kezét, alacsony termetét,
kicsit ingázó járását,
óva figyelő szorgalmát.
Orvosa időben figyelmét felhívta,
gondjai lesznek, mást nem várhat -
nem bánta, megtartotta, ragaszkodott
a már megfogant magzatához.

Bár tudta, mit várhat sorsától,
nem ijedt meg rengeteg gondjától.
Nem félt kettőjük jövőjétől,
bízott Isten irgalmasságában.
Nem szakította meg a pici életet,
világra jött orvosának segítségével,
– igaz, műtéttel. – Bármit hoz az élet
ő mégis örül szép kisgyermekének.

³⁸ Fent: Könyvszekrényünk oldalán látható 1.

Lent: Szélcsengő.

³⁹ Versem megjelent: a Lyra Irodalmi Antológia 2006. áprilisi számában.

Bevált orvosának korábbi jóslata,
 hogy gondjai lesznek, – jól tudta.
 Több baja volt kis súlyú szülöttével,
 mint együtt két nagyobb gyermekével.
 Azért ha lassan is, mégis növekedett,
 kicsit elmaradt, de mindig igyekezett.
 Nagyon szerették őt mindnyájan
 ő lett a kedvenc a családban.

Édesanyjának dolgoznia kellett,
 akkor nem volt sem gyes, sem gyed.
 A kicsit bölcsődébe vitték,
 ott is mindnyájan szerették.
 Csak fogékony volt minden fertőzésre,
 ezért nemsokára kórházba került,
 ahol mandulájával műtötték.
 Utána masszív kiskölyök lett.

Fővárosba kellett vizsgálatra járni,
 hogy fejlődését figyelje doktor-néni.
 Nőtt, növekedett, néha talán
 lassabban, mint mások. Amit kellett,
 mégis megtanult mindent,
 hároméves korára már óvodás lett.
 Kedves óvó néni nagyon szerette,
 csoportjában sokat foglalkozott vele.

Utána vitték hetes foglalkoztatóba'
 Budapesten tanult, ott járt iskolába.
 Tanították őket sok mindenre:
 nem annyira, írásra-olvasásra,
 inkább az életre, munkára.
 Jártak üzembe, kekszgárba
 sorolta hányféle kekszet mérnek,
 otthon hallgatták, nagyot néztek.

Abban az időben gondoskodtak róla,
 hogy sérült embereknek legyen munkája.
 Olyan helyre került, ahol papírral
 és egyéb apró munkával
 nyugdíj-jogosultságot szereztek.
 Arra is gondoltak, hogy fejlődjenek:
 tanult szakkörben rajzolni,
 színes képeket filctollal festeni.

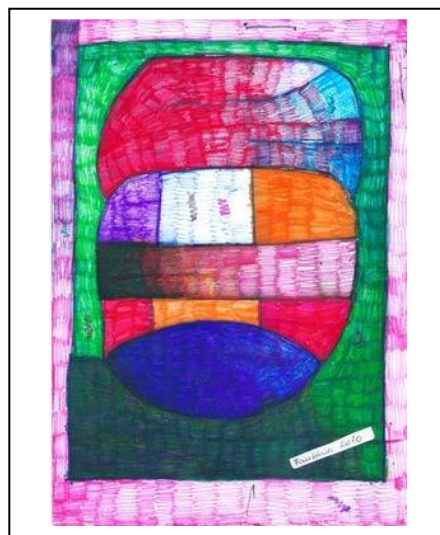
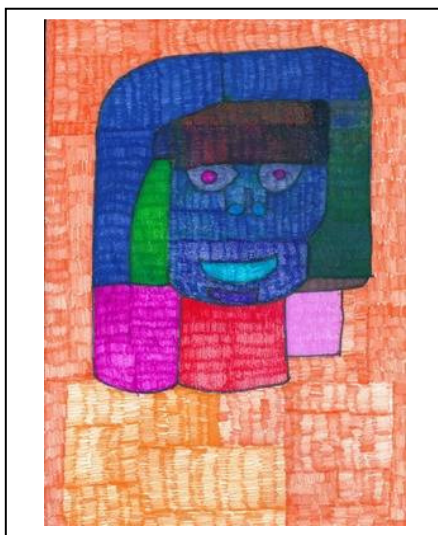
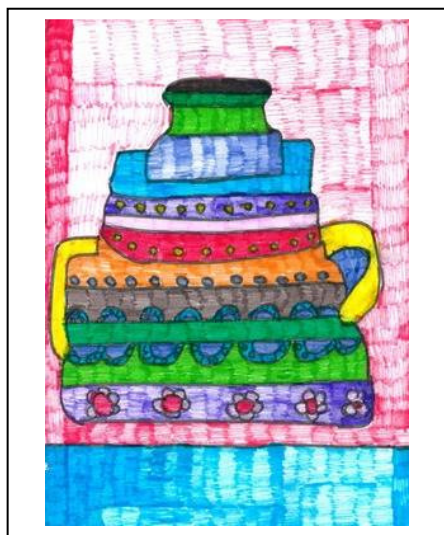
Kép a könyvszekrény oldalán 2.

Mindent megtesz, amire kéri,
szeretik, mert kedves, szeretetre éhes.
Boldog, ha másnak kedvére tehet,
szeretettel nála mindent elérnek.
Ilyen a szeretet, ezért érdemes élni.
Már ő is felnőtt rokkant ember,
kétezer-háromban rajzkiállítás volt,
mivel mindig szorgalmasan rajzolt.

Anyjának – sokak által – boldogtalannak
hitt gyermeke olyan eredményt ért el,
amilyenhez nem juthat sok ember.
Örül a család, mindenki boldog.
– Milyen lehet az anyai szeretet? –
Hogy világra hozta, sose bánta meg,
mert a sorsa sok mindenért kárpótolta:
– S milyen is az élet? – *Velünk
a szeretet csodákat művelt!*

Ahogy készül most Attila felnőtt életéből ez a mappa a képeivel és leélt eseményeivel, forgatom az iratokat, olvasom a megőrzött történeteket. Azért kértem el Attilát az Intézettől, hogy velem legyen, azért tartózkodott itthon sokáig, hogy bajaiból kikezeljék, amit lehet, megtettem érte; egy súlyos csípő-operáción már átesett és alsó- és felső fogsora is készül. (Képek az oldalon⁴⁰)

Örülök, hogy mellette lehettem nehéz napjaiban. Még ezek után következik a fogsorának befejezése, majd a második műtét is, sajnos, csak jóval később került rá sor.

⁴⁰ Fénykép: Kis unokáim a kertünkben. Lejjebb. Attila képei: Díszes kancsó, Dús hajú és Fantázia 2010.

Nyugdíjazásom után sok mindennel foglalkoztam, először a városban történt földosztáskor béreltem egy ún. zártkertet. (Nem tudom, miért illették ezzel a névvel, mert nem volt zárt és bekerített a terület. Akik kapták, tulajdonképpen gyümölcsös-kertet alakítottak ki belőle.) Amikor Attila itthon volt, vele együtt jártunk a kertbe, mivel elhatároztam, hogy egy tündérkertet fogok magamnak létesíteni, ami sikerült is. Gyakran jártunk oda Attilával, aki sokat segített nekem. Munka után pihenéskor figyeltük a madarak életét, Attila szerette figyelni a hangyák nyüzsgését, gyönyörködtünk a virágokban, májusban a kertünket elválasztó csodás illatos orgonákban.

Attila sokat segített nekem, mert csak a gyom és fű eltakarítására, majd a föld felszántására béreltem segítséget. Első dolgom volt átrándulni a közeli Szlovákiába ismerőseimhez, akik finom, folyton érő eperpalántákkal láttak el. Elültettem, s már nyáron találtunk rajta érett szemeket. Jó helyről nemes facsemetéket rendeltem, azokat magunk ültettük el, a fák ültetéséhez szükséges nagy gödröket is magunk ástuk ki.

Szomszédoktól kaptunk ribizli- és málnatöveket, bokornövényeket. Én is szerettem a természetben munkálkodni, Attila pedig, ha belekezdett a munkába, abba se tudta hagyni. Megtörtént, hogy kezdett sötétedni, amikor még ott voltunk a kertben, biztatnom kellett, hogy indulni kell, sosem szerettem sötétben autót vezetni.

Amikor a fák megnöttek és termőre váltak, már nagyon kellemes volt munka után árnyékban pihenni, madarak életében gyönyörködni. Unokáim gyakran nálam voltak, egész nyári iskolai szünetekben, ők is élvezték a természetet. Igyekeztem nekik bemutatni a növényeket, megismerkedtek a bogarakkal, állatokkal, mert a kertünk közelében állandó lakók is éltek, ahol lovakat, teheneket és egyéb háziállatokat neveltek. Azt akartam, hogy lássák, élvezzék a természetet. Ne járjanak úgy, mint hallottam városi gyerektől, aki azt hitte, hogy a csirke nem tollas, hanem meztelen, ahogy az üzletekben feldolgozva árulják. Unokáim szerettek velem jönni a kertbe, kaptak külön helyet is, ahol ültettek, munkálkodtak. Így született meg az egyik versem, az első közül való, abban az időben készült, amikor a prózai irodalom mellett elkezdtem verseket írni még csak egyszerű, ún. szabad-versként, nem formázva.

Kép a könyvszekrény oldalán 3.

Kertben⁴¹
(2005. július 25)

Ülök kertemben a nagy
cseresznyefa alatt
hallgatom a madarakat.
Ülök magányosan, szagolom a rózsát,
élvezettel szívom magamba illatát.
Nézem a kék eget, a futófellegeket...
Ilyenkor mit mond nekem a Természet?
Súlyok a vállamon – már alig bírom,
de cipelem, mivel ez a dolgom!
Ha az élet nekem ezt szánta,
az Egek Ura ad erőt hozzája!

*

Nézem a röpködő méhecskéket,
dolgoznak egész nap serényen.
Nekik sem könnyebb az élet,
de teszik a dolgukat,
amit rájuk rótt a természet.
Röpdösnek virágról-virágra,
mégsem panaszkodnak.
Apró testük tele virággal,
szállnak vissza a kaptárba,
majd onnan ismét a határba.

*

Méhkasban is csupán
a királynő az egyetlen,
kit körülrajong a szolgahad.
De ők már megszokták,
csak teszik dolgukat.
Mi mást tehetnének?
Nekik ezt szánta
az Örök Természet!

*

Most fecskepár száll el felettem.
Szájukban bogár, amit
fecskefiókáknak visznek.
Röpül fecskemama fészkéhez,
ahol minden kismadár tátja csőrét.

Kép a könyvszekrény oldalán 4.

⁴¹ Versemmel (két prózai művel együtt) Pro Bono Díj 2006. évi pályázatán I. díjat (és Díszoklevelet) nyertem.

Fecskemama eteti,
mert minden aprómadár rá vár,
majd újra elszáll...
Napról-napra fecskepár ezt tezi:
fiókáit eteti.

*

Ha beomlik a fecskefészek
ott a párja, megjavítja.
Mire leszáll az est, elfáradnak,
mindnyájan összebújnak
Egymást így melengetik,
elalusznak hajnalig.
Virradatkor fecskepár
ismét élelem után jár.

*

Apró fecskék növekednek,
őszre már nagyra nőnek.
Akkor a fecskecsalád
itt hagyja az otthonát;
Elindulnak, elröpülnek,
új hazában továbbélnek.
Tavasszal majd visszajönnek,
fészkeikben megpihennek.

*

Forró kövön zöld gyíkocská napozva
szemét ide-oda mozgatva
legyet-hangyát kapdosva
éli csendes életét
Azért közben sosem pihen,
izegve-mozogva les,
mert félti rövid életét.

*

Faágakon madár röpdös,
közben hangyát-legyet kapdos.
Ha jóllakott, énekelve
így telik el az élete.

*

Fák törzsén hangyák másznak,
rájuk is sokan vadásznak.
– Nem könnyű az életük.
Amott egy nagy hangyaboly,
ott van ám rend, fegyelem,
akárcsak a méheknél,
– egyikük sem henyél.

Fényképek: Attila meggyet szed és unokahúga:
Emese a kertben.

Egész nap csak sűrögnek-forognak,
 – katonásan menetelnek,
 cipelnek óriási bogarat s egyebet;
 télre gyűjtik az ételmet.
 Így töltik az életüket.

*

A természetben rend van mindenhol:
 állatoknál-növényeknél.
 Az emberek mostanában
 nem férnek a nagyvilágban.
 Egymást nem becsülik,
 irigyek és gonoszak,
 rongálnak, rabolnak,
 háborúznak, gyilkolnak.

*

Jobb volna, ha mindenki
 nem futkosna, rohanna,
 néha-néha megállna.
 Figyelné a Természetet,
 csodálná a kék eget, a rohanó felleget.
 Hallgatná a madárdalt,
 éjjel nézné a csillagokat,
 figyelné, mit mond a Természet!

*

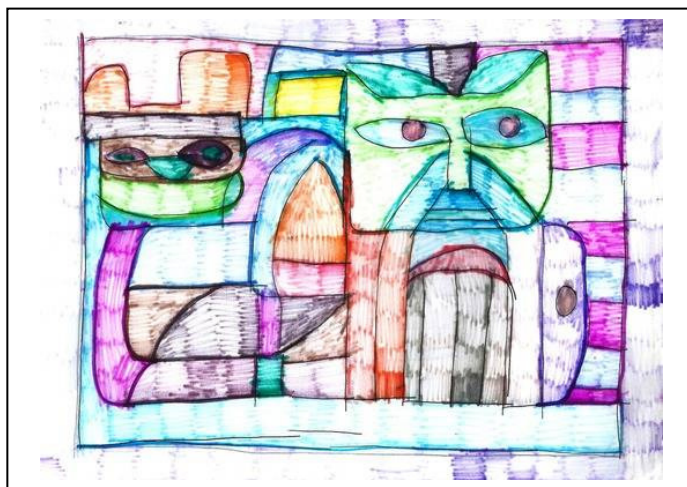
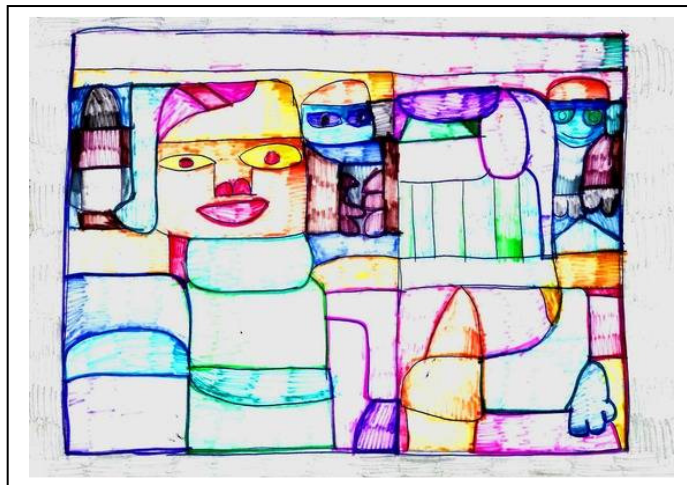
Tán azt, amit nekem,
 – hogy szép az élet:
 Igen! A terhekkel rakott nehéz élet!
 Súlyok vannak vállamon,
 mégis bírom, cipelem,
 mert ezt hozta az Életem.

*

De azt soha ne feledd,
 ha az élet nekünk ezt szánta:
 Egek Ura erőt mindig mér hozzája!

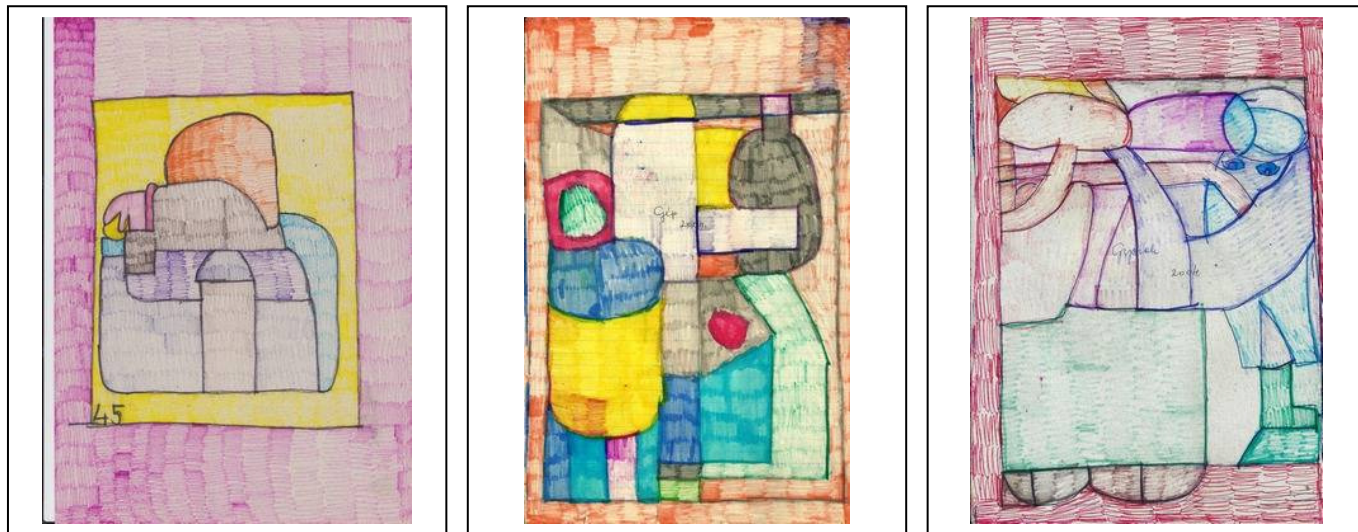

(Képek az oldalon⁴²⁾)

⁴² Attila képei: 6 szem, 3 lábujj, Ábrák, Apa és kislány.

Attila kórházi fölvételeit megelőzően megállapodtam a Dunakeszi Intézettel, hogy a kezelések idejére itthon tartózkodjon, úgyszintén utókezelések alkalmával is. Esetenként megtörtént, hogy hónapokat tett ki ez az idő. Ezzel céлом volt, hogy az intézet személyzetének munkáját megkönnyítsem, de az is, mint anya, a nehéz helyzetében mellette kívántam lenni, egészségi állapotában mindenképpen a legjobb választást magam akartam eldönteni és intézni, hogy az egészségét és jobb közérzetét – amíg tehetem, jobbá tegyem, s hogy érezze, a családjához is tartozik. (Képek az oldalon⁴³)

Kisiskolás korától kezdve, amikor elkerült itthonról, minden hétvégén hazahoztuk és az iskolai szünetekben gondoskodtam arról, hogy itthon lehessen. Amikor a műtétek ideje eljött, mindig elkértem az Intézetből, hogy mellette legyek, egészségi állapotát felügyeljem.

Később a fogászati kezelések szükségessé tették, hogy 2006. március hónaptól folyamatosan itthon maradjon, hiszen volt olyan hét, hogy kétszer kellett Budapestre utazni.

A gépkocsinkat már nem lehetett használni, közforgalmú utazási eszközöket kellett igénybe vennem, ami nem volt könnyű Attilával a metróról leszállva, egymást támogatva jártuk a főváros utcáit.

⁴³ Attila képei fent: Egy kéz, Gép és Eldugott gyerek. Lent: Boldogság és Körök.

Fárasztó volt, hiszen az én egészségem is – életkorommal szinkronban – egyre törekenyebbé vált és az sem közömbös, hogy anyagilag minden teher az én vállamat nyomta. Mégis igyekeztem mindent megtenni érte, ezért mióta nyugdíjba kerültem, minden évben legalább az év fele idejét itthon töltöttem. Ezzel igyekeztem számára azt pótolni, hogy már kicsi korától kezdve el kellett szakadnia a családi otthontól.

A rendelkezések értelmében Attila után, hogy a helyét fenntartsuk, a szokásos szabadságolási időn túl, a mindenkori személyi térítési díjnak eleinte 20%-át fizettem be az Intézetnek, amit hamarosan felemeltek 50%-ra, majd később már 60%-ra, ami azt jelentette, hogy itthon is voltak kiadásaink, ami nagyon megterhelte a háztartásunkat, nem beszélve a magas összegű utazási költségekről.

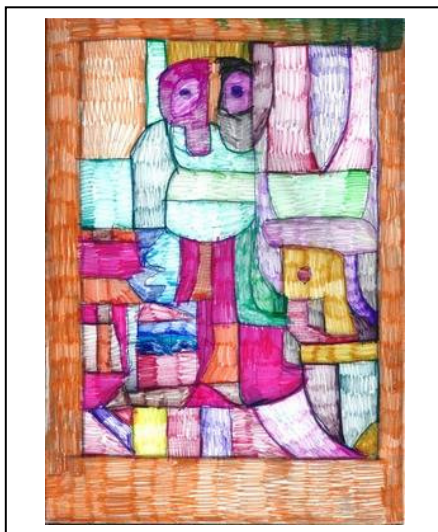

Ráadásul, amikor már minden operáción túlesett és a fogazata is rendben volt, visszakérült az intézetbe, akkor tudatták velem, hogy van rokkantsági kedvezményes igazolványa, amit az intézetben őriztek, azzal mindenféle járművön – én is, mint kísérő – ingyen utazhattunk volna... Szomorú, hogy erről nem tájékoztattak előbb, a többi igazolványával ezt ellefejtették átadni. (Képek az oldalon⁴⁴)

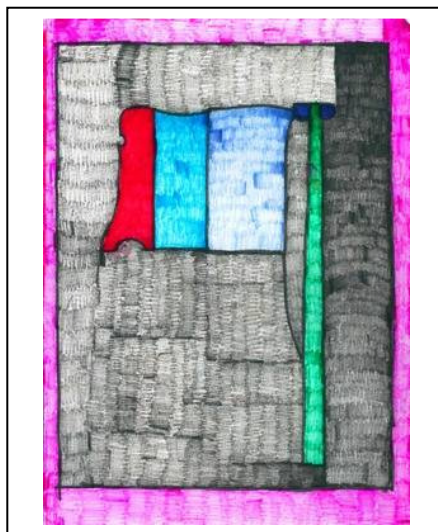
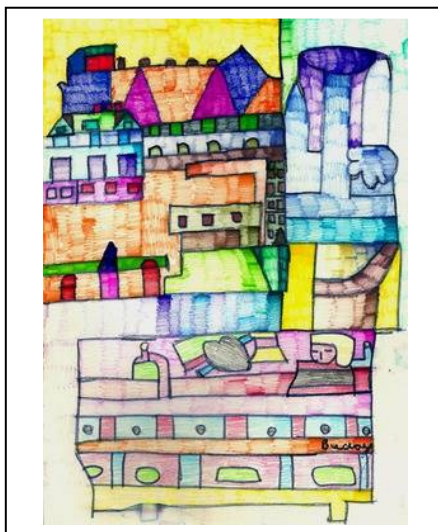
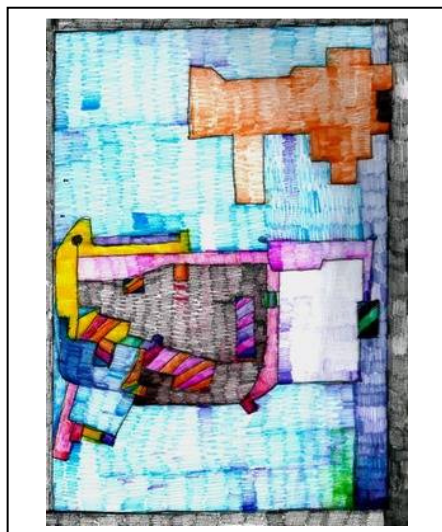

⁴⁴ Fent: Gyönyörűség, Madonna és Magányosan. Lent: Milyen ujjak? Táncoló kislány és Látlak.

Nem volt könnyű megoldani, hogy a háztartásom mérlege fel ne boruljon, mivel közben egyre több pénzre volt szükségünk: gyermekeim eltartása, taníttatása teljesen rám hárult, s Attila mindig felügyeletre szorult. Az Intézet a befizetéseket azért kérte arra az időre is, amikor itthon volt, hogy Attila helyét ott biztosítani fogják, s ezt én így el is fogadtam. Erre ígéretet kaptunk, de sajnos, nem tartották be, amiről a későbbiekben még szólok. Annak ellenére, hogy Attila állapota miatt közgyógy-ellátásban részesült, a fogászati kezelések összege megközelítette a százezer forintot, mivel csak az alsó fogsorra érvényes az igazolványa. (Mostanihoz képest ez az összeg a dupláját jelentené a Forint folytonos elértéktelenedése miatt.)

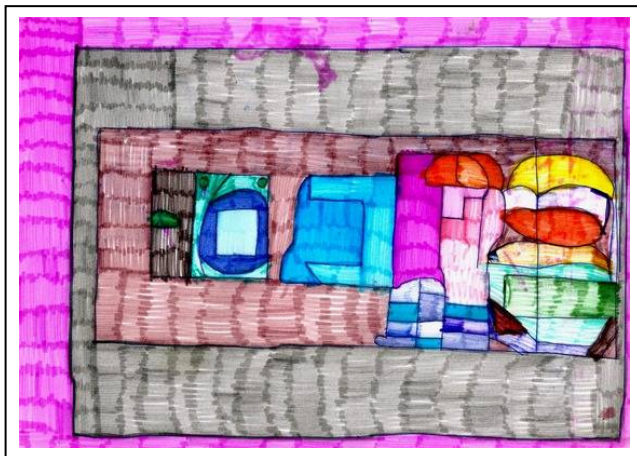
A fogait korábban az intézetben kiütötték a társai, pótlását elhalasztani nem lehetett, hiszen nem tudott rágni, olyan nehezen ette az ételt, hogy nézni is rossz volt. Tudtom nélkül készítettek valamilyen 8-fogból álló pótlást, amit nem tudott használni. (Képek az oldalon⁴⁵)

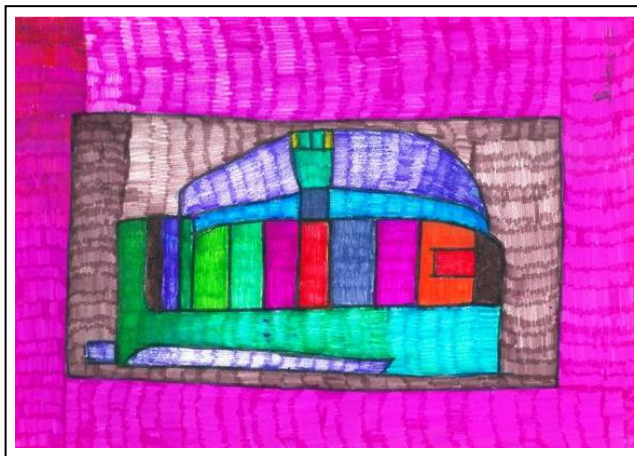
⁴⁵ Attila képei fent: Anyámasszony, Négy szeme van és Anya csecsemővel. Lent: Sufni, Építészeti és Zászló

A fogászati kezelések (ami másfél évet vett igénybe), és a második műtétre várás, járásának romlása szükségessé tette, hogy itthon, legyen mellettem, mert figyelemmel kísérhettem az egészségi állapotát.

A gépkocsit még 2005-ben végérvényesen nyugalomba kellett helyeznem, mert már annyi baj volt vele, hogy a javítási költségeket nem bírtam fedezni. Egyébként is húsz évig szolgált, kiérdemelte a nyugdíjaztatását. Erről jut eszembe egy eset, amikor még a kilencvenes években Attilához indultam, mert akkor tartották az intézetben a szülői értekezletet.

Leírom a gondjaimat, hozzá téve, hogy sokszor álmodom, néha megéreztem az elkövetkező időben történéseket. Egyik éjszaka álmomban Budakeszt láttam repülőgépről, felülről, szép színes makettként pompázott a táj, főleg piros-zöld-sárga színben. (Képek az oldalon⁴⁶)

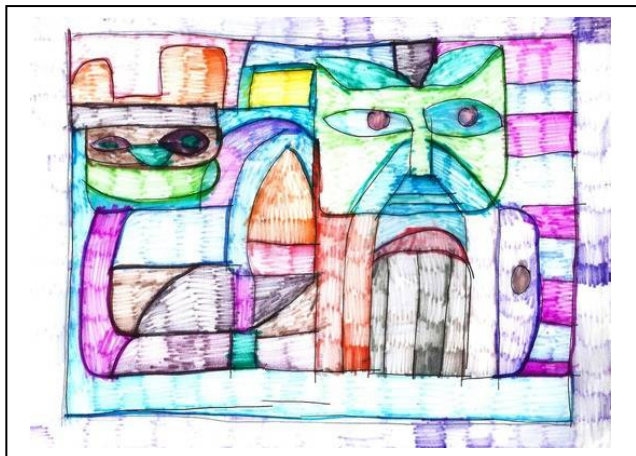

Aztán egy kicsi tiszta-szobába mentem, melynek falát frissen, élénk világoszöldre festették. A plafonról és a falakról finom laza pókhálók lógtak. Az egész álom kellemes hatással volt rám.

⁴⁶ Attila képei fent: Ablakban, Kicsi ház. Lent: Hajlék és Fantázia 1.

Ma vittem vissza Attilát, itthon volt hétvégére; az utat azzal kötöttem össze, hogy hazafelé a raktárban vásároljak. Ugyanis nyugdíjas koromban Kata-boltja címen vállalkozó lettem, garázsboltot vezettem! Menet közben az autó egyre lassabban dögögött, alig tudtam fölfelé haladni a partokon. Azért dukkoltam, hogy legalább Vácig legurulhassak az enyhe lejtőn a szervizig. Ezért 2/A út helyett a régi útra térve, menetirányt változtattam, hogy a szervizben átnézzék a kocsit.

Szerettem volna időre érkezni a szülői értekezletre Dunakeszire, de a kocsi hibája miatt olyan későn értem oda, hogy már régen befejeződött. Amíg várakoztam az autóra, eszembe jutott az álmom, hogy láttam a Wartburgot parkolni. Megérzés volt az, talán valami baj lehet vele?

8.

Alkotó tagja vagyon a Miskolci Irodalmi Rádiónak. A főszerkesztő évenként irodalmi táborot szervezett, az elsőre Balaton-szántódon került sor, 2007. július 7-13-ig. Életemben először igényeltem kedvezményes üdülési csekket fiam, részére, mivel minden évben együtt nyaraltunk, az összeg, amit kaptuk, elég volt arra, hogy ne kerüljön sokba a nyári üdülés.

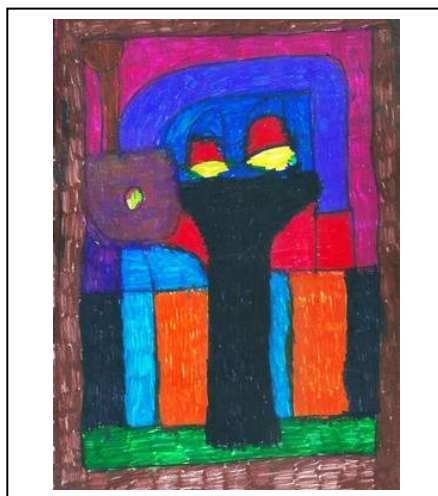
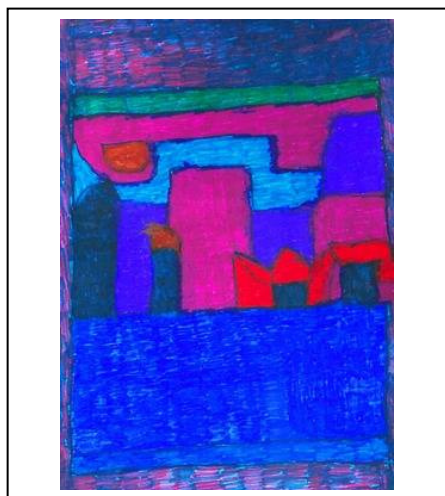
Lányomhoz busszal utaztunk a fővárosba, másnap reggel elkísért és föltett a Kelenföldi pályaudvaron a gyorsvonatra. Régen utaztam vonattal, mivel itthon messze van a vasútállomás, és a buszok óránként közlekednek. Kényelmes helyet sikerült kapni a vonaton, út közben olvastam, és néztem az elsuhanó gyönyörű, színes kora-őszi tájat. (Képek az oldalon⁴⁷)

⁴⁷ Attila alkotásai fent: Apa-fia és Apa és kislány. Lent a nyaraló épülete előtti tábla.

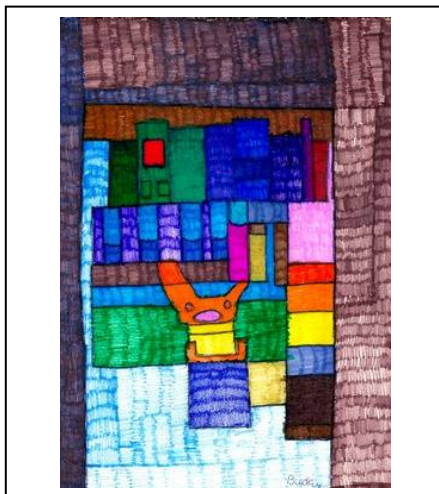
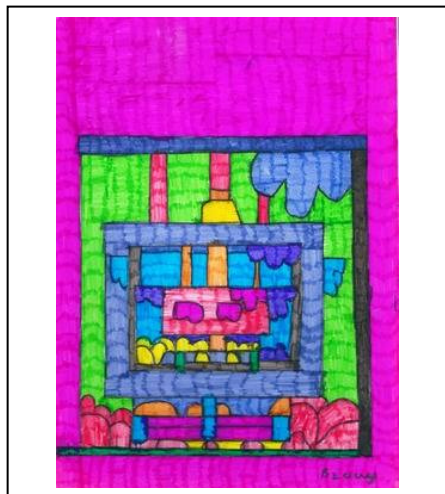
A Hotel Rév szállodában helyeztek el bennünket, amely nem éppen luxus-szálloda, de a szobához zuhanyozó és WC tartozott, a szobák tiszták, a fekhelyek kényelmesek. A kosztot azonban nem lehetett bőségesnek becézni, de nekem elegendőnek bizonyult, mert reggelit-ebédet és vacsorát kaptunk. Nem kellett mással pótolni, csak az otthonról hozott némi édességgel, ami végig kitartott.

Attila pedig, mint mindig, kapott pótlást, mert ott is segített a felszolgálóknak.

Szerkesztőnk jó programot készített, minden este irodalmi összejövettel. Naponta előre meghatározva 6-8 alkotó mutatkozott be, akinek megjelent kötete volt, kirakhatta egy asztalra, amit erre a célra előkészítettek. Bemutakozásom a záró estén történt, heted-magammal. Felolvasására egyik előadót kértem fel, akivel az étkezéseknél, egy asztalnál ültünk.

Kellemes a hangja, érthetően adja elő a kapott szöveget. Több előadó gyakran csak elsuttogta a szöveget, nem a mikrofonba mondta a szöveget, így agyoncsapva az alkotó munkáját. Mindenkinek kellett egy bemutatkozó szöveggel készülnie. (Képek az oldalon⁴⁸)

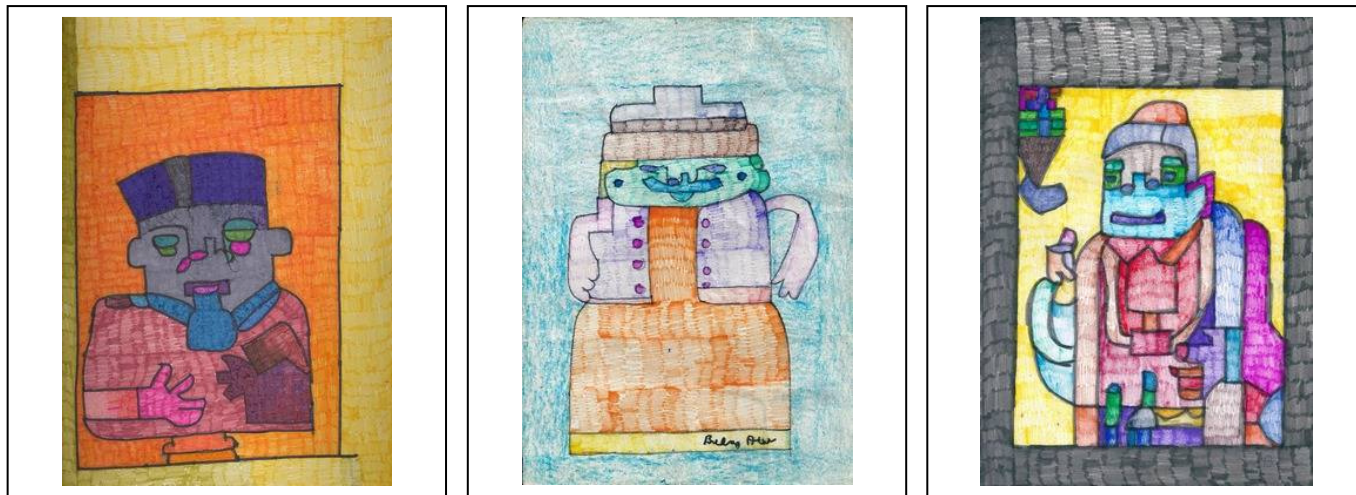

Bemutakozóban kitértem arra, honnan érkeztünk, aztán a családi körülményeimet ismertettem. Bemutattam Attilát, aki velem van a táborban, bár hamar megismerték, most is ott ül a fogadó teremben szorgalmasan rajzol. Minden szünetben leülnek mellé gyógyepedagógusok, és figyelik a munkáját...

⁴⁸ Attila képei fent Csupa kék meg piros, Árban úszni és Erős kontraszt. Lent: Kincsesláda, Két füle van és Kis fej, nagy fej

Attiláról bővebben tájékoztattam a jelenlévőket: tehetségesen rajzol, már két ízben volt kiállítása a filctollal készített alkotásaiból, most pedig megint a Nyugat érdeklődik egyik munkája iránt, amelyet egy reprezentatív kötetben megjelentetnek, s lehet, hogy hírneves festők között fog szerepelni. Kitértem családi körülményeimre, röviden arra is, hogy három gyermekem egyedül neveltem, tanítottam, Attila testvérei már családot alapítottak, beszámoltam az unokáimról is.

A harmadik Finta találkozót Dunamocson tartották 2007. augusztus (16-20). Lányommal és Attilával mentünk a találkozóra, vártak bennünket a magyar Komáromi-vasútállomáson, onnan autóval vittek a szálláshelyünkre. A kettéosztott Komárom teljesen egybe épült. Valóban csak a híd választja el a kettőt (akár csak Balassagyarmatot-Tótygyarmattól). (Képek az oldalon⁴⁹)

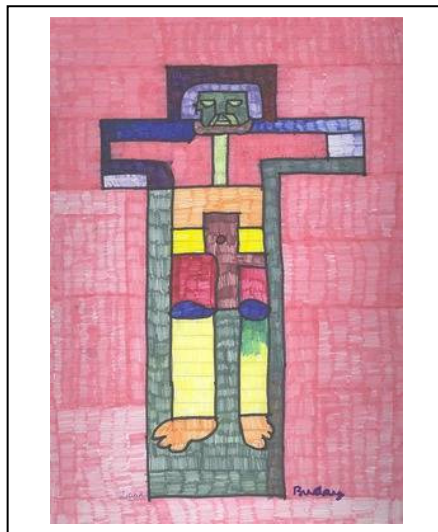
Dunamocs a hídtól kb. 30 kilométerre fekszik, ahol a Helen panzióban jelöltek ki szállást. Kellemes hely, nagy ebédlővel, árnyas erkélyekkel. Mi hárman (Kata lányom, Attila és én) egy szobában laktunk.

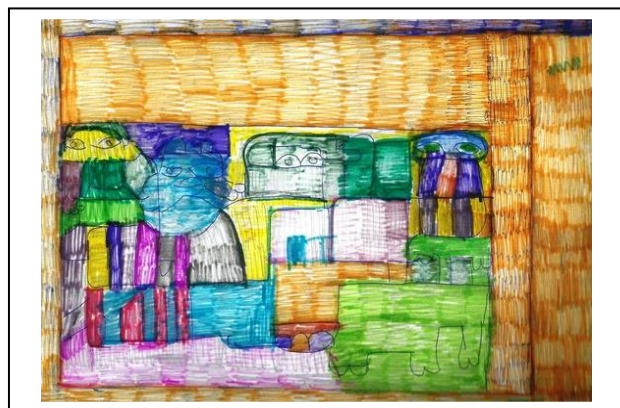
Szűkebb családi körben máskor többen voltunk a találkozón, mert a két unokámnak most más elfoglaltsága adódott. Bandi testvérem és felesége általában mindig ott van a találkozókön, hiszen a testvérem az egyik főszervező.

⁴⁹ Attila képei fent: Szakállas férfi, Döbrögi és Szakáll takarva. Lent: Kopasz, Kukorica Jancsi és Még egy kopasz!

Azon kívül, amit hivatalosan kaptunk a főétkezés idején, pazarul elláttak bennünket. Valahogy egymás között megbeszélve, a három főétkezésen túl kipótolták az ellátásunkat különféle meglepetéssel, például: itallal ebéd után, a teremben, ahol a megbeszélések folytak, hatalmas kávéfőzőt állítottak be, ingyen kínálgatták a feketekávét, s ott állt legalább egy méteres hatalmas üveg, amelyből tetszés szerint lehetett tölteni Beherovkát,⁵⁰ süteményt, különféle édességet és gyümölcsöt bőséges adagban mindig hozott valaki.

Akkor már gyakran éreztem a térdemben fájdalmat, nagyon szenvedtem miatta. Nyár lévén, csak vékony takarót kaptunk, s nem a hőmérséklet miatt, hanem azért, mert a lábamat otthon mindig fölpoókolom (olyan helyzetben nem fáj annyira), itt csak másnap találtuk meg a paplanokat fekhelyünk ágyneműtartójában, ami segített volna rajtam. De mi ott nem kerestük. (Képek az oldalon⁵¹)

A programot gondosan állították össze, az idő is kedvezett nekünk. A helyi utazásokat úgy intézték, hogy mindenki elférjen valamelyik autóban, ezért ezeket az utakat nem kellett külön fizetnünk. Az esztergomi kirándulásra nem jelentkeztem, mivel jól ismerem a várost, többször is megfordultam ott. Jobban esett egy kis lazítás a forróságban. A komáromi kirándulásra viszont mindhárman elmentünk és nem bántuk meg. Nagyon jó előadást hallottunk a múzeumban, ott igazán büszkéek a magyarságukra.

⁵⁰ Beherovka: édeskés, finom rövidital, szlovák különlegesség.

⁵¹ Attila képei fent: Kokárdavirág, Koronás pólás és Krisztus. Lent: Fantázia és Gondolatok 2000

A termék telve régi magyar eredetű kiállított tárggyal. A belvárosi Európa-udvara nagyon tetszett. A kétfelé osztott Komárom így is szép, hát még, ha EGY-lehetne. Kár ilyen gyönyörű városokat kettéosztani.

Az érkezésnél is kocsival pedig a közeli rokon Finta tergomig vele mehetünk, ondapestre; az Árpádhíd busztunk szállni a hazafelé indulótunk. Attila nagyon jól érezte nekünk a múzeumi rendezolhatott kedvére, a rokonok gadt a társaságot, osztogatmegszervező két család igazszervezték a programot, semgondoskodtak mindenről. Csa-a találkozó ideje alatt, ennyi tunk, voltunk legalább kétgunkat.

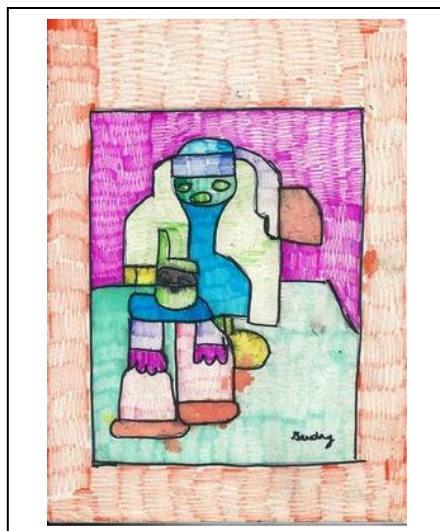

vártak ránk, a visszautazásnál János ajánlotta fel, hogy Eszan autóbusszal megyünk Bupályaudvaron azonnal fel tudbuszra, így még aznap hazaérmagát, barátokra lelt, tetszetvények, esténként pedig rajkörülvették, s ő örömmel fotata a képeit. A Finta-találkozótzán kitett magáért. Remekül miben nem szenvedtünk hiányt, ládías légkör uralkodott végig Finta-ronkonra nem számíto százan. Nagyon jól éreztük ma-

2008. február 23. A Misban Pesti Szalon néven négy rendezett a 15. kerületi CsoKözpontjában. Engem az első hát nagyon készülnöm kellett hogy a „*madaras-verseimet*” gekek is lehetett hívni. Katica lányom éppen ügyeletes volt, nem jöhetett, Emesével és Attilával vettem részt rajta, a terem zsúfolásig megtelt a helybeli érdeklődőkkel. (Képek az oldalon⁵²)

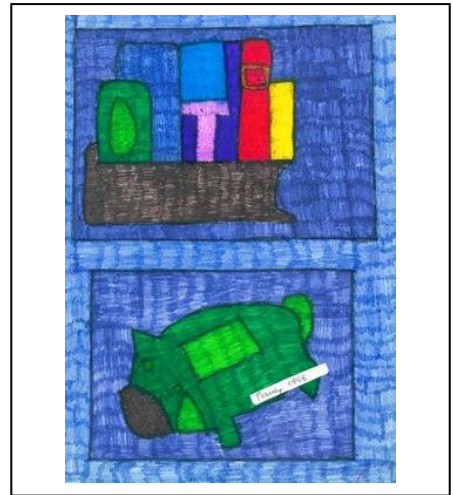
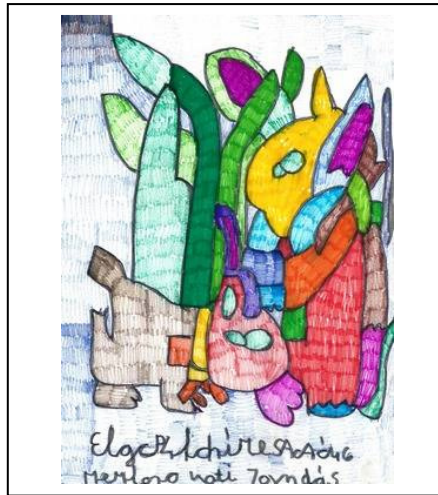
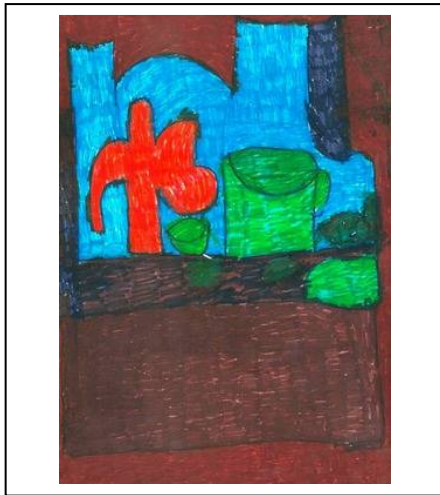
kolci Irodalmi Rádió a fővárosalkalommal bemutatkozó estet konai Vitéz Mihály Művelődési rendezvényre osztottak be, terára. A főszerkesztő javasolta, szívesen hallaná tőlem. Vendé-

gek is lehetett hívni. Katica lányom éppen ügyeletes volt, nem jöhetett, Emesével és Attilával vettem részt rajta, a terem zsúfolásig megtelt a helybeli érdeklődőkkel. (Képek az oldalon⁵²)

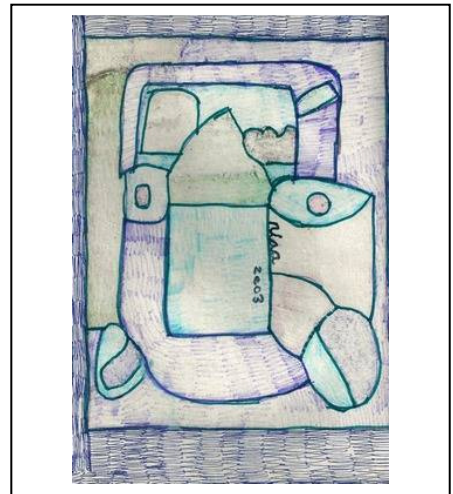

⁵² Fényképen: Attila itthon, Szilveszterkor. Lent a képei: Jön a fotós, mosolyogj, Kislány bundában és Kapu.

Gondot jelentett a távoli és nehezen megközelíthető helyszín, arra ritkán közlekednek buszok. Igaz, én valamennyi rendezvényre jelentkeztem, befizettem a díjat is, azonban a további esti rendezvényekre az elhagyott környék miatt már nem mentem el, pedig sok jó előadást, prózát és verset hallottunk az elsők is. A rendezvényen velem együtt több alkotótársal együtt mutatkoztam be.

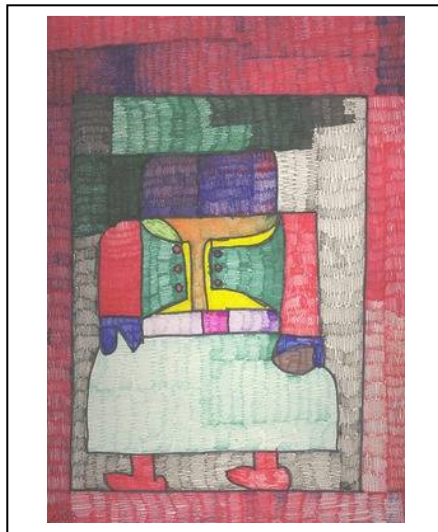
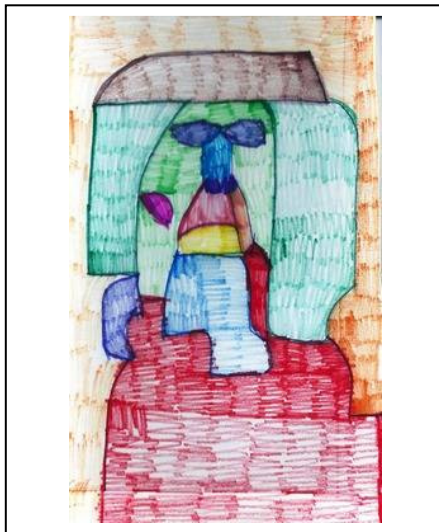
Egy novellámmal szerepeltem, a címe: **Mindennapi kenyérünk:** Marosvásárhelyről való menekülésünk, majd a front idején és utána – rövid ideig szülőfalumban húzódtunk meg anyukámmal és két fiútestvéremmel. Apám katonai szolgálatot teljesített, legidősebb bátyámat pedig a frontra vezényelték. (Képek az oldalon⁵³)

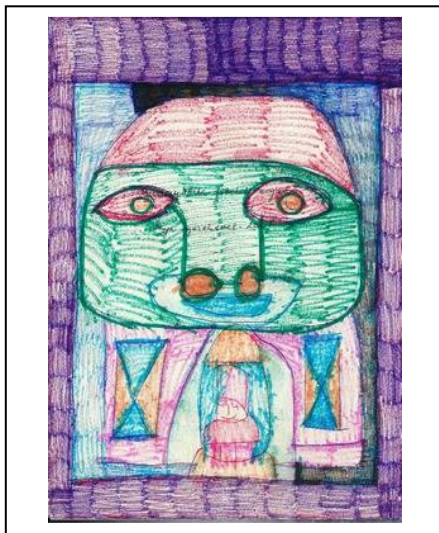
Anyukám a faluban még tudott kenyérlisztet vásárolni, mielőtt ideért a front, így nekünk nem kellett nélkülöznünk. Persze, sok minden hiányzott, de nem éhezünk. Ezen kívül – mivel élesztőt nem lehetett kapni, Pityu bátyámmal a kenyérsütéshez szükséges élesztő pótlására „kovászt gyártottunk”. Életem regényéből idézek néhány gondolatot 1945-ből: „Nekünk arra nem lehet panaszunk, hogy nincs mit ennünk. Itt falun legalább a mindennapi kenyérünk megvolt. Valahogyan át tudtuk vészelní a legnehezebb hónapokat is”.

⁵³ Képek fent: Kutylus vizet iszik, Kutylus, nyuszi és Malacpersely. Lent: Szépasszony, Manó és Szép vagyok.

„A front alatt jöttünk rá, hogy valamit tehetünk azért, hogy legyen ennivalónk – amikor Anyukámnak elfogyott a pénze. Pityu bátyám tanított az iskolában a front miatt megrövidült iskolai évben, mivel a tanítónő is hazamenekült szüleihez. Bátyám ugyan elkészült rá, hogy pénzt nemigen kap érte, de a szülők pótolták nekünk, ennivalóval, és mással, amire szükségünk volt. Igyekeztünk a kovászt mindig frissen tartani, mivel élesztőt nem lehetett beszerezni.

Ha a faluban valakinek szüksége volt rá, tőlünk vitte, amiért élelmet: tejet, tejterméket kaptunk, meg tojást, kacsát, libát, kinek mije maradt az átvonuló katonák által kifosztott gazdaságban. Ebben az ínséges időben nem nélkülöztünk élelmiszer tekintetében, amikor máshol, főleg városokban, gyakran nem tudtak élelmet beszerezni az emberek. Igaz, másoknak megmaradt a lakása, és élelemért cserébe ők is azt adtak, amit tudtak nélkülözni: ruhát, cipőt, bútort, ékszert. (Képek az oldalon⁵⁴)

Nekünk akkor már semmink se maradt, – mivel nagyrészt Erdélyben maradt, úti poggyászaink pedig menekülés közben elvesztek. Azt hiszem, talán mindenki vesztes volt ebben a szörnyű világégésben.

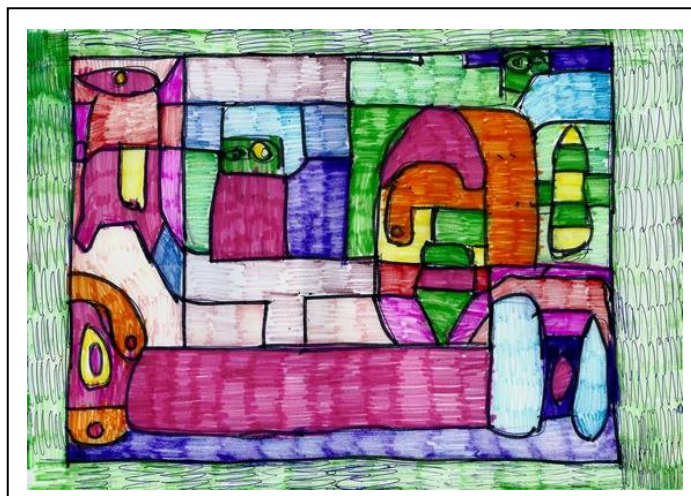
⁵⁴ Attila képei fent: Magányosan, Ne duzzogj és Múzsza. Lent: Lezárva, Nagyfejű és Nagyorrú.

Gyermekkoromban csak figyeltem, hogy készül a kenyér? Háború után már kenyértésztát magam is dagasztottam – amikor Anyukám legyöngült, megbetegedett a ránehezedő gondok miatt. Most, hogy megsült a friss kenyér, jól sikerült, szépen domborodnak, magasak, ott sorakoznak a hófehér kenyérkendőkön... Jóízűen beleharapok, közben a gondolataim messzire kalandoznak... Eszembe jutott kedves Guszti bátyám, és a többi hadifogoly, akiknek talán még száraz kenyér sem jut. Miért nem lehet megosztani velük a falatot, akik talán éheznek, – nekünk pedig még van mit ennünk. Torkomon akadt a falat. Később, mikor már városban laktunk, gondok adódtak a kenyér minőségével, lisztet és sok más alapélelmiszert jegyre osztottak, már amikor, – de nem mindig. Hosszú ideig alig lehetett kenyeret kapni, vagy ha be is tudtuk szerezni, gyakran ehetetlennek bizonyult. (Képek az oldalon⁵⁵)

Sokat nélkülöztünk bátyámmal Salgótarjánban, amikor már szó lehetett arról, hogy a lakásból is kimoszduhadtunk a „békekötés” után. Ott vállaltunk állást, hogy szüleink nehéz sorsán enyhítsünk.

Sokáig tartott, míg megfelelőnek mondható minőségű liszt készült, olyan, mint háború előtt. Talán a gabonafajták miatt is történt, hogy mindenáron a Szovjetunióban termesztett búzát akarták nálunk is meghonosítani, amelynek nem volt olyan a sikértartalma, mint a hazai fajtáknak. Bizony szelelés közben gyakran ráragadt a késre, nem sült olyan igazi kenyér belőle, mint amelyet gyermekkoromban megszoktam.”

Idézek egy részt a „Jutalomutazás a Szovjet Unióba – 1970. október” című novellámból:

⁵⁵ Fénykép fent: Attila unokahúgával és születésnapj torták. Lent a szív formájú torta lányom alkotása.
Attila filctoll rajza: Gombok, díszek.

„Száguldott velünk a gyorsvonat Kijev, Leningrád és Moszkva felé, ahol étkezést kaptunk. Nekem ízlettek a különleges orosz ételkülönlegességek, csak a kenyérrel nem voltam kibékülve. Ugyanis minden asztalra helyeztek egy kosárban fehér terítőre, fehérkenyeret, a másikba barnát. Kollégánőmnek nagyon ízlett a csokoládébarna kenyér, de én nagyon éreztem rajta a korpa ízét, nem tudtam megenni, mert a háborús időket juttatta eszembe. Ezért, amikor elfogyott a fehér kenyér, pótlást kértem belőle.”

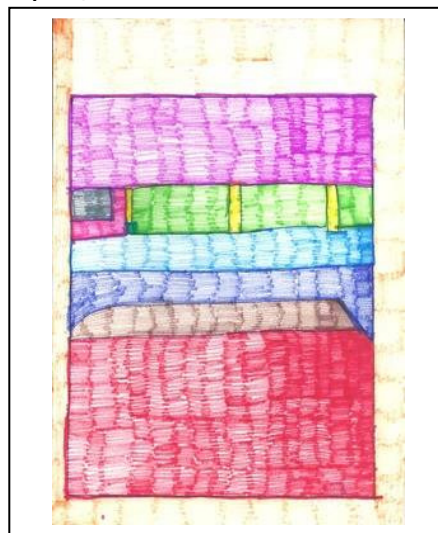
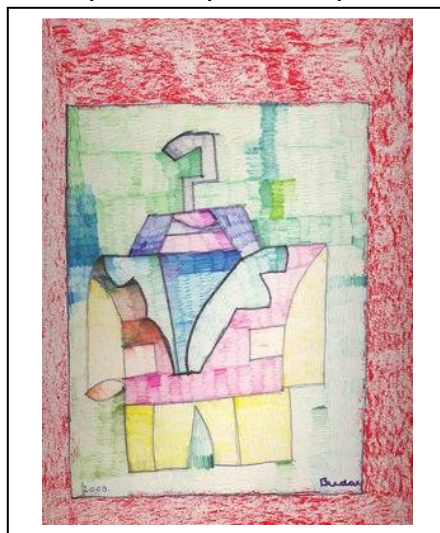
(Képek az oldalon⁵⁶)

Akkor sem bírtam len, keletlen kenyelönféle magvakból: ből, árpából, és ki gyártották a szomonyeret. Nem az igazi magyar-honban terkották szakértő keletlen bogarakat, lesütöttek. Én abból tamból soha többé kább nélkülöztem, megenni. Helyette gyasztottam, ami ép-főztem magamnak krumplit.” Ezért az-megérteni azokat az

megenni a sületret. Ugyanis kukoricából, rozstudja, még miből rú háborús kesikértartalmú, jó mett búzából alzek; gyakran kümeg egeret is betöbbet önszánem kérek! Inképtelen voltam bármi mást elfopen volt, például sós vízben főtt tán nem tudom embereket, akik

mostanában panaszkodnak – bármire, mindenre, – ha okuk sincs rá. Mit szóltak volna, ha abban az időben élnek? Most? – aki dolgozik, válogathat annyiféle kenyérből- és péksüteményből, amit felsorolni is sok volna.

A boltok tele mindenféle finomsággal.⁵⁷ Persze, most más a gondja azoknak, akik ugyan szeretnének, de nem kapnak állást, ha megszűnik a munkájuk: nekik hiába nagy a választék kenyérből és másból, ha nincs pénz a zsebükben, amiből megvásárolják.

⁵⁶ Fent a fényképen: Attila nővére esküvőjén és lent Attila képei: Ölben, Öltöny és Színes vonalak.

⁵⁷ Igaz, egyre drágábban kell megfizetni.

Visszatekintek a történelembe, sok emberöltőn át, egyszerre nehéz sorsokat – a gazdagságot, ahol igazságtalan elosztást látok; némelyek vért izzadva jutottak a mindennapi kenyérhez, míg mások dúskáltak a könnyen megszerzett vagy ölükbe hullott jólétben... Nem keverem bele a politikát, hiszen nemcsak nálunk vannak gondok. Sokkal nagyobb nyomorúságban élnek emberek milliói, még a mi igazán könnyűnk nem mondható helyzetünkhöz hasonlítva is. Gondolataim ide-oda járnak. Én csak a kenyérről, a mindennapi kenyerről akartam beszélni. Nem is tudom befejezni a mondandómat, mert ki tudná megmondani, mikor lesz már olyan világ, amikor nem lesznek koldusok, szegény emberek, éhező gyermekek – sem nálunk, sem az egész földkerekségén...”

9.

Soha el nem múltó

(2006. november 21. – buszon)

Most is úgy szeretlek,
mint valaha régen,
vágyaim éberek
nem feledlek téged.

Mikor átöleltél,
a szemembe néztél,
forró vágy öntött el
– éreztem: szeretted.

Akkor is tudtam én:
te vagy a mindenem,
a vágy, a gyönyör is
mindörökre nekem.

Édes-fájó érzelmeim
nem tudom feledni;
úgy szeretlek most is:
soha el nem múltó
örök szerelemmel...

A verset az Irodalmi rádió
megzenésítette.

Amikor elhangzott a novella, utána a versmondó előadta a – főszerkesztő javaslatára – az ún. madaras verseimet: a Fecskék, Galambok, Gerlepárról, Madarak koldusai, utána elhangzott egy szerelmes vers, amely a főszerkesztő kedvence, 2006. november 21-ikén készült – buszon utazva. Itt olvasható.

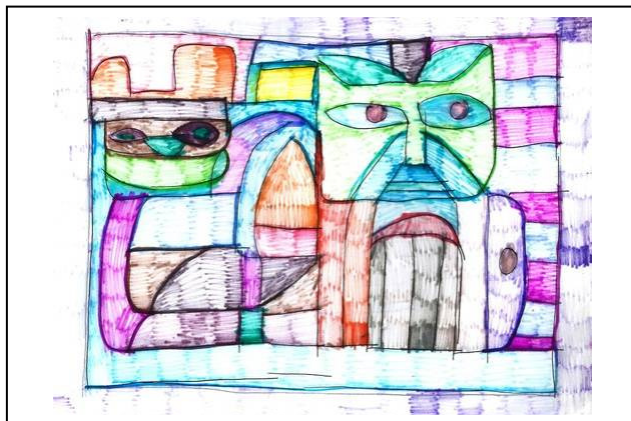
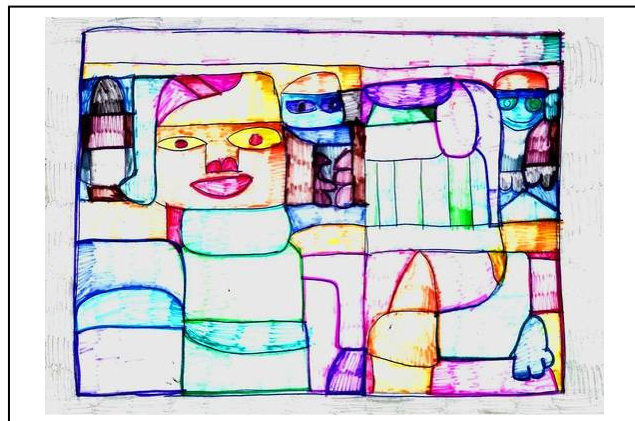
2008. Az eseményeket összefoglalom, amelyek Attila csípőoperációjával kapcsolatban történtek, mivel hosszú idő telt el, amíg végre kijelölték a második műtétet. Az egészségügyben hozott rendeletek felborították a rendet, egyre romlott a dolgozók kedve és türelme, szaporodott a bürokrácia, annyi fölösleges papírmunkát kell már feldolgozni, hogy az igazi gyógyításra alig marad idő, s olyan nem várt események történnek, ami nem vet jó fényt rá, de azokra sem, akik ezeket a fölösleges rendeleteket meghozzák.

Még 2005. április 19-én műtötték Attila bal csípőjét, jól sikerült, akkor rendben ment még minden az egészségügy területén a kórházakban. Négy napot töltött a kórházban, 22-én megkaptuk a zárójelentést, melyben „Jobb oldali TEP műtétre előjegyezve” mondat szerepel. A következő műtét idejét *2005 szeptemberére jelölték meg*. A zárójelentéssel együtt kiadták a laborvizsgálatra szóló nyomtatványt is azzal, hogy szeptember előtt telefonon érdeklődjem a műtét idejéről. Örültem, hogy a másik lábára is hamar sor kerül, legalább túl lesz rajta. De sajnos, nem így történt, még sokáig kellett rá várni. Természetesen érdeklődtem szeptemberben, azonban közölték, hogy az operáló orvos külföldi útja miatt elhalasztják a műtétet, majd érdek-

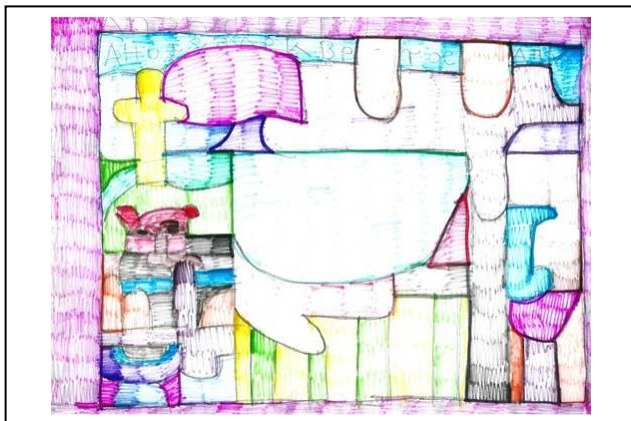
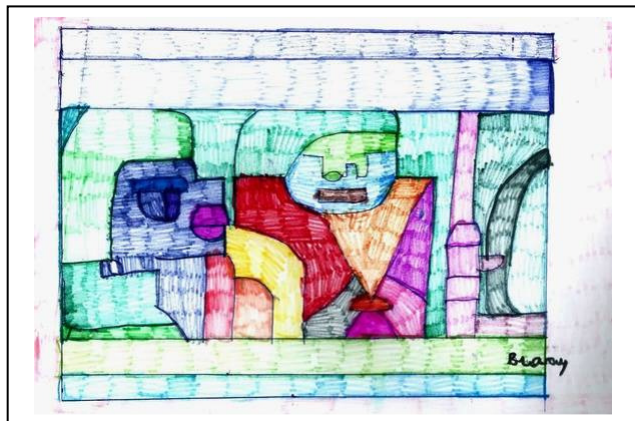
lődjem... Különbőféle sürgetésekre az időpontot *2006. április 3-ára halasztották*, azonban még azt is elodázták, és a laborvizsgálati lapra ráírták, hogy *2006. november 7-én 7,30-kor kell a kórházban jelentkezniük*.

Nehéz elhinni, mégis igaz, ennyi idő után is a várakozás szomorú napjait kellett átélnünk. Sajnos, most ismét ugyanolyan állapotba került, mint az első műtét előtt, mivel alig tud járni, lába fáj, de ehhez nagyban hozzájárult, hogy az első műtét idején a lábát baloldalon, néhány centivel meghosszabbították, ugyanis az operáló főorvos nagyobb méretű protézist rendelt a szokásosnál. Most a súly az amúgy is legyöngült jobb lábára nehezedik, mert rövidebb lett, mint a másik.

Attila több hónapot itthon töltött, egyrészt azért, mert ezzel az intézet személyzetének munkáját megkönnyítem, másként, mint anya, a nehéz helyzetében mellette kívántam lenni, s mindenképpen a legjobb választást magam akartam eldönteni és intézni, hogy az egészségét és jobb közérzetét – amíg tehetem, jobbra tegyem. Persze, nem könnyű az életem, egészségem is – életkorommal szinkronban – egyre törekenyebbé válik, és az sem közömbös, hogy anyagilag minden teher az én vállaimat nyomja.

Attila a rendelkezések értelmében a szokásos szabadságolási időn túl – a mindenkori személyi térítési díjnak az itthon töltött idők alatt – előbb 20%-át, majd az 50-et, utána 60%-át kellett az intézetbe befizetni.⁵⁸ Saját nyugdíjam és Attila csekély jövedelméhez képest ennek kifizetése nagyon megterhelte a háztartásomat, a Budapestre utazás és az ott szükséges utazási költségek is. Utazási kedvezménye akkor már megvolt, azonban az Intézet erről nem tájékoztatott és hazajövelekor az igazolványt nem kaptuk meg. (Képek az oldalon⁵⁹)

Mióta nyugdíjba kerültem, Attila, minden évben addig is, legalább az év fele idejét itthon tölti. Ezzel igyekeztem számára pótolni azt, hogy már kicsi korától kezdve el kellett szakadnia a családtól, hiszen ő mindig felügyeletre szorult és gyermekeim eltartása, iskoláztatása teljesen rám hárult.

A fogászati kezelések (ami másfél évet vett igénybe) és a második műtetre várás, járásának romlása is szükségessé tette, hogy itthon, mellettem legyen.

2006. március hónaptól folyamatosan itthon volt és az alsó-felső fogsor kedvezményeken túli összege megközelítette a százezer forintot.

⁵⁸ Micsoda „kedvezmények” a gyermekeket, sőt, a súlyos betegséggel született gyermekeket nevelő családoknak!

⁵⁹ Attila képei fent: 6 szem 3 lábujj, Apa és kislány. Lent: Egyszemes és szem-telen, Fején hordja keresztjét.

Négy év nagy idő, mikor fiam – már nem is tudom, hányadik alkalommal kijelölt – második csípőműtétjére végre (!) sor került. Hogy időközben hány telefon, személyes megjelenés a kórházban és sürgetés történt, azt nem tartottam számon. Ekkor már személyesen jártam el, mivel telefonon érdeklődve semmi megnyugtatót nem közöltek velem, a levelekre többször még választ sem kaptam.

Azt nem lehet elmondani, jelentett számomra, látni, fiam állapota. Attól félttem, rajta segíteni. Egyre rosszabb alig bírt lábra állni. Időköz-Klinikára is, a Budapest szép egymásba kapaszkodva, bo-akkor még – a metrótól a szati klinikához.

Több alkalommal a helyi ró ortopéd orvost is föl kellett segítségemre, mert nem tud-duljak. De ő is csak azt tudta kell operálni, amit magam is örültem, amikor végre, tele-hogy azonnal jelentkezünk a mivel végre négy év után, ki-

2008-ban egészségügy sem ment normális meder-hogy zajlott le fiam második jutottunk el egy alkalommal ra. Azt követően vetettem hogy a második műtét előtt műtétet, s *milyen változások hivatalos egészségügyi átala-dolgozók magatartásában is.* ben az egészségügy területén, éreztük, akik akkor rászorul-

Amikor Attilát először műtötték, a kórházban az akkori szerény körülményeihez mérten is az ott dolgozók lelkiismeretesen, s ezen túl, mondhatnám szinte valamennyien barátságosan viselkedtek a betegekkel.

Attila is olyan jól érezte magát, mintha otthon lett volna. Kinyitották neki az éjjeliszekrény tetejét, hogy tudjon rajzolni, mivel észrevették, hogy oda is elvitte a rajzait, ezzel kis asztalkát készítettek neki. Viszonozva a figyelmességet, mindenkit, aki érdeklődött nála, megajándékozta egy filctoll-rajzával.

Amikor valamilyen gondunk akadt, s az illetékeshez fordultunk, mindenkor készséggel megkaptuk a választ, s amit lehetett, azonnal elintézték. Egyszóval kellemes légkör uralkodott. Mindenki úgy végezte felelősségteljes munkáját, ahogyan kell, emberséges módon!

Ilyen vagyok

Egy rokkant ember fohásza

Ilyen vagyok.

Ilyennek születtem.

Engem a Jóisten teremtett ilyennek.

Bennem is érző szív lüktet
amely fáj, – ha megbántanak,

ha velem gúnyolódnak,
ha nem értenek meg az emberek.

Kérlek benneteket, ne bántsatok,
hanem segítsetek nekem,
és tudjátok meg mindnyájan,
hogy én ilyen lettem!

S ha ezt megértitek,
akkor boldogan dobog az én szívem!

Értsetek meg engem, akkor
boldog vagyok és elégedett,
ha szerettek és megértetek,
akkor jól érzem magam
én is köztetek,
s ezt most mindnyájatoknak
megköszönöm!

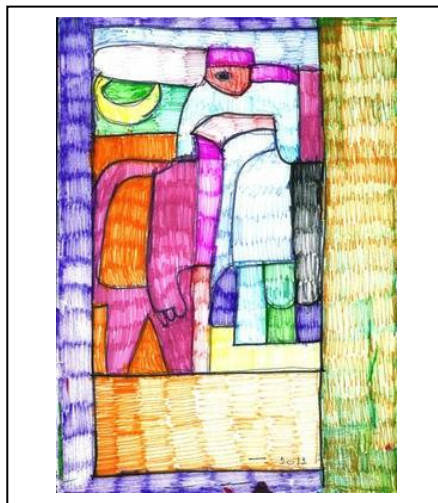
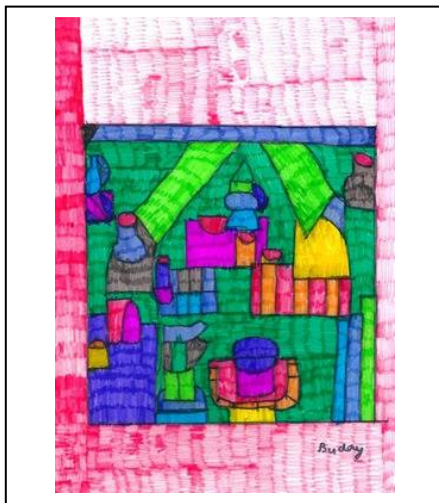
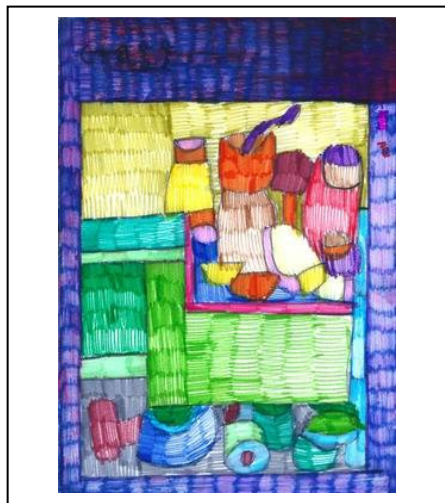
(Leírtam 2008. július 11-én,
hajnali 4 órakor.)

mennyi aggodalmat, gondot ahogy napról-napra romlott hogy talán nem is lehet lett a járása, már megint ben jártunk a Fogpótlási utcáin szinte vánszorogva, torkálva jutottunk el – Mikszáth Kálmán-téri fogá-

kórházba Salgótarjánból já-keresnem, kérve, legyen tam, mit tegyek, hová for-megállapítani, hogy meg tudtam. Úgy, hogy nagyon fonon érkezett az értesítés, laborvizsgálati eredménnyel, jelölték az operáció napját.

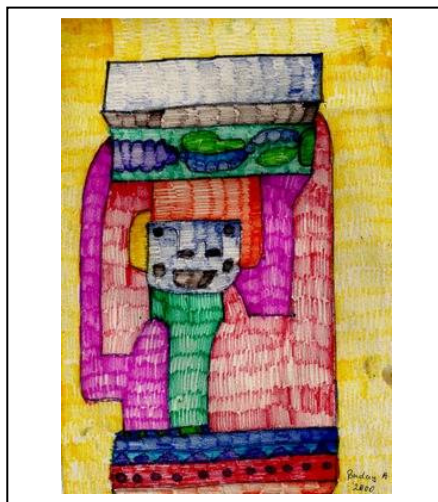
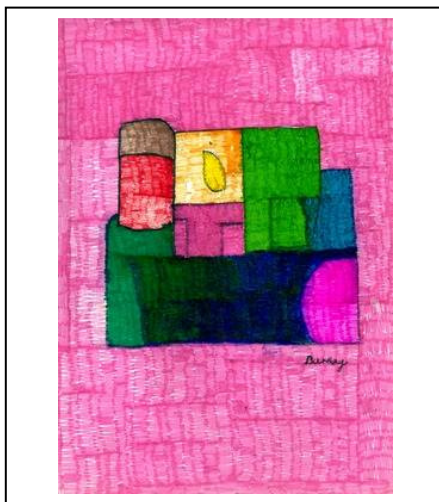
területén már szinte semmi ben. El fogom mondani, műtétje, majd azt is, hogy kórházba kontroll-vizsgálat-papírra, pontosan leírtam, hányszor halasztották el a *mentek végbe nem csak a kítások miatt, de az ott Hogy* mi történt az eltelt idő-a kórházakban, azt csak mi tunk a gyógyításra...

Végre, eljött a régen várt nap, értesültünk arról, hogy mehetünk a második műtetre! Már nem újdonság nekünk, mert tudtuk, hogy műtét előtt mindig reggel hétórákor kell megjelenni a kórházban, nem számít, ki honnan, hogy érkezik oda korán reggel.

Ezért úgy döntöttem, hogy a nagy tortúra napján legalább kényelmes utazás után érkezzünk meg. Igaz, lányomnál alhattunk volna, de ők Budapesten olyan messze laknak a kórháztól, hogy úgys nagyon korán kellene fölkelnünk, ráadásul ott csak átszállással jutnánk a kórházba.

Ezért városunk egyik taxisával időben megállapodtam, hogy vigyen el bennünket Budapestre.⁶⁰ Korán kellett kelni, de a kényelmes autóval alig egy óra alatt, a megjelölt időpontnál korábban megérkeztünk a kórházba. (Képek az oldalon⁶¹)

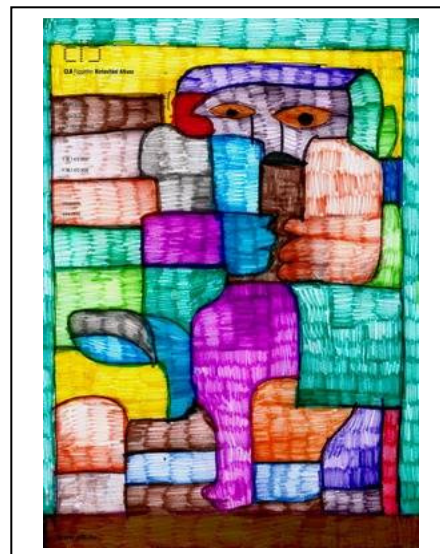
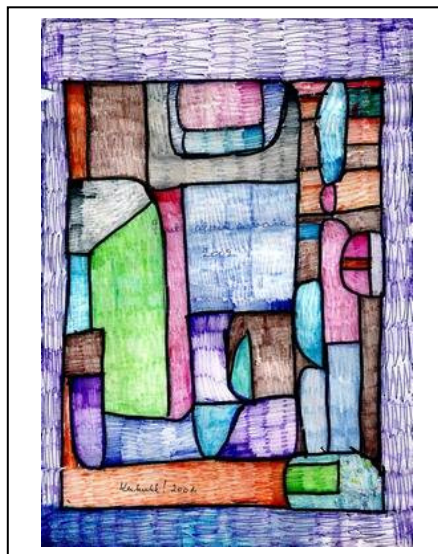

Nem értem, miért kellett ilyen korán érkezni és üldögelni olyan sokáig, ha mindig később kezdik el a munkát? Most is kilenc óra előtt valamivel nyitották ki az irodát, s behívtak az adatok felvételére. Közben megérkezett a lányom, addig beszélgettünk.

⁶⁰ Akkor még megtehettük, mivel abban a ciklusban kaptunk tizenharmadik nyugdíjat, ki tudtuk fizetni a rezsiköltségeket és még ilyen „luxusra” is telt, hogy a nehezen járó beteg taxival érkezen az operációjára!

⁶¹ Képek az oldalon fent: Polcon, Raktár, Ruhanemű. Lent: Lezárva, Sárga levél és Súly a fején.

A papírmunka után fölmentünk az emeletre, hogy Attila helyét kijelöljék, majd lepakoltuk a holmiját. A fiam kórházban töltött ideje alatt (egy hétig) lányommal felváltva a kórházban töltöttük a nappalokat betegágya mellett, tudva, hogy alapbetegsége miatt nem képes ellátni magát úgy, ahogyan kellene, ráadásul ismét súlyos műtét várt rá.

Várakoztunk a folyosón, a műtő közelében, miután ágyon begurították őt a műtőbe. Szerencsénkre ugyanaz az altatóorvos végezte munkáját a műtét alatt, mint előzőleg. Megnyugodtunk, hogy legalább jó kezekben van. Nagyon sokáig tartott az operáció, csak később értesültünk arról, hogy mi okozta. Sejtelmem beigazolódott, hogy a halogatás nem járt szerencsével. (Képek az oldalon⁶²)

Sajnos, az egészségügyiek közül sokan ürügyül használtak ki bizonyos rendeleteket, hogy igazolják, miért nem jó!

⁶² Attila képei fent: Egy szem, két szem, Fantázia 2. és Egy kupica ital. Lent: Díszes sapka és Korona

Kötelezővé tették a várólista készítését, s a szakembereknek tudniuk kellett – volna – melyik eset sürgős, melyiket lehet halasztgatni úgy, hogy károsodás ne érje az embert. Attilánál maradandó károsodást okozott a hosszú várakozás.

Karácsony estén

Ünnepre szólít a harang e napon
a téli tájra néma csend borul...
a díszbe öltözött hívők serege
hátaltelt szívvel siet a templomba.

Názáretben a Kisded megszületett,
hozzá az utat üstökös mutatja,
bárányok mellett nyugszik jászolba',
leszállt a Földre megváltani minket.

Fénytől csillogó pelyhekben hull a hó,
ünnepi díszben pompázik a táj
hófehér paplanja lelket simogató.

Várakozásokkal megtelve szívünk
havas utakon, jövőnk sikló szánon
ma este mi a Kisdedet köszöntjük.

Hajléktalan Karácsonya

Templomi orgona zengő hangjával
karácsonyi ének a magasba száll,
vegyül csillogó fenyők illatával
tömjén füstjébe... oltár két oldalán.

Szakadt cipőbe', rongyos ruhájába'
éhes hajléktalan görnyedt testével
halad a templomban lassú léptekkel,
az égő gyertyákat tán' nem is látja.

Mellékoltárhoz igyekszik remegve,
a jászolban nyugvó Kisjézus elé,
kezét összetéve térdel előtte,

majd föltekint az ünneplő tömegre,
behunyt szemével, imádkozik csendbe'...
lankadt a teste, s elhagyja a lelke...

Azt, hogy milyen események zajlottak le közben, nem fogom elhallgatni. Amikor mi az első este lányommal elhagytuk a kórtermet, valamivel később a fiam – segítség nélkül – próbált fölkelni, hogy a mellékhelyiségbe kimenjen, pedig a délutánig tartó műtét miatt még kábult állapotban volt.

Nem kapott segítséget, pedig a nővéreknek figyelmét felhívtuk állapotára, ezért ismerték az alapbetegségét, hogy több figyelemre szorul, mint egészséges embertársai. Attilának is elmondtuk, ha valamire szüksége van, csengessen a nővérek, s azt is, hogy nem szabad fölkelnie, kérjen ágytálat. Betegtársai mind műtéten estek át, nem tudtak, a nővér pedig nem ment segíteni. Nem kapott segítséget, pedig a nővérek ismerték bajait.

Betegtársai mind műtéten estek át, nem tudtak, a nővér pedig figyelmen kívül hagyta. A szobában fekvő többi ember mondta el másnap reggel, amikor megjelentünk, hogy a fiú kábult állapotában leesett az ágyról, nem tudott megállni a lábán, s betegtársai hívtak hozzá segítséget. Ezért ismét le kellett vinni a műtőbe!

Egy hónap híján négy év várakozás miatt sokkal súlyosabb műtéten esett át, mint az előző volt, és közben valamilyen „orvosi mésszel” kellett neki az elkopott csontos-részeket pótolni, egész délelőtt tartott az operáció, és csak délután fejezték be.

Nem túlzás, hogy az ápolószemélyzet nemtörődömsége miatt másnap ismét műtőasztalra került!

Ehhez hozzátartozik: annak ellenére, hogy az operáló orvos emberséges, és kiváló szakember, mégis, történt valami (amit utólag tudtam meg), amit az ő hibájának könyveltem el magamban. Ugyanis Attila lába a második műtét után rövidebb lett, mert csípőjébe nem a hosszabb, hanem a szokásos rövidebb protézist építették be.

Nagyon jól emlékszem arra, hogy az elsőnél a főorvos nekem elmonda, szó szerint idézem: „Annyit tehettem – mivel Attila alacsony, hogy néhány centivel meghosszabbodott a lába.” S tette ezt jóindulattal, emberségből, tudom. De ez nem segít a bajon.

Erről sajnos, megfeledkezett négy év távlatában, mert amikor szó esett róla, nem emlékezett rá!

Engem bizonyít az a tény is, hogy a mostani műtét miért tartott sokkal hosszabb ideig. Elmondták, hogy valamilyen „orvosi mésszel” kellett pótolni a most felhasznált rövidebb protézist! Megértem, hogy az operáló orvos naponta is több műtétet végez, ezért ilyen időtávlatban nem juthat minden eszébe, de ennek sajnos szegény gyermekem látta kárát.

Folytatom miket kellett átélni egy hét alatt a kórházban. Nap közben is megdöbbentő tapasztalatokat szereztünk: a kórtermek a szó szoros értelmében koszosak voltak. Meggyőződünk róla, hogy a takarító a bemártott feltörölőjével itt-ott szétmázolta a koszt, nem is fáradozott az ágyak közé menni, hogy ott is feltörölje a padlózatot, pedig a látogatók mindig elhagyták a termet, amikor megjelent, gondolván, hogy útjában lesznek. A szoba melletti WC minden nap kritikán alul piszkos állapotban volt, nem akarom részletezni, milyen látvány fogadta az oda belépőt!

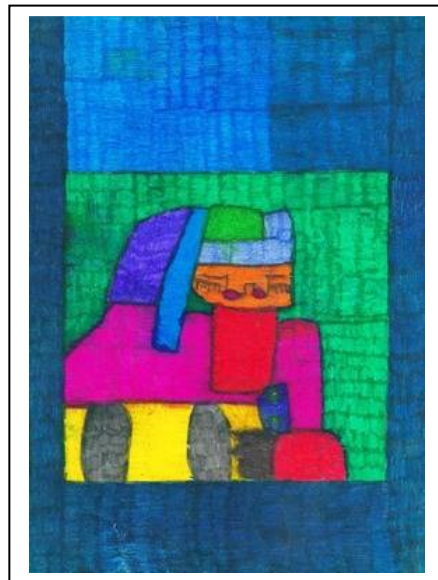
(Képek az oldalon⁶³)

Minden reggel nyolc óra körül ott voltam a kórházban, s mikor a leírt eset után a lányom is bejött – *egészségügyi dolgozó* – azt kellett tapasztalnunk, hogy a műtéten átesett fiú mosdatlan, az előző napi

pizsamában-zokniban fekszik az ágyon a pizsama-nadrágjában és az előző napi ürülékkel. Megmosdattuk, törölgettük és tisztába tettük őt. Ha nem járunk be hozzá, talán utolsó nap is, amikor hazaengedik, úgy találtak volna?

Az első éjszaka történt balesete miatt meg kellett az otlétét hosszabbítani, mert az operáló orvos szemmel akarta tartani, nehogy egyéb következményei maradjanak. Mindezek az események épp' húsvét előtti nagyhéten történtek. Még nem tudtam, hogyan fogom otthon átvészelni a húsvéti előkészületeket.

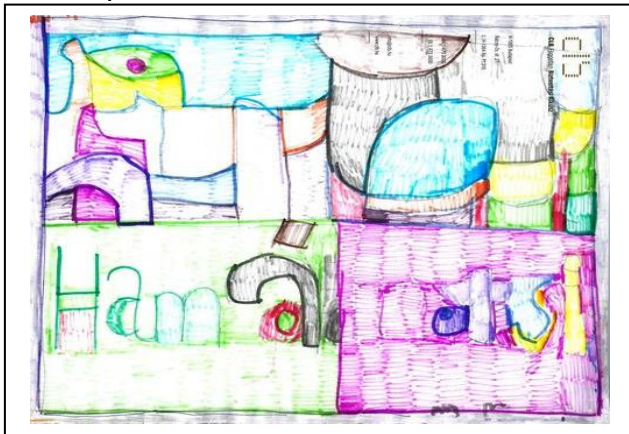
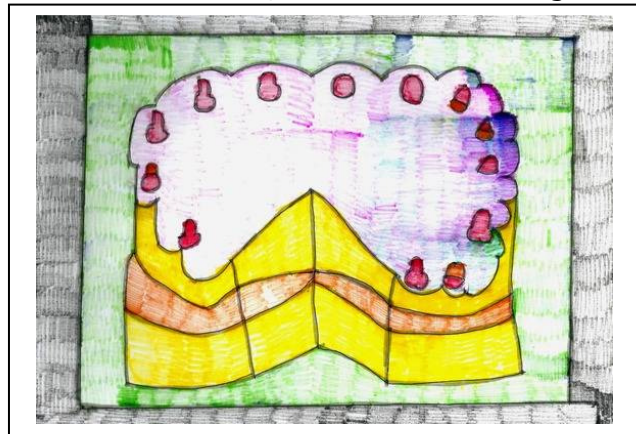

⁶³ Fent: Hány szem? és Hárman. Lent: Szemöldök és Szemem lehungyom.

Fiamat 22-én, nagyszombaton engedték haza a kórházból, ezt egy nappal korábban a jelzett idő előtt közölték. Szállítására a budapesti mentőkkel vette fel a kapcsolatot az arra illetékes főnővér.

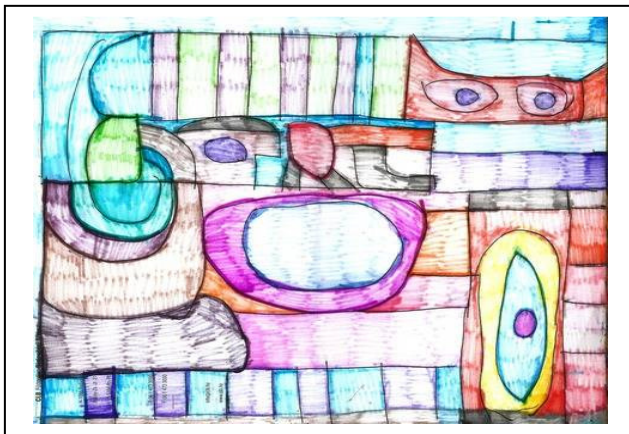
Tekintettel fiam alapbetegségére – saját ügyeit nem tudja egyedül intézni – anyja és gondnoka vagyok, nekem kell őt kísérem mindenhová – ezért arra kértem a nővért, írja rá a betegszállító nyomtatványra, hogy én leszek a kísérője a mentőautóban.

– Szó sem lehet róla, a mentő csak a beteget viszi el! – kaptam a választ.

– Fiam nem mehet egyedül, betegsége miatt képtelen az ügyeit intézni, különben is otthon zárt ajtóra találnak a mentők, ha engem itt hagynak. Hol fogják elhelyezni, leültetik a küszöbre? – tettem fel a kérdést, és csak néztünk egymásra a lányommal. Mi fölváltva ott töltöttük a nappalokat, hogy a magatehetetlen embernek segítségére legyünk, azzal segítve az ott dolgozó személyzet munkáját!

Sok rimánkodásra, a nővér fölírta a nyomtatványra, hogy családtag-kísérő szükséges. Megkérdeztem, mikorra várható a mentő, hogy másnap reggel időben ott legyek a kórházban, mivel Budapesten tartózkodom a beteg gyermekem kórházi kezelése idején. (Képek az oldalon⁶⁴)

A mentő reggel 8 órától este 8-ig jöhet, közelebbit nem tud. – De azt hozzáfűzte, hogy legfeljebb 10 percet várnak, ha nincs elkészítve, akkor továbbmennek nélküle! Így, ilyen tömondatokban, minden érzés nélkül adta tudtunkra.

Következő kérésünk volt, hogy a mentő-rendeléssel együtt megkaphassuk a recepteket az előírt injekciókra, amit naponta kell majd otthon beadni.

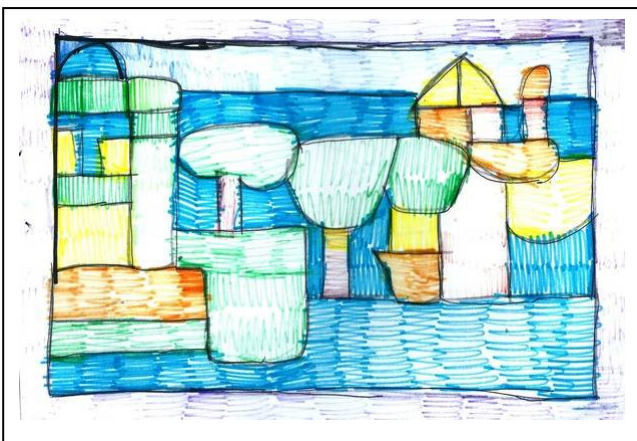
⁶⁴ Attila képei fent: Finom dobos-torta és Hamm, bekaplak! Lent: Hol vannak a kezeim és Karikák, gyöngyök.

- Reggel majd megkapják! – közölte röviden.
- Előző operációnál megkaptuk korábban, s ki tudtuk váltani még itt, Budapesten a recepteket. Most, nagyszombaton ki tudja, mikor érkezünk haza, hová megyünk majd kötszerekért, s az injekciókért?
- Majd reggel!

– Kérünk néhány injekciót, és egy-egy váltás-kötést a 22 centis varratra. *2005-ben az első csípő-műtét után minden kérés nélkül, napokkal előbb átadták a recepteket, amit még Budapesten kiválthattunk, és három napra való injekcióval elláttak, nehogy gondot okozzon a hiánya. Nyugodtan térhettünk haza.*

Most mindenre csak azt a választ kaptuk, hogy nem lehet, pedig nagyszombat lévén, talán este lesz, otthon már semmit sem tudunk intézni. A recepteket csak az utolsó délután adta át a főnővér, amit akkor már Budapesten nem tudtunk kiváltani! (Képek az oldalon⁶⁵)

Megint nagy könyörgésre előbb adott egyetlen egy injekciót, s amikor közöltem, hogy ünnepek következnek, és s ki tudja, melyik gyógyszertár lesz ügyeletben – a városban, nagy kegyesen átadott még egyet!

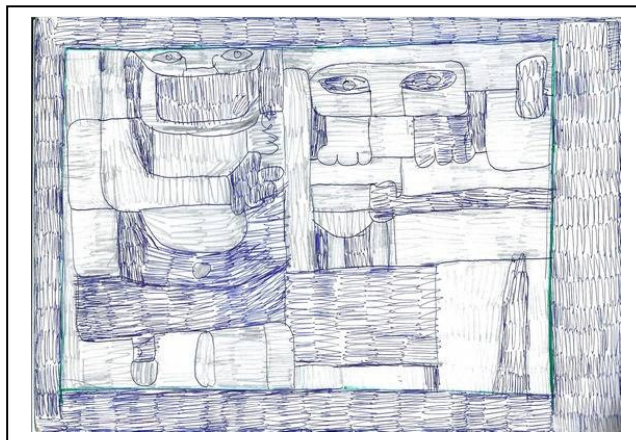
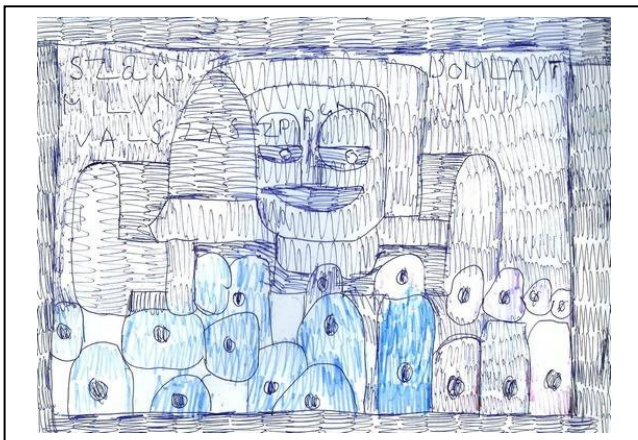
Kértük, adja meg a mentő-szállító telefonját, szeretnénk megérdeklődni, hány órára készítsük föl a beteget másnap, és én mikor legyek ott, mivel együtt megyünk.

– Nem lehet! – kaptuk az újabb rövid, elutasító választ.

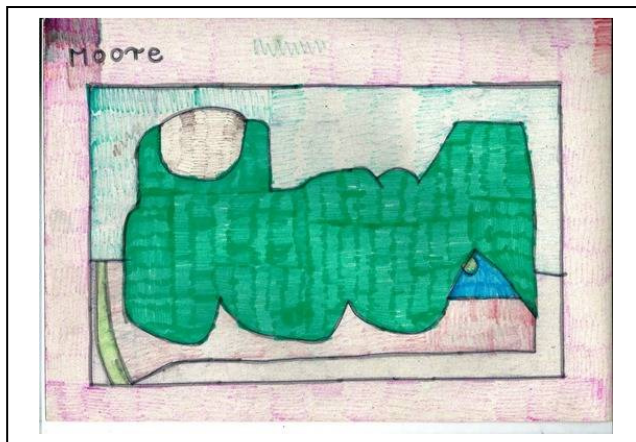
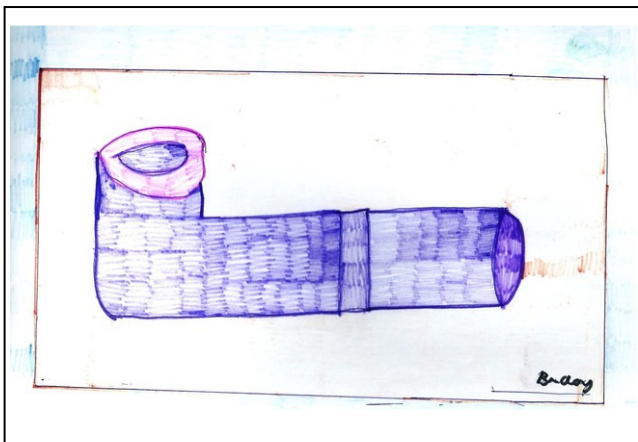
– Miért? Talán titkosított számuk van? Aztán további kérésekre mégis elárulta a telefonszámot. Fölhívtuk a központot, ahol készségesen közölték, hogy a beosztást csak másnap tudják megmondani, ezért reggel hívjuk őket újra, akkor megközelítőleg tudnak már időpontot mondani.

⁶⁵ Attila képei: Fentről csöpög és Jaj, a kezem! Lent: Gyerekfej és Kékség.

A kórház néhány alkalmazottjának ilyen visszautasító – de akkor sem túlzok, ha azt mondom: minősíthetetlen – magatartása miatt beláttam, hogy rájuk nem lehet számítani, ezért elhatároztam, hogy a heti csomagokkal együtt, taxival, reggel 8-kor ott leszek a kórházban.

A betegszobában fekvőket is megkértem arra, ha mégis korábban érkeznének a mentők reggel, mint én, mondják meg a fiam helyett, *hogy nem vihetik el nélkülem!* Ők már napok óta együtt voltak vele, ismerték a helyzetet, miért kérem ezt. (Képek az oldalon⁶⁶)

Reggel mindjárt érdeklődtem a mentőknél, s közölték, hogy csak délutánra várható az indulás.

A hazaszállítás napján reggelit még kapnak a betegek, s akik úgy járnak, mint a fiam, hogy érte csak nagyszombaton estefelé jönnek a mentők, azoknak sem ebéd, se uzsonna nem jár. S mi lett volna, ha hallgatok a lelketlen személyzetre, hazautazom külön, és otthagynom a beteg gyerekeket, estig éhezett volna? Ugyanis abban a lerobbant kórházban már megszüntették a büfét, ahol lehetett volna legalább szendvicset vásárolni. Ugyanis ez a kórház is átköltözik nemsokára az új épületbe.

Végül az útviszonyok miatt (esett a hó), csak délután 5-kor indultunk el, amikor már más beteget nem szállítottak rajtunk kívül, tehát semmi problémát nem jelentett, hogy én is velük együtt utaztam.

Este 7-kor érkeztünk haza, amikor már minden üzlet zárva volt, még kenyeret sem kaptunk.

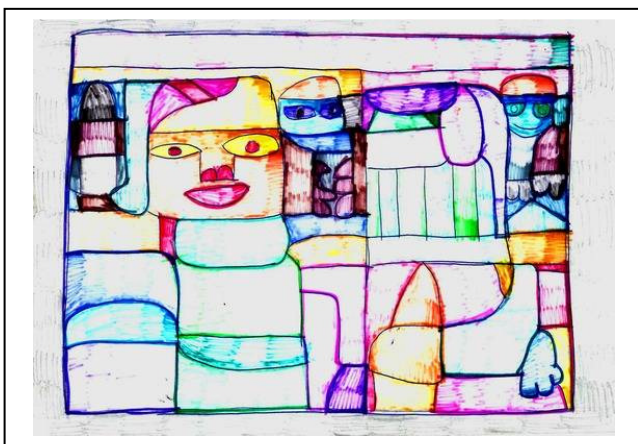
⁶⁶ Attila képei amikor valami bántalom éri, szürke színt használ. Fent: Szomorú szürkesség és Szomorú világ. Lent: Lila pipa és Moore...

Az ünnepek alatt a Budapesten beszerzett némi élelmiszerrel kellett beérnünk. Nem tudom, a kórházi dolgozók miért képzelik el az ilyen magatartás után, hogy „hálapénz” jár nekik?

Ezt a rémmesét csak a kisegítő személyek magatartása miatt örökítettem meg. Szerencsére dolgoznak még olyanok is az egészségügy területén, akik úgy végzik munkájukat, ahogyan a betegek segítségére-gyógyítására készültek-felesküdtek valamikor. Azoknak ott is megköszöntem a munkáját, és hálával emlékezem vissza a gondoskodásukért. (Képek az oldalon⁶⁷)

Következőről beszélnem nekem szinte kényelmetlen. Indulás előtt kaptunk egy képeskönyvet a kórházhoz tartozó részlegekről: milyen felújításokat végeztek el a régi egységekben. Kaptunk egy kérdőívet, kérték, mondják el az ott tartózkodásuk alatt észlelt tapasztalataikat: étkezés minősége, tisztaság, a dolgozók-orvosok viselkedésével, munkájával elégedettek-e, stb.

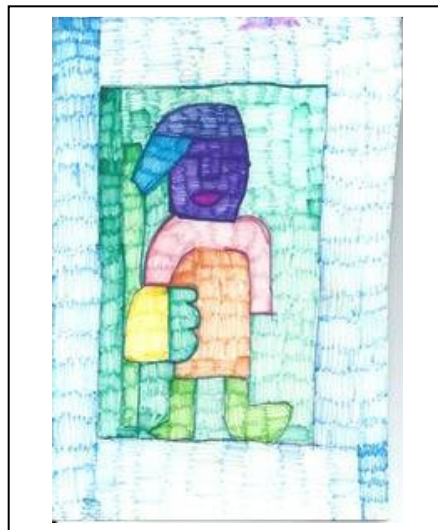
Csodálatosan szép, felújított kórházi létesítmények a kiadványban, ahová ez a részleg is nemsokára átköltözik. Ugyanis jelenleg itt, ahol sor került a műtétre – három ember kivételével – senkiről jót nem mondhatok, a „tisztaság” fogalma pedig most, itt sehogy sem illik a környezetre. Velem volt a már egyetemi hallgató lányunokám.

Amikor kezembe került, s elolvastam a szép kivitelezésű kiadványt, azt mondtam neki: a mellékelt nyomtatványt én nem töltöm ki, annyira lesújtó a véleményem.

⁶⁷ Képek fent: Öcsi és Díszes sapka, lent: 6 szem 3 lábujj és Fentről csöpög.

Később észrevettem, amikor azt hitte, hogy nem figyelek rá, ő kitöltötte a teljes kérdőívet. Utólag tudtam meg, hogy beírta mindazt kerteles nélkül, amit tapasztaltunk.

Jó véleményt csupán az operáló orvosról, az altató orvosról és az osztályos orvosról lehetett mondani, akik tették a dolgukat barátságosan, az itt uralkodó nehéz körülmények ellenére.

Egyébről, az utána következő esetekről is elmarasztaló gondolatok maradtak meg bennem. Példákat is említhetek, talán egy kivétel: házi orvosunk otthon, a műtétről hazaérkezve, kérésemre az első munkanapon, meglátogatta Attilát, s ellátott tanácsokkal, kiírt többféle szert, amire az injekciózás és az utókezelése alatt még szükségünk lehet. (Képek a falon⁶⁸)

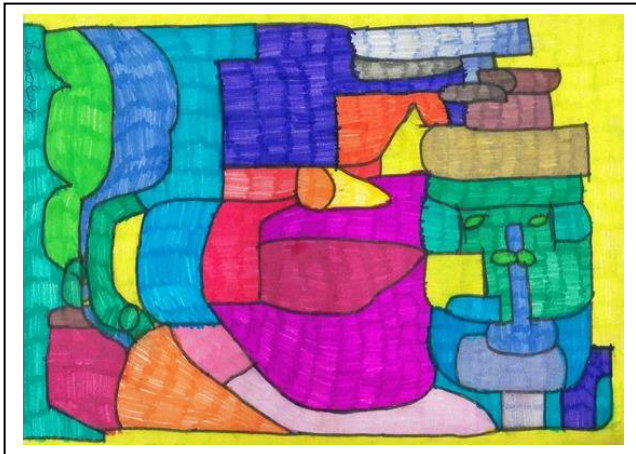
Naponta én adtam be fiamnak az injekciókat és elvégeztük a szükséges tornagyakorlatokat, utána mosdattam, mindkét lábszárát térdig átkötöttem. A járókerettel végzendő járásgyakorlatokat is az előírásnak megfelelően végeztük. Egész jól sétált már a hosszú folyosón.

⁶⁸ Képek az oldalon: Hol a ház, Cica és Jön a fotós, mosolyogj. Lent: Elrejtve és Ezt találd ki!

Egy alkalommal azonban, amikor kimentem a házunkkal szemközt levő üzletbe a legszükségesebb élelmiszerekért, Attila gondolt egyet, és elindult le az 58 lépcsőn, s mivel járókerettel nem lehet a lépcsőkön közlekedni, csak úgy, kapaszkodva ment lefelé.

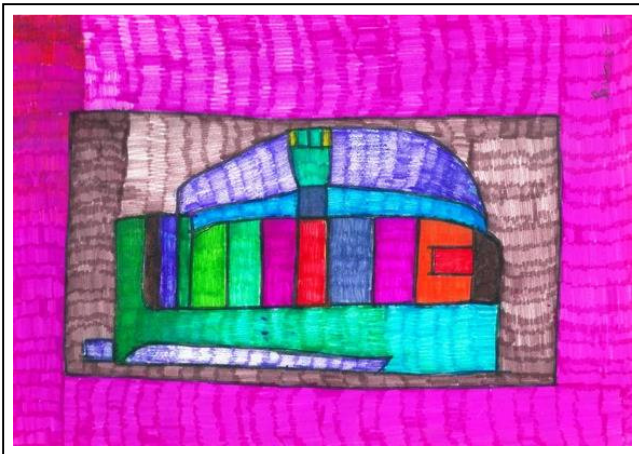
Amikor visszajöttem, hűlt helye se volt a lakásban. Rettenetesen megijedtem. Hová lett, ráadásul minden támasz nélkül, még a korábban kapott botokat sem vette igénybe.

Szerencsére befutott a bátyja, őt kértem rá, nézzen szét a ház körül, mivel a lábfájásom miatt nekem is nehéz lépcsőt járni. A ház előtt sétált a járdán, nemsokára ketten érkeztek vissza.

Tudtam, hogy mindez nem vált egészségére, hamar mutatkozott az „eredménye:” estére bedagadt a lába. Akkor ijedtem meg igazán, nehogy trombózis alakuljon ki nála. Telefonáltam a közelben lakó sebész-főorvosnak (garázs-szomszédok vagyunk), és kértem, nézze meg.

(Képek az oldalon⁶⁹)

Délután eljött, s amint megvizsgálta, másnapra mentőt rendelt. Reggel azzal mentünk a helybeli sebészeti osztályára, ahol röntgen fölvétel készült, ami kimutatta, hogy nem történt baja. Megkaptuk a kellő utasításokat, majd a mentők hazaszállítottak mindkettőnket.

⁶⁹ Attila képei fent: Fejtetőn Nehéz-ség és Feleség-es. Lent: Gombok, Díszek és Hajlék.

10.

2008-as műtétet követő lábadozás után Attila, visszakerült az intézetbe. Nem sok idő telt el, amikor találkoztam vele, észrevettem, hogy hiába esett át két súlyos operáción, már megint sántít, időnként fáj a lába. Csak a szűkebb családi körben már a második orvosi műhiba, amit kellő figyelmességgel nem lett volna nehéz elkerülni. Ilyen esetek fejlett országban nem történhetnek meg úgy, hogy a kárt szenvedetteket ne kártalanítsák.

Első orvosi műhiba, az én második szem-műtétem, amikor olyan szemcseppet alkalmaztak az operáció előtt, amelyiknél nálam a lehető legrosszabb mellékhatás érvényesült, ugyanis allergiás vagyok bizonyos gyógyszerekre és ezt mindenkor közölni szoktam az orvosokkal.

Ennek ellenére, olyan szemcseppet írtak föl, amelynek a gyógyszer-tájékoztatón leírva látható: száz használó közül huszonöten zöldhályogot kapnak (nem feltételes módon)! Nálam telitalálat volt! Nos, én erről novellát írtam: (Képek az oldalon⁷⁰)

Hogy csinálják a zöldhályogot? – címmel. Csak az baj, hogy tulajdonképpen arra a szememre alig, olyan homályosan látok, majdnem semmit!

⁷⁰ Attila képei fent: Csak két szem és Kompozíció. Lent: Keresztem emelem és Kicsi ház

Második műhiba Attila második csípőműtété, amikor – a sebész jóindulatból igaz, kicsit hosszabb protézist ültetett be a csípőjébe, hogy magasabb legyen.

Szerintem a rossz rendeletek miatt, olyan hosszú idő után történt a következő műtét, s nem találták sürgősnek nála az időpont megállapítását, s mire sor került az operációra, ez feledésbe került...

Annak a rendeletnek értelmében kellett besorolni a műtétre várakozókat, időpontot kell megállapítani a különböző vizsgálatokra kezelésre, stb. Így történt, hogy négy év távlatában a sebész elfelejtette, hogy az első műtétnél nem a megszokottat, hanem hosszabb protézist ültette be, amiért a szenvedő alany egészsége károsult. Az operáló orvos is csak akkor vette észre a hibát, amikor már a szenvedő fél a műtőasztalon feküdt, és észrevette, hogy az általában használt protézis miatt rövidebb lesz a lába, ezért valamilyen orvosi mésszel pótolták a hiányt. Ezért a lába rövidebb lett a másikonál, hamarosan fájni kezdett és sántít miatta. (Képek az oldalon⁷¹)

Erről regényeket lehetne írni. Limerick versekben szoktam megemlékezni hasonló esetekről. Sajnos, már gyűjteményem van róla. Nem kell elfeledni, hogy az első évtized elején az orvosok 50%-os emelést kaptak. Igaz, tudomásom szerint az ápoló-személyzetnek helyenként „csak” 30% emelés jutott, de arra kell gondolni, hogy nálunk ez is sokat jelent, mert ugyancsak ebben az országban, más területen még annyi sem jutott!

⁷¹ Attila képei fent: Jó fej háza és Képek a kisszoba falon. Lent: Ábrák és Ezt találd ki.

hogy csökkennek a „hálapénzek”, mert az emberek elszegényedtek. (Fényképek az oldalon⁷²)

Én mindenkor szegyénteljesnek tartottam.

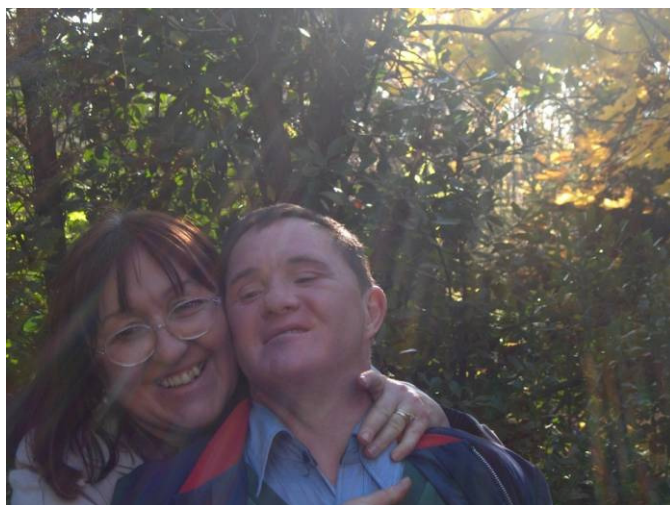
Ennyi elég a magyar egészségügyről, illetőleg azokról, akik annyira ragaszkodnak a beidegződött szokásokhoz. Egyben megkövetem azokat a dolgozókat, akik lelkiismeretesek, és minden tekintetben együtt érzők a betegekkel, betartják esküjüket külön kikunyerált adományok nélkül is.

Ments meg Uram minket! Attól ments meg, hogy a mentők szállítására szoruljunk, de attól is, hogy lelkiismeretlen egészségügyi alkalmazottakkal kerüljünk kapcsolatba. Elmondom, saját tapasztalatom alapján, *hogyan működött 2008-ban a mentőszolgálat*, s néhol az egészségügyi szolgálat is. Mindaz, amit leírok, mostanában, velünk megtörtént.

Ebben a kötetben már kitértem arra, hogy a hanyag, át nem gondolt rendeletek miatt rendkívül sok gond adódik a kórházakban, nem beszélve a bürokráciáról, ami jellemző az egészségügyre is. Most a kórházakban úgy dolgoznak, mint az irodákban, a gyógyításra kevés idő jut. Tény, hogy a nálunk dolgozó orvos-családok, még ha nem is nyugati színvonalon élnek, mégsem lehet azt mondani, hogy szegények (mint sokan mások az országban), hiszen minden háztartásban nem is egy, hanem több személygépkocsit tudnak fenntartani! Mások még egyet sem!

Erről eszembe jutott apukám véleménye, hogy a múlt század elején csak a kocsisok (akik lovas fogatokat hajtottak) és a fodrászok fogadtak el borralvót a jó módú uraktól és hölgyektől, *diplomás úriemberek soha el nem fogadtak volna pénzt senkitől, mivel az számukra megalázó lett volna!* És mi a helyzet azóta? Mindenki ismeri! Sok kórházban már belépéskor a személyzet figyelmeztette a betegeket, hogy mennyi „jár” bizonyos műtétetekért-kezelésért a doktoroknak!

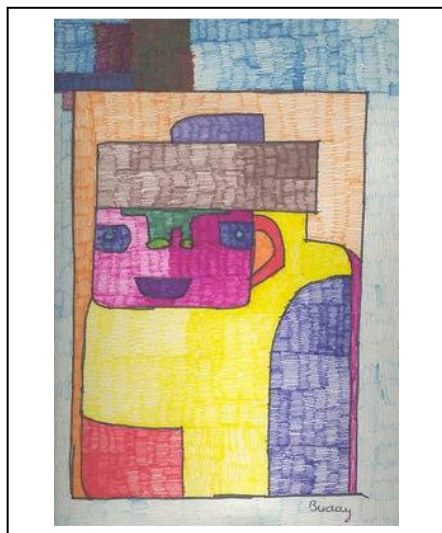
Sokan azon csodálkoznak, hogy kevesebb gyerek születik az országban... Egy szülés olyan sokba kerül, hogy sokan nem bírják kifizetni. Szomorú, hogy nálunk diplomás emberek tartják a markukat, akik másokhoz viszonyítva rendezett körülmények között élnek, de attól is elvárják a „hálapénzt”, akikről lerí, hogy azt az illető megkoplalja! Igaz lassan elértük,

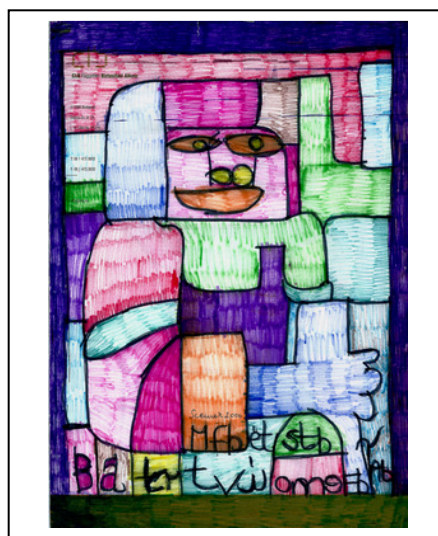
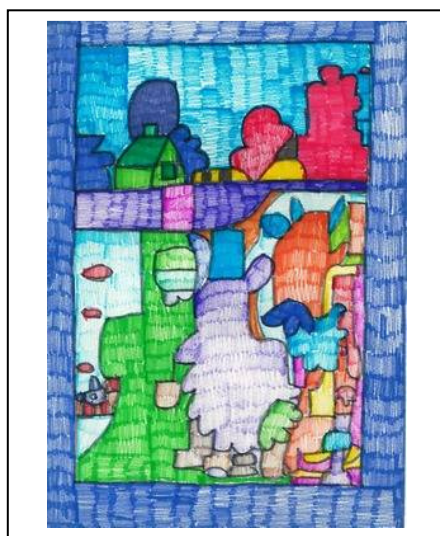
⁷² Fent: Attila karácsonykor – otthon. Lent: Nővérével a kertben.

1.) Budapesti betegszállítókról az előbbieken már megemlékeztem. Udvariasan viselkedtek, azt a hibát nem ők követték el (ami számunkra kellemetlenséget okozott a nevezetes nagyszombati hazaszállítás idején), hanem a kórház szolgálatában álló új főnővér, akinek nehezebbre esett, hogy segítségünkre legyen, pedig nem jelentett volna számára semmiféle külön munkát, csupán emberséget és figyelmet!

2.) Szécsényi beteg-szállítók. Fiamat a zárójelentés alapján a műtétől számított két hét múlva (a műtét súlyossága miatt) a varratok kiszedésre és ellenőrzésre rendelték vissza a budapesti kórházba. Megkezdődött a kálváriánk a mentőkkel, bár a fő hibát nem ők követték el. Ugyanis idejében kértem a háziorvostól a szállítási nyomtatványt. Igen ám, de azt az illetékes beosztottja hiányosan állította ki, ezért amikor a jelzett időpontban megérkeztek értünk a szállítók, kijelentették, hogy csak a beteget tudják elvinni, mivel bizonyos adatok (a külön kíséző) nem szerepelt a nyomtatványon, különben is, tele a mentő, én már el se férnék benne. (Képek az oldalon⁷³)

– Már pedig egyedül nem mehet, jelentettem ki, hiszen magatehetetlen, az orvos utasításait nem tudja értelmezni, azért helyezték kizáró gondnokság alá; nem tudja egyedül intézni az ügyeit.

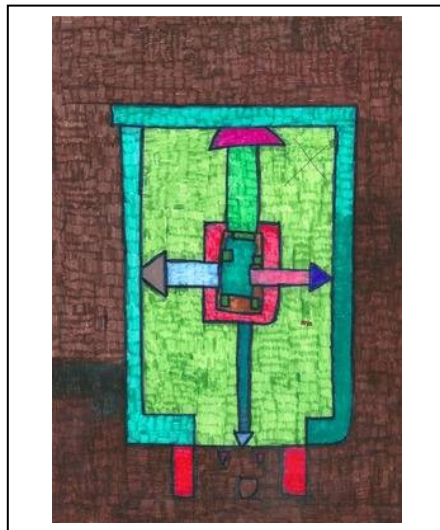
⁷³ Attila képei fent: Idős férfi, Jó fej és Szakállas férfi. Lent: Látlak, Kilátás az ablakon és Két szép szemem.

Különben is, a mentők sorban otthagyják a beteget a megfelelő kórháznál, s órák múlva mennek vissza értük, sokszor reggeltől estig kell rájuk várakozni. Vele ezt nem tehetik meg, mert nem maradhat sehol egyedül; nem lehet ezt elkövetni olyan emberrel, aki nem tud magáról gondoskodni.

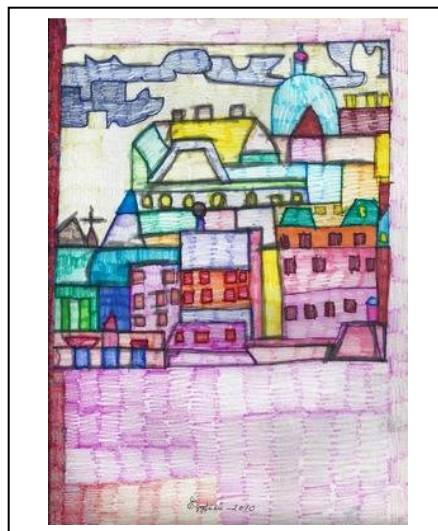
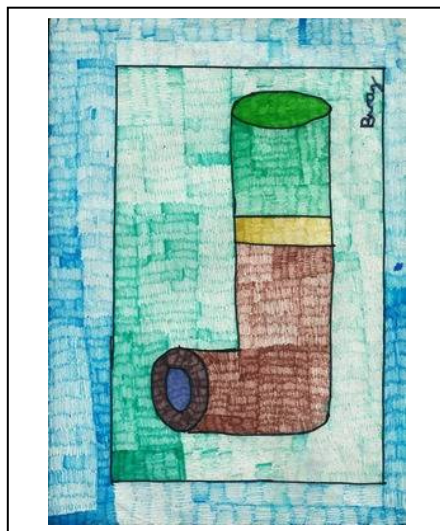
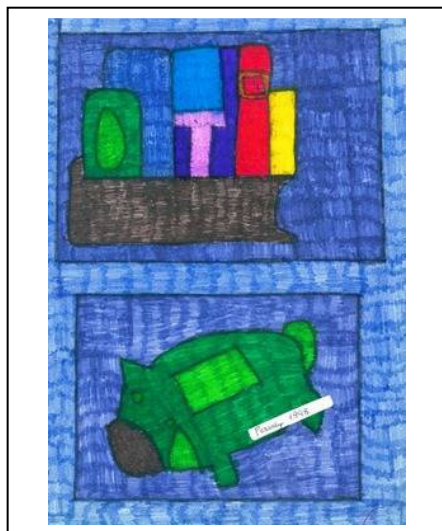
Tüzetesen átnézve a nyomtatványt, láttam, hogy ott szerepel a kísérő, amit én is úgy értelmeztem, hogy valaki a családból elkísérheti.

De ez nem elég, mivel ilyen esetben az én adataimat is fel kellett volna tüntetni, s az nem szerepelt a nyomtatványon. Márpedig ha félreérthető, akkor hibásan töltötték ki a nyomtatványt.

A szállítók elmentek, mi itthon maradtunk. Több telefonhívás következett, közölni a budapesti kórházban az operáló orvossal, miért nem mentünk az adott időben és meg kell állapodni a következő időpontban, mikor mehetünk.

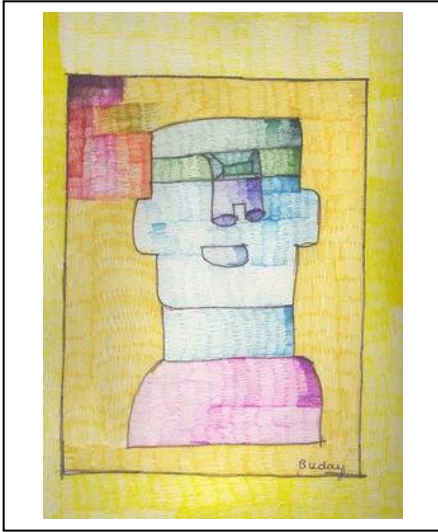

Itthon pedig föl kellett kérnem egy szakorvost, szedje ki a varratokat, tudni kell, mit tegyünk a bedagadt lábakkal, stb. Mindez a súlyos műtét hatásaként következett be, s azért, mert műtét után este vagy éjszaka leesett az ágyról, mert segítség nélkül kellett fölkelnie. (Képek az oldalon⁷⁴)

⁷⁴ Attila képei fent: Madonna, Lezárva 2 és Magányosan. Lent: Malacpersely, Pipa és Házak felhők alatt.

3.) Milyen egészségügyi dolgozó az, aki olyan kellemetlenséget okozott, amelyet büntetlenül velünk elkövethetett? Fiam műtétjének zárójelentésében szereplő időre (2008.04.16.) még mindig fekvőbetegként kellett – volna – elkísérnem Budapestre.

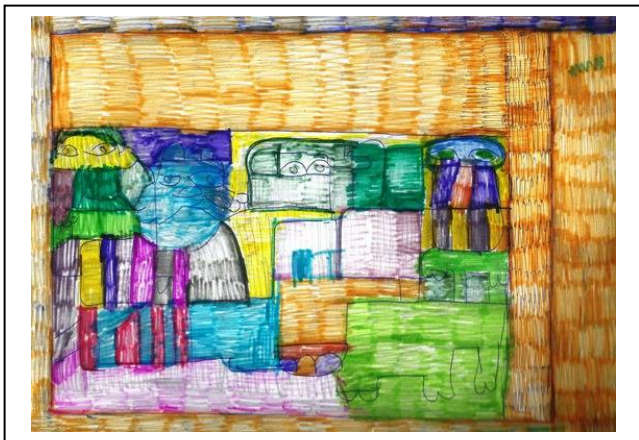
A szállítást időben kértem április 14-én. Szerettem volna aznap megkapni, de az asszisztensnő közölte, *csak délután tudja elkészíteni, és 15-én délben vehetjük át!* Jelenleg a háziorvosi rendelőben helyettesként, 1 – 1½ órában látják el a körzetet. Sajnos, én is mozgássérült vagyok, mások járnak a rendelőbe helyettem, most telefonáltam az asszisztensnek, mikor küldhetek valakit a nyomtatványért?
(Képek az oldalon⁷⁵)

Válasz: *délután 4-ig átvehető egyik kollégájától*, aki ott lesz a rendelőben. Arra kértem, írja rá, vagy jegyezze föl egy cédulára annak a mentőszolgálatnak a telefonszámát, amelyikkel megállapodott a szállításban, hogy megtudjam tőlük a másnapi indulás időpontját.

⁷⁵ Attila filctoll rajzai fent: Még egy kopasz, Milyen ujjak és Meghívón uralkodó.
Lent: Nem mindennapi fej, Női fej és Ő is kopasz!

Amikor kezembe került a nyomtatvány, rendben, minden rovat pontosan kitöltve, rajta az időpont (mire az ambuláns rendelésre ott kell lennünk), a családi kísérő igazolása az orvos által és a szükséges családi kísérő adataival, sajnos, csak éppen legfontosabbat nem tudtam meg, *a telefonszámot nem jegyezte föl sehová, ezért fogalmam se volt arról, melyik szállító-szolgálattal állapodott meg.*

De neki lejárt a munkaideje, s mint aki jól végezte dolgát, hazament, még az is, akitől megkaptuk a nyomtatványt, mindketten, akik útbaigazítottak volna. Kezddtem nyomozni telefonon, mivel nem ismerem sem az őt, sem a háziorvos otthoni vagy mobil-telefonszámát. (Képek az oldalon⁷⁶)

Mivel már a helyi kórházi szállítás miatt ismertem a szécsényi betegszállítókat, elsőnek őket hívtam telefonon. Közölték velem, hogy amikor a kérés befutott, már nem vállalták el, mert másnapra teljesen megtelt mentővel kezdenek, s ezt közölték az asszisztensnővel.

Közben a háziorvos telefonszáma után kutattam, akit nagy nehezen értem el, mert a fekvőbetegeket látogatta, ő adott telefonon utasítást az asszisztensnőnek, legyen segítségemre, de eredménytelenül végződött. Elkezdtem totózni a 104-es mentőszolgálatnál, adják meg a többi megyei betegszállító telefonját. Megkaptam a salgótarjániakét. Fölhívtam a számot, ahol szintén nemleges választ kaptam, a kért napra már nem vállalhatják el a rendelőt, egyébként is, ők vérszállításra szakosodtak.

⁷⁶ Attila képei a falon fent: Fantázia és kalapos, lent: Két fej, három szem és Mindhárman.

Ott is megkérdeztem, hol van még a megyében szállító szolgálat, megkaptam a pásztói cég telefonját, a vezető nevét is. Újabb telefon. Előzékenyen fogadtak, de csak másnap 14 órai budapesti érkezésre tudták volna vállalni a szállítást. Az pedig nem jó, mivel az operáló főorvos nyomtatékosan arra kért, hogy legkésőbb 11 órára ott kell lennünk.

A vezető ajánlotta, hogy következő napra, tehát 16-ika helyett 17-én el tudnak vinni, mivel egy másik beteget is szállítanak a fővárosba, 9 órára. Most mit tegyek? Megállapodtunk abban, hogy fölhívom a

főorvost – szerencsére ismertem a mobil számát – s megkérdezem tőle, mehetnek-e a következő napon? Igennel válaszolt, de megismételte, hogy csak 11 óráig tud fogadni.

Ismét Pásztót hívtam, s a szolgálat-vezetőjével abban állapodtunk meg, hogy másnap reggel fél 7 körül jönnek értünk. Óvatosságból azt is megkérdeztem, jó lesz-e a korábbi napra kapott szállítást kérő lap, nehogy úgy járjak, mint egy alkalommal, hogy a nyomtatványt nem jól töltötték ki. (Képek⁷⁷)

– Megoldjuk! – Végre, örömemre szolgált a válasz. Én hiába töröm a fejem, nem tudom megérteni, hogy tehet valaki ilyen (házi orvosunk irodai alkalmazottja), tudva, hogy nem sikerült a mentőt megszereznie a kért időre, de ezt az informá-

ciót megtartotta magának, s erről az illetékeseket, bennünket nem tájékoztatott.

Pedig amikor átadta kollégájának a nyomtatványt azzal, hogy érte fogunk menni, ő már nagyon jól tudta, hogy másnap reggel mi itthon hiába várjuk majd a mentőket... De nem tartotta fontosnak ezt velünk közölni!

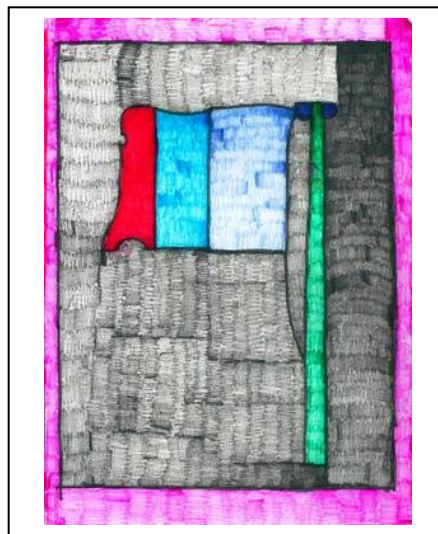
Ezt nevezik lelkiismeretlen munkának, s ezért – mégis – sokan különleges elbánásban szeretnének részesülni, hogy a nyugatiakhoz hasonló fizetéseket kapják. Ha ott ilyesmit tesz valaki, az repül az állásából, biztos, hogy másnap kirúgják onnan.

Ebből adódnak olyan esetek, hogy a kárt szenvedettek, s általában sokan az emberek közül ilyen esetek miatt a jelenlegi egészségügyi-átalakítást, a rendeleteket kárhozzátják, holott mindez a több esetben egy-egy lelkiismeretlen kisegítő egészségügyi alkalmazotton is múlhat, mint például a mi esetünkben.

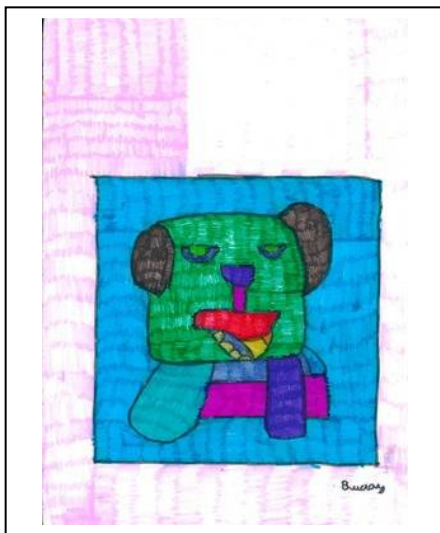

⁷⁷ Fénykép balra fent: Katica lányomnál ünnepelünk, mellettem Attila és jobbra Dani unokám. Lent jobbra: Attila egyik kedves főorvos ismerősünkkel, akivel jó barátságot tartott fenn.

Az illetékes nem végzi el megfelelően feladatát a munkahelyén, ugyanakkor az érintett betegek és hozzátartozóik helyzetét nehezítik meg, hogy azok helyette végezzék el a munkát, kétségek közt, telefonálgatva, s reménykedve, utolsó pillanatban. Saját bőrükön tapasztalva hiszem, ezeket a mulasztásokat igazán nem lehet arra kenni, hogy az egészségügy átalakítását célzó intézkedések okozzák (még ha azok sem tökéletesek), mivel emberi mulasztás, nemtörődömség történt, sokszor csak azért, hogy megmutassák: nem lehet rendet teremteni, nem lehet a hálapénzt kivenni a zsebükből, sokuk úgy gondolkodik: akinek nincs pénze, pusztuljon el. (Képek az oldalon⁷⁸)

Ezek után, tapasztalatokat szerezve, örültem, hogy a következő, három hónap után esedékes kontroll-vizsgálatra segítséget kaptam egy helyi egyesülettől, amely hasonló betegséggel küszködő fiataloknak nyújt segítséget. A vezetőjük igyekszik megtenni mindent, ami tőle telhet. Fölkeresett, amikor megtudta, hogy Attila itthon tartózkodik, s beszélgetés során fölmerült, hogy esetenként tudnak autót biztosítani nekem is, amikor szükség van rá, csupán az üzemanyag- költséget kell fizetnünk. Ezért a következő alkalommal már az egyesület gépkocsijával mentünk az esedékes kontroll-vizsgálatra. Sokat jelentett, mivel a privát taxi 15.000 forintba került, az utóbbi pedig alig haladta meg az 5.000 forintot.

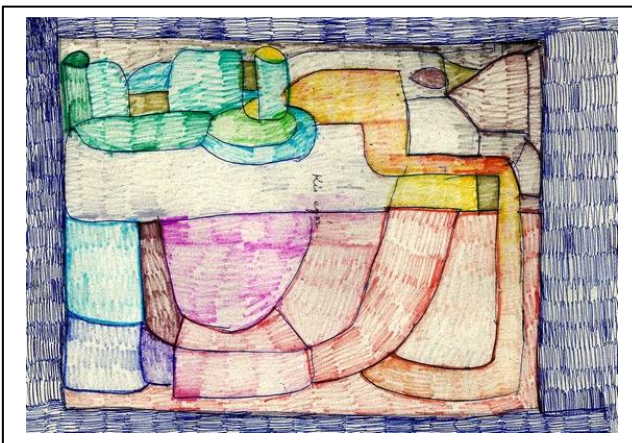
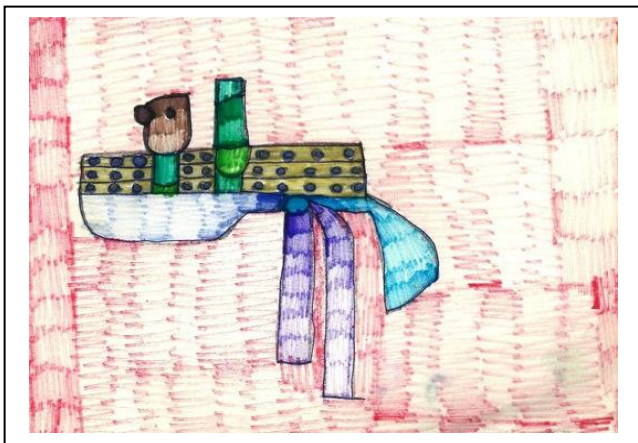

Korrupció – betegség – miegyéb... Levelet kaptam távol élő rokonomtól, aki már régóta Németországban él, s eléggé hibásan beszél és ír magyarul. Ennek ellenére magyarnak érzi magát, nagyon gyakran jár haza. Egyébként ő az, a kedves Bandi testvéremmel megszervezte az első Finta rokonok találkozóját. Gyakran váltok vele levelet.

Elgondolkodtatott az, amit levelében rögzített. Az érthetőség kedvéért meg kell jegyezmem, mielőtt a véleményét közölném: nem-régen levélben említést tettem neki arról, hogy élünk, mit csinálunk, s megírtam neki egyik legnagyobb gondunkat, Attila műtétjével kapcsolatos eseteket, meg az elfuserált **szem-műtétet**.

⁷⁸ Attila képei fent: Sufni, Díszes kapu, Zászló és lent: Vaúú...

Azt is szóvá tettem neki, hogy megértem az egészségügy átalakításával kapcsolatos gondokat, egy idő óta nálunk kötelezően előírták a várólistákat, és azt is megemlítettem, hogy mit eredményezett ez azoknak, akik késve kerültek sorra.

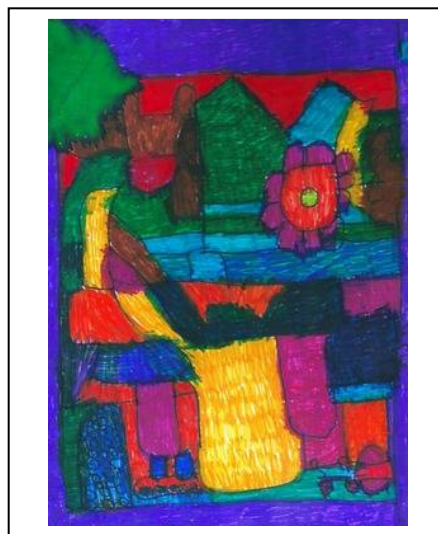
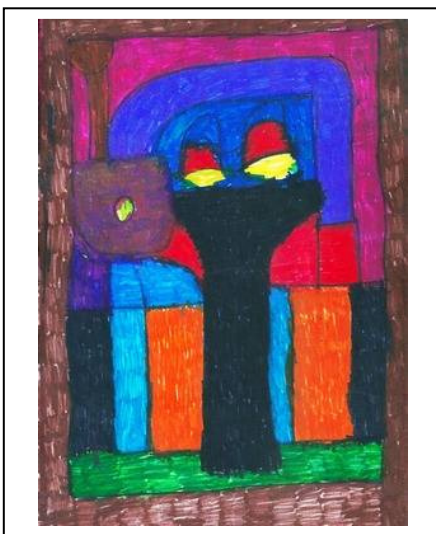
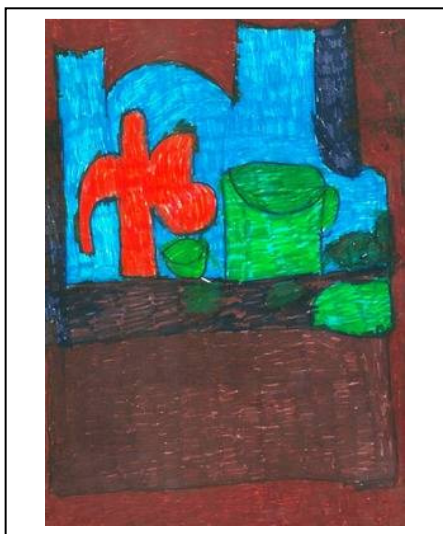
Sajnos, fiam is ilyen helyzetbe került, mivel nem tartották sürgős esetnek a második műtétjét. Négy év eltelt, azért nem hiszem, hogy ne keríthettek volna rá sort, hogy a második operációt korábbi időre beiktassák. Az viszont igaz, hogy a kórház és a valóban kiváló orvoshoz ismeretség útján jutottunk. Az is igaz, hogy a „közbenjáró” közölte, hogy a fiam betegsége miatt nem fogad el tőlünk hálapénzt.

Az is igaz, hogy az ott dolgozók maximális gondossággal végezték a munkájukat az első műtét alkalmával. Mégis bennem ennyi időhúzás után fölmerül: ha egy 80.000 Ft-tal kibélelt borítékot nyújtottunk volna át (hallomás útján jutott el hozzánk akkor a műtétért „járó” hálapénz összege), akkor a következő műtétnél is ennyi összeg reményében valószínűleg rég' túl lennénk rajta, és elfelejtettük volna az egészet. (Képek az oldalon⁷⁹)

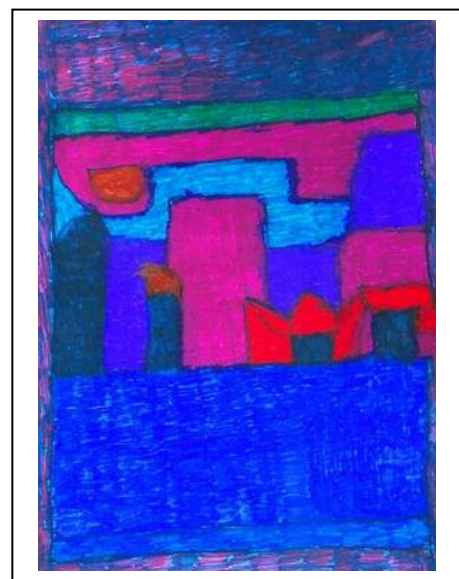

Talán el se kellene mondanom, ami velem megtörtént, mégis kikívánczik belőlem. Nem csak Attila fiam járt úgy, én is megszenvedtem ezt a furcsa helyzetet, ami nálunk uralkodik a kórházaknál, és az egészségügy területén. Jellemző rá az én esetem is. Mindkét szememet műtötték. Az egyik sikerült, a másikat három operációval sem lehet látásra bírni. De az orvosom elvárta, illetve elfogadta a műtétek után a bélelt borítékokat, s nemcsak tőlem, mindenkitől akár 20 ezret is!

⁷⁹ Attila képei fent: Masnival megkötve és Mozgásban. Lent: Micsoda színek... és Nevezd meg!

A legutóbbi műtétnél azonban már nem adtam a nem is tudom, hányadik sikertelen műtétei után, mivel időközben nekem kellett rájönnöm, hogy olyan szemcseppekkel kezelt, amelynek leírásában szerepel, hogy a használók **25 %-a (!) zöldhályogot kap tőle!**

Nos, nálam a gyógyszer-gyártó fenyegetése bevált! Azóta se látok azzal a szememmel. Ráadásul még utána is rá akart erőszakolni, amíg határozottan vissza nem utasítottam! De hogy lehet ilyen gyógyászati szert használatra engedélyezni, ezt nekem senki nem tudja megmagyarázni!

Igaz, ez már „eső után köpönyeg”, a látásomat, illetőleg egyik szemem-világa elvesztését már visszacsinálni nem lehet! S mégis, amíg kontrollra jártam, biztos éreztem, hogy akkor is, a műtétet végző fő-

orvosnő minden alkalommal elvárná a megalázó borraalót! (Képek az oldalon⁸⁰)

Ennek pontos részleteit élethűen leírtam, ahogyan történt, címe:

Hogy csinálják a zöldhályogot?

Ennyit, a magyar egészségügyről, illetőleg azokról, akik annyira ragaszkodnak a rossz és káros gyakorlatokhoz. Egyben megkövetem azokat az egészségügyben dolgozókat, akik lelkiismeretesek, és hivatásukhoz híven minden tekintetben együtt éreznek a betegekkel.

⁸⁰ Attila képei fent: Sötét, Sötét 1 és Sötét 2. Lent: Sötét idők és Szemem lehungom.

Ezeket közöltem levélben a Németországban élő unokatestvéremmel, aki válaszként a **(2008.02.03)** a következőket írta nekem:

„Orvosokkal vagy más bürokratákkal kapcsolatos ügyekhez csak annyit jegyezhetek meg, ha nálunk (Németország) valakitől pénzt fogadnak el szolgáltatásért, az illető azonnal repül és még a nyugdíját is elveszítheti. Ha például rendőrnek megpróbálsz pénzt adni, téged is becsuknak. Megtörtént olyan eset, hogy egy polgármester a sógorának juttatta a munkát (egy faluban, utat javítani), azonnal megvádolták és állásából kidobták.

Ami nálatok folyik, azt mi itt már régen elfelejtettük, azt is, hogy ott keleten most is korrupció van.

Ha nálatok ezekről szó esik, azt mondják, az nem lehetséges, és hangos vita kerekedik belőle, és megy minden úgy, mint addig. Ráadásul azt hiszik, hogy mindenütt meg kell kenni a kereket, sőt, sokak szerint szinte kötelező. Velem, és akik itt élnek nyugaton, olyan, ami ott előfordul, már nem eshet meg. Szomorú, ha az orvosok olyan mélyre süllyedtek, hogy pénzt fogadnak el betegetől. Hol van már a Hippokratészi eskü értelme?

Egyszer el akartam vinni anyámat az orvosomhoz (aki látogatóba jött hozzám), amikor anyu valahogyan egyszerre nagyon csendes lett. Kérdezem tőle: anyu mi van?

Azt mondja: nekem itt nincs semmim, mit adjak neki? Úgy bámultam rá, mint egy számár, mert nem tudtam, hogy Cseksóban is ilyen korrupció járja, hogy még nyugdíjasoktól is képesek ellenszolgáltatást elvárni. Azt válaszoltam neki: anyukám, ezek az orvosok nem szorulnak rá, mindenük megvan: annyi a pénzük, azt sem tudják talán, hány házuk, autójuk van.

Úgy oldottuk meg a dolgot, hogy knédlit (cseh gombócot) vittünk neki, így anyám is megnyugodott, az orvosnő pedig nagyon örült neki, mivel ő is onnan származott.”

Rokonom azt javasolta, írjam meg ezeket **álnéven (!)**, hátha megmozdul már végre „nálatok is valami, és küldd el az újságokba, mert ez nem európai, hanem balkáni állapotokat idéz föl bennem.”

Eddig a levél. (Fényképen⁸¹)

Közben eszembe jutott, hogy nemrég’ 50%-os emelést kaptak az orvosok. Igaz, tudomásom szerint az ápoló-személyzetnek helyenként „csak” 30% emelés jutott, de arra kell gondolni, hogy nálunk ez is sokat számít, mert ugyancsak ebben az országban, a máshol dolgozóknak még annyi sem jut!

Az is tény, hogy az orvos-családok, még ha nem is nyugati színvonalon élnek, mégsem lehet azt mondani, hogy szegények (mint sokan mások), hiszen minden háztartásban nem is egy, hanem több személygépkocsit tudnak fenntartani! (Legtöbb család még egyet sem!)

Többször eszembe jut apám véleménye, egyszer hallottam tőle: a múlt század elején sokáig még csak a kocsisok (akik a lovas fogatokat hajtottak), és a fodrászok fogadtak el borralalót a jó módú uraktól, *a tanult, diplomás emberek és hölgyek soha el nem fogadtak volna pénzt senkitől, mivel számukra megalázó lett volna!* És mi lett azóta? Sok kórházban már belépéskor a személyzet figyelmezteti a betegeket, hogy mennyi „jár” a műtétért vagy egyéb kezelésért a doktoroknak! Aki pedig nem fizet, azt észre sem veszik. Szomorú, hogy a tanult, diplomás emberek tartják nálunk a markukat, akik másokhoz viszonyítva rendezett körülmények között élnek, de attól is elvárják a „hálapénzt”, akikről lerí, hogy azt az illető megkoplalja!

⁸¹ A fényképen Attila elgondolkodva.

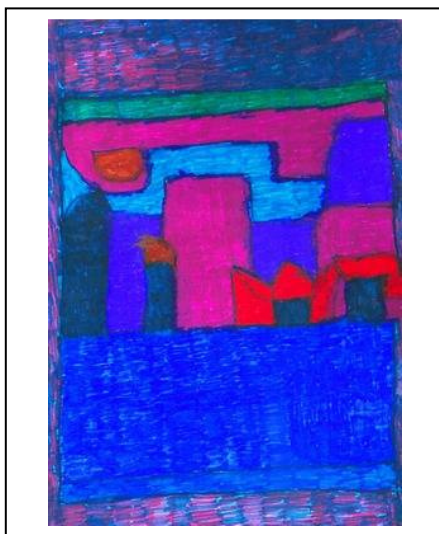
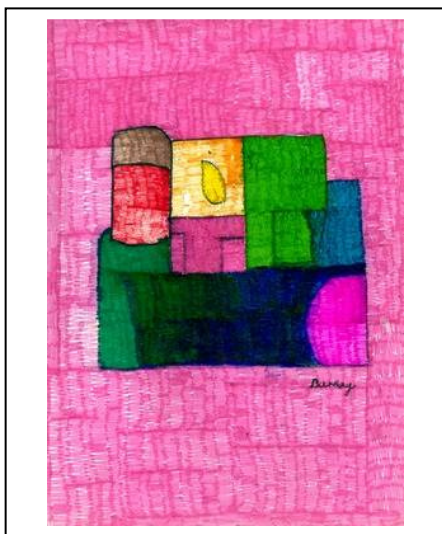
A kellemes vagy éppen az ellenkezője: kellemetlen események beivódnak az ember agyába és időnként visszajönnek. Nekem például az álomban köszönt vissza egy eset, igaz zűrös és hosszú álom volt.

Attila műtétjénél közreműködő altató orvos, és egyik nővér szerepelt benne, akikre kellemesen emlékezem vissza. Ők azok közé tartoznak, akik pontosan végezték munkájukat, tehát még a zűrös álom is kellemesen hatott rám. Leírom, mert a történetet mindjárt ébredéskor rögzítettem, nehogy elfelejtsem. Érdekes, hogy arcukra és beszédmodorukra is nagyon jól emlékeztem még álomban is.

Részlet Elmúlt idők 1. Álmodozom... Álmodom c. kötetemből.⁸² A következő álmot nem tudom, mikor láttam, mivel később találtam meg a gyorsan leírt jegyzet-papírt, amire lefirkantottam álomból fölébredve. Az álom Balassagyarmaton zajlik, olyan szervezeten, ahogyan egy filmet megrendeznek.

A Fő utcán, a katolikus templommal szemben mentem felfelé a Teleki úton, majd befordultam a városunk országszerte hírneves Balassi Bálint Gimnáziumának utcájába. Ezen a helyen gyakran járok *álomban*, ahol régi, talán a 19. század előtti méteres falakkal körülzárt ódon házak állnak. A kórház irányába fordultam Kelet felé, s álomban előttem az Ipoly-part mentén óriási, kopár sziklák tornyosultak (ami csak álom, mert onnan az Ipoly-part elég messze van, és nincsenek kopár sziklák! Ezek azonban nem hegyek, inkább olyan téglából épült, keskeny falak lehettek. (Képek az oldalon⁸³)

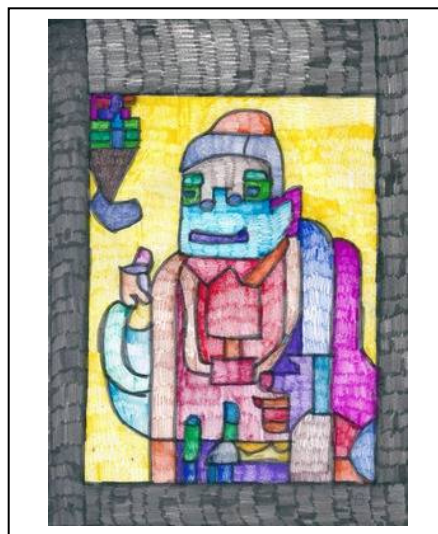
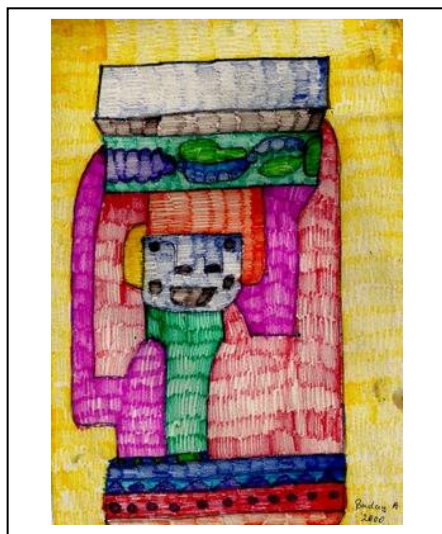

Az országhatár felé eső oldalra is átmentem, fel a meredek tetejére, ahol egy kb. fél méter szélességű keskeny kőkerítésen kellett átmásznom, ami szétvált, amíg én átléptem rajta, máris visszatértem s a korábbi helyen találtam magam, a szinte egekig érő szikla tetején, ami lezárta a várost a határ túloldalától. Ekkor azonban már Miklóssal (már nem élő volt férjemmel) bolyongtam... Mindketten a Szalézi szerzetes házfőnök atyához készültünk.

⁸² Az álmoknál általában följegyeztem a dátumokat. Erről lemaradt a készítés idején, Attila műtétjei után álmodtam valamikor.

⁸³ Attila képei: Sárga levél, Sötét idők és Szemek 2007.

Sokáig járkáltunk, miközben a (volt) férjem eltűnt mellőlem, nem tudom, miért. Utána egyedül mentem tovább, amíg ismét feltűnt a látótérben a magas sziklafal.

Egyszerre megint a mostani, valós Balassi gimnázium környékén találtam magam, ill. annak a helyén, ahol álomban egy hatalmas kéttornyú gyönyörű építmény, egy székesegyház magasodott. Előtte elhaladva, a templom kapuja előtt Miklós hangját véltem hallani. (Képek az oldalon⁸⁴)

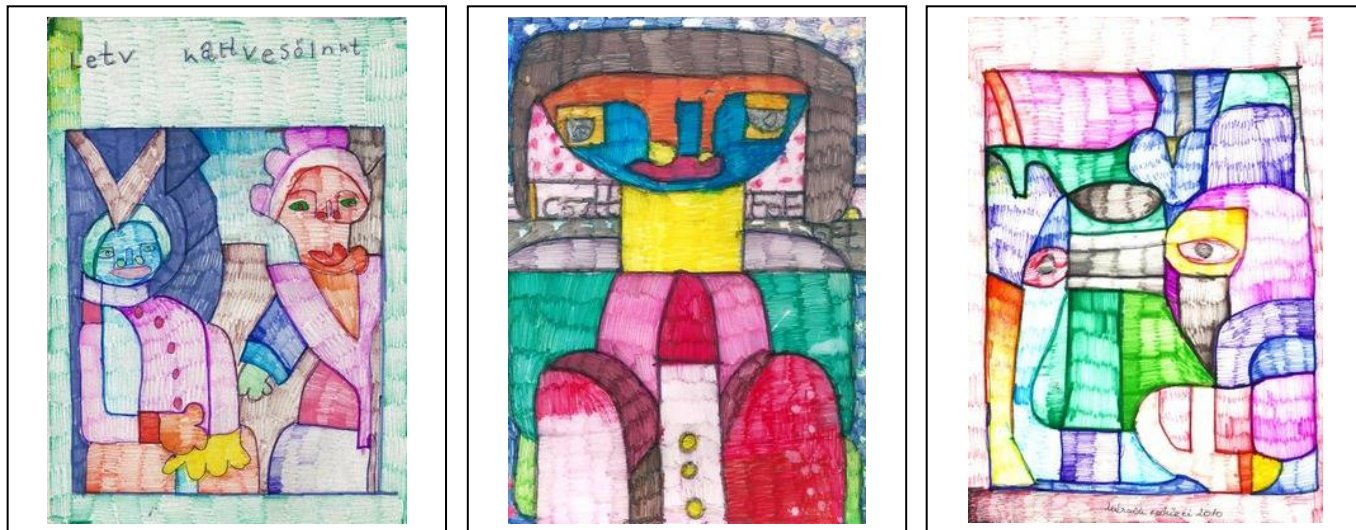
Bekopogtam! Választ sem várva benyitottam és ott, a bejáratnál egy nagy asztal mellett, szemben ült előttem Házfőnök atya, vele szemben, nekem háttal pedig Miklós, aki láthatólag engem megpillantva, leleplezve érezte magát, miközben a házfőnök fejét csóválta amiatt, hogy én hogy kerültem oda?

Nem tudom, utána mi történt, bár még nem ébredtem fel. A hatalmas sziklafalakat és a monumentális székesegyház épületét még ébren is sokáig magam előtt láttam. *(Olyannak láttam a sziklafalakat, mint a képen, amit ismeretlen szerzőtől, az internetről vettem át.)* Valóságos krimi, amit álmodtam. A jelenetek négy felvonásban következnek. Még valamikor az éjszaka elején kezdődött az álom, s közben mintha ébredeztem volna, mégis csak reggel ébredtem fel igazán.

⁸⁴ Attila képei fent: Súly a fejen, Szakállas férfi és Szakáll takarva. Lent: Szép szemek, Szép vagyok 2007 és Szép asszony.

Csodák-csodája, nem felejtettem el belőle semmit, minden apró részletre, világosan emlékezem, mintha a valóságban megtörtént volna velem. Látom magam előtt azok arcát, akik velem voltak, a helyi nagy kórház hátsó bejáratát, a kis helyiségeket a budapesti Rókus kórházban, ahol a megoperáltak, látom a tájat, az utat, ahol autóban ülve történtek velem az események. (Képek az oldalon⁸⁵)

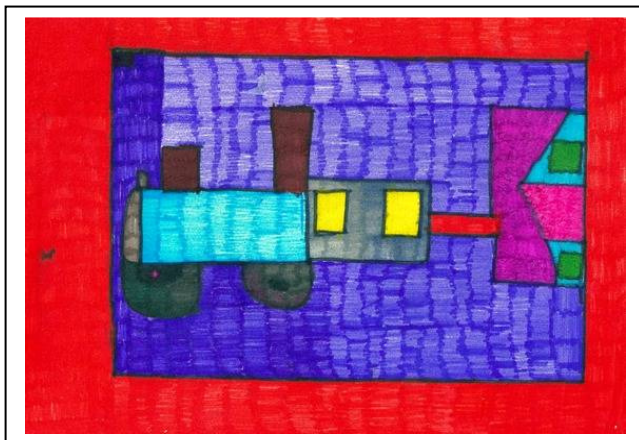
A történet kezdete Balassagyarmaton, a felújított kórház területén zajlik. Ott áll mellettem fehér köpenyben az ismerős nővér, aki közbenjárt az orvosnál, hogy megoperáljon, akit szintén ismerek, de egyiküket sem ebből a kórházból (itt ugyanis mostanában engem nem operáltak), hanem a budapesti Uzsoki-utcai baleseti sebészetről, ahol már többször megfordultam egyrészt saját magam ügyében, másrészt ott műtötték kétszer is fiamat, csípőficamjának helyreállítása érdekében.

1. rész: Nos, ott állok, valahol a helyi kórház hátsó bejáratánál egy szűk helyiségben, az általam nagyon jól ismert nővérrel, aki a műtetre készít föl engem. Fekete haja hullámos, rövidre vágott, arcbőre kreol, szeme ugyanolyan fekete, mint a valóságban. Nagyon kedves, barátságos hozzá. Megnyugtat, hogy a doktor úr (aki a valóságban, a budapesti kórházban altató-főorvos) nagyon ért a szem-műtétekhez (?), s nagyon egyszerű módszerrel állítja helyre a páciensek látását.

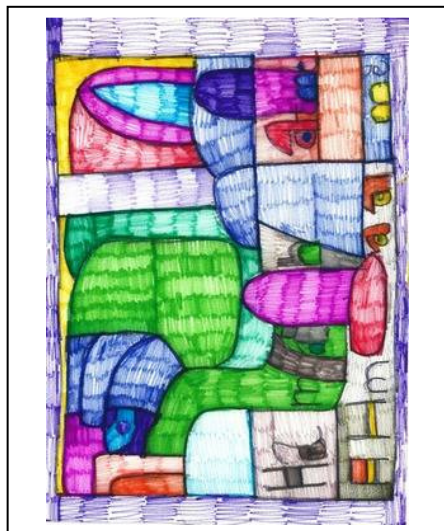
⁸⁵ Attila képei fent: Szerelmesek, Szépség és Színek. Lent: Mindenütt szemek és Sok-sok szem.

Megmutatja milyen kellékekkel. A sarokban egy kisasztalon egy tál, benne amolyan erős sárgás-rózsaszínű, apróra méretezett, valamilyen kemény túlldarabok úszkálnak. Gyanúsán szemlélem és megkérdézem tőle: valóban, ezzel, helyre lehet hozni az én alig látó jobb szememet? – Igen, ezzel eredményesen gyógyítja a doktor úr!

– Álmomban is kétségeim támadnak: egy aneszteziológus doktor hogyan operálhatja a szemeket, ráadásul olyan gyanús valamivel? Azonban a nővér váltig állítja, hogy minden eddigi tevékenysége jó eredménnyel zárult. Megnyugszom. Az események pedig tovább zajlanak. (Képek az oldalon⁸⁶)

Ugyanott, abban a kicsi, alig másfél négyzetméteres helyiségben megtörténik a műtét, minden érzéstelenítés, és altatás nélkül. Én pedig moccanás nélkül tűröm az egészet, és világosan látva figyelem az eseményeket. Valami szikével belenyúl a szemembe, helyet készít az anyagnak, amit be fog oda ültetni. Kivesz a tálban úszkáló anyagból egyet, beilleszti, széleit eligazítja, és már készen is áll, leteszi a kezéből a segédeszközt, megtörli a kezét és bejelenti: elkészült, s ha úgy tetszik, hazamehetek.

Én azonban megkértem a nővért, hogy jelöljön ki nekem egy helyet az egyik üres teremben, ahol megpihennék. A nővér bekötözi a megoperált szememet, majd azt mondja, menjünk. Elindulunk, de változik a kép, a nővérral karonfogva sétálunk a kórház bejáratával szemközti részen, elhagyott helyeken.

⁸⁶ Attila képei fent: Munkagép és Nyer, aki kitalálja! Színekben szemek, Varázslat és Színes csokor.

A táj havas, mindenütt fehér hó borítja az utakat, amelyek nem is látszanak, hogy hol vannak, ezért inkább botladozunk a nagy hóban. A nővér rám néz: hogy érzi magát? – Köszönöm, nagyon jól és annak örülök, hogy teljesen tisztán, nagyon jól látok. – Hogyan? – kérdezi tőlem – hiszen bekötöttem, nem láthat vele, majd csak akkor lát, ha leszedjük a kötést...

Én azonban határozottan emlékeztem, hogy mindennek ellenére (álomban), nagyon tisztán láttam a hátsó udvarban mindent, amerre megfordultunk: a kék eget, a havas tájat, az épületeket. Nagyon boldog voltam – sajnos, csak álomban. Itt megszakadt az álmom.

Ehhez annyit hozzá kell fűznöm, hogy a valóságban a bal szememmel alig látok, pedig háromszor műtötték – sikertelenül – ezért már csak a jobb szemem használható, és aggodalommal tölt el, hogy azzal is egyre rosszabb a látásom, s nagyon szeretném, ha legalább addig használhatnám, amíg a kész kötetemet hagyományos nyomtatásban is kiadhatnám. (Képek az oldalon⁸⁷)

Eddig csak az Interneten jelent meg elektronikus kiadásban nyolc kötetem (akkor, amikor ezt leírtam), most készül nyomdában az első novellás könyvem. S ez már nem álom, hanem valóság.

2. rész: Álmom még mindig folytatódik. Most Balassagyarmat hosszú fő utcáján, a Rákóczi fejedelem útján, a kivénhedt, régi zöld Wartburg gépkocsiban ülök és a kórház felé hajtok hótól sáros, lucskos utakon. De ez az útszakasz nem olyan rövid, mint a valóságban, hanem hosszú, kanyargós, keskeny, régimódi út, bal felől árok keretezi, jobb felől telefonpóznákkal.

⁸⁷ Attila képei: Napraforgó virág és Sötétben négyen. Lent: Őrző és Őserdő.

Ahogy vezetem a gépkocsit, egyszer csak észreveszek bal felől, az árokparton, a gépkocsihoz közel, egy gyanús alakot, egy terroristát! (Ehhez jó tudni, hogy tegnap rendeztem a könyvespolcomat, és elkezdtem olvasni a Berkési-sorozat egyikét, amelyben terrorista merényleteket követnek el.)

Amikor elhaladok mellette, látom, hogy fegyverét fölemeli, és rám szegezi. Ekkor lehajolok a műszerfalhoz, s bal kézzel, vakon vezetem tovább az úton a járművet. A terrorista lövését hallom, de nem talál el, sikerült egérutat nyernem. Ismét a kocsi ülök, jobbra nézve, ott áll gépkocsijával az aneszteziológus orvos-ismerősöm, aki a Attila műtétjét végezte (álmodban). Segítségemre siet, előveszi fegyverét, és viszonozza a terrorista támadását. Valószínűleg sikerrel, mert többé nem találkoztam vele.

3. rész: Még mindig álmodom. Megint a kórházban vagyok, a nővérrel beszélgetek. Nagyon kedves hozzám. Azt mondja, pihennem kellene, előkészíti az ágyamat, ne menjek haza. Ugyanis éjszaka van. Jó is lenne, mert nem szívesen indulnék útnak, ilyen latyakos utakon. Karon fog és úgy vezet be egy szobába.

Ekkor ébredtem fel. Reggel azon gondolkodtam, ki is az a két ember, akit olyan élethűen láttam álmodban, és most is magam elé tudom őket idézni. Akkor jöttem rá, hogy Budapesten, az Uzsoki-utcai kórház baleseti sebészetén dolgoznak mindketten. Onnan ismerem őket, ahol a fiamat műtötték, sokszor jártunk ott kontroll-vizsgálaton is. És mindkettőjükről – az álomban megjelenő orvorról és nővérrel – mindig jóérzéssel emlékezem meg. Ők azok, akik emberi, példamutató, hivatásukhoz illő magatartásukkal még álmodban is segítettek. (Képek az oldalon⁸⁸)

12.

II. Nyári tábor, Szigligeten 2008. szeptember 8-14. Irodalmi Rádió ismét megszervezte a nyári irodalmi napokat, az üdülést egybevonva irodalmi estékkel, naponta kiváló étkezéssel.

Örömmel vettem tudomásul, hogy Szigligeten, a híres Irodalmi Alkotóházban, az Esterházy kastélyban szállásolnak el bennünket, ahol valamikor híres író- és költő elődeink töltötték napjaikat üdüléssel-alkotással. Most mi, a kortárs irodalom művelői követtük őket.

Felolvasások, könyvbemutatók, alkotói feladatok lesznek, kirándulásokkal, buli, zene, tánc, strand. – Itt a helyed, ha voltál a tavalyi szántódi táborban, újra találkozhatunk, kedvezményt is kapsz, s elhangzanak művek

a tavalyi alkotótáborban készült alkotásaidból is! – írta a főszerkesztő. Még képeket is küldött az Esterházy-kastélyról azoknak kedvcsinálóként, akik eddig még nem vettek részt a táborban.

⁸⁸ Fent Attila képei fent: Öt szem. Lent: Ragyogó szemek

Még arról sem feledkezett meg, leírta, milyen irodalmi-művészeti nagyságok pihentek ott korábban. (Ottlik Géza, Nagy László, Kolozsvári Grandpierre Emil, Nemes Nagy Ágnes, Polcz Alaine, Göncz Árpád, Déry Tibor, Örkény István, Szabó Magda, Zelk Zoltán, Esterházy Péter, Tamás Menyhért, Békés Pál, Makk Károly, Dobai Péter, Garaczi László, Háy János, Harcos Bálint, Varró Dániel mindnyájan itt pihentek valamikor.)

Ezt nem lehet kihagyni, ott leszek Attilával! Siettem mindjárt e-mailben bejelenteni, hogy ismét részt kívánunk venni a nyári táborban. Ebben az évben is kedvezett nekünk az időjárás.

Előző nap Budapestre utaztunk, Katicánál aludtunk, és a Kelenföldi pályaudvarról indultunk a korábbi gyorsvonattal, ahová ő kísért ki. Mivel elég távol van a vasútállomás, ezért olyan tájékoztatást kaptunk, hogy akik vonattal érkeznek, telefonáljanak a megadott mobil-számra, kijönnek értünk az állomásra.

(Képek az oldalon⁸⁹)

Korán érkezünk a szépen gondozott környezetben épült Alkotóházba, csupán egy vendéget találtunk ott, Szergely nevű alkotótársamat, akinek a mamája orosz, s azért kapott ő is orosz keresztnévet. A közös számítógépen dolgozott. Én is magammal vittem a cserélhető lemezeket, ha anyagra lesz szükségem, kéznél legyen.

Kellemetlen meglepetésül szolgált, amikor bekísértek a szobába, s közölték, hogy nem tudnak elhelyezni a beígért, „A” kategóriás szobában. Rosszul érintett, de gondoltam, majd csak megleszünk valahogy. Persze, kissé kedvetem szegte, mivel még kényelmes helyeken is nehezen tudom úgy elhelyezni a lábaimat, hogy éjszaka ne ébredjek fájdalomra.

Többféle programot kínáltak, azonban a környéket már jól ismertem, a második férjemmel gyakran üdültünk Keszthelyen, és más dunántúli fürdőhelyen is nyaraltunk, mindig bejártuk a környék nevezetességeit.

Sajnos, a Balaton elég messze esett szállóhelyünkötől, nem úgy, ahogy beharangozták, hogy közel van. Bár ez csak később derült ki, mikor első alkalommal elindultam gyalog Attilával fürödni.

⁸⁹ Fénykép fent: Kedves alkotótársammal a szobájában. Lent: Az esti irodalmi órákon vidám hangulatban a társaság.

Ezer szerencsénkre egyik mikrobuszos alkotótársunk társasággal szintén a Balatonhoz ment, s amikor megláttak, ránk dudáltak, fölvettek, így legalább a fél utat kényelmesen tettük meg. Akkor sült ki, hogy az a „közel” legalább négy kilométer. Mi már félúton nagyon elfáradtunk, nem is tudom, gyalog mikor érkeztünk volna a tó mellé, ha a mikrobuszos társunk nem dudál ránk. A távolsági járatok is megállnak a strandnál, utána azzal közlekedtünk. Gyakran megesett, ha a gépkocsival érkező író társaink is fürödni

mentek a Balatonhoz, oda- vagy visszafelé ránk dudáltak és beültünk a kisbuszba. (Képek az oldalon⁹⁰)

Az ellátás kitűnő volt, mondhatom, várakozáson felüli, mennyiségben, és nagyon ízletesen főztek-sütöttek. Naponta bőséges reggelit kaptunk, az asztalon elhelyezett kancsóból tejet vagy teát választhattuk, esetenként kakaót, vaját, felvágottat, sajtot, egyik nap mézet, másikon finom dzsemet tettek a terítékre. Ebéd után süteményt vagy gyümölcsöt tálaltak. A kávéért kérésre asztalhoz hozták, vagy a szomszédos könyvtár kis asztalkái mellett fogyaszthattuk el. Egy nagy adag kávé 100 forintba került, de olyan bőséges mennyiségben, hogy mi felezve kértük Attilával, mivel jó erős kávé főztek. Reggel és délből is ittunk, ahogy otthon, tejjel.

A vacsorák is bőségesek voltak. Általában valamilyen sült hús került terítékre, a végén már úgy éreztem, meghaladja az erőmet, hogy mindent elfogyasszak. Amikor (két este) „bulit” rendeztek, akkor előzőeken pogácsát sütöttek nekünk.

Ügyesen oldották meg, néhány ifjabb-aktív férfi vállalta a szervezést, és 500 Ft/fő összedobásával beszerezték az italokat, fölírtuk egy cetlire a kívánságot, mit kérünk, aztán megtaláltuk a közös nagy asztalnál, mindenki kedvére öntött magának és fogyasztott italt, és egy alkalommal zsíros-kenyeret és pogácsát hoztak az ital mellé. Hangulatosan teltek az összejövetelek.

⁹⁰ Fent: Távolsági Buszra várunk Attilával, fürdőzés után. Lent: A fiataloknak bulit rendeztek.

Minden étkezéskor megkongattak egy kisharangot, ami nagyon tetszett Attilának. Nagy népszerűségre tett szert a konyhában, mivel mindig kéretlenül segített a felszolgálóknak.

Jó hangulatban zajlottak az esti irodalmi összejövetelek, olyan kedves, hangulatos versek-novellák hangzottak el, hogy gyakran a taps mellett jóízűen kacagott a társaság. Többször megszólalt a zene, akinek kedve támadt, táncolhattak, amíg kedvük tartott.

Attila olyan jól érezte magát, hogy a főszerkesztőnk egyik irodalmi estén átadta neki a mikrofont, hogy ha kedve tartja, énekeljen. Attila örömmel fogadta, teljes nyugalommal kezébe vette és az ismert dallamra énekelni kezdett. Ragyogott a boldogságtól, amikor befejezte, mert nagy tapsot kapott a föllépéséért.

Itt írtam a Szigligeti napló c. versemet, feladat volt, hogy az itt töltött napokról írjunk verset vagy prózát, amit az utolsó napon kellett felolvasni. Nagyon jól sikerült, én is nagy tapsot kaptam. Mindenki felolvasta a versét vagy prózáját, általában vicces, vidám verseket hallottunk mindenkitől, úgy, hogy jól éreztük magunkat. (Képek az oldalon⁹¹)

Aztán eljött az utolsó nap. Szeptember eleje volt, kellemes napos időnek örvendtünk egész héten. Jól teltek a napok, mégis csak elteltek...

Olyan finom reggelit kaptuk, hogy el sem tudtuk fogyasztani, annyit raktak elénk. Mondhatom: jól bántak velünk, mert az utolsó napon is úgy telerakták minden

jóval az asztalokat, hogy az útra is csomagolhassunk magunknak szendvicset, enni-innivalót. Egymástól búcsúzkodtunk, címetek cseréltünk. Több író társammal megbarátkoztam. Az utolsó nap beborult az ég, az idő kissé szomorkodott, (mit várhatunk, hiszen szeptember van), itt-ott szemerkélni kezdett az eső. Még jó, hogy majd' mindennap, lemehtünk fürödni a Balatonhoz. Nyári meleggel sütött a nap egész héten, kora-őszi napokon a víz kellemesen langyos volt, 23 fokok.

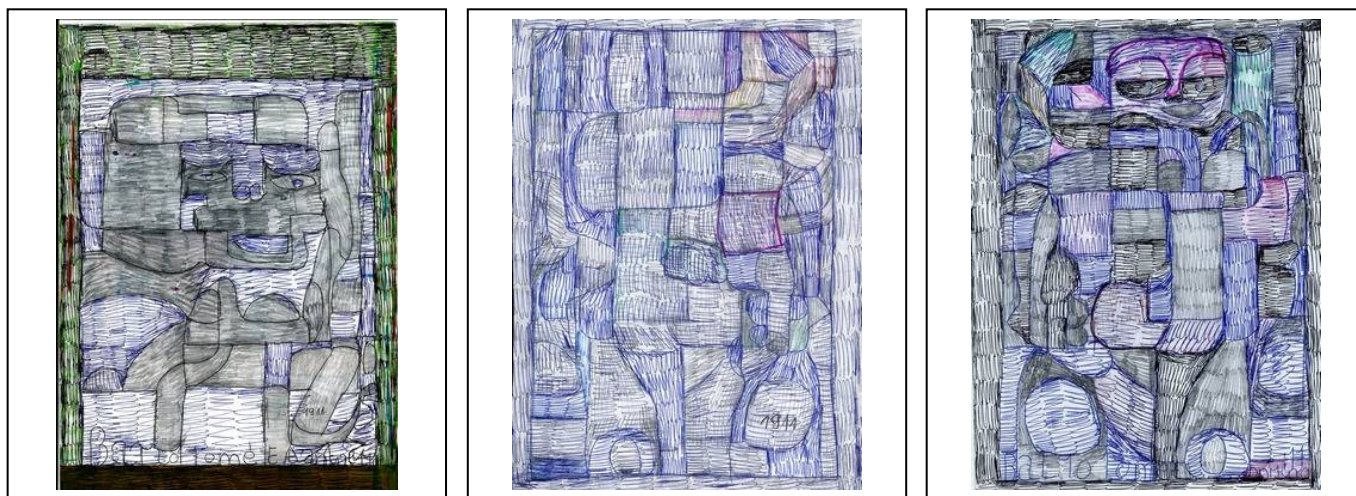
Utolsó nap reggeli után igyekeztünk a csomagokat összekészíteni. Csoportokba verődve, társalogtunk, búcsúzkodtunk egymástól. Vártunk a mikrobuszos alkotótársunkra, aki volt olyan kedves és sokunkat, minket is kifizarovozott az állomásra.

⁹¹ Fenti képen Attila nagy nyugalommal elkezdett énekelni, nagy tapsot kapott. A csoportkép, a búcsúestén készült, Attila elől jobbra, a főszerkesztő mellett foglalt helyet, én hátulról jobbra állok a harmadik sorban, nyakamban láncsal.

Sokan fényképeztek, megígérték, hogy majd elküldik levélben. Úgyis lett, otthon e-mailben érkeztek a fényképek azoknak, akiket fölfedeztek a fotókon. Mi is több képet kaptunk. Kellemes érzéssel gondolok vissza a Szigligeten eltöltött kellemes napokra.

Következő évben ismét rendeztek irodalmi tábor, amelyen szintén részt vettem, hiszen az előző években mindig jól éreztük magunkat Attilával. Sajnos, erről nem mondhatom, hogy olyan volt, mint a korábbiak. Az elhelyezéssel nem volt gondunk, azzal elégedett voltam, azonban számunkra az étkezés (időpontját érve alatta) és a szinte naponta szervezett kirándulásokon Attilával nem tudtunk részt venni. Röviden kitérek rá. (Képek az oldalon⁹²)

Irodalmi tábor, 2009. augusztus 17-22. Autóbusszal⁹³ utaztunk Attilával kemény négy átszállással Miskolctapolcára. Istenháta-mögött volt a szállás, a Park-Hotelben. Mi voltunk az elsők, lassan gyülekeztek költő- és alig vártuk, hogy szohívón úgy tájékoz-hogy a bejelentkezés autóbusz-járatokat időben ott legyünk.

Nem mondhatnám, gyarmat - Miskolc kögokkal, négy átszállás-autója! Mi a megadott ültünk a váróban, sokáig kellett vár-a szobánkat. Végre kipakolhattunk. (Ezt helyett még otthon, tunk volna.) Enni kap-gyomrunkba belefért – igaz, csak reggel és este, mivel elég későn tálaltak.

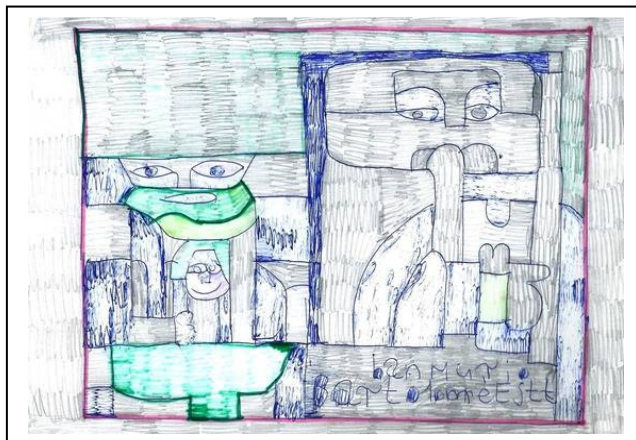
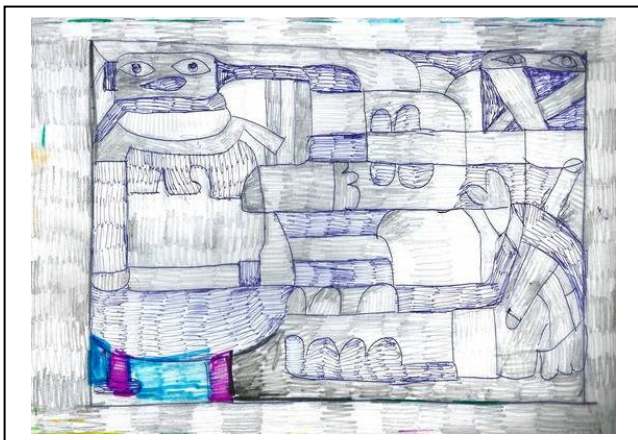

hogy kellemes Balassa-zött az utazás csoma-sal, ha valakinek nincs időben ott voltunk. Le-azonban nem siettek, nunk, amíg megkaptuk késő délután fáradtan tudva, hajnali indulás egy szépet álmodhat-tunk bőven, ami a

⁹² Fénykép: Ebéd a barlangfürdőben. Attila képei: Szürke 1, Szürke 2 és Szürke 3.

⁹³ Nagyon hiányzik az autó, most éreztük. Le kellett adnom 2005-ben, mert rozoga volt, és a térdeim kezdtek fájni...

Nap közben tetszésünk szerint választhattunk szabad programokból, amit épp' akartunk vagy elbírtunk. De se én, sem Attila annyit nem bírtunk menni, mivel nagy távolságra esett a szállodától minden. Ezért nem volt kedvünk mászkálni a nyári forróságban, ismeretlen helyen másik vendéglőt keresni, ahol délben legalább egy levest elfogyaszthattunk volna.

Nem messze egy kis üzletben száraz ételt lehetett vásárolni, délben a szobában azt fogyasztottuk el szendvics formájában, de arra már nem volt erőnk, hogy később valahol fagyaltot enni is hosszabb útra keljünk. Így aztán, egész idő alatt e finom nyári édességhez is csupán egyszer volt szerencsénk, vacsora után a szálloda éttermében, desszertként kaptuk. (Képek az oldalon⁹⁴)

⁹⁴ Attila képei fent: Szürkeségben, Szürkeségben élni és lent balra: Szép vagyok? (2003). Fényképen is Attila Miskolctapolcán, kellemes erkélyen, ahol csikkeket figyel a tálcán.

Szervezőink és még jó lábakon járó író társainknak – akik kocsival közlekedtek – ebben az évben eszükbe se jutott, hogy autójukban az üres helyet felajánlják azoknak (?), akik gyalog járnak, pedig többen unatkoztunk, amíg ők kirándulgattak. Ezért nekünk a sok szervezett látványról szomorúan le kellett mondanunk.

A költő álma (Vers kezdő poétától)
(2009. augusztus 17-22.)

Álmodik a költő – a szeme még lezárva –
írásztalnál ül – mint a valóságban:
s a gép monitorján a verssorokat látja.
Szeme lassan rebben, pirkad már a hajnal,
a költő álmaiból ébred, álmaira gondol.
Agysejtjei beindulnak, érzései megmozdulnak.
Ágyából fölkelve felhőrpint egy kávé,
– megnyitja számítógépét – úgy emlékezik,
majd az íróasztalánál elfoglalja helyét.
Mint álmában a sorok, ott is olyanok,
ahogy szemüvegén a képernyőt figyeli:
szavakból lesznek mondatok, majd verssorok.
Gondolatában a szavak gyorsan előjönnek,
nem nyugodnak, a sorokból a költő
– mint színpadon bűvész – szakaszt varázsol elő.
Úgy nyugodt, ha a gondolatból versek lesznek,
(a költeményből semmi nem hiányozhat)
akkor elégedett, ha versének olvasói örülnek.

Minden nap néha – délután vagy este – irodalmi órán egymás alkotásait hallgattuk, amiket még otthon, előre megrendelt verseket-novellákat alkottuk. Elmondtam – volna – én is, mások is, de sokaknak nem jutott elég idő, ugyanis egy szűk társaság (a miskolciak), hangos csoportja leginkább csak gyermekded (csiga- és más, gyerekded) meséket akartak hallgatni – barátaiktól, akár félóraig. Ezért aztán nem jutott idő a többinek a megrendelt verse-novellája felolvasására.

Az én könyvbemutatómra a főszerző írásban megígérte (szó szerint álljon itt – emlékeztetőként):

„Kedves Kata! Köszönöm leveled. Természetesen lesz lehetőség a könyv bemutatására. Azt javaslom, hogy a kötetről magad beszélj röviden, aztán egyik előadónk felolvas belőle egy részletet. Ezt a részletet küldd még el augusztus elején.”

Megtörtént, időben elküldtem egy helyett kettőt is, *kiválasztásra*, de sajnos, sem a rövidebb, sem a hosszabb novella felolvasására nem került sor. Megint jöttek néhányan a csigákkal, egerekkel... Ott álltam szinte elnémulva, amikor a novellám felolvasóját szólítottam volna. Meglepve hallottam, hogy szerkesztőnk bizony azt, elfelejtette átadni valakinek.

Mivel nem vagyok rögtönzött szereplő, itt meg már nem volt idő a válogatásra, ezért szomorú emlékként marad csak számomra a könyvbemutató.

Telt az idő, még a két rövid, nagyon is ide illő versem: a *Költő álma* és a *Szegény poéta* című versemre se került sor, pedig a kettő együtt alig tett volna ki néhány percet.

Megemlékeztem okulásul, a következő évi szervezők részére tanulságul, hogy a meghívott író-költő társakat egyformán bírálják el, egyenlő partnerként vegyék számba azokat is, akik jelentkeznek a táborba. Figyeljenek azokra, akiknek nehezebb már a járás-hegymászás; s olyan helyre szervezzék szállást, melyhez közel a strand vagy egyéb, ha a kánikulában valaki fürödni vágyik, s ne csak azokra gondoljanak, akik autóval utaznak.

Szegény poéta

(Miskolctapolca, 2009.07.17-22.)

Kinek nincsen munkája,
kiürül bukszája.
Csak dohányja marad neki,
amivel pipáját megtömi.
Meggyújtja, és szívogatja,
a füstjét eregeti...
Pipa füstje gomolyog,
hideg-rideg szobájában
gomolygó füstkarikáit
elmerengve figyeli.
Sűrű dohány füstjétől
az agya kiürül.
Lassan jó az alkonyat,
a poétánk jövőjét
fölborítják a füstkarikák.
Gondolkodik mit tegyen?
Munkája-pénze nincsen.
(Hoppá!)

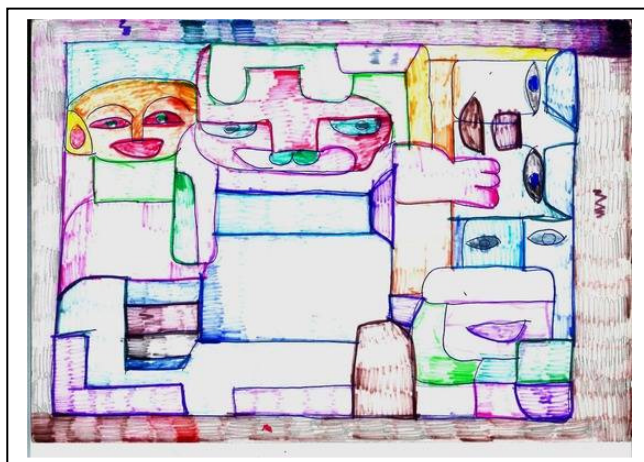
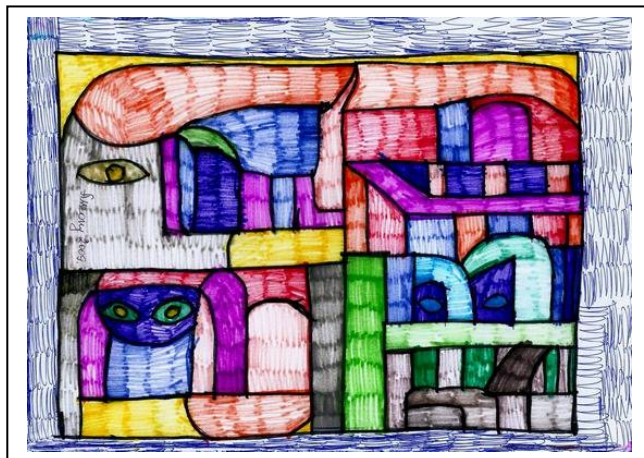
Jó ötlet villan agyába,
hogy verseit felkínálja,
gyorsan indul útjára.
De a költeményei
sem kiadójának,
se másnak nem kellene,
a versei most is
árván – fiókjában hevernek.
Ezennel elvégeztetett!
De mit tehet egyebet?
Már indulhat koldulni,
vagy kukát üríteni...
Dideregve ballag hát haza,
fűtetlen szobába,
ahol emberfia nem várja.
Lakása ajtajában
csak hűséges kutyája
és macskája várja;
(ők is azért),
mert étket kérnek tőle,
s most azért dörgölődnek
oly' szorgalmasan hozzája!

Estéknként legyen némi zenei élvezet a szálláson vagy a közelben, hogy a meghívottak ne külön csoportként szórakozzanak vagy unatkozzanak, míg a többiek a legyőzhetetlen távolság miatt csupán az erkélyről gyönyörködhesse a hegyek szépségében, hanem együtt élvezzék a zenét és a tábor előnyeit.

A történetekért harag nem maradt bennem, de némi keserű szájíz nem feledhetem el. Mindennek ellenére Attilával, ha nehezen is, néha eljutottunk a Barlangfürdőbe, ahol úszkáltunk, fürödtünk a finom gyógyvízben, és ott ebédeltünk.

A versre előzetesen megkaptam a címet, a 2009. augusztus 19-i Miskolctapolcai Irodalmi-tábor találkozásiára kellett megírni.

(Képek az oldalon⁹⁵)

⁹⁵ Attila képei: Öt szem és Szemek simán, ferdén...

Fényedtől élni

Lehet fény nélkül élni?
Fény nélkül élni nem lehet,
sötétségben élni meg minek?
mert abban senki sem gyönyörködhet.
Amikor először megpillantottalak,
fényedtől ragyogó szemed rám villantottad,
a szerelem bennem lángra lobbant:
már éreztem: rám süt a Nap,
fénye reggeltől-estig melenget,
ragyogó szemed fogva tart.
Érzem: ezután már nem tudok létezni,
mert csak a Te fényedtől tudok élni.

13.

2010. Attila nyár elejétől itthon volt. Értesítést kaptam a Visegrád-Gizellatelep Reh. Intézetből, hogy a helyet elfoglalhatom. Vissza kellett vinnem három hétre Attilát Dunakeszire. A leltárát összeállítottam, elvisszük, hogy mindene meglegyen. Íme, a leltár. Ez fontos, mivel a gyógyszerét és a főorvos igazolását is akkor vittük el az Intézetnek, s mintha előérzetem lett volna, azt is leltárba tettem.

LELTÁR, BUDAY ATTILA

ruházati cikkei, 2010. július 13-án, a saját utazótáskájában.

- 2 db széldzseki, sötétkék és világosszürke, nyári
- 4 db hosszú nadrág, egyik bordó kord, 2 szürke és 1 nyári vászon
- 1 db félhosszú nyári, szürke (rajta van)
- 4 db sort-nadrág
- 1 tréning-ruha alsó-felső, műszálas
- 1 meleg pulóver
- 1 meleg mellény
- 1 nyári hosszú ujjú felső
- 1 pizsama alsó-felső rész, világos
- 3 db ing, hosszú ujjú
- 6 db ing és póló, r. ujjú (egyik rajta)
- 4 db trikó, fehér
- 4 db törülköző, 3 nagy és 1 normál méretű
- 4 db póló
- 1 pár fekete félcipő, nyári, lyukacsos
- 3 zsebkendő – egyik nála
- 7 pár zokni (egyik rajta)
- 10 db alsónadrág (1 rajta)

(Képek az oldalon⁹⁶)

⁹⁶ Attila képei: Ott is szemek és Zúros fejek!

1 db fürdőnadrág
1 db nyári sapka (rajta)
1 pár fekete félcipő (nyári, lyukacsos)
1 pár szandál (rajta)

Átadni a következőket:

Fentiekén kívül külön táskában magával vitt 1 doboz kenőcsöt a kéz- és térd (naponta) kenésére, tartaléknak diprosalic folyadékot, amit hűtve kell tárolni

1 db szappant, 1 tubus fogkrémet, 1 db új fogkefét, 1 tubus Naturland sampont,

1 teljes doboz cigarettát, és WC-papírt

1 doboz XANAX 0.25 mg tablettát, amelyet nem kell állandóan szednie, csak amikor nyugtalan, és akkor is max. naponta 2 x 1/2 tablettát. Mellékelve a főorvosi ajánlata.

Ezen kívül az igazolványai

A közgyógy-igazolványát már továbbítottam megújításra.

Az oldaltáskájában legutóbb ott maradt a kis rádiója, szíveskedjenek megkeresni.

(Nem első eset, hogy sajnos, nem került meg.)

Aláírás: Németiné Finta Katalin go.

Levél az Igazgató Asszonynak! Elküldve: 2010. dec. 12. – 19,52

Tárgy: Karácsonyi üdvözlét

Kérem, szíveskedjék a csatolt levelet megmutatni Ágikának is, aki az 5-ösben foglalkozik a csoporttal, mivel Attila mindig emlegeti.

A levél és a karácsonyi üdvözlötünk az Intézet valamennyi dolgozójának szól.

Küldi Buday Attila és mamája

Köszönettel: aláírás.

(Kép címe⁹⁷)

Megjegyzés: Ezt a levelet először dec. 12-ikén küldtem el, utána még egyszer, amikor felhívtam telefonon, hogy megkapták-e a küldeményt.

Azt hiszem, túl sok mellékletet zsúfoltam be csatolt fájlként és ott a számítógép nem tud annyit fogadni?

Küldi Buday Attila és a mamája

**

Küldök néhány képet Attila rajzaiból. Fogadja szeretettel, mivel mindig emlegeti Ági nénit.

Gyakran megkérdezi tőlem: mit csinál most?

Szeretettel üdvözljük mindketten: Attila és mamája

Csatolom: Karácsonyi üdvözlét,

Versek: Hull a hó, Mikulás és Sorsok.

Fényképek: Attila a kiállításon

Attila színes rajzai:

Asztaldísz

Bojtos-sapka, Dobos

Gomba, Kalapos nő

Krisztus és Színházban

⁹⁷ Attila filctoll képe: Torony, csillag.

14.

Őrangyal vigyázta útját. (2010. Szilveszter.)
 Karácsonyi ünnepeket ebben az évben is lányomnál, Budapesten töltöttük. Estére, az újév köszöntésére már jó lenne otthon lenni, ezért a dél előtt induló autóbuszhoz készülődtünk. Azonban valami nem várt dolog megakadályozta, amelyet még rémálmban sem tudtam volna elképzelni.

Unokám, Emese is velünk tartott a busz-pályaúdvárig, hogy segítsen fölpakolni a csomagokat, ezért Attilát nógatni kellett, hogy igyekezzen. Reggeli után többször szóltam neki, hogy siessen, különben lemaradunk a kiszemelt autóbuszról. Hiába, megmakacsolta magát, csak húzta az időt egyre, a percek pedig teltek.

Nem makacs, máskor szót fogad, mindig békés, jóindulatú, tudtam rá hatni. Eddig. Most azonban nem értettem, mi történt vele. Annyira elszánt volt az arca, szinte elsápadt, a szemei beestek. Nem értettem, mi történt vele. Sokáig gyógyszer nélkül is jól viselkedett, s ha nyugtalan volt, adtam neki kétszer fél szem nyugtatót. Most is kapott a reggelinél, majd később, amikor Emesével együtt hiába győzködtük, megkapta a második fél adagot is. De az sem használt.

Nem megyek, csak azt hajtogatta. Nem értettem, miért, de Emese megsúgta, hogy a napokban már nekik többször kijelentette, hogy náluk akar maradni, mert a bátyja otthon van! Tudom, nehéz lett az életünk, mióta munkanélküli lett a testvére és (akkor már) tíz éve is elmúlt, még mindig nálunk tengeti az életét – és nagyon megnehezítette napjainkat. (Képek az oldalon⁹⁸)

Már pedig tovább nem maradhatunk, valahogy el kell indulnunk az állomásra.

Telt az idő, a kiszemelt buszt már nem érnénk el, de az utána következőhöz még kiérhetünk. Addig-addig győzködtük, amíg végre mégis fölvette a cipőjét és kabátját, s elindultunk. Nagyon megviseltnek látszott, amilyen még sosem volt.

Kiérve az állomásra, éppen beállt a busz, már többen ültek benne. Emese igyekezett – volna – a

csomagtartóban elhelyezni a bőröndöt, de akkor Attila megint kikötött, hogy ő bizony nem száll föl a buszra. Na, most mit tegyünk?

⁹⁸ Attila képei: Elbújva, Eltűnt kisegér és Ez öt szem.

A busz vezetője igyekezett kicsit várni, de hiába minden, megköszöntem, majd a következőre szállunk föl. Emesének pedig mondtam, nyugodtan menjen dolgára, mert a lányom többféle bevásárlással őt bízta meg, azokat el kell intéznie. Elbúcsúztunk tőle. A csomagokat lepakoltam egy padra, gondoltam, majd ott várakozunk.

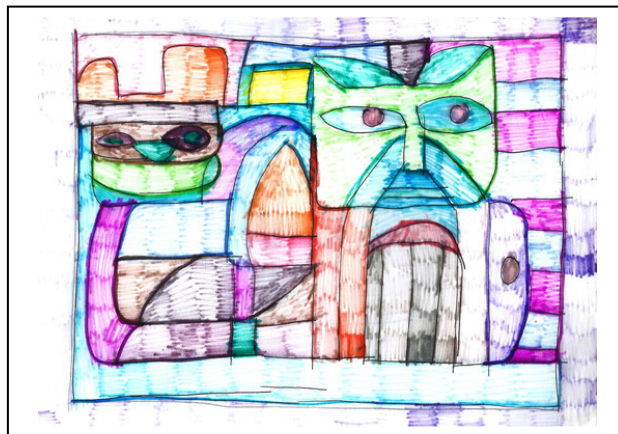
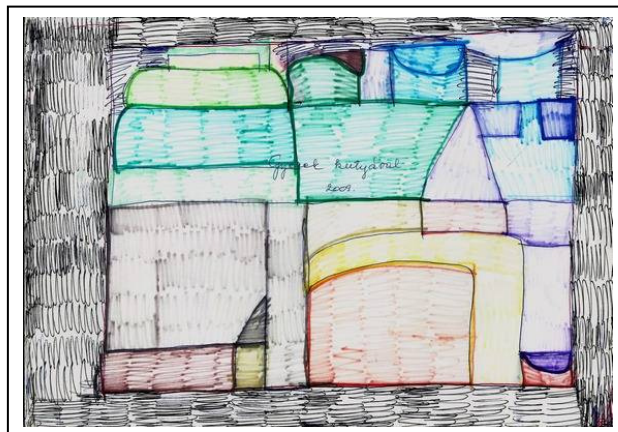
Attila vállán kis váltáskájában a rajzai, színes filctollai és egyéb apróság, a padon bőrönd, egy kisebb táska ajándékokkal és némi élelmiszerrel, s a botom, mit már nem tudok nélkülözni.

Éppen le akartam ülni, mondtam Attilának, üljön mellém, de nem akart, sőt, gondolt egyet, és futásnak eredt, föl a lépcsőkön, vissza a metróállomás felé. Annyi időm se maradt, hogy magamhoz vegyem a csomagokat. Egyébként se bírtam volna a nagy bőrönddel, kisebb csomaggal, a vállamon lógó retiküllel, meg a botommal egyedül megbirkózni s hiába szöngölgattam, jöjjön vissza, nem hallgatott rám, tőle szokatlan gyorsasággal pillanatokon belül eltűnt a szemem elől, már látni sem lehetett merre kanyarodott. Úgy sem tudtam volna követni, alig tudok járkalni.

Nem szokásom, de megijedtem és félelem tört rám, hogy most mi lesz? Ha metróra száll, nem tudja, melyik irányba kell indulnia. A beszédjét idegenek biztosan nem értik meg. Nem ismeri a számokat, a betűket. Még soha sem utazott egyedül, csak velem. Igazolványai pedig itt vannak nálam.

(Képek az oldalon⁹⁹)

Itt állok a csomagokkal. Amíg mindez végigfutott a fejemben, a busz elindult, vezetője látta, mi történt, én pedig a csomagokat-botomat igyekeztem összeszedni, s próbáltam az épületet megközelíteni, a bőröndöt alig bírom húzni, de segítséget kell kérnem. Zárásra értem oda, az őr a nagy vasrácsokat az orrom előtt lehúzta, hiába könyörögtem, engedjen be, hogy vonalas telefonon segítséget kérjek. A vaskapu őre azonban hajthatatlan, pedig a helyiségben még sokan álltak a pénztárak előtt, mi lett volna, ha megkönyörül rajtam, pedig látható, hogy majdnem járóképtelen vagyok. Megálltam a hóban, hogy végig gondoljam, mit tegyek és erőt gyűjtsek. A rozoga mobilommal próbálkoztam, amikor egy tini kislány hozzám lépett és megszólított – látva, hogy bajban vagyok – és fölajánlotta segítségét, mivel az ő autóbusha csak fél óra múlva indul. A Jóisten küldte most hozzám!

⁹⁹ Attila képei: Gondolatok, De hol a kutya és Nagyúr nevével

Megköszöntem, átadtam neki a telefont, mivel utcai szemüveggel az apró számokat úgysem láttam volna. Arra kértem, keresse meg a segélyhívó számát, mivel emlékeztem, hogy benne van valahol. Megtalálta, átadta nekem. Igyekeztem röviden vázolni a kérésemet. A nagy zajban alig hallottam

valamit, ezért azt kértem, hogy csak hallgassanak meg. Hallottam, hogy kapcsolják a kerületi rendőrséget, ők fognak segíteni.

Megismételtem a mondókámat, arra kértek, menjek be a kapitányságra, ott kell bejelentenem. Igen ám, mondtam, én arra képtelen vagyok, még csomagok nélkül is elindulni a hóban, mivel bottal járok. Azonnal följánlották, hogy értem jönnek járőr-kocsival, csak adjam meg a helyet, ahol megtalálnak.

Tíz perc sem telt el, ott voltak, és bevitték a IV. kerületi rendőrkapitányságra. Sokan várakoztak ott, leültem, majd amikor rám került a sor, előadtam, mi történt, de onnan áttették ügyemet egy másik irodába, s kis idő múltán ott is

megismételtem a történeteket. Nálam volt a kis fényképalbum, amit karácsonyra kaptam, benne több képen Attila is látható¹⁰⁰. Egyiket kiválasztottam, s átadtam, amelyen éppen abban a ruhában látszik, amit ma is visel. Azonnal intézkedtek, s a főváros minden járőre máris keresi a fiamat. (Kép az oldalon¹⁰¹)

Én pedig kétségbe esve várakoztam egy széken. Nem tudtam megnyugodni. Rettenetes órákat éltem át. Hová mehetett? Megismeri-e egyedül azt a helyet, ahol leszálltunk a metróról, majd ott talán megtalálja, hol kell fölmenni az autóbushoz. De ott fölismeri-e azt az autóbust a sok közül, amelyre föl szoktunk szállni? Nem hiszem. És hiába kérdez, vagy kérdezik, nem fogják megérteni!

¹⁰⁰ Fényképen: Kabátja alatt a fényképen látható ruhát viselte.

¹⁰¹ Attila képei: Ez is szürke, Halvány színek és Furcsa ábrázat.

Telnek az órák, biztosan megéhezett, hiszen már otthon ebédelhetnének. Attól féltem, netán valamilyen lelketlen ember kezei közé kerülhet. De valaki segít-e neki? Aggódok, mert nagyon hideg van, csak át ne fázzon. Nem úgy öltözött, hogy abban egész nap kint mászkáljon a havas járdákon. Átmeneti kabát van rajta, egy szál zoknival a cipőjében. A pulóvere sem olyan meleg, hiszen otthon is közel a busz-állomás, a lányoméknál a ház végében kell a hetesről leszállni. Ki tudhatta, hogy egész nap kószálni fog a hidegben, havas utakon...

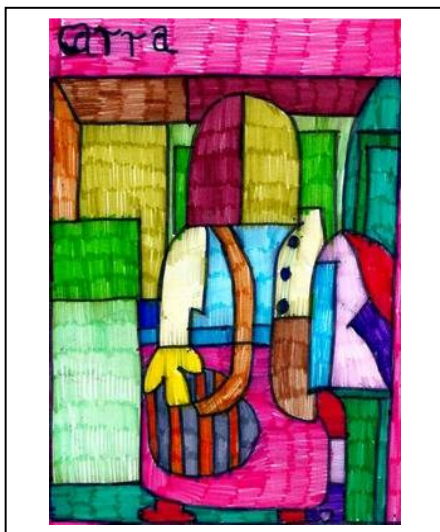

Eszembe jutott, hogy Katica még nem is tudja, mi történt. Telefonáltam Danikának (felnőtt unokám). Kértem, adja tovább, hogy nem tudtam elutazni, s hol vagyok.

Már du. 5 óra lehetett, többször felhívtak telefonon. Mindenki tud róla, mi történt. Tájékoztattak róla, hogy ők a metró illetékeseit is értesítették, ezért már a metró-állomásokon is (Danika meggyőződött róla, hogy) az ellenőrök nagy fi-

gyelmet fordítanak az utasokra.

Ismét hívtak az irodába, s ott egy rendőrtiszt jegyzőkönyvet vett fel, mindent fölírt, mindenféle igazolványt feljegyzett. Megkaptam belőle egy példányt. Közöltem vele, hogy nem utazom haza, itt maradok a lányomnál, fiam nélkül nem megyek haza. Megadtam a címet, telefonszámot.

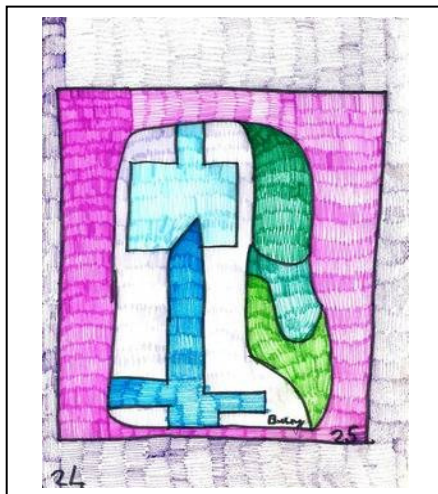
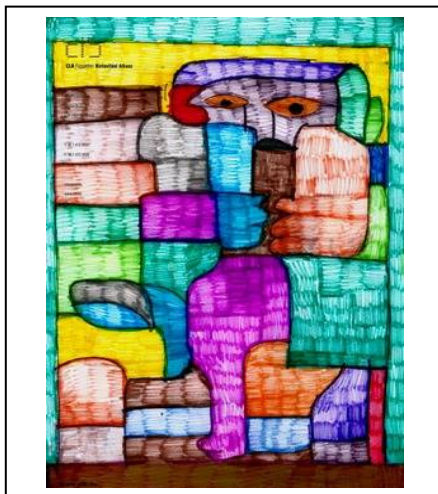

Nemsokára értem jött Danika. Fölszedte a csomagokat és karon ragadott. Elindultunk. Út közben betértünk egy falatozóba, szendvicset ettünk, és én ásványvizet ittam, majd a metróállomáshoz indultunk. Bizony, elég messze van innen, én nem bírtam volna egyedül – még csomag nélkül se megtenni ilyen távot. (Képek az oldalon¹⁰²)

Lányomnál már otthon volt mindenki. Nagyon kimerültem, szinte rosszul lettem környékezett. Elmondtam részletesen, mi és hogy történt. Ő is tudja, otthon milyen körülmények várnak, mióta velünk van idősebb

¹⁰² Fent balra: Attila már felnőtt fényképe. Lent Attila képei: Díszruhában, Keretben és a Kétfülű kutus.

fiam is; megszűnt az állása a fővárosban, s azóta nem tud elhelyezkedni. Nyugtunk se éjjel, se nappal. Nappal alszik órákat, éjjel meg járkal, szól a televízió, kivilágítja a szobát, ami átlátszik az egybenülő szobába, pihenni sem tudunk. Attila már nagyon megsínylette. Békés, kedves természete nagyon megváltozott az utóbbi időben. Anyagi helyzetünk inog, mert a nyugdíjam, és Attila rokkant-nyugdíja nem elég három felnőtt személy ellátására. Nem jövünk ki a havi jövedelemből. Kilátástalan a helyzetem.

Csendesen telnek az órák. Nem kaptunk semmi hírt. (Képek a falon¹⁰³)

Aztán éjfél előtt megcsörrent a közös folyosó csengője. Lányom fut ajtót nyitni. Hallom, hogy lelken-dezve kiabál: Öcsike! Te vagy? Kivel jöttél haza? Hihetetlen, de valóban ő csöngetett, egyedül van. Én is, ahogy tudtam, siettem eléje. Lassan jött, alig állt a lábán, átfagyva, éhesen... Örömmel öleltem magam-hoz, jéghideg kezét simogattam.

Mindnyájan örömmel, felszabadultan üdvözlöttük. Ő is örül, hogy hazatalált. Leszedtük róla a kabátot, cipőjét. Teste, lába jéghideg. Kezet mosott, majd testvére vacsorát készített neki. Farkasétvággyal fogyasztotta a vacsorát, hiszen egész nap, a reggelit kivéve – egy falatot sem evett.

Azt mondta, hogy valaki megkínálta egy kávéval. De hogy ki, azt nem tudta közölni.

Fürdőkádba meleg vizet engedünk és belesegítettük. Élvezettel fürdött, átmelegedett, már sokkal jobban érezte magát. Ott vettük észre, hogy a lábán véres hólyagok éktelenkednek. Nem csoda, egész nap járkált.

¹⁰³ Attila képei fent: Állva és fekvő, Imádkozom és Kereszt lefelé. Lent: Gyülekező és Középen csücsül.

Éjfél, 2011! Köszöntjük az Újévet, egymást átölelve örvendünk, hogy már Attilával együtt. Körbeültük az asztalt, aztán kezdtük kifaggatni Attilát, mondja el, hol járkált, hogy talált haza? Kivel jött? Azt mondta: egyedül. Rendőrökkel nem találkozott.

Akkor hogy talált ide? Nem fért a fejünkbe. Felhívtam a rendőrséget, hogy ne keressék tovább, itthon van! Nemsokára két rendőrtiszt csöngetett. Leültek az asztal mellé és ők is érdeklődtek Attilánál, hogy került haza, de semmi újat nem mondott. Kérték, vegye le az ingét, hogy megnézzék, nincs-e rajta sérülés. Megnyugtattuk őket, hogy lábán találtak rajta hólyagokat. aztán elbúcsúztak. Attila nem vissza, ki segítette? Egyszer arra a jött-e? – mivel annak itt van a ki, azt a választ adta, igen, a után egy másik esetet említ: egy „kétfülű” (kutyát hívja így) is

– És miért nem kísérté föl? Ezt nőtt ilyen embert, aki nem tudja sérte volna, akkor tudnánk, hol csöngetett volna a kapuból. Attilát be a kapun, mert nem tud fel-3. emeletre. Azonban nem tudja se tudja senkinek, hogyan találta sem tudhatta megmondani, ha hogy talált ide? Most már teljesen ségben itt van köztünk, semmi baja nem történt. Katica lányommal együtt arra az elhatározásra jutottunk, hogy vagy csoda történt, vagy a Órangyala vezérelte vissza s ezt komolyan elhittük. Képek az oldalon¹⁰⁴)

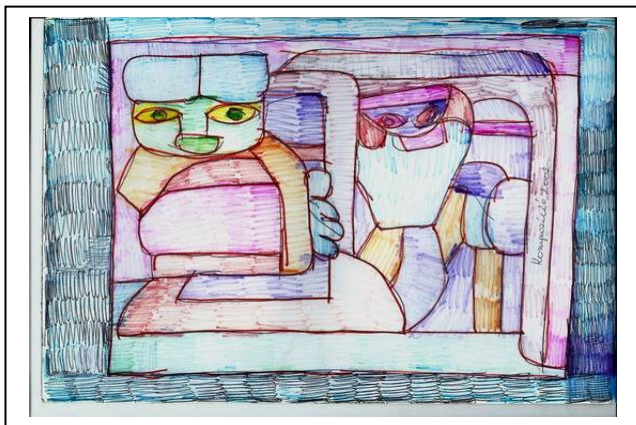

sehogy sem értettük. Ha egy felmagát megértetni, biztosan fölki-találták meg, vagy legalább fel-is csak a házbeliék engedhették csöngetni sem. Egyedül jött föl a megmagyarázni, azt elmondani meg nővére lakását. A házszámot autóval hozta vissza valaki. Akkor mindegy. Legfontosabb, hogy ép-

Unokáim volt hitoktatójának – Marika néninek – van egy, másféle betegséggel élő fia, aki ugyan dolgozik, Attilánál jobban eligazodik a városban, s aki (amikor megtudta, hogy Attila eltűnt, imádkozott érte, hogy vissza találjon!) A mamája azt mondta, nem első eset, hogy Odafönt meghallgatták imáját. Lányom sose volt vallásos (most azt mondta, ezután már az lesz!) kijelentette: ez csoda! Csak csoda lehet! Én pedig állítom, hogy az Órangyala kísérté őt útján, és vezérelte vissza hozzánk!

¹⁰⁴ Attila képei: Aranykeretben, Család és alma. Lenti képen Attila Órangyala, aki féltő szeretettel vigyázott rá ismeretlen útján.

Levélváltások e-mailben, mivel legutóbb a Dunakeszi intézetben ottlétemkor úgy éreztem, valami nincs rendben Attilával kapcsolatban. Ezért 2011. márc. 22-én levelet írtam az intézmény igazgatójának.

„Kedves Mária Igazgató asszonynak! Már Budapesten töltöm az időmet, kapom a kezeléseket a Széchenyi fürdő nappali kórházában. Nagyon sokat gondolkodom Attilára, remélem, ilyen hosszú idő után ismét beilleszkedett a közösségbe. Amikor visszavittem, örömmel töltött el, hogy teljesen otthon érezte magát, ezért merem remélni a legjobbakat. Nem akartam telefonon zavarni sem Önöket, sem őt, nem tudom, hogyan reagálna rá. Ezért írok inkább, s levélben érdeklődöm, hogy minden rendben van-e nála? Nagyon megköszönném, ha néhány sorban tájékoztatna róla. Szerető gondoskodásukért hálás vagyok és megköszönöm szeretettel. Aláírás.” (Képek az oldalon¹⁰⁵)

Levél: 2011. márc. 24. – „Arra kérem kedves Igazgató Asszonyt, szíveskedjék valakivel felolvasztatni a levelemet Attilának. Magdika nővére vagy Ágikára gondolok, s kérem őket, tegyék meg ezt a szívességet. Szeretném, ha Attila ott újra otthon érezné magát.

Kérem szíves intézkedését, hogy ha nem elég a napi négy szál cigaretta, emeljék az adagot, ha az megnyugtató, s esetleg a 2-szer fél adag gyógyszerét lehetne 3-szor félre emelni (az orvos ajánlotta így). Itthon is két adag kávéfogyasztott, kérem ott is tegyék lehetővé. Köszönettel. Aláírás.”

¹⁰⁵ Attila képei fent: Kompozíció és Babák. Lent: Hány szem és Hárman.

„Kedves Attila, Kisfiam! Szomorú híreket hallottam Rólad. Azt, hogy nem tartasz a többiekkel, hanem külön kószálsz, amikor reggelire-ebédre-vacsorára hívnak. Ez otthon sem jó, de ott, ahol olyan sok fiú és lány él, nem lehet megtenni. Tudod, hogy anyukádnak mennyire fájnak a lábai, kórházba kellett mennem, hogy egy kicsit javuljon. Éppen ezért arra kérlek, fogadjál szót a nővéreknek, felügyelőknek, akik jót akarnak Neked. Biztosan szeretnek is, de ahhoz kell, hogy ne kóborolj, hanem tedd azt, amit kell, a többiekkel együtt. Megkértem az Igazgató nénit, hogy ha nem elég egy napra a négy szál cigi, akkor emeljék az adagot. De tudd, hogy a cigaretta betegséget okoz, ezért nem szabad sokat szívni.

Küldöm a cicák képeit, tudom, hogy ragaszkodtál hozzájuk, gondolatban simogasd meg őket.

A fényképet azért adtam, amit kiválasztottál, hogy esténként tedd az asztalra, nézgesd, és érezd, hogy édesanyád nagyon hogy tőle távol is megáll-
rendes ember legyél. Már értened. Szeretlek Attila, kor lefekszel, hogy fogod Kérlek, viselkedjél felnőtt gyek a kórházból, meg-
egy hétre.

Sok puszit küldök,

Újabb levél:

„Életfa Igazgatójának: tem volna az ünnepek hallgatni sem akarom. Amikor húsvét előtt, szerdán Attiláért mentem, kellemetlen meglepetés ért. Amikor ezt közölni szeretném, talán meg fogják érteni, miért is húztam-halasztottam Attila visszavitelét. (Fényképek az oldalon¹⁰⁶)

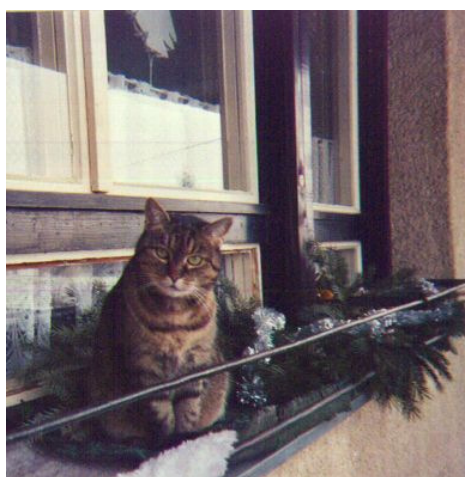

szeret Téged és azt akarja, jad a helyed és szófogadó, felnőtt vagy, ezt meg kell esténként gondolj arra, mi-
a kezem, és úgy alszol el. emberként! Amikor hazame-
látogatlak és hazajöhetsz

szeretettel Édesanyád.”

2011.04.27.

Kedves Mária! Nem szeret-
előtt szóvá tenni, viszont el-
kellemetlen meglepetés ért.

Attila szinte síró hangulatban volt, amikor a munkaszobában beszélgettem Ágikával, aki velük foglalkozik. Amikor onnan kijöttünk, Attila panaszkodott, hogy fáj a szeme és a feje. Különösen a bal szeme alatt kék csík látszott, s itthon is napokig fájlalta a szemét és a fejét is,

ahol szintén ütések nyomai látszottak. Amikor érdeklődtem még ott, mi történt, kezdte mesélni, nevet is mondott (nem értettem), hogy ki ütötte meg, de nem csak most, hanem már korábban is előfordult.

Utána az ügyeletes nővér volt olyan kedves, fölkísért Attila hálósobájába, hogy ott előkészítsem az utazásra.

¹⁰⁶ Három gyönyörű cicánk: Fent Kormi, lent balra: Macuka, az anyacica és jobbra: Gigi, a cicafiú. Attila nagyon szerette őket.

Járom az utam

Szegény hajléktalan...
járom az utam magányosan
sötét utcákon, némán
elhagyottan.

Elhagyottan
járom életutam, nem tudom,
de ez a sorsom, sok a gondom,
nincs, aki sajnáljon.

Nem szán engem
senki e földi világon, ki megértene,
szegény elhagyottat észrevenne.
ki szánná meg lelkem?

Várhatom-e tőle
sorsom jobbulsát, hogy étkem
és fejem fölött meleg fedél legyen,
valaki szeressen.

Aki szeressen
úgy, mint valaha jó anyám,
ő dajkált, kicsi koromban.
de jó volt nekem.

Jó volt nekem,
Istenem! - miért feledtél el engem?
Mit tehetek azért, hogy sorsom
jobbra forduljon?

Jobb sorsom legyen,
úgy szeressenek most is
ahogyan drága anyám tette
valaha régen.

Valaha régen
gond nélkül éltem, most milyen
sors vár rám, utcára mehetek,
hideg-fagyos téiben!

Fagyos téiben,
rideg emberek közt kell élnem,
elmúlt fölöttem az idő, elmúlt
az ősz, a meleg nyár,
csak zord-hideg tél vár reám...

Annak ellenére, hogy valakinek nem tetszett,
az elmúlt két hétben feltöltött alkotások közül
a legolvasottabbak között szerepel a versem.
(Lásd a Statisztikánál: 2012. szeptember 20.)

*Amikor lejtöttünk a hálósobából¹⁰⁷, egyik szobatársa oda-
jött hozzánk, s megnevezte az illetőt, aki megtámadta
Attilát – mivel jelen volt, amikor megütötte. Nem ismerem,
de a nővér is ott volt, ő biztosan tudja, kiről van szó.
Megnézte és látta a szemei alatt az ütések nyomát.
Tisztában vagyok azzal, hogy közösségben előfordulnak
hasonló esetek. Én mégis nagyon kérem, szíveskedjék
intézkedni, hogy Attilát az a fiú hagyja békében. Ugyanis
nagyon sokat szenvedett – itthonlété alatt is, hiszen igen
súlyos mindkét csipőjén végzett operáción esett át, ami-
lyet én senkinek nem kívánok. Szeretném, ha verekedé-
sek miatt nem kellene újabb bajokat elszenvednie, mint
amikor kiverték korábban is a fogait ott az intézetben és
nem sokáig enni sem tudott rendesen. Igaz, kapott vala-
milyen, nagyon egyszerű fogpótlást, de azt nem tudta
használni.*

Ezért itthon utánajártam, hogy rendbe tegyék a fogait:
alsó-felső fogsort készítettek neki a budapesti klinikán,
ahová több mint másfél évig jártunk, amíg elkészült, ami
még a kedvezményrel is igen sokba került: Ha megint
történne valamilyen baleset, én sem erővel, sem anyagi-
lag nem bírnám pótolni.

Meg kell mondanom, hogy éppen ezért húztam-
halasztottam Attila visszavitelét és sajnos, bekövetkezett,
hogy ilyen megtörténhet. Nagyon szépen kérem hathatós
intézkedését. Remélem, hogy a figyelmeztetés hatására
talán elkerülhetők lesznek a nagyobb bajok.

Ezen a héten, és jövő héten még szeretném itthon
tartani Attilát és visszavitele előtt telefonon fogom jelezni
az időpontot. Előre is köszönöm szíves intézkedését.
Üdvözlettel: Aláírás.”

Erre a levélre tőle nem kaptam választ.

Aztán 2011. június 3-án e-mail érkezett az intéz-
ményben dolgozó, általam ismeretlen személytől, ami
Attila viselkedéséről szól. A korábbi e-mail címemre
küldte, amit már nem használok, ezért én később, 7-ikén
olvastam és a választ is akkor írtam.

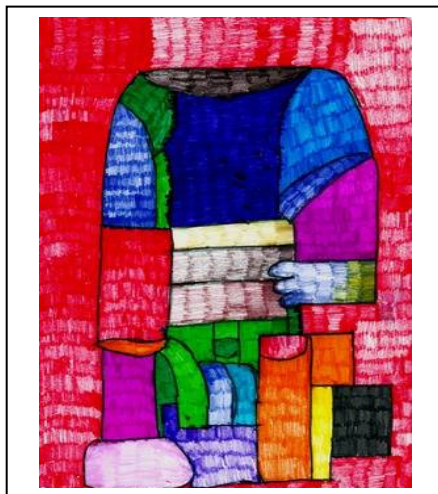
(Megjegyzés:¹⁰⁸)

„Kedves Szülő! Tájékoztatom fia, Attila mindennapos
viselkedéséről. Először is, Attila meg sem hallgatja sem a
gondozókat, sem az ápolókat.

¹⁰⁷ Számomra furcsán hatott, hogy a szobájukból majdnem egész nap ki vannak zárva, nappal lent a munkaszobákban, vagy a portán ténferegnek, unatkoznak, nem mehetek be a saját szobájukba csak este aludni...

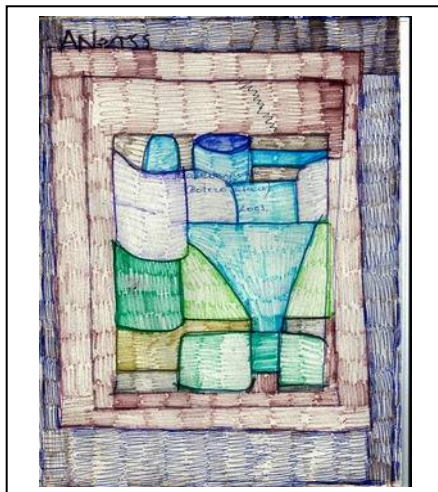
¹⁰⁸ Az én válaszem kék színnel, a kapott levél pedig fekete színnel íródott.

Úgy tesz, mintha ott sem lennénk. Csak a tegnap esti viselkedését írom le Önnek, de sajnos ez minden nap így történik. Megkértem a gondozók, hogy segítsék, mert Attila ma sem veszi le a felsőruháját és arra veszi fel a pizsamáját. Megpróbáltam beszélni vele, de szóra sem méltatott, ekkor odamentem hozzá és megfogtam a vállát, hogy érti-e, hogy hozzá beszélek, kilépett az érintésemből és továbbra sem jelezte, hogy érdekli, amit mondok, féltő volt, hogy tettelegesen reagál.

Tisztelt Szabó Zoltánné! Véletlenül találtam a levelére, mivel a korábbi címet nem használom. Saját levele mellett írom a választ, kék színnel, hogy ne hagyjak semmit válasz nélkül.

Kissé erélyes levelére szeretnék úgy válaszolni, hogy ne sértsek meg senkit, azonban be kell látnia azt, hogy nem egészséges, hanem beteg embereket gondoznak az Intézetben, tehát több megértéssel kellene őket kezelni. Kérésem, hogy Attilát se lássa egy teljesen értelmes, egészséges embernek, mert nem az, sajnos, komoly betegséggel jött a világra, s ezért vagyok gondnoka is, és ezért került – most már mondhatom, hogy sajnos, az Intézetbe. (Képek az oldalon¹⁰⁹)

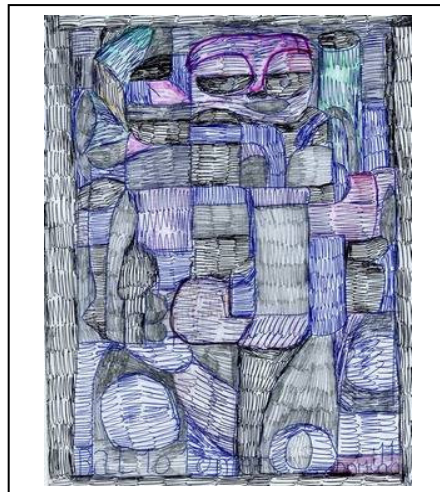
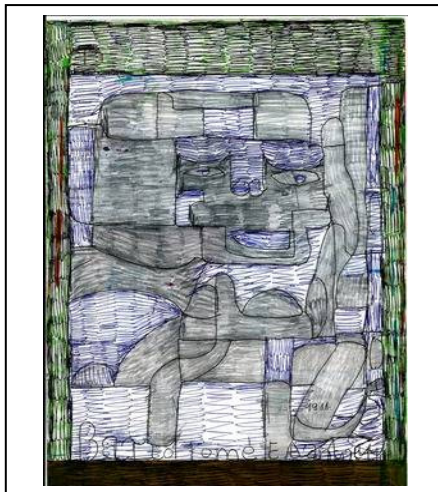
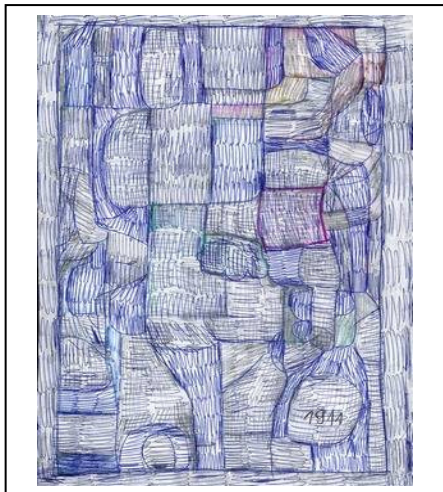

El tudom képzelni a jelenetet, nekem sem esne jól, ha vállamat rázva kezdenének figyelmeztetni valamire, pedig a jó Isten jóvoltából, értelmes lényként születtem. Tény, hogy ő megérzi, ha valaki ideges, vagy haragosan közelednek hozzá, erre ő is hasonlóan reagál.

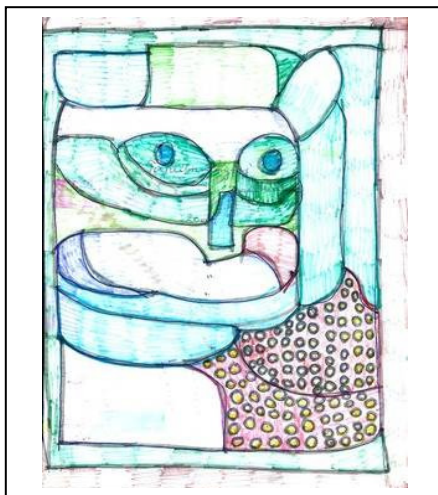
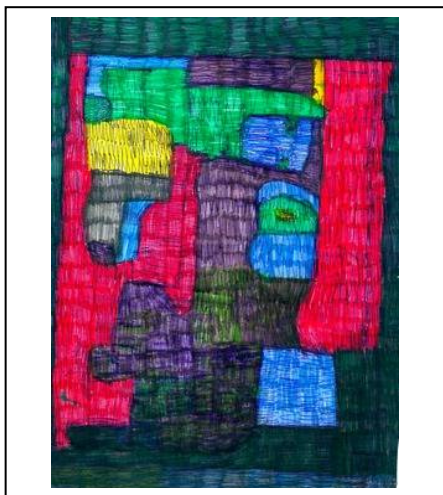
109 Attila képei: Elmerülés, Gombafejű és Lefejezve. Lent: Szép asszony Á., Színházban és Szolid színek

Itthon is előfordult, amikor megérezté, ha nem vagyok nyugodt, akkor nem tudok rá hatni. De mindez alapbetegségével jár együtt, megtanultam élete folyamán.

Amikor nyugodtan elbeszélgetek vele, **megérti, igen is, megérti, és figyel rá.** Nagyon sok szenvedésen ment keresztül, operációkon, s amikor korábban visszavittem oda, s amikor érte mentem, elég súlyos sérüléseket szenvedett, mindkét szemét megütötték, mert dagadt a környéke és kék volt, mint akinek ököllel vágta oda, a fején is ütések nyomai látszottak sokáig.

Mindez bizonyítja, hogy őt is bántják, s az a fiú, aki látta a jelenetet, hogy ki verte meg, azt is tudja, hogy Attila nem bántotta az illetőt. Eddig még soha nem kezdeményezett verekedést, de védekezni talán joga lehet. (Képek az oldalon¹¹⁰)

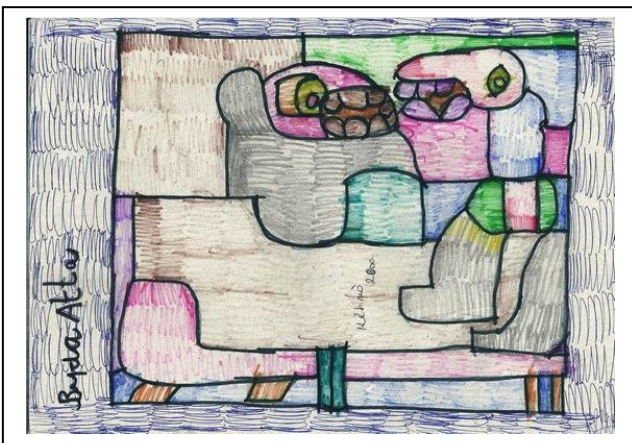

A szobatársát minden ok nélkül fojtogatta, ezt természetesen letagadta, illetve azt mondta később, hogy csak játékból csinálta.

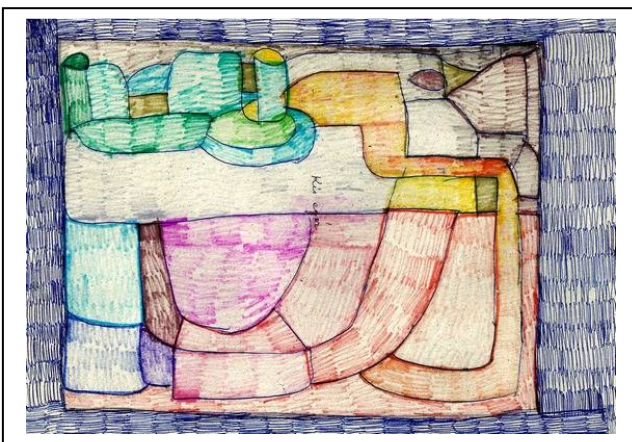
Csodálkozom, eddig olyat soha nem tett, hogy valakit fojtogatott volna. Azt csak ott tanulhatta meg, másoktól. Tudom, ha nem vettem észre, nem vette le az alsó trikóját, és rá a pizsamáját. Tiszta ruhát én szoktam neki készíteni, vagy szólok, hogy dobja szennyesbe, ami elpiszkolódott.

¹¹⁰ Attila képei fent: Szürke 2, Szürke Á és Szürke fejfel. Lent: Találd ki, Tanulmányfej és Tekeredve.

Tudom, hogy a mosakodásért, zuhanyozásért néha nekem is nógatnom kellett. Sajnálom. Mindig kedves, szeretetre méltó gyerek volt, de ő is öregszik, mint mások. Egészséges embereknek is vannak rigolyáik. Sajnos, elsősorban neki rossz, hogy nem tudja magát megértetni, ezt sokan kihasználják ellene, mert míg mások panaszkodnak rá, ő nem tudja megmondani, hogy őt ki bántja, csak szerencse kérdése, ha valaki más is látja és elmondja, mint nekem akkor, kéretlenül is, amikor ott voltam.

Az egyik emeleti lakó társát rendszeresen bántalmazza, öklözi, ezt is letagadja, de közben megígéri, hogy többé nem bántja. Amint elfordul a gondozó, ismét „behúz” neki egyet. A lakó társának édesanyja már panaszt tett emiatt, sőt megkérte Attilát, hogy ne verekedjen. Éjjel tévét néz, amikor az éjszakai ápoló kéri, hogy feküdjön le, mert zavarja a társait, akkor azt mondogatja, anyuka megengedte. Ugyan ezt mondogatja, amikor hajnali 3 órakor kávézni indul és cigarettát keresgél az alvó lakó társak szobájában. (Képek az oldalon¹¹¹)

A cigarettával kapcsolatban talán én hibáztam, amikor elmondtam, hogy itthon – ha nem is szokott le róla, de csak 3-4 darabot szív el naponta. Délig eszébe se jutott, ha véletlenül nem kapta meg az adagját. Elég szomorú, ha Ön elhiszi, hogy én biztatom arra, amit megemlített. Ott látja, hogy a többiek körülötte többször cigarettáznak, ő is többet szeretne. Ez érthető. Ezért már kértem az illetékeseket, hogy ő is kapjon többet, ezen ne múljon, mivel ha este lefekvés előtt nem szívhat el egy cigarettát, nem tud elaludni.

¹¹¹ Attila képei fent: Elbújtunk és Két állat. Lent: Középen 2010 és Lila keretben.

Itthon is megtörtént, amikor egy alkalommal nem maradt estére egy cigaretta, sírt, nem tudott elaludni. Ott is ezért bolyong esténként, ezért legalább egyet félreteszek neki.

Ezért szólni kellett volna hamarabb, és ott is meg tudták volna oldani, mert a dohányzás, ill. annak hiánya, ilyen tüneteket idézhet elő. Egyébként dupla költőpénzt fizetek be az intézetnek, nem jelentett volna problémát. **A legszomorúbb, hogy a beteg embereket ott, az intézetben szoktatták rá erre a szenvedélyre, ami ilyen gondokat eredményez, hiszen saját szememmel láttam, hogy**

Sérült ember sorsa

Csak gondolkodom sorsokon...
(2012. június 26.)

Sérült-rokkant ül magában,
sötét, bezárt, szűk szobában.
Vajon miért büntetik?
amiről ő nem tehet!

Éheztetik, fáj a gyomra,
meddig tartják ott, ki tudja?
Szabadságát ki hozza?
Zártságát titokba' tartva

rideg szobába bezárták,
'hol nagyon érzi árvaságát.
Gyomra korog, szeme könnyes,
nem evett, most nagyon éhes.

Jóemberek társasága
kellene vigyázzon rája.
Megbüntetik szívtelenül,
amíg szobájában bent ül.

Ki tehetne az ellen,
(hogy) született betegem?
Ki gondoskodik most róla,
mint kiskorában anyuka!

Édesanyja sem vigyázza,
nincs ereje gondozásra.
Otthon könnyei hullanak
fájdalmai el nem múlnak.

De eljő az a pillanat,
fia innen szabadulhat.
a Jóisten majd rátekint,
úgy vigyázna rá megint,

mint kisgyermekkorában,
mamája meleg szobájában.
Gondozóit Isten ostora
rút vétkeikért megtorolja.

a fűtő ott sétál át a hosszú folyosón, ahol a gyerekek unatkozva várakoznak, s bámulják, hogy füstölög pipával a szájában.

Kérem, hasson rá, beszélgessen el vele, mert tűrhetetlen, ahogy viselkedik. Minden létező együttélési szabályt megszeg.

En itthon mindig figyelmeztetem azokra a hibákra, amiről említést tett. Miért gondolja, hogy mi ellenkezésre, tiszteletlenségre, verekedésre buzdítanánk? Kérésem, hogy nyugodt hangon közeledjenek hozzám, rám is hivatkozhatnak, hogy nagyon elszomorít, ha ilyesmiket hallok róla.

Amikor látom rajta, hogy nyugtalan, mindig meg tudom nyugtatni. De megismétlem: ha valaki erélyesen, utasító hangnemben próbálkozik vele, nem sok eredményre számíthat. Este, lefekvés előtt kapja meg a **második fél gyógyszert**, és a cigarettáját, akkor lefekszik, és nem fog máskálni.

Ő is szeretetre éhes, és ott ezt senkitől sem kapja meg, idegességének ez is oka lehet.

Elnézését kérem, hogy ennyi panaszt zúdítok az Ön nyakába, de már minden lehetőséget kimerítettünk a megoldások tárházából.

Üdvözlettel: Szabó Zoltánné Aranka
Gondozási és ápolási csoportvezető"

Fiam nevében elnézést kérek, ha gondot okoz. Kérem, próbáljanak hozzá nyugodtabban és türelmesebben közeledni, biztos vagyok benne, hogy eredményt érnek el vele.

Üdvözlettel: Aláírás.

Nem értettem, hogy levelemre miért nem az igazgató asszony válaszolt, ennek ellenére, nem szerettem volna elrontani vele a jó kapcsolatot. 2011. december 2-án e-mailt küldtem neki, mivel tájékoztattak, hogy 16-án tartják az évzáró szülői értekezletet.

Íme, a levél tartalma: Kedves Igazgató Asszony! Sajnálattal közlöm, hogy a december 16-i szülői értekezleten nem tudok részt venni, ugyanis a háromhetes bejáró budapesti kezelések következtében nagyon kimerültem. Valószínű, hogy a víz és az intenzív – főleg elektromos – kezelések nagyon igénybe vették a szervezetemet.

Szenvedésért elégtétel jár!
Zárkában azok ülnek már,
akik vele rosszat tettek.
Bűnbánatra lesz idejük,
tetteikért megbűnhődnek,
hogy el ne feledjék sosem:
a Jóisten nem bottal ver!

Izületi fájdalmaim némileg csillapodtak, de a vérnyomásom a szokásostól annyira megugrott, hogy hazaérkezve kezelésekre szorulólok.

Fiamat, Attilát karácsony előtt, 20-a körül szándékozom elhozatni. Gondolom, hogy a Nyilatkozat, amelyet küldtek, nyilván a karácsonyi vakáció idejével kapcsolatos, kitöltve eljuttatom amikor Attiláért megyek, vagy akivel hazajön, azzal is elküldhetem. Karácsonyi ajándékkul küldöm a legújabb, interneten megjelent kötetemet, címe: SZONETTJEIM.

Fogadja szeretettel a legjobb kívánságaimmal együtt. Aláírás.

16.

Megéreztem: kezdődnek a gondok. Már akkor, eszembe jutott, amikor az előző igazgató nyugdíjba ment és elfoglalta helyét a jelenlegi vezető. Gondoltam rá, hogy majd valamikor eszébe jut, hogy amit korábban elkezdett, végre tudja hajtani. Mégis, hátha (!) mint egy intéz-gondolkodik majd. Sajnos, tört belőle a rosszindulat, elkezdett, de azt az elődje hogy tervét nem tartotta zottnak.

Mielőtt elment az inté-távolítását más intézmény-ő a fiúkat nehezen tudta született, ahogy többször Biztos vagyok benne, hogy mint igazgató, ezt bátran Down-szindrómával szüle-ményből akiket oda helyez-ni¹¹².

azt most már szabadon bennem élt némi remény, mény vezetője, másként tévedtem, mert mégis ki-hogy végrehajtsa azt, amit keresztülhúzta és bántotta, emberségesnek, megalapo-

zetből, előkészítette Attila el-be, kitalált okokkal (ugyanis kezelni, mivel egy kislánya hangoztatta: pi-ci-lá-nyom). őt nagyon zavarta, és most, végre tudja hajtani, s a tettek részére épült intéz-tek, sorban el akarja zavar-

Gyógyszerekkel kezdték tömni Attilát is, látnivaló volt, hogy a többieket is. Nappal háromszor kapott valamilyen erős nyugtatót, és azon csodálkoztak, hogy a fiam elalszik délelőtt a munkaszobában. (Én egyetlen egy olyan gyógyszertől is elaludtam volna.) Ráadásul arra a fiamnak nem volt szüksége és itthon sosem aludt el délelőtt. (Kép¹¹³)

Egyébként rendszeresen elvittem őt a helyi pszichiátriára egy főorvoshoz, aki figyelemmel kísérte állapotát. Az is kitalált és nevetséges volt bűnéül felróni, hogy amikor itthonról visszavittem oda vasárnap délután, már a következő szerdán érdeklődött a portásnál: „Mikor jön megint Anyukám?”

Az igazgató ezért állította le gonosz tervét, mert átlátott rajta. Az pedig eszébe se jutott, mennyi kárt okozott volna az áthelyezésével. Örültem, mivel az intézet akkori igazgatója, azonnal megszüntette a kezdeményezését, amint tudomására jutott, mert segítségért hozzá fordultam.

¹¹² Ezt előttem, többek jelenlétében is nyíltan kijelentette!

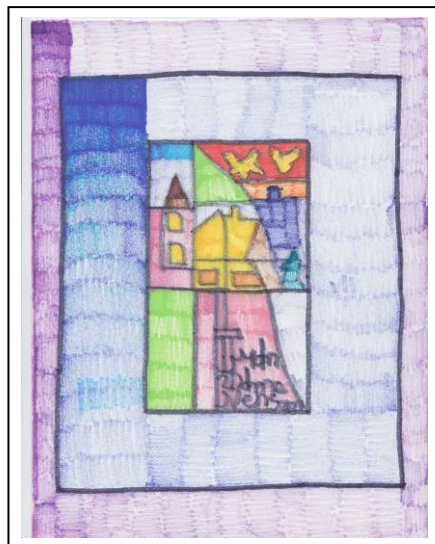
¹¹³ Attila képei a falon, lányom könyvespolca alatt.

Bekérte az iratokat, ami igazolta azokat, amit tőlem hallott. Sajnos, most utólag derült ki, hogy ez nagyon bánthatta, s most, hogy ismét megteheti, úgy látszik, kielégíti gonosz lelkületét.

Eszembe jutott mindez, már akkor, amikor őt nevezték ki a nyugdíjba vonult igazgató helyére, ezért magamban féltem és rettegettem, bár senkinek se említettem. Inkább mindent megtettem, hogy a kapcsolatunk jó legyen, s ha a gyógyszernek a duplánál is duplább anyagát nem adagolták volna Attilának két éven keresztül tudtom és beleegyezésem nélkül, biztos, hogy Attila viselkedése semmiben nem változott volna. Nem csak gondnoka, hanem anyja vagyok, jobban ismertem őt és gondosan figyeltem életét. Egyébként fontos dolgokat kötelességük lett volna velem közölni. De titokban tették és később, a kivizsgálásnál is eltitkolták, az orvosi- és egyéb iratok között hamis adatokat juttattak el, mivel annak a gyógyszernek a kiírását az orvosi anyagokban sehol sem szerepeltették és nem azt igazolták, hogy már két éve azzal etették. Sajnos fiam tőlem örökölte a gyógyszer-allergiát, ezért az erős gyógyszer mellékhatása nála jelentkezett, és ha nem állítottam volna le, lehet, hogy nem csak dührohamok, hanem még gyilkos gondolatok is előtörttek volna benne... Még végig gondolni is rossz, hogy legalább, ha későn is, de rájöttem a viselkedés-változás okára és Attila orvosának segítségével csak a legenyhébb gyógyszertől visszatért a korábbi állapota.¹¹⁴ (Képek az oldalon¹¹⁵)

Amit vele az intézetben tettek, soha meg nem bocsájtható, s ezért illetékes hatóságokhoz fordultam, ezt képtelen voltam megemésztetni. Rengeteg utánjárásba került, levelek, bizonyítékok gyűjtése, azonban még oda is képek voltak hamis adatokat küldeni. Egyébként nálam vannak – voltak akkor is olyan adatok, amelyek az intézettől származnak, s azt én a leveleimben a felettes hatóságoknak tudomására hoztam. Azt nem értem, miért nem figyeltek rá a kivizsgálás alkalmával. Hosszú időn keresztül

jöttel-mentek a levelek és bizonylatok, nem ívszámra számolva, már akár kilóval mérhető mennyiségben.

Azonban az egészben annyira kimerültem, hogy a bírói eljárástól elálltam, pedig megérdemelték volna; azt tudom, hogy ott kiderült volna az igazság, hiszen még anyagi károk is származtak belőle a családnak, nem beszélve az átélt izgalmakról. Ezért amint tettem, fiamat azonnal kiemelttem a közösségből, mert onnan a gyűlölködő és lelkiismeretlen emberek elől ki kellett menekítenem.¹¹⁶ Attila életét súlyosan befolyásolta mindaz, amit el kellett viselnie. A bírói eljárástól, hogy anyagi- és erkölcsi kártalanítást kérjek, azért mondtam le, mert már nagyon megviselt az ügy engem is. Arra gondoltam, hogy az ilyen emberek – megkapják a büntetést, ha nem most, de a sors utoléri őket...

Olyan adatok vannak birtokomban, amelyek igazamat bizonyítják. El fogom mondani, mi történt 2012. május 5-től 2012. augusztus 12-ig, amikor már gyermekemet abban az ellenséges környezetben nem hagyhattam.

¹¹⁴ Azonban a kellemetlen tünetekből máig maradt valami, amiről majd később szó lesz.

¹¹⁵ Attila képeinek címe: Két füle van és jobbra: Kicsi torony.

¹¹⁶ A szomorú esetekről bővebben szó lesz, több helyre átirányítottak, lehet, a továbbiak között ismétlésekkel is találkozunk.

Mert kálváriánk az egész család nyugalma felborította, igyekeztünk lányommal telefonon, e-mailekben, ismerősök útján valahol helyet kapni számára, még úgy is, hogy esetleg kettőnknek találjunk helyet, akár saját otthonomat feláldozva, hogy ketten nyugodt környezetben meghúzódjunk.

17.

2012. május 5 - december 11.

Ezt az időszakot egybe foglaltam össze, mert életem legnehezebb időszakát kellett átélnem, de még akkor sem fejeződött be, mert a felettes hatóságokkal tovább folyt a levelezés. Senkinek nem kívánom azokat a napokat, amit nekünk el kellett szenvednünk a következő időszakban. Nyomozásom eredményeként kiderült, hová fordulnom kellene, ahol talán segítséget kapnék.

Emberi Erőforrások Minisztériuma Szociálpolitikáért Felelős Helyettes Államtitkársághoz küldött panaszlevél. Tárgy: B. Attila intézeti jogviszony sérelmes megszüntetése.

Az anyag terjedelmes, azonban így is csak „röviden” vázolom mik történtek fiam ügyében, hogy a (rém-) történet részletei Önökhöz, mint felügyeleti hatósághoz eljussanak, és a valóságról meggyőződjenek.

Három gyermeket egyedül nevelnem, mivel férjem bennünket elhagyott, miután Attila fiam Down-szindrómával született. Még nem volt gyes, munkát kellett vállalom, hogy eltartásukról, taníttatásukról gondoskodni tudjak.

Hét éves kora után a Budapesten működő bentlakásos Foglalkoztató Általános Iskolához írtam be, ott tanult, majd azt befejezve, helyet kellett keresnem számára, mivel testvérei még nem fejezték be tanulmányaikat.

Fiam 1979. március 9-én a Szociális Intézetek Központja 487/1979. sz. (1979. január 29-én kelt) határozata alapján került az Országos Értelmi Fogyatékosok Országos Szociális Foglalkoztató Intézetébe, ahol beilleszkedett, különösebb gondot nem okozott. (Képek az oldalon)¹¹⁷

Amikor az intézmény nevét változtatva később ÉletFa Rehabilitációs Intézete lett, ígéretet kaptunk arra, hogy az oda felvett fiatalok akár életük végéig maradnak, hiszen – képességeikhez mérten egyszerű munkával ellátták őket, egy idő után nyugdíj jogosultságot szereztek, tehát eltartásukhoz hozzá tudtak járulni.

¹¹⁷ Attila képei fent: Öt szem, középen: Pompás színek és lent: Szeretem a szemeidet.

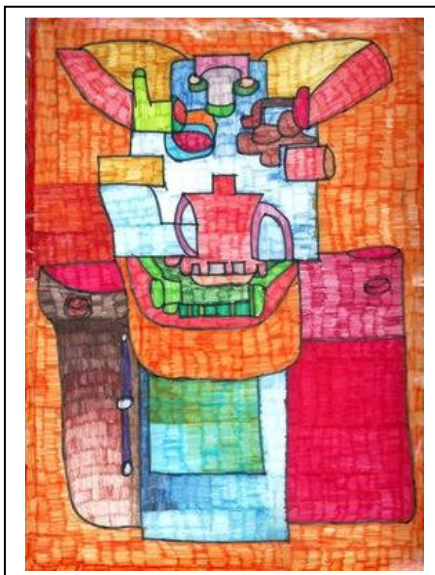
Az intézetben különféle szakköröket szerveztek, azokat külsős szakemberek vezették, s a bentlakók képességeik szerint különféle eszközök-tárgyak készítését elsajátították, fiam rendkívül szorgalmas, ügyes kezű, az aprólékos munkát jól el tudta látni az iskolában, és az intézetben, itthon is.

Jól elvégezte a foglalkozásokon kapott feladatokat, sőt, kiűnt szorgalmával, az intézetbe bejáró rajztanár foglalkozott vele; különös tehetséggel, tetszetős képeket festett és fest színes filctollakkal, képeiből – lakóhelyünkön kiállítást rendeztek. Képei lakásom egyik szobafalát díszítik.

(Képek az oldalon¹¹⁸)

Nyugodt természetű, jól kezelhető volt mindig, szép szóval mindent el lehetett nála érni, csak az erélyes hangokra, parancsszavakra nem reagált szívesen. Iskolai szünetekben mindig itthon volt, nap közben a

helyi általános iskolai táborban tartózkodott. Felnőve évenként velem jött irodalmi táborokba, semmi gondot nem okozott, udvariasan-kulturáltan viselkedett, a fiatalokkal együtt szórakozott, a nagy családi találkozókra is velünk volt (ha nem így lenne, nyilvánvaló, hogy nem vihettem volna magammal).

Rendszeresen látogattam az intézetben, testvérei is tartották vele a kapcsolatot, s amikor gépkocsit vásároltam, kéthetenre, vagy vasárnapon együtt jártunk vele ki-nyáron mindig együtt.

A korábbi igazgató a jelenlegi igazgató-nő romlott, nyári szabad-észre, (amit az intézet-lábfejét kifelé fordítva Szakorvoshoz vittem, aki pította minkét oldalán a vizsgálat is megerő-előbb meg kell operálni.

ként hazahoztam hétvégé-ként mi látogattuk meg, rándulni, ünnepeken és volt velünk.

nyugdíjba vonult, és helyét vette át. Fiam járása egyre sága idején itthon vettem ben is látniuk kellett volna: járt), fájlalta is a lábait. rutin-ellenőrzéssel megállac-sípőficamot, amit a rtg.-sített, közölte, hogy minél

A jelenlegi Intézet vezetőjével megállapodtam, hogy utána járok, hol vállalják el az operációt, addig itthon tartom. Tehettem, akkor már nyugdíjas voltam, s szerettem volna vele lenni a kórházi kezelések után is, felgyógyulásáig, amivel így, az intézet is mentesült az utánjárástól, és a kíséretésétől.

A fővárosi Uzsoki-utcai kórház baleseti sebészetén műtötték (sikeresen) az egyik csípőjét, s előjegyezték a következőt.

Azonban a kórháznakál nemsokára az ismert rendeletek miatt gondok jelentkeztek, ezért a második műtét kijelölt idejét többször elhalasztották.

¹¹⁸ Attila képei fent balra: Szépség, jobbra: Szárnyak. Lent: Pasik gyűlésen.

Végül csak négy év után – amikor már ismét súlyosbodott az állapota – került sor a következő operációra. Sajnos, azzal már gondok adódtak, amire nem szeretnék itt kitérni.

Utána itthon, a felépüléshez minden segítséget megkaptam. Helyi sebészorvos a lakáson szedte ki a varratokat, és ápolónőt küldtek, aki segített a napi injekciózásnál és a seb kötözésénél. Kontroll-vizsgálatokra mindig én vittem.

domása volt, rendszeresen jó Igyekeztem az igazgatófelejtani (részletek később), seket-novellákat, lemezeket felolvashattak, bemutatták tem, hogy talán vezető beként viselkedni, mint koráb-

A kórházban töltött az intézeti díj befizetését, te idejére fizetendő térítési ték, később már 60%-ot hon tartózkodott. Vállaltam

get, gyermekem felépülésének érdekében, s azért, hogy ott, számára biztosítva legyen a helye. Ezt, nekem ott, határozottan megígérték! (Képek az oldalon¹¹⁹)

Mindenről az intézetnek tu-
kapcsolatot tartottam velük.
nő korábbi cselekedetét el-
küldtem- vagy vittem ver-
a képkiallításról, amelyeket
az ott élőknek, s úgy érez-
osztása miatt igyekszik más-
ban, beosztottként tette.
néhány napra elengedték
azonban itthonléte-távollé-
díjat 20%-ról egyre emel-
kellett befizetni, amikor itt-
minden felmerülő költsé-

Ahogy haladt az idő, fiam fel-
nőtt lett, neki is akadtak egész-
ségi gondjai. A súlyosbodó gazda-
sági viszonyok miatt nem tudtam
a kiöregedett gépkocsimat fenn-
tartani, de már nem is volt érde-
mes. Egyik helybeli segítő-szol-
gálat segítségével, saját járási ne-
hézségeim ellenére, el tudtam őt
hozni szabadságra, kezelésekre,
és kontroll-vizsgálatokra is ma-
gam vittem el a fővárosba. 2012.
május 11-ikén hoztam haza az
intézetből, csak hétvégére (16-án
kellett volna visszavinni, később
megindokolom, miért maradt itt-
hon hosszabb időre).

Amint megérkeztem az intézetbe, a nővérek jelezték, hogy egy külön szobába zárták a fiamat nyugtalan (!) magatartása miatt s engem beszélgetésre hívott az igazgató asszony (megrendezett előadásként éltem meg), de nem egyedül várt rám az irodájában, erősítést rendelt maga mellé. Kijelentette, hogy fiamat áthelyezi ápoló-gondozó intézetbe, mivel nem tudja magát ellátni! Úgy éreztem magam, mint Arany János „Tetemrehívás” versében, a tettes – amikor egymás után kezdték sorolni fiam „bűneit”. Meglepődtem, mivel korábban vele komoly panaszok nem fordultak elő.

¹¹⁹ Attila képe fent: Dísplet. Lent: Két kép, nem Attila rajzai, a bal oldalon erdei virág, nővére fotója, a másik kankalin, az internetről vettem le.

Amiket felsoroltak, azokat nekem is észre kellett volna vennem, otthon nem produkálta. Mindig önként tisztálkodik, ruhát vált, öltözködik, elfogadhatóan étkezik egyedül, kést-villát használ, bárhol megjelenhetek vele. Egyébként a bajokról engem feltétlenül tájékoztatni kellett volna, mivel nem csak anyja, de gondnoka is vagyok, és gyakran találkozunk. Amikor én is elmondhattam érveimet, azt válaszolta: „Ha nem tetszik a döntésem, vigye haza!”

Ekkor megjegyeztem: nem első alkalom, amikor ezt teszi a fiammal. S elmondtam beosztottjai előtt, mi történt, mielőtt elment az intézettől (Lásd mellékletben, röviden, s előzőekben is leírtam.), már akkor

el akarta onnan távolítani fiamat mond-vacsinnált indokokkal, amit az akkori igazgató visszavont! Az volt a bűne, hogy ha visszaviszem, már harmadik nap érdeklődik, hogy „Anyukám mikor jön értem?” Másik bűnéül felrótta, hogy *a foglalkozásokon elaludt.* (Ezen nem lehet csodálkozni, hiszen kinyomoztam, hogy olyan nyugtatót adagoltak neki naponta háromszor, hogy én egytől is elaludtam volna.)

Azonban igyekeztem a korábbi cselekedetét elfelejteni, küldtem- vagy vittem verseket-novellákat, lemezeket, s úgy éreztem, hogy talán vezető beosztása miatt igyekszik másként visel-

kedni, mint korábban, beosztotként.

Csak vázlatosan jelzem, mik történtek a vezetése alatt: – Azzal az ürüggyel, hogy nyugtalan, ill. nem ment le a foglalkoztatóba, külön szobába aznap is képesek voltak bezárni, amikor tudták, hogy megyek érte (egyébként már délfelé sodott)! Egyébként nagyon áttelepítették másik foglalkoztatott ott lenni, ahol volt, csoport vezetőjét, aki egy alzem meg, milyen pontosan tāt. – Amikor elmondtam, tel vittem haza, válaszuk: ő hangzott el, mintha tudja magát ellátni, nyugtázódik, miért.) Az elhangzottok. (Képek az oldalon¹²⁰)

izzadni kezdett, belázbántotta a fiamat, hogy koztató csoportba, pedig kimondottan szerette a kalommal behívott, nézés szépen végzi a feladatot-hogy többször sebes test-is verekszik! S ez úgy mézeses volna! – Nem lan, ideges, stb. (Később tak fiamra nem jellem-

Megfelelő környezetben, egészen más, eddig mindenkor békés természetű volt és nem csak otthon, de mindenhová magammal vihettem, sosem jelentkeztek nála hasonló tünetek.

Igazgatónő megerősítette, hogy ápoló *gondozó intézetbe áthelyezi, s ennek érdekében máris megtette a szükséges intézkedéseket!* Később, a kivizsgálás idején erről is „megfeledkezett.” Minderről engem, mint gondnokát, nem tájékoztatott, kész tények elé állított, s arról is megfeledkezett, hogy közölje velem: önkényes intézkedése miatt hol tudok panasszal élni?

¹²⁰ Attila képei fent balra: Divatos kalapom, jobbra: Dr. Kopasz! Lent: Divatos kalap.

Végzet álma (2012. október 3.)

Magam vagyok, életem éltem
szomorúan, mint egy vándor
ősi lehullt falevélként
eltaposva, sötét estén.

Magányosan úgy érzem,
nekem mindjárt mennem kell,
idegen már e táj nekem,
arra kérek, ne hagyjál el.

Nehéz utakon járkáltam,
elfáradtam, jobbat vártam.
Elhagytak a jó barátok,
fölébredve jaj, mit látok!

Egy elhagyott kis szigeten
köröskörül a tengerrel...
benne cápák lubickolnak
éhesen rám vigyorognak!

Megjegyzés: Előző este a
televízióban cápákat láttam,
felébredve reggel készült
a versem.

volna, mondvacsinált okokat felhozva (látványosan nem szerettem a fiúkat), fiam áthelyezését előkészítette olyan intézetbe, ahol magatehetetleneket, állandó ápolásra szorulókat kezelnek, holott ő nagyon jól ellátja magát most is! *Bűnéül felrótta, hogy gyakran érdeklődik a portán: „mikor jön értem anyukám?”* Itthon a felsorolt gondok nem jelentkeztek nála. Azt is megtudtam, *akkor is gyógyszerezni kezdték, amiről az egyik ápolónőtől szereztem tudomást), napi 3-szor adagoltak neki nyugtatót, s ezért elaludt a csoport-foglalkozásokon* – ezt is megjelölte az áthelyezés indoklásában (nálam nem három, de egyetlen nyugtató tabletta ezt okozná). *Szerencsére, az akkori igazgató úr azonnal intézkedett, és leállította a kezdeményezést!*

Amikor ezt még a májusi beszélgetésen felhoztam – mások jelenlétében – nagyon nem tetszett neki, elpirult haragjában, s tiltakozott ellene. Pedig nem én találtam ki, s azokat az iratokat biztosan meg lehet találni most is, ha csak nem gondoskodott róla, hogy eltüntessék.

Hiába jeleztem, hogy legrosszabbkor történik velünk mindez tekintve jelenlegi állapotomat, mivel kórházi beutalóra, rehabilitációs kórháztól várom az időpontot.

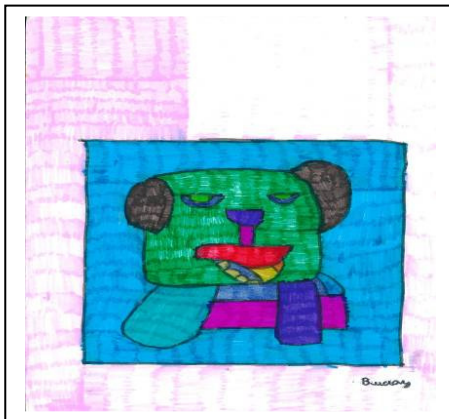
Másik érvem volt, hogy utánam lányom, aki a fővárosban él, fogja ellátni a gondnoki teendőket, s ezért Budapesten – vagy közelében még el is tudnám képzelni a változást. Kijelentette, hogy nem fogadja el érveimet!

Korábban szeretett ott lenni a fiam, legtöbbször örömmel tért vissza, de az *utóbbi időben feltűnt, hogy nem akar az intézetbe visszamenni, néhányszor előfordult, hogy szinte erőszakkal lehetett az autóba betuszkolni, s odaérve, ki sem akar belőle szállni.* Amikor érte mentem, nem egyszer előfordult, *hogy arcát fájlalta, sebek éktelenkedtek rajta,* panaszkodott, hogy valaki bántotta. (Egyik társa többek előtt kéretlenül nevezte meg ápolónő jelenlétében, ki verte meg őt). Ezek hallatán az elszenvedett sebek miatt, levélben kértem az igazgató asszony intézkedését, s levelemre nekem nem is válaszolt!

A májusi beszélgetés után már nem csodálkoztam fiam nyugtalanságán. Rá kellett döbbenem, hogy rideg, érzéketlen emberek veszik körül, *ott senki sincs, aki megértené őt...* helyzete annyival nehezebb, hogy alig lehet megérteni, mit akar mondani, s a hallása sem tökéletes. Ha nem állnak vele szemben, úgy beszélnek neki, nem hallja a hangokat! (Kép az oldalon:¹²¹)

Gondolkodtam, milyen okok játszottak közre, hogy ennyire elfajult a helyzet? Nem első az igazgatónő lépése.¹²²

Korábban beosztottként dolgozott az intézetben, s elment onnan. Majd amikor a mostani elődje nyugdíjba ment, megpályázta, s megkapta az igazgatói állást. Azonban mielőtt elment

¹²¹ Attila képe: Vuuú...

¹²² Alábbiakban ismétlést észlelhetnek, de ez egy külön beadvány felsőbb hatóságokhoz, ezért erre szükség van.

Nem érthető az intézkedése sem, *miért akarja másik foglalkoztató csoportba helyezni fiamat?* Kimondottan szerette a csoport vezetőjét, itthon is többször emlegette. A változás nyilván megzavarta, nem érzi jól magát az új helyen, s amikor teheti, nem akar ott dolgozni. Pedig nem is olyan régen, egyik

látogatásom alkalmával megmutatták, milyen munkát végeznek, s közölték, hogy jeleskedik a szorgalmával. Itthon kikérdeztem, miért nem tetszik neki az új csoport? Arra hivatkozott, szó szerint: „Ági néni szeretem!” Ez a tőmondat nála azt jelenti, hogy rossz neki, amiért áttették másik csoportba. Egyébként ő kísérte a tíz-fős csapatot kisbuszon fiam rajzkiállítására, akkor is a nyakába ugrott örömeiben, amikor meglátta a művelődési központ kapujában!

Azon a beszélgetésen azt is közölték velem, hogy aznap sem akart csoport-foglalkozásra menni, ezért zárták be, nem a saját, hanem egy külön szobába!

Vajon én miért jöttem rá még ott, hogy alapos oka volt ennek? Azért nem akart dolgozni, mert betegség lappangott benne, és szeretett volna pihenni! (Képek az oldalon¹²³)

Hogy történhet meg az, hogy a szolgálatban lévő ápolónők ezt észre sem vették? Azt sem értem, ha valaki rosszul érzi magát, miért nem engedik meg, hogy a szobájában pihenjen? Hiszen az intézet is egy otthon, *illetve annak kellene lennie!* S a személyzet feladata lenne észlelni, amit én azonnal világosan láttam kipirult arcán, a levertségén... Segítség helyett azonban bezárták őt, mint egy bűnözőt! A véleményemet kifejtettem előttük is, bármilyen meglepetéssel zúdították rám fiam „bűneit!”

Megkérdeztem: gondolkodtak-e azon, fiam magatartása miért változott meg, mert korábban szerette az intézetet? Amikor régebben visszavittük, gépkocsival közeledtünk az épülethez, rámutatott, s ujjongva mondta: „Hazamegyünk!” (Igaz, hogy ez még a korábbi, nyugdíjba vonult igazgató idejében történt!) Nyilvánvaló, hogy mostanában nem úgy viszonyulnak az ott lakókhoz, mint akkor!

Ráadásul a fővárosi Fogpótlási Klinikán kapott alsó- és felső fogsorával is baj lehet, (ami kedvezmény mellett is igen sokba került nekem), ugyanis az utóbbi időben a hátsó fogínyét, ami fogsorát tartja, többször fájjalja s nem egyszer panaszkodott arra, hogy valaki bántalmazta... Ki az? – kérdeztem tőle. Az éjszakás – felelte akkor nekem.

¹²³ 2007 szeptemberében a Szántódon üdültünk Attilával a Miskolci Irodalmi Rádió szervezésében. Attila képe kent: Kukukk, elbújtam!

Sajnos, nehezen lehet érteni, mit mond, csak sejtéseim vannak róla, mi történhetett... Olyan érzésem támadt, hogy senki nincs a közelében, aki megértené és ha baja van, nincs, kihez forduljon; senki sem törődik azzal, miért nyugtalan, vagy éppen betegség lappang-e benne. Amikor érte mentem, azért volt annyira levert. *Letargiás állapotban találkoztam vele! És, a személyzet mégis azon csodálkozott, miért nem akar lemenni a foglalkoztatóba...*

A Down-szindrómával születettek általában jóindulatúak, ő mindig kedves és nyugodt természetű volt, mert szeretetet, megértést igényelt, s azt megkapta. Amíg dolgoztam, egész nyáron otthon, normál iskolába járókkal együtt volt táborokban, s délután mentünk érte. Együtt nyaralt velünk nyári időben, sőt, irodalmi táborokba is velem volt mindig, ahol soha nem okozott gondot. (Képek az oldalon¹²⁴)

Ha megfelelően foglalkoztak vele, szép szóval, mindig célt lehetett érni nála. Egyébként az intézet nem kaszárnya, sem fegyintézet, ahol parancsra rángatják a katonákat az őrmesterek és fegyencet az örök. S rá kellett volna jönni maguktól, mi okozza fiam látványos változását.

Miért nem kezeltették pszichológussal, aki biztosan felismerte volna, mi okozza az utóbbi időben nála a riasztó tüneteket. Ha különös gondok fordulnak elő (vagy bárkivel a gondozottak közül), azt kötelező lett volna velem (illetékes gondnokkal) közölni, de nem úgy, ahogyan tették. Arról is gondoskodni kellett volna az intézetben, *hogy lehetne és kellene rajta segíteni!* De erre, nekem kellett rájönnöm, mikor az intézetből véglegesen kimenekítettem!

Nem értem, olyan helyen, amelyet nem épegészséges emberek számára létesítettek, miért ne lehetnének megértőbbek azok, akik a gondozásukra nem kényszerből, hanem önként vállalkoztak, s ha ott valaki rosszul érzi magát, olyankor miért nem hagyják őket lepihenni, s a betegség jeleit is illendő lenne nekik észrevenni!

¹²⁴ Fénykép: Attila nem nevet. Képei: Táskával és Vonalak, színek...

Tudom, nem fogadták szívesen a megnyilvánulásomat.

Az Igazgató Asszony tulajdonképpen májusban azért hívatott magához, s mereven, eldöntött tényként jelentette ki, hogy fiamat áthelyezi ápoló-gondozó intézetbe, mivel nem tudja magát ellátni (ami nem igaz!) s hangsúlyozta, hogy ennek előkészületei máris folynak, s azt sem értettem, erről engem, a gondnokát miért csak utólag tájékoztatott, s miért döntött azonnal, az én véleményem meghallgatása nélkül? Milyen ember az – akinek eszébe sem jut az intézetében élő, segítségre szoruló embernek a szükséges segítséget megadni, hanem *csak arra koncentrál, hogy sürgősen megszabaduljon tőle...* Most is úgy történt, meg sem fordult a fejében, mit jelent elhamarkodott döntése a gondozottnak, és a családnak...

Amikor látta, hogy nekem nem tetszik, s szóvá tettem neki, hogy a fiam rendesen el tudja magát látni, nem fekvő beteg, maga tisztálkodik, öltözik, étkezik, akkor szó szerint közölte, így:

„Ha nem tetszik a döntésem, vigye haza!”

Elmondtam, hogy sajnós, ezt sem a fiam, se családi viszonyaim, és az egészségi állapotom miatt lehetetlen megoldanom. Viszont mindnyájunk helyzetét fenyegetné az intézkedése: ugyanis korom miatt a sokizületi gyulladásom, egyéb

bajok mellett már a lakásban, bottal is nehezen közlekedem, s egyetlen reményem, hogy ígéretet kaptam kórházi kezelésre- rehabilitációs kórházba, ahol legalább az állandó fájdalomtól mentesülhetek. A gyógyszerallergiám miatt nem szedhetek fájdalomcsillapítót sem.

(Képek az oldalon¹²⁵)

Anyagi helyzetem se rózsás. Diplomás fiam 12. éve nem tudja magát fenntartani, mivel az állásai megszűntek, munkanélküli, hazajött hozzám. A lányom a fővárosban él, még dolgozik, mivel egyik gyermeke nem fejezte be a tanulmányait. Egyikük sem tud segítségemre lenni. Gépkocsijuk nincs, ezért mozgáskorlátozottságom miatt, még a fontos kezelésekre sem könnyű eljárnom.

Utánam a lányom veszi át testvére gondnokságát, akinek szintén nem lenne jó, ha a tőle távoli faluba helyeznék az öccsét, ahol a megközelítése nehézségekbe ütközne. Csak közeli intézet jöhetne szóba. De amikor szóvá tettem, mindez az intézet vezetőjét nem érdekelte. Az egész áthelyezési tortúra családomra nézve vész-helyzetet szült. *A fenntartási költségeket azért fizettem hosszú ideig, hogy azzal helyét biztosítsák Dunakeszin, az intézetben. Becsaptak, az ígéretüket megszegették!*

¹²⁵ Attila képei fent: Fáj a hátam, Lent: gyülekező és Házikó.

zók egymás hegyén-hátán vizesek voltak. Kiraktam az ágyára, és megkértem az ügyeletes nővért, szárítsák meg, és minden úgy kerüljön vissza a szekrénybe. (Képek az oldalon¹²⁶)

Nem tudtam őt visszavinni a megállapított időben, mivel tulajdonképpen betegen vittem haza, arca kipirult és izzadt. Amikor megláttam, mélyen szomorú-elkeseredett arcát, még a hideg is kirázott, látszott rajta, és csak egy vak nem láthatta, hogy valami nincs rendben körülötte. Egész úton csendes, levert állapotban volt. Itthon berekedt, hangja teljesen elment, és ami nála szokatlan, azonnal lefeküdt, este már láza volt.

Mint később megtudtam, influenza-járvány torokfájással és egyéb előjelek már az intézetben másoknál is előfordultak, minderre azonban az illetékes személyzet nem figyelmeztetett. Hétvége lévén, privát-orvost kellett igénybe vennem, mivel háziorvosa az intézetnél van s lázcsillapítóért nyitva tartó patikát kellett keresni. A rekedtségből hetekig sem gyógyult ki.

Időközben megkaptam a kórházi behívót, fiamat vissza kellett vinnem az intézetbe. Hárman próbáltuk, némi erőszakkal meggyőzni, jöjjön le az emeletről, s üljön be a gépkocsiba. Nem volt könnyű dolgunk, még sírva is fakadt, pedig ez nála nem szokott előfordulni.

Semmiképpen nem azért fizettem akkor is, amikor otthon volt, kórházi és egyéb eü. kezeléseik miatt, hogy más helyre űzzék el onnan! Ennyi évi ottlét után nyilván megsínyli a változást. *Engem pedig becsaptak, anyagilag megkárosítottak*, mert szinte meg kellett koplalnom, mivel itthon merültek fel a kiadások, s a magas összegeket itthonléte idejére is képesek voltak velem befizettetni, ami ilyen nehéz viszonyok között kidobott pénzt jelent. *Az Intézet részéről csupán megértés kellett volna, s olyan „gondoskodó hozzáértés”, amilyenre az igazgatónő hivatkozott, s mindezt a felettes hatósága elhitte neki?*

Amikor májusban hazahoztam a fiamat, előtte fölmentünk a szobájába, mert a hordozható rádiója nem volt nála. Nem találtuk meg a szekrényben sem. Előző eltávozása alkalmával pedig az ágyán hagyta válltáskáját, állítása szerint abban volt a rádiója. *Sajnos, azóta sincs meg a rádió, valaki eltulajdonította.*

A szekrénye pedig rendezetlen volt, s amikor a rádió keresése miatt, megemeltem az egymásra halmozott holmiját, a fehérneműj, törölkö-

¹²⁶ Attila képei az oldalon fent: Megijedtem! Lent: Virágon lepke és Vita.

Augusztus 8-tól itt-

A ruhaneműiért ké-szerettem volna, ha ő köszön a társaitól, ne-hez valamilyen kelle-Azonban reggel, ami-támogató szolgálat könyörgésre sem volt lépcsőkön. Rettegett gondolattól is, hogy Ezért nem erőltettem. én kedves vidám fi-minden apróságnak (A fényképen:¹²⁷)

Azt hiszem, nem féle pszichológiai is-diploma, hogy mindez

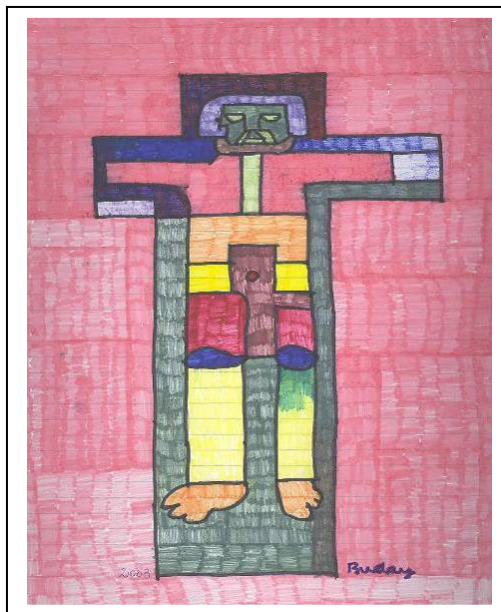
amikor itt, helyben mentem vele kivizsgálásra, ugyanaz történt: nem hajlandó sehová menni, retteg, lecövekel a lakásban, nem hajlandó az ajtón kimozdulni! Nyilvánvaló, olyan trauma érte az intézetben, hogy az emlékei miatt képtelen rá!

Hamarosan kiderült, mi történt a leírtakon kívül. Állítom, hogy megtaláltam az okot! Ugyanis a háziorvosa még mindig Dunakeszin van. Attila végleges hazatérése után mindjárt kértem telefonon az intézet egészségügyi csoport-száma-ra azt a gyógyszert, kórház neurológiai osztály-Xanax 0.25 mg-os gyógyszert, 1/2 szemet kellett belőle 13-án kelt leltárán, ahol fel-másolatával együtt adtam át ügyeletes nővérnek.) Az orvos talan, naponta max. 2 x 1/2 gyógyszert először én adtam ottani háziorvossal írátták föl, mindig kaptunk belőle egy-egy Eszembe jutott a főorvos arca, amikor a bajok kezdődtek, hogy adagját? Furcsán nézett rám, tette, hogy nincs rá szükség. S hasonló betegségeknek szin-az, aki ért hozzá!

hon van a fiam.

sőbb mentünk, is velünk jön, el-tán azoktól, akik-mes emléke fúzi. kor megérkezett a autója, félórányi hajlandó lejönni a és irtózott még a oda visszatérjen... Eszembe jutott az am, amikor még tudott örülni.

kell hozzá semmi-meret, sem szak-miért történik. S

jától, írássák ki a háziorvossal amelyet eredetileg itt, a helyi vezető főorvosa írt elő neki, a előbb naponta kétszer, csupán adagolni. (Lásd a 2010. június tüntettem, és az Ambuláns-lap egy teljes doboz tablettát az javaslata szerint, csak ha nyug-tablettát lehet neki beadni! A át az intézetben, utána már az s amikor látogatóba hazajött, levéllel, itthoni használatra. amikor Attilát hozzá elvittem, nem kell-e emelni a gyógyszer miért kértem és megerősí-ezt olyan ember mondja, aki a drómáknak az orvosa, tehát

¹²⁷ Örömmámorban. Attila képe: Krisztus keresztje.

Amikor véglegesen itthon tartózkodott, akkor figyeltem föl arra, hogy a gyógyszer, amit átadtak nekünk a nővérek, nem azonos színű. Egyik fehér, másik rózsaszín. Előbb azt hittem, csak a színe változott, de rájöttem, hogy a rózsaszínű tabletták összetétele nem ugyanaz, mint amit fölírt a helyi főorvos! S nekünk abból keztek ezek a szörnyű hónapok, mert hozzá nem értők döntöttek a gyógyszeradag felemeléséről, amiről engem nem tájékoztattak! A gyógyszer-dobozban lévő tájékoztatót olvasva, a mellékhatások felsorolása valósággal megdöbbenett, mivel több ugyanolyan tünetet észleltem a fiamnál most már itthon is, amit az intézetben Attila „bűnéül” felsoroltak! (Képek az oldalon¹²⁸)

Az intézetből a rózsaszínű, dupla adagos, Xanax 0,5 mg-os gyógyszerrel láttak el itthonlété idejére, egy teljes dobozzal küldtek nekem postán, amelynek nem csupán színe és a mérete, hanem az összetétele is különböző! Ugyanis a 0.5 mg-os + két egyéb szert is tartalmaz, ami okozhatta a fennálló gondokat! (A gyógyszer-csomagban található bizonylatot megőriztem!)

A mellékhatások jelzése – amelyekre egyes egészségügyi alkalmazottak csak legyinteni szoktak: „azt csak úgy, leírják!” – mégsem ok nélkül kerül a tájékoztatóra, mert igen is, oka van annak és figyelni kellene rá! Sajnos, nálunk a gyógyszer-gyártók „fenyegetése” bejött! Sorolom, mire panaszkodtak az intézetben és VALAMENNYI RAJTA VAN A TÁJÉKOZTATÓN!

Leggyakrabban: álmoság, feledékenység.” „Ritkábban” (de nála megnyilvánult): „depresszió, alvászavar, szorongás, hangulatzavar, teljesítménycsökkenés és zavartság.”

„A szakirodalomban benzodiazepinekkel kapcsolatban: ingerlékenység,” vizelettartási nehézségek...” (korábban sohasem pisilte össze magát, már 3 éves korától szobatiszta lett és felnőtt korában sem fordult elő – addig! Most pedig naponta kétszer-háromszor is kellett neki ruhát váltani!

Előbb nem értettem, miért öltözik át folyton...)

„Elsősorban pszichiátriai betegség fennállásakor... előfordulhat összpontosítási (koncentrálási) nehézség, zavartság, ingerlékenység, viselkedésbeli rendellenességek, pl. düh, agresszió, illetve ellenséges magatartás.” Sajnos, nála mindez mutatkozott!

MICSODA „SZENZÁCIÓS” GYÓGYMÓD!” – Annak kellene beadagolni, aki ezt a gyógyszert kitalálta, és aki engedélyezte, de annak az orvosnak is, aki Attilának ezt, az erősebb változatot kiírta, még a gondozó-ápolónak, aki nem figyelt a tájékoztatóra és megmérgezte fiamat, beleadagolva a mérget két éven át! *De az sehogy sem derült ki, hogy a kórházi főorvos által ajánlott enyhe gyógyszert hogy váltották át erre az erős változatra, amely az adott tüneteket produkálja!* Persze, mert amit a felettes hatóságnak elküldött az intézet, azok az egészségügyi dokumentumok ezt nem tartalmazzák! Most, utólag már sajnálom, hogy nem vittem bíróság elé az ügyet, mert nem úszta volna meg az intézet szárazon!¹²⁹

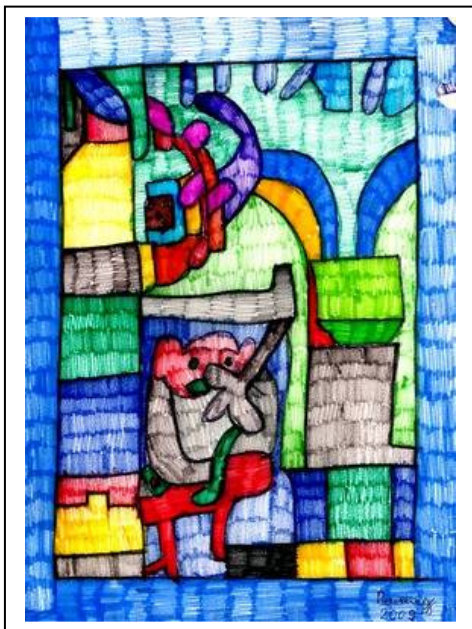

¹²⁸ Attila képei Fent: Színpompa és lent: Telekorsó

¹²⁹ Éppen most olvasok egy amerikai regényt, ahol valaki naponta többször is, folyton szedi a Xanax-ot. Pánikhangulatra! írta ki az orvosa és neki is megártott. Azt nem írták, hogy a gyógyszer melyik változatát kapta.

Őt hazahozva, megrémülve tapasztaltam, hogy szinte valamennyi tünet itthon is jelentkezik nála (arcát látva, megijedtem). Nem tudtam elhinni a békés természetű fiamnál az elrettentő változásokat, azokat a tüneteket, melyeket felsoroltak az intézetben...

Az én nyugodt, kedves természetű, békétűrő Down-szindrómás fiammal ezt tették! S ráadásul kitessékelték az intézetből! Pedig csak figyelni kellett volna, mi váltja ki nála a látványos változásokat, hiszen állítólag szakképzett személyzet látja el a teendőket! Ugyanis ahogyan a főorvos kiírta, a kisebb adag nyugtatólag hatott rá, míg az erősebb adag valósággal megvadította.

Érthetetlen okok miatt duplájára emelték az adagot (hogyan ezt ki rendelte el, azt nem sikerült kideríteni) míg a nagyobb, 0.5 mg-tabletta változatát is, amely ráadásul több, másféle anyagot is tartalmaz, mint a 0.25 mg. Vagyis nemcsak megduplázza a hatást, hanem az egyéb anyag tartalmazhat olyan szert, amely árt a fiamnak, s kihozta nála a fenti, ijesztő hatásokat, amelyek hosszú ideig jelentkeztek nála. Ezért ki merem jelenteni, hogy tönkre tették őt és a családomat, mivel megváltozott az életünk...

A felmerült gondokra az intézetben dolgozó „szakképzett” alkalmazottaknak előbb rá kellett volna jönniük és a gyógyszer hatását szakorvos jogosult tisztázni (nem büntetni és fegyelmezni olyanért egy magatehetetlen embert, amit mások okoztak és a családra, vagy más intézményre hárítani a felelősséget), ugyanis a gyógyszer-tájékoztató a tünetekre felhívta a figyelmet! Bármilyen rendellenesség előfordulása esetén, szakorvosnak kell kivizsgálni, főleg a pszichiátriai tüneteknél!

Soha nem fogom megérteni, hogy az intézet egészségügyi csoportjánál dolgozó szakemberek miért nem olvasták el a betegtájékoztatót, főleg ilyen látványos tünetek előfordulása esetén? (Képek az oldalon¹³⁰)

Ugyanis akkor azonnal rájöhettek volna a változások okára! Ha gonoszkodni akarnék, azt mondanám – joggal, hogy szándékosan tették, hogy okuk legyen a fiamat onnan eltávolítani.

Ha engem fiam magatartásának ilyen változásáról időben tájékoztattak volna, a főorvossal tudtam volna tisztázni, aki fölírta először a gyógyszert! – Ez a kérdés válasz nélkül maradt.

Sajnos, a gyógyszerek súlyos mellékhatásai miatt, és mert azt az illetékesek nem figyelik a jelzéseket, ezért mutatja a statisztika, hogy az országban több halálos kimenetelű eset fordul elő gyógyszer-mellékhatások miatt, mint a közúti baleseteknél!

Most itt állok a fiam becsomagolt holmijával, már kontrollvizsgálatra elvittem őt (2012.10.11.) a fővárosi baleseti sebészetre csípő műtétei miatt, amit sikerült elintézni, azonban olyan sokan voltak, későn végeztünk, ezért a fogászati klinikára nem került sor, ahol az alsó-felső fogsorát készítették.

¹³⁰Attila képei: Várlak az ajtóban és Vigyázz, figyellek!

A gépkocsi vezetője tanú rá, hogy indulás előtt most is több mint fél órát kellett könyörögni a fimnak, amíg végre mégis lejött és beült az autóba, mivel retteg attól, hogy Dunakeszire kell visszamenni! Ezért késtünk le a másik helyről. S meddig tart majd ez a szörnyűség? Ki mondja meg nekem?

Sajnos, már nem tudok tömegközlekedési eszközöket igénybe venni, s nem csak kísérőként, hanem saját magam ellátása miatt kellene az állapotom felmérése, mert nem tudok eljutni a házi orvosomhoz sem, és a közeli kórházba fontos kezelésekre.

Nekem kell intéznem a utánjárást, pedig a szobák közlekedni. Sajnos már sem vehetek igénybe miniszállító mentőt, amely kivagyit különféle kezelések.

Mindez azért van, mert kolták a Down-szindrómás hogy minden gond ki gondatlanságukból állt elő, változás gyógyításához az pszichiáter segítségét (Képek az oldalon:¹³¹)

Mióta itthon van a fiam, igyekszem a gondokat kezelni, ami nem könnyű feladatot jelent számomra. Szakorvosi vizsgálatra kísérem, aki továbbra is kizárólag csak a kisebb: 0,25 mg-os Xanax gyógyszert ajánlja, naponta két alkalommal. S csodák csodája, több ijesztő tünet megszűnt itthonléte alatt, és ritkulnak az ijesztő jelek, ritkábban fordulnak elő a depressziós tünetei, nem dühöng állandóan.

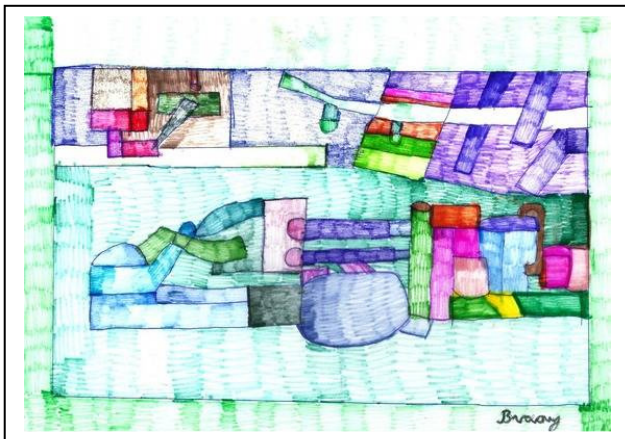
Már ismét leül a kis asztalkája mellé és csendesen rajzolgat magában, csak éppen lehetetlen rávenni arra, hogy autóba üljön, mivel attól retteg, hogy visszakerül az intézetbe. Ez mindig megtörtént, amikor vizsgálatra vittem a pszichiátriára, és a budapesti út előtt is.

Nem fogadhatom el, velünk, azonban sajnos, ga (minisztérium) májuszait, ahol segítséget *Az Intézet „gondozói mafeadatukat hivatástudatnak kommunikációja is tünöm az ilyen kedves és zók munkáját, de többé*

Ha valóban úgy visel nem kerültünk volna ilyen élőket sajnálom, ha velük mert egyszer ezt előttem kal nem csupán családom

tát károsították, hanem anyagi- és egyéb károkat is el kellett- és máig el kell szenvednünk még utólag is.

Utólagos intézkedések. Az áthelyezés tényét írásban az Igazgató-asszony csak 2012. június 25-én kelt levelében erősítette meg, de akkor sem hivatkozott a jogaimra, hogy hová fordulhatnék segítségért, mivel intézkedése nem csak fiam, de családom számára is sérelmes.

sok, mások által okozott ban is nehezen tudok nincs gépkocsink, és mégden alkalommal betegvinne a helyi kórházba, lésekre.

az ÉletFa Intézetből kipafiamat, annak ellenére, mondottan az Intézetben, ugyanis ilyen látványos intézetben mindenképpen kellett volna igényelni!

amit az igazgató-nő tett az intézet felsőbb hatásában mégis elhitte vállakértem. Azt írták válaszul: *gas szinten elkötelezett, tal végző emberek, akikrelmes, kedves.*” (Köszö hivatástudattal rendelkez nem kérnék belőle!)

tettek volna Attila iránt, helyzetbe. Már csak az ott is így akarnak elbánni, kijelentette. Mulasztásuknyugalmát és idegállapo

¹³¹ Attila képei fent: Szerkezetek és lent: Két pasi négy kéz.

Levelében azt írta: „Kérését, miszerint várjunk Fia áthelyezésével, sajnos, nem tudom támogatni, tekintettel arra, hogy pozitív változás nem várható állapotában, stb.” Fiam itthonléte idején állítása hamar megdőlt¹³². Előzőleg közöltem vele, hogy kórházi kezelésre várom az értesítést, mégis sietett az intézkedésével; ami egyébként jellemző rá, ezért nem csodálkoztam rajta.

2012. augusztus 2-án (haza kellett kérnem magam a kórházból, hogy intézkedni tudjak az ügyben), s fiamért 6-án mentem az Intézetbe. Ott, látva a vezető- és beosztottak ellenséges magatartását, el kellett döntenem kényszerből, hogy ilyen környezetből mindenképpen azonnal ki kell mentem a fiamat, és oda többé nem fogom visszavinni.

Attól fogva itthon van. A holmijával nem akartunk *bajlódni, később mentem el a ruhaneműiért. Szerettem volna*, ha Attila is velem tart, hogy elköszönjön társaitól, netán azoktól az alkalmazottaktól, akikhez valamilyen kellemes emlék fűzi... Hiszen szereti Ági nénit, aki a munkacsoportot vezeti, jó viszonyban van a portán dolgozó Évikével, és a szobatársaival is mindig jól megvoltak. Azonban reggeli induláskor, amikor megérkezett az autó, nem volt hajlandó lejönni az épületből! Retteg és irtózik még a gondolatától is, hogy oda visszatérjen... Ezért nem erőltettem. S hasonló eset nem először történt, mert amikor Budapestre kellett vinnem operációja kontroll-vizsgálatra, majd a Fogpótlástani Klinikára, s helybeli tüdőszűrő-vizsgálatokra, mindez a félelme sorozatban megismétlődött.

(Képek az oldalon¹³³)

Azt hiszem, nem kell hozzá sem pszichiátriai ismeret, sem szakdiploma, hogy ezek miért történtek! S amikor itt, helyben vittem kórházi kivizsgálásra, ugyanaz történt. Nem hajlandó sehová indulni, ha meglátja a gépkocsit, retteg, lecövekel a lakásban, nem hajlandó kimozdulni! Nyilvánvaló, olyan trauma érte az intézetben, hogy az emlékei miatt képtelen rá!

Október végén már azt hittem, hogy vége van az egésznek, hogy nyugalomunk lesz, de – meglepetésemre – Balassagyarmat Város Önkormányzat Képviselő-testületének határozatát kaptam kézhez. Abba a következőket olvashattam:

A képviselő testület – az ÉletFa intézet igazgatójának levelében szereplő adtok alapján – fiam „fennálló jogviszonyát 1912. augusztus 30. napjával megszünteti”.

Az ÉletFa jelenlegi igazgatója még arra is képes volt hivatkozni az Önkormányzathoz írt megkeresésében (amivel szándékosan megtévesztette a hatóságot), hogy én kezdeményeztem fiam intézeti jogviszonyának megszüntetését – nem ő, aki időközben még májusban tárgyalt a kiszemelt intézettel!

¹³² Ugyanis az erősebb hatású, 0.50 mg tabletták helyett itthon továbbra is a korábbi, 0.25-ös gyógyszert kapta. Egyébként amikor már annyira javult az állapota, hogy elfoglalta helyét a Diósjenői intézetben, ott is megerősítették, hogy semmiféle különös gond nincs vele, sőt, udvarias, előzékeny, jól viselkedik.

¹³³ Attila képei fent: Színpompa és lent: Útra indul.

Jogtalanul járt el az ügyben mivel nem az én kérésem alapján járt el, hanem jóval előtte (májusban) jogtalan módon egyedi döntést hozott. Amennyiben tudomásomra jutott volna, hogy az intézet igazgatója nem jogosult egyedüli döntésre, akkor módomban állt volna követelni, hogy ott, gondoskodjanak fiam állapotát megfelelően gyógyíttatni, mivel itthonléte alatt hamarosan kiderült, hogy az intézetnél fellépő gondok kizárólag az intézet hanyagsága miatt keletkeztek. A testületi határozat döntés-indokolása – a kezdeményező félrevezetése miatt – sérti az érdekeinket. Ugyanis: Dunakeszin működő ÉletFa Intézet az ügyet májusban, majd írásban. A testületi határozolta, mivel félrevezető van nem tévedésből, hanem eltakarja azokat a körülményeket, amelyek nem az intézményre.

Ugyanis én biztos, hogy nyeztem volna még, sőt, azért, hogy fiam helyét intézménybe irányítsák. tudtam még, hogy olyan ártott neki. Megkárosítottán az intézeti díj 60 %-át fizettették velem azzal az indokkal, hogy a helyét biztosítom vele. Egyébként az iskolai befejezése óta ott él, ezen felül tisztában voltam azzal is, hogy nála mindaz, amit át kellett élnie, óriási törést okoz neki. Ugyanis akkor még sejtésem se volt róla, mit tettek a fiammal! Ha ez akkor tudomásomra jut, megkíméltem volna attól, hogy tovább szenvedjen olyan környezetben!

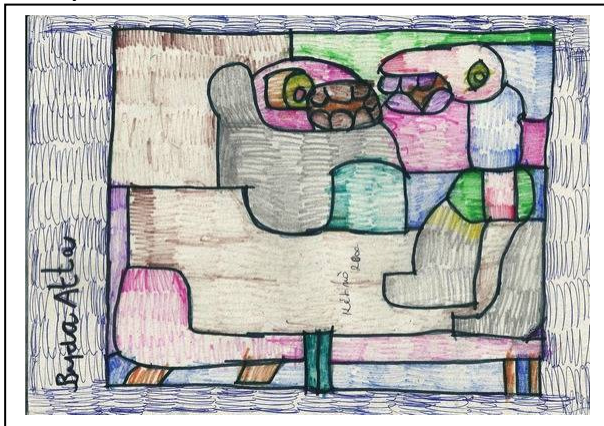
A testület döntése félrevezető adatok birtokában született, mert hittek az intézményvezető adatszolgáltatásában. Persze, erről engem nem tájékoztattak. Ezért csak akkor szereztem tudomást róla, amikor a döntést nekem elküldték.

Fiam sérelmes eltávolításra nem csak egészségrokatot okozott, amelyekért kérhettem volna. (Képek

Nem felel meg a valógondozó ellátást igényelmagát, egyedül öltözik, konyhában, sőt, gyakran ra is elküldhetem. Én sem arról tájékoztattak az intézet nem produkálja.

Csak a Fiam otthonléte ta a változásokat, amire nem nekem kellett volna rájönnöm, hanem ott, a „felkészült” gárdának!

Arra nekem kellett rájönnöm, hogy az előírt gyógyszer más változatát duplán adagolták neki, amelynek összetételében egyéb adalékok is vannak. A gyógyszer leírásában szereplő, riasztó és súlyos tünetek fiamnál pontosan jelentkeztek, neki egészségkárosodást okoztak, ami kiváltotta az intézetből az eltávolítását.

igazgatója kezdeményezte csak júniusban rögzítette a meghozatalát befolyásoló adatokat szolgáltatott, nyilván nem szándékosan, hogy

májusban nem kezdeméleinte még tiltakoztam is megszüntessék, és másik Mindezt azért, mivel nem gyógyszerrel kezelték, amitak, mivel a távollétei ide

tása az intézetből számunkromlás, hanem anyagi kárkárterítés megállapítását az oldalon¹³⁴)

ságnak, hogy fiam ápolóne, hiszen itthon ellátja tisztálkodik, étkezik, segít a egy-két dolog bevásárlásértettem az okot, amikorzet igazgatója, hogy ezeket

alatt vettem észre, mi okozta

¹³⁴ Attila képei fent: Haragban és lent: Mindhárman

El se tudtam hinni a békés természetű fiamnál az elrettentő változásokat, amiket hallottam a találkozás idején. Nyilvánvaló, hogy erre a szakképzett alkalmazottaknak fel kellett volna figyelni az intézetben, és kötelességmulasztás, hogy azonnal nem próbálták pszichológiai ismeretekkel rendelkező szakemberrel kezeltetni!

S nem volt joguk kezdeményezni áthelyezését, másik intézetre áthárítani a következményeket, vagy hazaküldeni! Ott kellett volna gyógyítására intézkedniük. Ugyanis az ÉletFa intézet igazgatója azt se vette figyelembe, hogy Budapesthez közeli hely lenne alkalmasabb – családi körülményeink miatt, pedig megtehetette volna, ha némi rugalmasság szorult volna bele. (Képek az oldalon¹³⁵)

Tekintettel arra, hogy mélyen sérelmeztem az intézet eljárását, melynek hangot adtam, ezért az „Ellátott jogi képviselőhöz” fordultam még májusban, aki szabadágon volt, késve foglalkozott az ügygel. Egyébként az intézetben tartja a fogadónapjait, befolyással bírnak rá, ráadásul rövid idővel előbb foglalta el a megbízatását, ezért az intézet véleményét fogadta el, s ezt közölte velem.¹³⁶

Levélben kerestem meg, szintén májusban a Szociális és Munkügyi Minisztérium Lakossági Tájékoztatási és Tanácsadási Osztály Ügyfélszolgálati Irodája Vetetőjét¹³⁷ azzal a kéréssel, hogy az ügyet továbbítsa az illetékes minisztériumi osztálynak (akkor itthon még

nem tudtam, mi okozhatta fiamnál a hirtelen viselkedésbeli változásokat, legfeljebb azt tapasztaltam, hogy amikor hazahozom őt, tele van sérülésekkel). Ha én lettem volna a kezdeményező az ÉletFa Intézettől való az áthelyezésnél, akkor miért tettem volna mindazt, amit felsoroltam?

Kapkodtam, a hirtelen rám tört helyzetben azt sem tudtam mitévő legyek, hiszen magam is kórházi ápolásra szorultam, ráadásul azt sem tudtam, hová fordulhatok, mivel nem közölték velem.

Azonban felsőbb hatóságnál (minisztériumban) sajnos, kivizsgálás nélkül elhitték az intézet igazgatója által közölteket, s azt a választ kaptam: *Az Intézet „gondozói magas szinten elkötelezett, feladatukat hivatástudattal végző emberek, akiknek kommunikációja is türelmes, kedves.”* – Sajnos, ebből az ügyből nem arra derült fény, mennyire gondoskodóak a rájuk bízott rászorulókhhoz. Ugyanis súlyos mulasztásuk miatt került a fiam olyan állapotba, amiért már jóval korábban kezdeményezniük kellett volna a gyógyítását, nem átpasszolni más intézménybe, vagy hazaküldeni!

El kellene végre érni, hogy a gondozott emberekkel ilyen módon se lehessen úgy bánni, sorsukkal ennyire nem törődni. Nagyon szomorú, hogy ennyi utánjárással nem tudtam eredményt elérni, mert súlyos tettekért ott semmiféle megtorlás nem született. Esetleg csak annyi: ejnye-ejnye!

¹³⁵ Attila képei fent: Kopasz nagyorrával és lent: Új ruha.

¹³⁶ Milyen főhatóságú intézmények vannak, s ott micsoda emberek élnek, ha ilyen esetben segítségnyújtás helyett más helyekre küldöznék, egyik helyről a másikra utasítgattak, mert fárasztó lett volna az igazságot kideríteni!

¹³⁷ Előfordulhatnak ismétlések, hiszen ugyanazon ügyet a felsőbb hatóságok egyik helyről a másikhoz irányítottak, vagy áttették, ahová ugyanazokat le kellett írnom. Mivel nagy terjedelmű zűrös ügynek látszott, ezért sehol sem örültek neki, s végül, a legkönnyebb megoldást választották. Az intézet hiába vétkes, mégis kibújhatott a megtorlásból.

Az Önkormányzatnál érdeklődtem, megkaptam az előzményeket, melyből világosan kitűnik (és érdekeimet sérti), hogy az intézet igazgatója képes volt még a hatóságot is félrevezetni, azt állítva, hogy én, fiam gondnoka kezdeményeztem a jogviszony megszüntetését 2012. augusztus 8-án küldött e-mailben. Bizonyítékaimat eljuttattam az Önkormányzathoz, kérve, hogy a testület határozat indokolását módosítsák, azt nem fogadhatom el, mivel nem felel meg a valóságnak, és sérti az érdekeimet, és kárt szenvedtem az áthelyezés miatt:

1.) Fiam kétoldali operációi, és a teljes fogpótlása idején (csak a fővárosi fogászati klinikán vállalták), gyakran, hosszú ideig tartózkodott távol az intézeten kívül, velük egyeztetve, a távollétek idejére velem kezdetben 20, majd fokozatosan feltornázták 60%-ra a fenntartási költséget, hogy ott biztosítva legyen a helye! A kiadások anyagi kárt okoztak, mivel fiamat eltávolították onnan!

2.) Kórházi ápolásomat meg kellett szakítanom, pedig még további kezelésekre lett volna szükségem. Az Intézetből haza kellett hoznom, pedig tudomása volt az igazgatónak arról, hogy benn fekvő kórházba megkaptam az időpontot, mégis, a 2012. június 25-i ajánlott levelében közölte, hogy a kérésemet nem teljesíti és nem hajlandó várni az áthelyezéssel. Az igazságtalan döntése nem csak fiam kárára történt, hanem egész családuk életét felborította. (Képek az oldalon¹³⁸)

3.) Fimnak szenvedést, nála egészségromlást okoztak azzal, hogy a gyógyszerét megduplázták, más összetételű, több mint dupla adagot adagoltak neki a kelleténél, nem azt, amit eredetileg a pszichológiai osztály főorvosa előírt számára. Ugyanis¹³⁹ az intézményben alkalmazott „hozzáértő, hivatástudattal rendelkező” szakembereknek észre kellett volna venniük, mi okozza a váratlanul jelentkező magatartás-változást, a gondozásukra bízott személynél, és annak alapján szakorvosi ellátásban kellett volna részesíteni őt a helyett, hogy sürgős eljárással, eltávolítsák az intézetből, másik intézménybe, másokra és a családra hárítsák mulasztásuk miatt előállt károkat.

4.) Idős, mozgássérült vagyok, rám nézve a sok utánjárás, gond, izgalom különösen rossz hatással van. Nem ilyen gondokkal kellene foglalkoznom, éppen elég egyéb teherrel kell megküzdennem, nem hiányzott ez ráadásnak!

5.) Fiam 2012. augusztus 6-án elhagyta az intézetet. Addig az intézetbe érkező családi pótlékot szeptember és október hónap hosszú várakozás után, november 14-én kaptam kézhez. Az intézettől kapott címek-adatok alapján kértem átirányítását címünkre, azonban majd' egy hónap után, kétszer is kértek hiánypótlást, míg harmadszorra rájöttek, hogy nem is hozzájuk, hanem másik Államkincstárhoz tartozik az ügy... s a „folyamatban lévő” ügyekből nehéz megélni.

¹³⁸ Attila képei fent: Testetlen és lent: Torz fej.

¹³⁹ a jelenlegi vezető szerint

Nyugdíjam kevésnek bizonyul háromtagú család ellátására; idősebb fiam is 10 éve munkanélküli és a kisebb fiam rokkant nyugdíja meg sem közelíti a létminimumot, tehát egyéb szükségleteiket nekem kell kielégítenem.

6.) Lányom már a kórházi kezelésem alatt kapcsolatba lépett az intézet vezetőjével, s közölte vele, hogy kórházban vagyok, s azért nem tudok azonnal intézkedni. Arról is tájékoztatta, hogy a kijelölt intézmény helyett hozzá közelebb eső, megfelelő otthont szeretnénk keresni. Mikor hazatértem, én továbbfolytattam telefonon, interneten, e-mailekben új otthon keresését. A sürgősségi és ajánlott leveleket kellett készítenem, küldözgetni különféle helyekre. Már olyan is szóba jött, hogy együtt, mindkettőnk számára keresnénk helyet, ahol fogadnának egy-egy kényelmes külön szobában, ahol írásbeli tevékenységemet tudnám folytatni; lakásomat-garázssal együtt eladnám, abból kiegyenlítve a felmerülő költségeket. Azonban eddig nem sikerült megoldást találni. (Képek az oldalon¹⁴⁰)

7.) Egész családom nyugalma rémálomba fulladt. A gyógyszer-mellékhatás okozta rettegést, gondot (ami egészen más emberré tette), a vele járó gondot, nézni kínjait, hogy mi lesz vele ezek után, ki tudná számunkra kártalanítani? Elhatároztam, hogy amennyiben az Intézet nem nyújt számomra erkölcsi- és anyagi kártérítést, úgy kénytelen leszek bírósághoz fordulni. Kértem az Önkormányzat segítségét, határozatának kiigazítására, nehogy ezek után is előfordulhasson hasonló eset, hogy felelőtlen egyén által adott, valótlan adatok alapján intézkedjenek, az amúgy is nehéz körülmények között élő családok rovására. Nem tudok belenyugodni a történetekbe! Azt sem tudom, mitévő legyek!

19.

Elő kellett készítenem másik helyre fiamat, ahol idegenek között kell neki beilleszkednie, el sem tudom képzelni, hogy a mostani állapotában és ennyi elszenvedett csalódás után, tudom, nem lesz könnyű neki, hiszen már felnőtt és több mint 30 évig volt egy megszokott helyen!

Attól félek legjobban, hogy rettegése nem szűnik meg és fiam hogy éli meg a nagy változást olyan körülmények után, amit elszenvedett a másik intézetben. Már tájékoztam személyesen is Diósjenőn az intézetben, ahol az alkalmazottak már az első találkozásnál több bizalmat keltettek bennem, mint a korábbi helyen.

Életemben éppen elég sorscsapást kellett átélnem. Erre már nem számítottam. Tény, hogy alaposan megrendült az a képességem, hogy mindig bizakodó lehessenek...

¹⁴⁰ Attila képei fent: Jaj, a fejem és lent: Útra indul 2005.

2012. május – június – július – augusztus – szeptember október – november számunkra gyászos hónapokat hozott. Családom nyugalma rémálom lett.

Amennyiben az Intézet nem nyújt nekünk erkölcsi- és anyagi kártérítést, úgy bírósághoz fordulok. Kérhetném a segítségüket, hogy hasonló eset ne fordulhasson elő az amúgy is nehéz körülmények között élő családok rovására. Közlöm a legfontosabb adatokat.

Azt is kérni kell, milyen bizonylatok szükségesek az ügy kivizsgálásához és mindent nehéz beszerezni. Az állításaimra vonatkozó levelek-iratok megvannak. (Amennyiben e-mailben vagy telefonon jeleznék mindezt, nekem sokat jelentene! Figyelembe kell vennem, hogy 58 lépcsőt kell megjárnom és számomra gondot okoz még a levelek postai feladása is.)

Amikor megkaptam az Önkormányzattól a Képviselő Testület határozatát fiam ügyében, azonnal rájöttem, hogy hamis adatok birtokában kellett döntenie (mivel az ÉletFa igazgatója nem saját kezdeményezéséről tájékoztatta őket). Ezért felhívtam figyelmét a város Polgármesterének, hogy tudja, a hatóság félrevezető adatok lapján hozta meg döntését. (Képek az oldalon¹⁴¹)

Tekintettel arra, hogy 2012. november 14-én az Önkormányzat arról tájékoztatott, hogy beadványomat áttették a fenntartó Minisztériumhoz, onnan kell kérnem az ügyet kivizsgálni, és számunkra a sérelmek arányában kárpótlást megállapítani. Ismét elkészítettem a beadványt 2012. május – november 22-28. között történt eseményekkel, mellékletekkel, fiam adataival.

Tovább nem lehet halogatni Attila ügyét, meg kell keresni levélben a -Diósjenői intézetet. Igaz, ott is szabadságolás van, de az elhelyezését biztosítani kell.¹⁴²

Levél: 2012.08.07. Ápoló-gondozó Otthon Igazgatójának – 2643 Diósjenő – Kastély. Hivatkozással Kovács Enikő igazgató-helyettes telefonon folytatott megbeszélés az Önök intézetében a helyét indoklására előadom, hogy a Víkórházban kaptam kezelést, ahol tam; a napokban tértem haza, ügyében. Ezen kívül év elején Ertem számára, amit nem sikerült évben nem nyaralhatott, nem lasztani. Most járunk utána, s szeptember közepe táján kerül ismeretlen. A támogató szolgá nyolítani, de augusztusban szatudom oldani, Önöket szeretném értésüket kérem. Tisztelettel.

korábban lányommal, majd velem lesre, kérem fiam, Buday Attilának biztosítani és fenntartani. Kérésem segrád-Gizella-telepi Rehabilitációs több mint egy hónapig tartózkod-ezért nem tudtam eljárni eddig zsebet üdülési lehetőséget igényel-beváltani. Mivel Attila ebben az szeretném ezt a lehetőséget elmu-előreláthatólag augusztus vége-rá sor, azonban az időpontja még lattel szoktuk Attila utazását lebo-badságon vannak, ezért amint meg személyesen is felkeresni. Meg-Aláírás. E-mail cím és telefonszám.

¹⁴¹ Attila képei fent: Baba és Mama. Lent: Az én virágaim...

¹⁴² Micsoda rendetlenség van most a rendeletek-törvények tömkelegében, ha illetékes helyeken nem tudják megállapítani már az első helyen, hogy az enyémhez hasonló esetben hol dönthetnek az ügyben?!

Már több mint egy évtizede vagyok tagja egy íróklubnak, ahol értesültek a velünk megtörtént esetekről. A főszerkesztőnek is tudomása jutott róla, ezért rákérdezett: „Komolyan mondd?”

Bizony mondom, jól esne kibeszélni, de most, épp’ rengeteg gond miatt nehéz lenne. De Nektek szívesen elmondanám, mik történtek velünk. Föltettem az anyagot – több részletben. Nagyon sokan megkerestek, s közölték a véleményüket a rémtörténetről. Többen el se akarták hinni, hogy ilyen megtörténhet. Volt, akinek az édesapja keresett föl, ügyvéd, fölajánlotta, hogy ha kérem, segítségemre lesz, kolléganőm, aki már találkozott egy irodalmi fesztiválon Attilával is – küldött egy címet, ahová panaszomat fölterjeszthetem, stb. Kedvesen legalább vigasztalni próbáltak, ami jól esett nekem. Az itt bemutatott versemet is közreadtam.

(Képek az oldalon)¹⁴³

2012. szeptember 12. Meglátogatott egy Salgótarjánban élő ismerősöm, de mondha-

tom, már jó barátnő, akivel ez év tavaszán ismerkedtem meg, mivel meghívott (akkor még személyesen nem ismertük egymást), hogy az általa vezetett egyesületben tartsak (mint a megye „költőnője”) – előadást a költészet napján, beszéljek életemről, írói-költői munkásságomról.

Nos, én megtettem, rendkívül jól sikerült az előadás, tele volt a terem, szeretettel fogadtak, ajándékokat kaptam, amit én az egyetlen kiadott köteteim maradványával, azokat szétszítva, honoráltam... Attila szép rajzaiból egy dossziét megtöltve vittem, azt is elosztottuk, akinek kellett.

Azóta baráti viszonyt tartunk, többször meglátogatott már.

Mivel ő is tagja az írói klubnak, olvasott a gondjaimról, és szóba került a gyógyszer. Még most is őrzöm a gyógyszer-csomagot, benne a gyártók intelmeivel, megmutattam neki. Lehetséges, hogy ilyen megtörténjen? – kérdezte, hogy azt a gyógyszert ennek ellenére az intézetben csak úgy, fölírják?

S elhatároztam, hogy neki most kiöntöm magamból, ami bennünket ért.

¹⁴³ Attila keretezett képe a szobánk falán: Bubu és lent: Díszdoboz.

– Sajnos, így történt, s az is igaz, bármilyen furcsa, hogy a gyógyszer-gyártók mégsem olyan (bocs.) hülyék, hogy elhallgassák, erre felhívják a figyelmet, mert akkor, ha valaki szót emel mellette, ott az írás: miért használták ennek ellenére? Érted, micsoda ócska trükkök!

Barátnőm pedig láthatta, hogy már semmi különleges baj nincs itthon Attilával, nem szedi azt, ami neki mérgező volt, de az intézetben adagolták neki figyelmeztetésem ellenére! És ami vele történt... egy rémregény, mégis elérte a lelketlen vezető, hogy onnan el kellett őt hoznom.

Tehát nyugodtan bárkinek leírom azt is, mivel kibogoztam, mi okozta a bajokat. (Képek az oldalon¹⁴⁴)

Igen is, a rosszindulatú környezet, nemtörődömség, felelőtlen-ség, hozta ki fiamból azokat a tüneteket, amelyeket nem lehetett megérteni, hogy változhatott meg annyira a magatartása. Ezt már ott kellett volna az intézetnek, nekik megtalálniuk, és kideríteni az okát. Én amikor tudomást szereztem az ott történekről, itthon mindjárt keresni kezdtem az okot, hamar rátaláltam!

Felsorolom, amit a dupla, túladagolt gyógyszer kiváltott nála,

amit ott adagoltak neki, ami miatt már ott panaszkodtak, sőt, amikor hazakerült, hetekig, én is tapasztaltam, amíg rájöttem, hogy a gyógyszer-túladagolás mindennek az oka. De nem csak a túladagolás, hanem a gyógyszerelés megváltoztatása, ráadásul a gondozók magatartása, ami ott körülvette!

Az eredetileg kapott gyógyszere 0,25 mg-os s amit szakorvos írt elő neki naponta 2x fél

tablettát, majd önkényesen fölemelték az adagot és a nagyobb, 0,5 mg, és a dupla adagból is 2x 1-1 egész tablettát kapott. Utóbbinál az összetétel az előzőhöz képest óriási adag volt neki. A tünetekről mindenki meggyőződhet, ha elolvassa a beteg tájékoztatót, amelyekre az orvosok és sokan csak legyintenek, hogy olyat állítanak, ami nem is igaz, nehogy megvegyék a híres szereiket? Nálunk ugyanis bejött a fenyegetés: „depresszió, alvászavar, idegesség/szorongás, memóriazavar, idegrendszeri és hangulat-zavar, szellemi teljesítménycsökkenés és *zavartság fordulhat elő*”. Mindez az ijesztő jelenség, depresszió előfordult nála néhány hétig itthon is: mereven bámult maga elé, oda sem figyelt, mi történik körülötte...

Sőt, ezen felül: „vizeletretartási nehézség, pedig kicsi korábban sem volt e téren semmi baja, most pedig ez is előfordult néhányszor! Naponta többször átöltözött, akkor vettem észre, miért tette...

¹⁴⁴ Attila képei fent: Tulipán vázában és lent: Virágcsokor. Középen: Erkélyünk virágai... 1.

Képzelheted, mit éltem át! De mindez nem elég: zavartság, ingerlékenység, viselkedésbeli rendellenesség, dühroham:” nekiment a bátyjának ok nélkül, „ellenséges magatartás:” mindenkre haragudott, nem reagált a kéréseimre, stb. kereste a összetűzési lehetőségeket! Mindezek mellett, az elkeseredett mélyen szomorú arcát sosem fogom elfelejteni...

Amíg mindez kitudó-
Addig adagolták neki a

Ha mindez nem kerül
fiammal? Egy durva, ta-
verekszik, és összever
végül valakit agyonüt és
tönben találhattam volna
megengedte! De miért?

Felfoghatatlan az is,
*zói magas szinten elköte-
tudattal végző emberek,
türelmes, kedves.*” véle-
elfogadta.

Még jó, hogy ezt az intézet igazgatója fogalmazta meg, és saját magát nem számította oda, ami azt jelenti, hogy ilyen pozíciót jól ellátni képtelen! Miket fog még ott másokkal is művelni, mert nekem megjegyezte, mikor mondtam, miért éppen Attilát utálta ki onnan? Azt felelte: a többi down-os is megy utána! Képek az oldalon¹⁴⁵⁾

dott, addig eltelt két év!
mérget!

napvilágra, mi lett volna a
lán majd gonosztevő, aki
mindenkit, aki elébe kerül,
a rendőrségnél vagy bört-
rá... Mindezt az Uristen
Miért...

hogy „Az Intézet „gondo-
lezett, feladatukat hivatás-
akiknek kommunikációja is
ményt a felettes hatóság

Amikor mindezt tapasztaltam, talán egy hónapja sincs, sietve kerestem föl az Ideg- osztály főorvosát akit már jól ismertem és bíztam benne, mert a gyengébb hatású gyógyszert – miután megvizsgálta Attilát – ő írta fel Attilának. Azt mondta, nem kell félni, továbbra is adjam, de csak a korábban, általa előírt, kisebb adagot, nem lesz semmi baj. Abban igaza volt, csak az a baj, hogy az intézetben alaposan rádupláztak a nagyobb adaggal, ami ezeket szörnyűségeket belőle kihozta!

S a csökkentett adagok mellett, hihetetlen a változás, amint – hála a jó Istennek, hogy – most már nála lehet tapasztalni, mert megnyugodott, alapbetegségéhez képest, normálisan viselkedik, figyelmes, rendezi a dolgait. Dunakeszin arra is panasz hangzott el, hogy nem akar fürödni, tisztálkodni.

¹⁴⁵⁾ Attila képei fent: Őserdőben, lent: Férj és feleség – és Sok jó elfér itt!

Itthon rendszeresen mossa a fogát, naponta kétszer, rendesen mosakodik, este lezuhanyoz úgy, hogy úszik a fürdőszoba. Az intézetben ez nem okozott volna gondot. Maga szedi elő a tiszta ruháit a szekrényéből, a szennyest is helyre teszi. Egyik délután nekifogott az általa összekevert holmit elrendezni a szekrényében. Segít a konyhában, megterít, takarít...

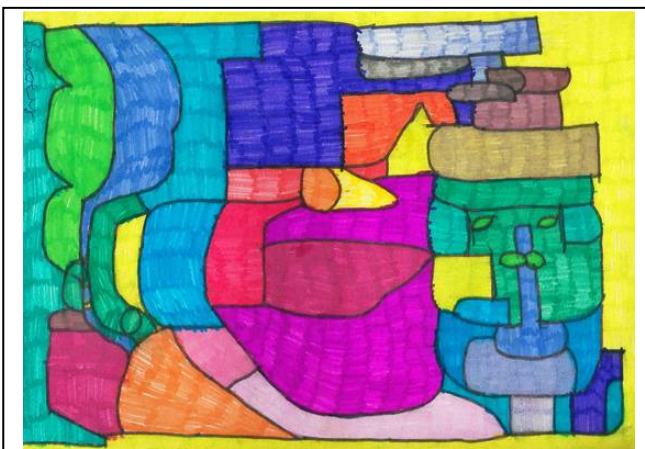

S őt akarták bedugni egy olyan helyre, ahol valóban napi rendszeres kezelésre szoruló betegeket ápolnak!!! EZEKET NEKEM A DUNKAKESZI-i INTÉZET MONDTA, s azt sem értettem, miért akar engem onnan elijeszteni, hiszen ő jelölte ki neki a helyet? (Képek az oldalon¹⁴⁶)

Mert ők okozták a bajot a gyógyszer-adagját! Az nem is csak a duplája, hanem eredetileg kapott, mert a egy-egy kapszulát meg-nie reggel és este... S hogy neki még ahhoz is, hogy ta?

Nem elég egy ilyen emberről való gondosko-ge?, amit lelkiismeretlen, rem jelenteni, mert jelleműveltek) emberek tesznek nekik kellett volna rájönni arra, mi okozza fiamnál azokat a változásokat, amelyek az utóbbi időben felmerültek. S a gyógyszert nekünk, az arra legilletékesebb szakember írta föl, hogyan merészték önhatalmúlag a duplájára emelni?

S miért nem vették észre, amikor az intézményben ápoló-személyzet és orvosi ellátás van? Ugyanis két ízben is megesett, hogy betegen hoztam haza az intézetből, amiről említést sem tettek.

kat a duplájára emelték tán rájöttem, hogy az nem jóval több, amit kis kapszulából naponta felezve kellett beszed-lehet az: itthon elég volt rendbe jöjjön az állapo-

szindrómával született dás minden nehézsé-hozzá nem értő (ki me-lemző arra, amit velünk nek a családokkal. Ezért

¹⁴⁶ Attila képei fent Színes virágok, Táncoló kislány és Magányos. Lent: Mint egy fej!

20.

Levelek intézkedések

2012. szeptember 13. Sok rendeznivaló van még, levelek, hogy végre minden rendben legyen.

Az ÉletFa Rehabilitációs Intézet Gazdasági Vezetőjének írtam, mert az igazgatónő gondolatától a hideg is kiráz, inkább még levélben is kerülöm, inkább a helyettesének címezem.

Hivatkozással telefonon történt megbeszélésünkre, megismétlem kérésemet, hogy az Intézet az utolsó, augusztus 6. után következő napokra ne számoljon fel térítési költséget, hiszen Attila már nem volt ott. Amikor elhoztam, az egészségügyi csoport alkalmazottja, valamint az igazgatónő előtt jelentettem ki, hogy őt véglegesen hazaviszem, oda nem viszem vissza többé, itthon lesz, amíg megfelelő helyet találok neki. Mindezt levélben is megerősítettem, de csak a levelemben foglaltak egy részére kaptam választ

(házi orvos, közgyógy-igazolvány, adókártya), amelyeket megkaptam.

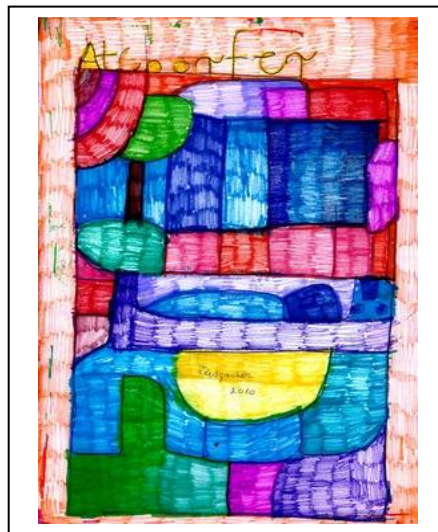
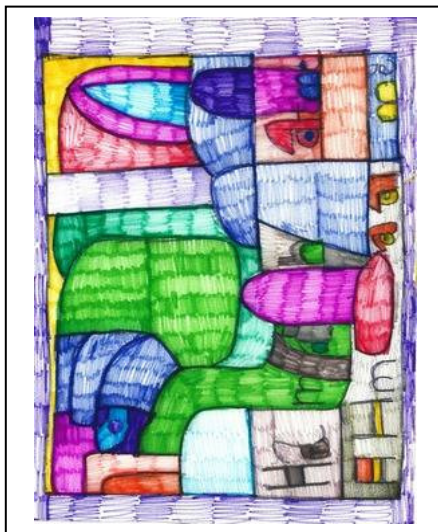
Azonban fentiekre nem *tértek ki az újabb a levélben, inkább ehhez a levélhez mellékelem, kiemelt színnel jelölve az ide vonatkozó részt.* Kérem, szíves intézkedését a telefonon is elhangzott kérésekre, s azt a címet is kérem, szíveskedjék közölni, ahonnan az emelt szintű családi pótlék átirányítására nekem kell intézkednem. Előre is megköszönöm. Aláírás.

2012. szeptember 24. Tárgy: Fogászati kontroll. Kedves Ágopcsa Doktornő! Azért kicsit izgulok, hogy korábbi e-mailje még érvényes legyen. Egy idő óta Attila fiam, a Klinikán készült bal oldali fogsorának alsó részén (hátul) időnként fáj az ínye. A helybeli kórházban dolgozó fogorvosok nem vállalkoznak a kezelésére. Azért fordulok bizalommal Önhöz, reménykedem abban, hogy nem változott meg az eltelt idő alatt a címe. Kérem, szíveskedjék tudomásomra hozni, hogy már felvette-e a munkát a Klinikán? Szeretném, ha fogadna minket és megállapítaná, mi okozza neki időnként az alsó fogsoránál a fájdalmat. Ha még nem járt le a gyes ideje, szükségem lenne a tanácsára, hogy kihez forduljak? S ha lehet, kérnék e-mail vagy telefonszámot is, hogy be tudjak jelentkezni a vizsgálatra, de a Klinika telefonszámait nem találtam meg. Kívánok szép napokat Önöknek szeretetteljes üdvözléssel: Aláírás B. Attila mamája. (Képek az oldalon¹⁴⁷)

¹⁴⁷ Attila képei fent: Keresztet hordozó mécsessel. Lent leander az erkélyen.

2012. szeptember 24. Levelet kaptam a Diósjenői Kastély-intézet igazgató helyettesétől: Tisztelt Asszonyom! Tájékoztatom, hogy a pénteki látogatáskor megtekintett pavilon-részben előkészítjük gyermeke részére a férőhelyet. Ha nem áll el a szándékától, akkor Attila jöhet. Továbbá kérjük, hogy előtte (formai okok miatt) írásban kérvényezze az Igazgató Úrnál gyermeke elhelyezését. Együttműködését előre is megköszönve. Tisztelettel: U. I. vezető pedagógus.

(Képek az oldalon¹⁴⁸)

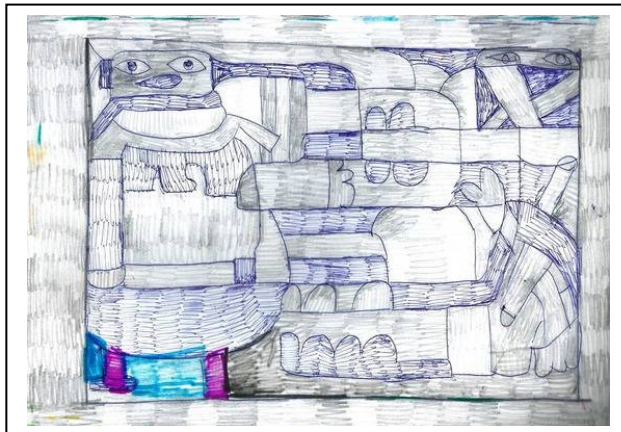
Válaszom: T. Vezető pedagógus Úrnak! Köszönöm tájékoztatását. Sajnálom, hogy e hó 21-iki látogatásom idején nem találkoztam Önnel. Gazdasági Vezetőjük (Ha jól emlékszem: Kovács Enikő igazgató-helyettes) volt olyan kedves, és minden kérdésemre választ adott, s megtekinthettem a gondozottak szobáit. Jó érzéssel tapasztaltam az ott uralkodó rendet, néhány gondozottjuk barátságos közeledését.

Ottlétem idején említést tettem arról, hogy – mielőtt fiam Önöknél elfoglalná a helyét, szeretném kontroll-vizsgálatra vinni Bu-Balesti Sebészetre, ahol műtötték és a klinikai fogászó fogsora készült. Mindkét lekedtem – saját egészségem szeretném tovább használni gondokat észleltem, oldalán a fogait fájlalja.

Sajnos mindkét intézet-elköltözött, ezért nehéz vemert előre be kell jelentumokat tudok, megírom és

Ha kérhetném, szíves és mennyi ruházatot kell részére összeállítanom. Még nem csomagoltam ki a Dunakeszről elhozott holmiját, de remélem mindenből lesz elegendő. Kívánok szép napokat Önöknek szeretetteljes üdvözléssel:

Aláírás B. Attila mamája.

dapestre, az Uzsoki-utcai mindkét csípőjét megszatra is, ahol az alsó-felkontroll-vizsgálattal késügyi gondjaim miatt, de logatni, mivel fiam járás és időnként arca bal

mény az akkori helyéről lük a kapcsolat fölvétele, kezni. Amint konkrétovábbítom a kérésemet. kedjenek közölni, milyen

¹⁴⁸ Attila képei fent: Szemem lehunyom, Csodás színek, Színpompá. Lent: Szürkeségben...

Levél a Vezető pedagógus Úrnak. Elküldve: 2012. október 1. Visszatérve korábbi levelemre, tájékoztatásul közlöm, hogy Attila Budapest, Uzsoki-utcai kontroll-vizsgálata és a Fogászati Klinikai vizsgálatára október 11-ikén kaptam időpontot.

Remélem, utána már számára a holmiját. Kénekem mindez nagy fel-összekészítése, s őt is ba, amilyen korábban dett el az utóbbi időben. munkatársai meggyő- nekem már mindenféle okoz. Ha lehet, kérnék hogy egyelőre a legszük- sam.

Kérek olyan e-mail- gató Úrnak elküldhet- helyezése ügyében, hogy Szíves türelmüket kérem. Ha lezajlanak a vizsgálatok, utána remélem, már konkrét időpontot tudok megjelölni, hogy mikor tudom őt Önöknél elhelyezni; igyekszem Attilát – tőlem telhetően – visszavezetni önmagához. Üdvözlettel: Aláírás. (Képek az oldalon¹⁴⁹)

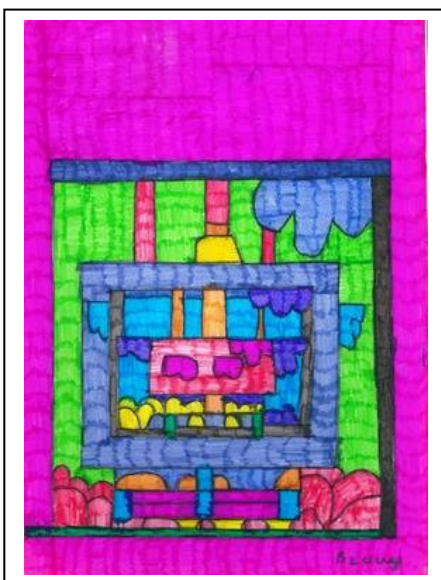
el tudom készíteni fiam rem, szíves elnézésüket, adatot jelent, holmijának visszavezetni olyan állapot- volt. Óriási törést szenved- Látogatásom alkalmával zódhatnak az állapotomról, plusz-feladat nagy gondot valamilyen tájékoztatót, ségeőbb holmit összeállít-

számot, amelyre az Igaz- ném a leveletem Attila el- ne kelljen postára járnom.

Választ kaptam előbbi leve- től. Tisztelt Asszonyom! Először is lok Önnek. Mentségemre szolgál- ből kések a válaszzal. Igazgató Közölte, hogy november 05-i héten ig). Attila az intézeti helyét el- asszony kérése, hogy érvényes ne- gyermekének, egyéb tájékoztatást lehet kérni a gollasz@nograd.hu olyan nagy eltérés nem lesz ruhá- dunakeszi intézetnél. Tisztelettel:

2012.10.02. Panaszlevél: Em- Szociálpolitikáért Felelős Helyettes Asztalosné Zupcsán Erika - szociál- kárnak. 1054 Budapest, Akadémia viszony sérelmes megszüntetése. Tisztelt Államtitkár Asszony!¹⁵⁰ Gondnokságom alatt álló Fiam, Buday Attila ügyében az ÉletFa Rehabilitációs Intézetnél bonyolult ügyben keletkezett panaszom kivizsgálását kérem és szíves intézkedését, hogy a sérelmemre orvoslást kaphassak.

Csupán röviden vázolom, mikor, milyen intézkedések történtek eddig, s a részletes, teljes (bocsánat a kifejezésért) „rémtörténetet” mellékelem, amelyet az ügy indulása óta sorrendben följegyeztem.

lemre a vezető pedagógus úr- elnézését kérem, most válaszo- jon, hogy nem feledékenysé- Urat tájékoztattam e-mailen. jöhet (hétköznap 08-tól 14.00- foglalni. Intézeti vezetőápoló gatív tudószűrői igazolása legyen az intézet hivatalos email-jén e-mailen. Véleményem szerint zattal és egyebekkel, mint a Vezető pedagógus.

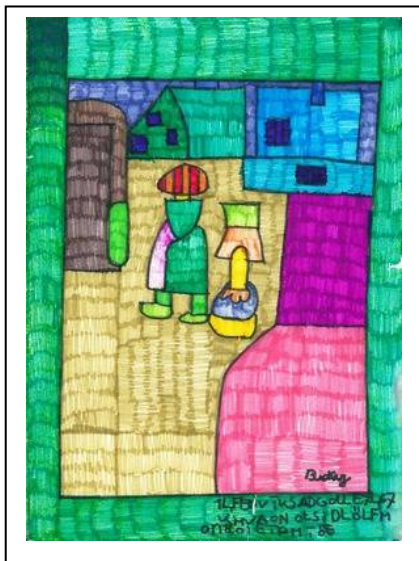
beri Erőforrások Minisztériuma, Államtitkárság, név szerint: politikáért felelős h. államtit- u. 3. – Tárgy: Intézeti jog-

¹⁴⁹ Attila képei az oldalon fent: Aranykeretben. Lent: Díszes láda.

¹⁵⁰ A levélben ismétlések vannak, de mindez így történt, nekem megint össze kellett szednem az adatokat, és megírni, miért keresem meg őket.

Három gyermeket nevelnem, egyedül, mivel férjem bennünket elhagyott, miután Attila fiam Down-szindrómával született. Még nem volt gyés, munkát kellett vállalnom, hogy eltartásukról, taníttatásukról gondoskodni tudjak. Hét éves kora után a Budapesten működő bentlakásos Foglalkoztató Általános Iskolába fölvtették, azt befejezve helyet kellett keresnem számára, mivel a testvérei még nem fejezték be tanulmányaikat, nekem mindenképpen dolgoznom kellett, mert egyedül én tartottam el őket.

Fiam 1979. március 9-én a Szociális Intézetek Központ 487/1979. sz. (1979. január 29-én kelt) határozata alapján került az Értelmi Fogyatékosok Országos Szociális Foglalkoztató Intézetébe (mely később ÉletFa Rehabilitációs Intézete lett), ahol beilleszkedett, különösebb gond – kivéve egy alkalmat (amelyre később vissza fogok térni) – vele kapcsolatban nem merült föl. Jól végezte a foglalkozásokon kapott feladatokat, sőt, kitűnt szorgalmával, rajz- tehetsége miatt az intézetben rajztanár foglalkozott vele. Nyugodt természetű, jól kezelhető volt mindig, szép szóval mindent el lehetett nála érni, csak az erélyes hangokra, parancsszavakra nem reagált szívesen. Iskolai szünetekben mindig hazahoztuk, nap közben a helyi általános iskolai táborban tartózkodott. Felnőve évenként velem jött irodalmi táborokba, együtt nyaraltunk, semmi gondot nem okozott Down-szindrómája ellenére udvariasan kulturáltan viselkedett. Különös tehetséggel, szép képeket festett és fest színes filctollakkal, képeiből – kiállítást is rendeztek. Képei jelenleg lakásom egyik szobája falát díszítik. (Képek az oldalon¹⁵¹)

2012 májusában – azért mentem az intézetbe, hogy a fiamat látogatóba hazahozzam, de érthetetlen módon – az igazgatónő üzent, beszélni óhajt velem. Nem egyedül várt az irodában, *erősítést rendelt maga mellé*. Itt nem szeretném részletezni, hogy legnagyobb csodálkozásomra, hárman vagy négyen sorolták fiam „bűneit.” (A mellékletben benne vannak a részletek, hogy zajlott le.) Amikor én is elmondhattam érveimet, azt válaszolta: „Ha nem tetszik a döntésem, vigye haza!” Csak vázlatosan jelzem: Azzal az ürüggyel, hogy nyugtalan, külön szobába aznap is bezárták.

– Áttelepítették másik foglalkoztató csoportba, pedig szerette a helyet. – Amikor elmondtam, hogy többször sebes testtel vittem haza, válaszuk: ő is verekszik! – Nem tudja magát ellátni¹⁵², nyugtalan, ideges, stb. Ezek nem jellemzők a fiamra. Egészen más típusú megfelelő környezetben; legalább is békés természetű volt és nem csak otthon! Gondolkodtam: mi történt vele?

Igazgatónő kijelentette, hogy ápoló gondozó intézetbe áthelyezi, s ennek érdekében már megtette a szükséges intézkedéseket! Erről engem előre, mint gondnokát, nem értesített, kész tények elé állított, s arról is megfélemedezett, hogy önkényes intézkedése miatt hol tudok panasszal élni?

¹⁵¹ Attila képe fent: Ballag. Lent: Háromszögek.

¹⁵² Majd' leestem a székről, mikor hallottam a hazugságokat!

Hiába jeleztem, hogy legrosszabbkor történik velünk mindez (tekintve jelenlegi állapotomat), mivel kórházi beutalóra (Visegrád, rehabilitációs kórháztól) rövidesen várom az időpontot, amikor el kell foglalnom a helyet.

Másik érvem volt, hogy utánam lányom, aki a fővárosban él, fogja ellátni a gondnoki teendőket, s ezért Budapesten – vagy közelében még el is tudnám képzelni a változást. Kijelentette, hogy nem fogadja el érveimet!

Az áthelyezés tényét pedig írásban csak 2012.06.25. kelt levelében erősítette meg, de akkor sem hivatkozott jogaimra, hogy hová fordulhatnék segítségért. Levelében a (2. oldalon) azt írja:

„Kérését, miszerint várjunk Fia áthelyezésével, sajnos, nem tudom támogatni, tekintettel arra, hogy pozitív változás nem várható állapotában, stb.” (Fiam állapotában történt változásokat az Intézet elővigyázatlan

magatartása okozta.) 2012. augusztus 2-án – mivel rehabilitációs kórházban kezeltek, haza kellett mennem, hogy intézkedni tudjak. Siettem haza, mert képes lenne önkényesen eljárva, átvitetni más intézménybe. Hatodikán mentem érte az Intézetbe, ahol látva a vezető-és beosztottak ellenséges magatartását, ilyen környezetből azonnal ki kellett mentenem a fiamat. Elhatároztam, hogy oda többé nem fogom visszavinni.

(Képek az oldalon¹⁵³)

Attól fogva itthon van a fiam. Amikor később a ruhaneműiért mentem, szerettem volna, ha ő is velem tart, csak azért, hogy elköszönjön a társaitól, netán azoktól az alkalmazottaktól, akikhez valamilyen kellemes emlék fűzi... Azonban a reggeli induláskor, amikor megérkezett a támogató szolgálat autója, félórányi könyörgésre sem volt hajlandó lejönni az épületből! Retteg és irtózik még a gondolattól is, hogy oda visszatérjen... Ezért nem erőltettem. Azt hiszem, nem kell hozzá sem pszichiátriai ismeret, sem szakdiploma, hogy mindez miért történik!

¹⁵³ Fent fénykép: Szlovák-Komáromban tartott Finta találkozón készült a kép. Attila jobb oldalon áll... Egyik rokonunk orgona-hangversenyét hallgatjuk. Bárhova magammal vittem, soha nem kellett viselkedése miatt szégyenkeznem.
Lent: Színes leanderek az erkélyen.

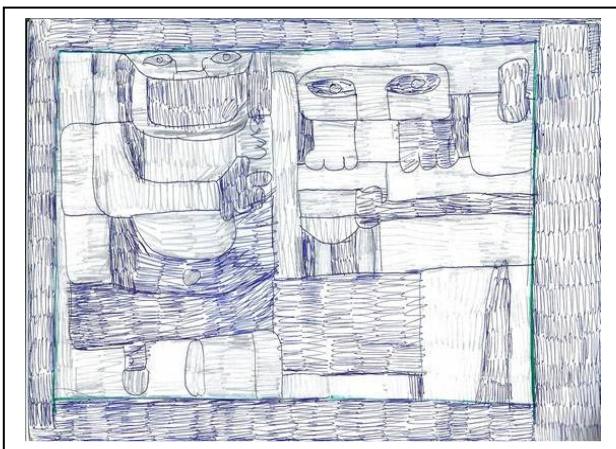
Amikor itt, helyben vittem kórházi kivizsgálásra, ugyanaz történt: nem hajlandó sehová indulni, ha meglátja a gépkocsit, retteg, lecövekel a lakásban, nem hajlandó kimozdulni! Olyan trauma érte Dunakeszin, hogy az emlékei miatt képtelen rá!

Én pedig otthonléte idején hamar rájöttem, mi okozta fimnál a változásokat, amire nem nekem kellett volna rájönnöm, hanem ott, a „felkészült” gárdának! Már megfordult bennem olyan gondolat is, hogy szándékosan okozták, hogy így a Down-szindrómásoktól megszabaduljanak. (Kép az oldalon¹⁵⁴)

Mivel a háziorvosa még mindig az intézetben van, telefonon kértem az intézet egészségi csoportjának ügyeletesét, küldjenek a gyógyszeréből, mivel gyanús lett nekem, hogy korábban és utoljára is, nem azonos színű gyógyszert kaptam tőlük, ami nem olyan, mint amit itthon a kórházi főorvos előírt neki.

Amikor megkaptam levélcsomagban egy teljes doboz gyógyszert, elolvastam a „betegtájékoztatóját”, azonnal rájöttem, mi okozta fiamnál az addig ismeretlen változásokat. Ugyanis azok itthon is előjöttek, majd bár lassan, de folyamatosan enyhülnek a tünetek, mivel én visszatértem az eredeti, kisebb adag gyógyszer adagolására. már részletesen leírtam). békés természetű fiamnál amiket hallottam a talál-

Nyilvánvaló, hogy erre a nak fel kellett volna figyeltelességmulasztás, hogy pszichológiai ismeretekkel kezelteni! Nem sokat rejtom, hogy az igazság másakra utasítottak, hogy

(Ezeket az előbbieken S én nem tudtam elhinni a az elrettentő változásokat,kozás idején.

szakképzett alkalmazottak-ni az intézetben, és közönnal nem próbálták rendelkező szakemberrel mélek, de tovább folyta-kiderüljön. Egyik helyről a majd ott tudnak segíteni!

Levél Diósjenőre: 2012.

Tisztelt Intézet Vezetőápoló Asszonynak! Tájékoztatót kaptam, hogy Buday Attila fiam november 5-i héten elfoglalhatja helyét az Intézetben. Azt megelőző héten, telefonon vagy e-mailben – amikor a szállító szolgálat gépkocsiját biztosítani tudják – jelezni fogom Önöknek az érkezésünk pontos idejét. Szeretném, ha közölnék a telefonszámot, amelyen Ön elérhető, hogy az érkezésünk idejét közölhessem. (Eddigi telefoni-keresések nem jártak sikerrel.) Az új tüdőszűrés igazolását beszereztem. Arra kérem, szíveskedjék arról tájékoztatni, melyek azok a ruházati cikkek, amelyeket vinni kell az Intézetbe. Sok holmija van, azonban fölösleges darabokat nem szeretnék vinni. Üdvözlettel: Aláírás.

október 7. e-mailben.

2012. október 25. Levél érkezett az önkormányzat gyámügyi ügyintézőjétől: Az aljegyző asszonnyal egyeztetve az alábbiakról szeretném tájékoztatni: Az ÉletFa Rehabilitációs Intézet vonatkozásában bárminemű problémáját, aggályát, észrevételét a felettes szervnek szükséges jelezni, mivel önkormányzatunk nem fenntartója az intézménynek, ezért ott szakmai ellenőrzést – esetleges felelősségre vonást – nem végezhet. Ugyanis az intézet igazgatója a Városi Tanácshoz tette át Attila ügyét, mivel a korábbi időkben még onnan helyezték oda, az akkor új országos intézetbe. Most a felettes szerv: Emberi Erőforrások Minisztériuma, Szociálpolitikáért Felelős Helyettes Államtitkárság, Asztalosné Zupcsán Erika – szociálpolitikáért felelős helyettes államtitkár. 1054 Budapest, Akadémia u. 3. Kérem, hogy gyermeke vonatkozásában észrevételeit, dokumentumait küldje meg az intézmény felettes szervének, amely panaszának kivizsgálására illetékes.

¹⁵⁴ Attila képe: Csupa szürke. Amikor bajban van vagy rosszkedvű, olyankor nagy vonalakkal szürkék a képei vagy sötét színeket használ. Mondhatom, hogy az utóbbi időben gyakran tapasztaltam nála, hogy így készülnek a képei.

2012. október végén – meglepetésemre – a helyi Önkormányzat Képviselő Testületének határozatát kézbesítették címemre, eléggé elkésve, melyben az állt, hogy a képviselő testület – az ÉletFa intézet igazgatójának levelében szereplő adtok alapján – fiam „fennálló jogviszonyát 1912. augusztus 30. napjával megszünteti. (Erre már semmiféle szükség nem volt.)

A döntés indoklásában szereplő adatoknak bizonyos része nem fedi a valóságot. Nem hogy kezdeményeztem volna, sőt, első alkalommal tiltakoztam ellene, hogy fiam helyét megszüntessék, és másik intézménybe irányítsák, azért mert tudtam, hogy ez nála óriási törést idéz elő. Akkor még sejtésem se volt róla, mit tettek a fiammal! Azt se vették figyelembe, hogy – családi körülményeink miatt Budapesthez közeli hely lenne alkalmasabb. Mivel mélyen sérelmeztem az ÉletFa intézet vezetőjének eljárását, időközben előbb az „Ellátott jogi” képviselőhöz fordultam még májusban, aki szabadságon volt, késve fog-

lalkozott ügyemmel és az intézetben tartja a fogadónapjait, befolyással bírnak rá, ráadásul rövid idővel előbb foglalta el a megbízatását, ezért az intézet véleményét fogadta el, s ezt közölte velem. (Képek az oldalon¹⁵⁵)

Levélben kerestem meg szintén májusban a Szociális és Munkaügyi Minisztérium Lakossági Tájékoztatási és Tanácsadási Osztály Ügyfélszolgálati Irodája Vezetőjét (szintén) azzal, hogy ügyemet adja át az illetékes minisztériumi osztálynak (akkor itthon még nem tudtam, mi okozhatta fiamnál a hirtelen viselkedésbeli változásokat, legfeljebb azt tapasztaltam, hogy amikor hazahozom őt, tele van sérülésekkel).

Ha én lettem volna a kezdeményező az ÉletFa Intézetből való áthelyezésnél, (lásd bővebben a mellékletben), akkor miért tettem volna mindazt, amit felsoroltam?

Kapkodtam, a hirtelen rám tört helyzetben azt sem tudtam mitévő legyek, hiszen magam is kórházi ápolásra szorultam, ráadásul azt sem tudtam, hová fordulhatok, mivel azt nem közölték velem.

Azonban felsőbb hatóságnál (minisztériumban) sajnos, kivizsgálás nélkül elhitték az intézet igazgatója által közölteket, a következő választ kaptam:

¹⁵⁵ Szigligeten, Attilával az Alkotóház bejárata előtt. 2008. és Attila bekeretezett képe a szobánk falán: Bubu szomorú.

Az Intézet „gondozói magas szinten elkötelezett, feladatukat hivatástudattal végző emberek, akiknek kommunikációja is türelmes, kedves.” – Sajnos, ebből az ügyből nem arra derült fény, hogy mennyire gondosak és kedvesek. Mert a súlyos mulasztásuk miatt került a fim olyan állapotba, ahol kezdeményezniük kellett volna a gyógyítását, nem átpasszolni máshová, vagy hazaküldeni!

Kérésemre megkaptam az előzményeket az Önkormányzattól, abból világosan kitűnik, hogy az intézet igazgatója félrevezette a hatóságot, azt állítva, hogy én kezdeményeztem, mint fiam gondnoka nála a jogviszony megszüntetését 2012. augusztus 8-án küldött e-mailben.

Ezért észrevételeztem az Önkormányzatnál, és a bizonyítékaimat eljuttattam hozzájuk, kérve, hogy a testület határozat indokolását másítsák meg, azt nem fogadhatom el, mivel tartalma nem felel meg a valóságnak, sérti az érdekeimet. Ugyanis kárt szenvedtem az áthelye-

zése miatt, előre megbeszélt, az operáció- és a fogai rendbetétele ideje alatt itthon volt, de az intézetnek fizettem az általuk magállapított költségeket azért, hogy a helye fennmaradjon! (Képek az oldalon¹⁵⁶)

1.) Fiam operációi, és teljes fogászati klinikán vállalták), gyak- Intézettel egyeztetve – onnan tá- kezdetben 20, fokozatosan egyre költséget fizettettek, hogy ott biz- sok anyagi kárt okoztak a család-

2.) Kórházi ápolásomat meg- zelésre lett volna szükségem. hozzam, mivel az igazgató a 2012. közölte, hogy kérésemet nem tel- áthelyezésével. Az igazságtalan történt, hanem egész családuknak

3.) Fimnak szenvedést, és azzal, hogy a gyógyszerét megdup- tételű, dupla adagot adtak be neki, orvos előírt.

fogpótlása (csak a budapesti ran, hosszú ideig tartózkodott – vol, de azokra az időkre velem több, végül 60%-os fenntartási tosítva legyen a helye! A kiadá- nak!

kellett szakítanom, további ke- Azonban az Intézetből el kellett június 25-i ajánlott levelében jesíti és nem hajlandó várni az döntése nem csak fiam kárára életét felborította.

nála egészségromlást okoztak lázták, ami egészen más össze- mint amit eredetileg a szak-fő-

¹⁵⁶ Attila képei az oldalon fent: Ad magára és Ballag. Lent: Trónon ül.

Azonban ha az intézményben alkalmazott „hozzáértő, hivatástudattal rendelkező” szakemberek dolgoznak, akkor észre kellett volna venniük, mi okozza a váratlan magatartás-változást a gondozásukra bízott személynél, és annak alapján orvosi ellátásban kellett volna részesíteni őt a helyett, hogy sürgős eljárással, eltávolítsák az intézetből, más helyre és a családra hárítsák mulasztásuk minden terhét.

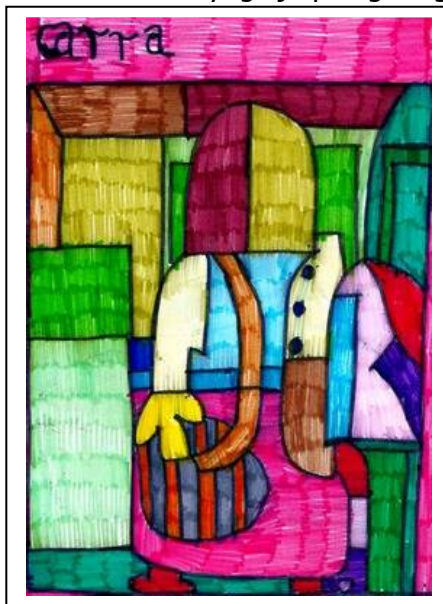
4.) Idős, mozgássérült vagyok, rám nézve a sok utánjárás, gond, izgalom különösen rossz hatással van. Nem ilyen gondokkal kellene foglalkoznom, épp’ elég terhekkel kell megküzdenem.

5.) Fiam 2012. augusztus 6-án hagyta el az intézetet. Az addig az odaérkező családi pótlék járandóságát mai napig nem kaptam meg. Az Intézettől kapott címek-adatok alapján kértem, de még mindig „folyamatban van”. Pedig nyugdíjam kevésnek bizonyul egy háromtagú család ellátására, mivel idősebb fiam tíz éve munkanélküli, Attila rokkant nyugdíja pedig meg sem közelíti a létminimumot, tehát egyéb szükségleteit nekem kell egész családom nyugalma rém-

Amennyiben az Intézet nem kártérítést, kénytelen leszek bíróság segítségüket, hogy hasonló eset nehéz körülmények között élő

Legfontosabb adatokat közbizonylatok szükségesek ügyem mailben vagy telefonon jelzik, gondnokságom alatt álló fiam káros címek, stb., utána az állanlakom), a levél kelte és aláí-

Melléklet: Gyógyszer mellék-sok sorozata.

kielégítenem. Ráadásul most az álomba fulladt.

nyújt számomra erkölcsi-anyagi sághoz fordulni. Kérem szíves ne forduljon elő az amúgy is családok rovására.

löm. Kérem, írják meg, milyen kivizsgálásához. Amennyiben e-azonnal intézkedem. Alább a adatai következnek, egyéb szodó bejelentett lakás, (ahol én rásom. (Kép az oldalon¹⁵⁷)

hatása – vagy emberi mulasztá-

Levél, e-mailben, elküldve

Díósjenői Intézetbe: Tisztelt Inté-Igyekeztem Buday Attila fiam

latait lebonyolítani. Múlt héten a Uzsoki-utcai sebészeten a kontroll-vizsgálat megtörtént, elkészült a tüdőszűrési dokumentációja is, ezért már csak a ruhanemű összecsomagolása van hátra. Jövő héten, november 15-ére kapok gépkocsit, amellyel el tudom vinni fiamat a csomagokkal. Gondolom, Önöknél dolgozik pszichológiában jártas szakember, nagyon szeretnék vele is találkozni. Telefonon – sajnos, nem tudtam kapcsolatot létesíteni, ezért írtam meg ezeket levélben.

2012. november 6-án a zet Vezetőápoló Asszonynak! soron következő kontroll-vizsgá-

2012. november 13-án íróársam a Napvilágtól levelet küldött. Azt írta: Olvastam a írásaidat a Napvilágnál, ami fiaddal, Attilával kapcsolatos. Nagyon-nagyon sajnálom, hogy ezt kellett átélned és keresztülmennie Attilának... Tudod, egyszer találkoztam vele a Cserhát Művéször fesztiválján, és láttam, hogy kedves fiú, tele szeretettel.

Azért írok most Neked, mert ismerek egy alapítványt, amelyik a pszichiátriai visszaélések feltárásával, megakadályozásával foglalkozik, talán érdemes lenne felvenni a kapcsolatot, és közölni velük, hogy miken kellett keresztülmennetek.

¹⁵⁷ Attila képe: Díszruhában.

Döbbenetes ez az egész, és igaz, de nem lenne szabad, hogy ez bárkivel megtörténjen az országban! Bemásolom az alapítvány honlapja címét; ha gondolod, nézd meg. Sok szeretettel. Aláírás.

Első dolgom volt betekinteni az oldalra, ahol a következőket olvastam. Alapítványunk minden hétköznapi 9-17 óráig elérhető a következő számokon:

E-mail: info@cchr.hu Telefon: 06 (1) 342-6355 – Fax: 06 (1) 344-4724 – Munkaidőn kívül üzenetrögzítő fogadja hívásaikat. Kérjük, **írja meg**, hogy miben tudnánk segíteni. http://www.emberijogok.hu/mi_a_cchr.html -

PSZICHIÁTRIAI VISSZAÉLÉSEK HATÓSÁGI KIVIZSGÁLÁSAI MAGYARORSZÁGON¹⁵⁸

Azonnal nekifogtam és megírtam a levelet. Tisztelt Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány Vezetőségének! Egy Irodalmi lapnak, a Napvilág Íróklubnak – tagja vagyok. Mivel családomban olyan eset történt, amelynek megoldását hónapok óta nem találok, fölvettem az anyagot a Honlapra, s egyik kedves író és költőtársam ajánlotta, ill. elküldte az Önök címét.

(Képek az oldalon)¹⁵⁹

Nem szeretném az ügyet részletezni, mivel az anyagom már tíz oldalnál is hosszabb A/4 terjedelmű papíron. Csupán vázelném, miről volna szó, hogy az ügy kivizsgálásához tudnának-e segítséget nyújtani. Fiam, aki Down-szindrómával született, 18 éves korától élt a Dunakeszin működő, bekerülése idején Szellemi Fogyatékosok Országos Rehabilitációs Intézetben (időközben átalakították, most ÉletFa Rehabilitációs Intézet) mondvacsinált ürügyekkel a jelenlegi vezetője kezdi őket áttelepíteni más intézetekbe.

Az ügy fiam és egész családom számára óriási gondokat jelent – egyébként elhibázott – döntés, ugyanis azokat az indokokat, amelyek miatt véghezvitték, nem fogadhatom el, mivel az Intézet hibájából került abba a helyzetbe, amiért őt onnan kitessekelték.

A helyi kórházunk egyik szak-főorvosa írt ki számára egy gyógyszert, amit az Intézetben is szednie kellett, s amikor itthon volt, én is azt adagoltam neki. Azonban tudtom és beleegyezésem nélkül ott, nem tudom, kinek a kezdeményezésére, de megváltoztatták, s a gyógyszer dupla adagját kezdték adni neki, amely még + kétféle anyagot tartalmaz.

Kezdetben nem értettem, miért adtak arra az időre, amikor hazajött, a másik, erősebb gyógyszerből, s nekem kellett rájönnöm, amikor megnéztem a gyógyszer ismertetőjét, hogy csak az erősebb, nagyobb mg-os gyógyszer okozhatta nála az ijesztő tüneteket, mivel szinte szó szerint – fiam itthon is produkálta azokat, amiért onnan eltávolították. Eleinte nem hittem el, mivel itthon korábban nem lehetett rajta észrevenni, ott azonban – a különféle – szigorú megtorlások is okozhatták a bajt.

¹⁵⁸ Mint már előbb is jeleztem, a labda tovább száll. De lesz-e eredménye?

¹⁵⁹ Attila képei fent: Ijedt szemek és Lent: Jaj a fejem.

Elmúlt idők emlékei...

(2013. február 5.)

Ha behunyom a szemem,
legkedvesebb emlékeim
jelennek meg előttem:

fehér babakocsiban ül,
a legkisebb szőke hajú
kedves kicsi gyermekem,

mosolyogva néz fel rám,
arca derült és vidám,
a szemében huncutság!

Kacagása messze hangzik,
szellő fújja dús haját
óh de jó volt, akkortájt!

Nem tudtuk, hogy mi vár ránk,
azt hittük, csak boldogság...
mégsem jött a vidámság!

Azért jó rá gondolni,
vissza ötven esztendőre,
mert itt vagyunk egykettőre:

élünk, bár nem vígadunk,
nehéz napokra virradtunk,
mert a jó Isten ránk vigyáz!

Emellett szükség lenne egy személyes találkozóra mihamarabb, talán az lenne a legmegfelelőbb, ha Önöknél lenne ez, s meg tudnánk beszélni az egész ügyet, illetve áttekinteni a dokumentációját.

Említette, hogy egy Honlapra feltette az anyagot, ezt hol találom? Szívesen elolvasnám. Üdvözlettel, Hídvégi Klára képviselő.

2012. november 18-28.¹⁶⁰ A korábban elkészített levelet továbbítanom kell. Kérelem a Nemzeti Erőforrások Minisztériuma Fogyatékosügyei és Rehabilitációs Főosztályához, 1054 Budapest, Alkotmány u. 5. – Tárgy: Buday Attila intézeti jogviszony sérelmes megszüntetése. (Adatok következnek, név, születési hely, anyja neve, taj-száma, Állandó bejelentett lakása és szem. ig. szám.)

2012. májusban kezdődtek a gondok, augusztus elején „ki-mentettem” onnan – olyan körülményeket tapasztalva, mert mást nem tehettem. Itthon a gyengébb kisebb mg-os adag gyógyszert kapja, s mintha enyhülnének a tünetei... De még távolról sincs rendben.

Hamarosan el kell foglalnia a kijelölt másik intézetet, mivel nem sikerült olyan helyet találni, amelyet szerettünk volna, mert még most is retteg, meg sem mozdul, ha meglátja a helyi szállító szolgálat gépkocsiját. Én már kimerültem, mivel a fizikai-szellemi- és lelki megpróbáltatásokat már magam sem győzőm elviselni. Többféle gerinc-csípő- és ízületi-bajaim miatt mozgás-sérült vagyok. Egészségügyi gondokkal foglalkozók segítségére lenne szükségem. Ugyanis ügyem megfordult már a helyi Önkormányzatnál is, ahonnan megint, a Minisztériumba tették át.

Éppen tegnap készítettem el a részletes anyagot, amelyet szeretnék eljuttatni a minisztériumba. De félek, hogy nem hisznek nekem a gyógyszer-túladagolással kapcsolatosan. Pedig bennünket ez az ügy, valóban a mélypontra süllyesztett, nem csak anyagilag, de amit el kellett és kell szenvednünk izgalommal, látványos, hogyan tették tönkre a fiamat.

Egy kedves, mindenhová elvihető, udvarias gyermek és férfi volt, s amikor visszakaptam, úgy nézett ki, mint akit most szabadítottak ki az elmeorvosintézetből. Kétségbeejtő helyzetemben kérem szíves segítségüket.

Igenlő esetben elküldöm e-mailben a részletes anyagot, s vizontválaszukig várnék a minisztériumba való felterjesztéssel. Ennyi a levél.

Teljes névvel és irodalmi célra használt nevemmel.

Nemsokára jött a válaszlevél:

Tisztelt, stb. Jogszabály alapján kizárólag a kezelőorvos változtathatja meg a gyógyszeres kezelést, aki nyilván teljesen tisztában van annak hatásaival. Így mindenképp arra lenne szükségünk, hogy az intézet pszichiátré névét is elküldje nekünk.

¹⁶⁰ 2012. november 26-tól Attila már a Diósjenőn működő Intézetben volt, de még mindig nem fejeződött be ügyének kivizsgálása, azonban mindaz, amit fáradoztam, leveleztem érte, végül hiábavalónak bizonyult.

Gondnokságom alatt álló fiam ügyében kérem az ÉletFa Rehabilitációs Intézetnél (Dunakeszi) keletkezett panaszom kivizsgálását és szíves intézkedését, hogy sérelmeimre orvoslást kapjak.

Az ügy bonyolulttá vált. Ugyanis tudomásomra jutott, hogy azt áttették Városunk Képviselő

Testületéhez is, ahol határozatot hoztak az ügyben. Utólag tudtam meg, kérésemre kaptam a város Polgármesterétől levelet, melyben közli, hogy a hozzá küldött észrevételeimmel együtt, hivatalból áttették az intézményt fenntartó Nemzeti Erőforrás Minisztériumához.¹⁶¹ Végzés száma: 23-755-5/2012. (Ahhoz azonban nem jutottam hozzá, mivel nem mellékeltek a levélhez.)

Ezért fordulok Önökhöz kérelmemmel, és vázaltszerűen felsorolom, mellékelve a leírást, melyben leírom a történeteket, mit tettek az én fiammal, szerintem nem csupán jogtalanul, hanem felelőtlenül, és érzéketlenül jártak el vele szemben, ami a családunkra nézve is sérelmes. Részleteket mellékelem.

2012. május 11. Fiamért akkor mentem Dunakeszire, hogy hazahozzam hétvégére az ÉletFa Rehabilitációs Intézetből, ahol az Igazgató asszony üzent értem, hogy beszélni óhajt velem. Nem egyedül volt, három erősítést rendelt maga mellé, nem tudom, miért. (Képek az oldalon)¹⁶²

Kinyilatkoztatta: azért hívott, hogy közölje, fiam áthelyezését kezdeményezte különféle indokok alapján. Alig jutottam szóhoz, mivel a jelenlévők egymás után kapkodva a

szót, sorolták fiam „bűneit”, amiért mennie kell (részletek a mellékletben). Tiltakoztam a döntés ellen, de indokaim nem hatottak rájuk. Fiamat (aki ugyanakkor egy külön szobában bezárva tartották) betegen vittem haza és csak hetek múlva tudtam visszavinni.

2012.08.25. Ajánlott levélben erősítette meg az igazgató, hogy kérésemet nem teljesíti (ugyanis különböző indokaim alapján nem tudtam őt kívánsága szerint azonnal otthon tartani), jogszabályra hivatkozott, hogy joga van az áthelyezésre.

¹⁶¹ Olyan volt az egész, mint egy felelőtlen labdajáték, dobálóztak a kérelmekkel, mert rajtunk kívül az egész senkinek sem fájt.

¹⁶² Fent Attila képe: Gézengúz. Fénykép: Katica lányomnál a nappali szobában egy családi születésnapon ünnepelünk. Mellettem Attila és Danika unokám.

Azt azonban nem közölte, hogy nekem milyen jogaim vannak, mint fiam gondnokának, hova fordulhatnék jogorvoslásért, mivel arra is van rendelet.

2012.08.06. Hazahoztam a lésemet meg kellett szakítanom a levélben foglaltak miatt. Szó-bé nem viszem vissza, mivel hogy arról a helyről ki kellett

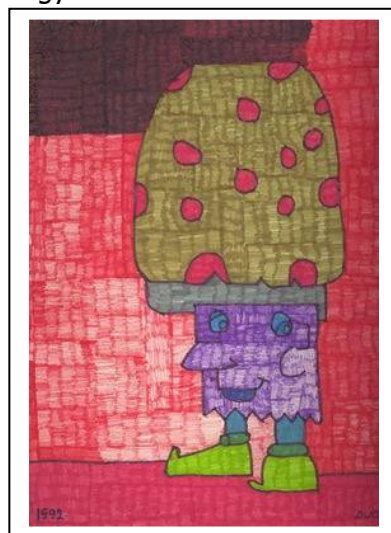
2012.08.08. Levélben közöl-fiam az intézetbe, és kértem, gőben lévő ügyekben tegyék seket. (Képek az oldalon:¹⁶³)

Egy hét múlva telefonon segítségi beosztottól, küldjenek fiam gyógyszeréből, mivel ott van a háziorvosa. Kértem, hogy postán küldjék el. Ahogy megérkezett levélsomagban a gyógyszer, mindjárt láttam, hogy nem azt a gyógyszert adták nekem az otthonlét idejére, amit a helyi kórházunk pszichológiai osztályán dolgozó főorvos írta elő neki.

Azonban nem azt adagolták neki az intézetben, amit a legjobb szakember javasolt, hanem szemként több mint duplája az, amit postán kaptam, ráadásul ez a változat egyéb szereket is tartalmaz. A

doboz tartalmát nem mertem fölhasználni, mivel nem csupán a színében nem azonosak, előbbi fehér, utóbbi rózsaszínű tabletta, de az utóbbinak súlyos és ijesztő mellékhatásai vannak, amelyeket fiam itthonléte óta már nem mertem neki beadni. Maga a leírás már megerősített abban, hogy állapotának romlását az intézetben a dolgozók által elkövetett hibák és mulasztások okozták s ezért irányították más intézetbe, ill. küldték haza, hogy megszabaduljanak tőle. Ilyen ijesztő állapotban pedig nem vihettam el azonnal máshová.

Október végén a város Képviselő Testülete határozatát kézbesítették nekem, melyben az ÉletFa intézet igazgatójának levelében szereplő adatok alapján – fiam „fennálló jogviszonyát 1912. augusztus 30. napjával¹⁶⁴ megszünteti”. Akkor nem értettem, hogyan került hozzájuk, az ügy, hiszen én nem kérelmeztem tőlük semmit, és azóta harminc év eltelt. Kértem és megkaptam az iratokat, melyek alapján a döntésük megszületett.

¹⁶³ Attila filctoll-rajzai az oldalon fent: Divatos kalap. Lent: Gyerekek és Gombafejű.

¹⁶⁴ ...és repült a labda újabb játékoshoz, mert aki intézte, arra se méltatott, hogy megkérdezzenek engem, mielőtt foglalkoznak az ügyemmel.

Eloolvassa jöttem rá, hogy az Intézet igazgatója (nyilván nem tévedésből, hanem szándékosan félrevezette a hatóságot, hogy eltakarja azokat a körülményeket, amelyek nem vetítenek jó példát az intézményre! (Részletek a mellékletben.)

Utána újabb értesítést kaptam ben közölte, hogy beadványomat fenntartó Nemzeti Erőforrás Mi-23-755-5/2012. (Azt azonban nem alapján kérem, szíveskedjenek lemben foglalt panaszom tényekkel tudok szolgálni. Kérem figyeigazgatójának eljárása nem csak erkölcsi és anyagi károk származ-

1.) Fiam operációi, és a teljes pótlástani Klinikán gyakran és az intézeten kívül, velük

A távollétek idejére előbb 20, get kellett befizetnünk, hogy ott sok anyagi kárt okoztak, a fiamat távolították el onnan! (Képek az

2.) Kórházi ápolásomat a ciós Intézetnél – meg kellett szakítanom, pedig még további kezelésekre lett volna szükségem. Azonban az Intézetből el kellett hoznom, mivel az igazgató a 2012. június 25-i ajánlott levelében közölte, nem hajlandó várni az áthelyezéssel. Az Intézet igazságtalan kezdeményezése nem csak fiam kárára történt, hanem egész családuk életét felborította.

3.) Fimnak szenvedést, egészségromlást okoztak azzal, hogy a gyógyszerét megduplázták, más összetételű, dupla adagot szedettek vele, mint amit eredetileg a helyi kórház pszichiátriai főorvosa írt elő számára. Ugyanis az intézményben alkalmazott, „szakértő személyzetnek” kellett volna észrevenni, mi okozza a váratlanul jelentkező magatartás-változást a gondozásukra bízott személynél, és annak alapján szakorvosi ellátásban kellett volna részesíteni őt a helyett, hogy sürgős eljárással, eltávolítsák az intézetből,

más intézménybe, és a családra hárítsák mulasztásuk miatt előállt károkat.

4.) Idős, mozgássérült vagyok, rám nézve a sok utánjárás, gond, izgalom különösen rossz hatással van. Nem ilyen gondokkal kellene foglalkoznom, épp elég egyéb terhekkel kell megküzdenem! Mióta fiam itthon van, nem tudok az előírt kezeléseken részt venni.

a város Polgármesterétől, mely-hivatalból áttették az intézményt nisztériumához. Végzés száma: küldték el nekem.) Indokaim meggyőződni arról, hogy levetken alapul, azokra bizonyítékok-lembe venni, hogy az Intézet sérelmes számunkra, de miattak, a következők:

fogpótlása idején a Fővárosi Foghosszú ideig tartózkodott távol egyeztetve.

majd 60%-os fenntartási költség-biztosítva legyen a helye! A kiadásaját hibájukból eredő okokkal oldalon¹⁶⁵)

Visegrád Gizella telepi Rehabilitá-

¹⁶⁵ Attila képei fent: Szárnyak. Lent: Ijedt szemek és Három virágszál...

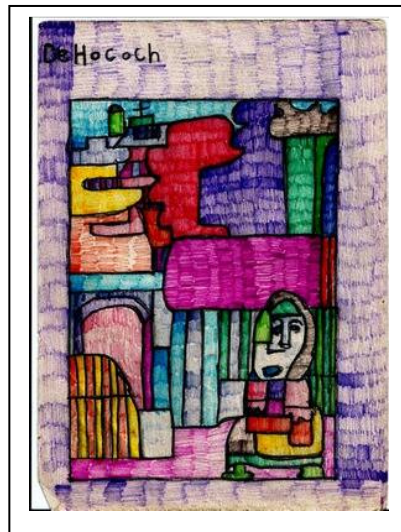
5.) Fiam 2012. augusztus 6-án elhagyta az intézetet. Addig az oda érkező családi pótlékot szeptember és október hónap hosszú várakozás után, november 14-én kaptam kézhez. Az intézettől kapott címek-
 adatok alapján kértem az átirányítását, azonban majd' egy hónap után, kétszer is kértek hiánypótlást,

míg harmadszorra rájöttek, hogy nem is oda, hanem másik Államkincstárhoz tartozik az ügy... s a „folyamatban lévő” ügyekből nehéz megélni.

Nyugdíjaim kevésnek bizonyul háromtagú család ellátására; idősebb fiam is 10 éve munkanélküli és a kisebb fiam rokkant nyugdíja meg sem közelíti a létminimumot, tehát egyéb szükségleteit nekem kell kielégítenem.

6.) Lányom a kórházi kezelésem alatt kapcsolatba lépett az intézet vezetőjével, s ő is tájékoztatta az igazgatót, hogy a kijelölt intézmény helyett (fővároshoz) közelebb, és nem távolabb eső otthon szeretnénk

keresni. Amikor hazatértem, én is hetekig telefonon, interneten, e-mailekben új otthon keresésével foglalkoztam. Már olyan is szóba jött, hogy együtt, mindkettőnk számára keresnénk helyet, ahol fogadnának; külön szobában írásbeli tevékenységemet tudnám folytatni, akkor lakásomat-garázsát együtt eladnám, abból kiegyenlítve a felmerülő költségeket. Azonban eddig nem sikerült. Nem csak a címekre, hanem különféle hivatalos helyekre, sürgősségi és ajánlott leveleket kellett küldözgetnem. A posta sem ingyen végzi a feladatát. (Képek az oldalon¹⁶⁶)

7.) Családom nyugalma rémálomba fulladt. A gyógyszer-mellékhatás okozta rettegést (ami egészen más emberré tette), gondokat, fiam kínjait nézni, hogy mi lesz vele ezután, ki tudná kártalanítani? Elhatároztam, hogy amennyiben az Intézet nem nyújt számomra erkölcsi- és anyagi kártérítést, úgy kénytelen leszek bírósághoz fordulni.

Önkormányzathoz for-
 nyos részének kiigazítása
 egyén által adott valótlan
 hasson elő az általa vezé-
 sonló eset mások, amúgy
 zött élő családok rovására.

Kérem ügyem jóindula-
 ben adatokra, bizonyíté-
 – a gyorsabb eljárás végett,
 gomra is tekintettel – arra
 kat e-mailben vagy telefon
 és adataimat alább közlöm
 kat. Dátum. Ajánlott küldemény!

dultam a határozat bizo-
 ügyében, hogy felelőtlen
 adatok alapján, ne fordul-
 nyelt intézményben ha-
 is nehéz körülmények kö-

tú kivizsgálását. Amennyi-
 kokra volna szükség, úgy
 és mozgáskorlátozottsá-
 kérem Önöket, hogy azo-
 útján jelezzék. Címemet
 és várom szíves válaszu-

Tisztelettel. Név, levélcím, telefon és e-mail cím.

¹⁶⁶ Attila képei az oldalon fent: Látlak és Előszobában, Lent: Tiszta kézzel.

Válasz érkezett 2012. november 19-én: Kedves Hidvégi Klára képviselő asszony! – Köszönöm gyors reagálását. Az anyagot a <http://irokub.napvilag.net/> honlapra tettem föl, eddig négy részt. Éppen most készültem fölteni az utolsó, 5-et, ami holnap lesz látható. Persze, ott nem jelennek meg a különféle levelek és ezzel kapcsolatos irtok. Azonban ha óhajtja, most is továbbíthatom azt az anyagot, melyet a minisztérium illetékes osztályának írtam. Még nem küldtem el, várok velem. A Honlapra fölített anyagnál neveket, intézményt, stb. megváltoztattam, s itt-ott – természetesen – más a hangnem is, ugyanis klubtársaimnak samtól kaptam meg az

Jó ötlet, ha Ön szemé- tudom, hogyan oldanám a járási nehézségeim mi- az intézményben pszicho- vosa még az intézetben hetem telefonon holnap, november 26-án foglalja el nálom, hogy nem néztem kaptam és a ruhákat ké- lettel. (Képek az oldalon¹⁶⁷)

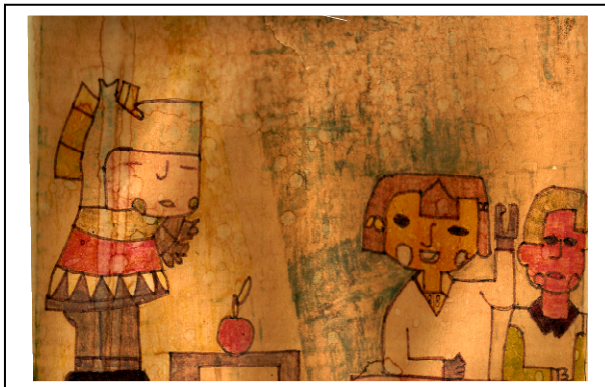

szól. (Onnan egyik klubtár- Önök címét.)

lyesen meglátogatna, nem meg a találkozást máshol, att. Nem tudok róla, van-e lógus alkalmazva Házior- van, a doktor nevét lekér- mivel a fiam jövő hétfőn, Diósjenőn a helyét. Saj- a postámra, de segítséget szíjtjuk, és a leltárt. Üdvöz-

2012. november 22. Levél érkezett, írta: Hídvégi Klára. Kérem, adja meg telefonszámát és lakcímét, hogy egyeztetni tudjuk, mikor tudunk Önhöz kimenni. Remélem, megvannak a fiával kapcsolatos egészségügyi dokumentációk, amiket szükséges lesz áttekinteni. Fontos lenne még az Életfa intézettel kötött szerződés kellett aláírni), illetve bár- úgy gondol, hogy az ügy- az intézet felé, hogy fia mák vannak, vagy hasonló.

Még azon a napon mailben: H.K. Képviselő laszát. Alább megadom a Sokféle anyagom van, hétfőn kerül a Diósjenőn utána össze fogok minden nél legyenek.

válaszoltam, szintén e- Asszonynak! Köszönöm vá- címet és telefonszámom. azokat előkészítem. Fiam működő ápoló otthonba, adatot gyűjteni, hogy kéz-

Az újabb gyógyszerézést velem nem közölték, pedig gondnoka is vagyok a fiamnak, s arról csak akkor győződtem meg, hogy árt neki, amikor véglegesen hazahoztam. Akkor jöttem rá, egy hét után, hogy nem az eredetileg, szakorvossal fölírattott gyógyszert kapja, hanem az erősebb adagokat adták neki, azt is naponta kétszer. Ráadásul abból a gyógyszerből kaptunk, amikor hazajött, ezért kértem az intézet eü. csoportjából, hogy írássák ki a még mindig ott lévő háziorvosával a gyógyszerét, s küldjék el nekem. Kérésemre egy csomag erősebb hatású gyógyszert küldték el (ez a bizonyíték, hogy megváltoztatták a szakorvossal fölírattott gyógyszert, s azt küldték el nekem is, postai levélben). Most is őrzöm dobozzal és a gyógyszer tájékoztatójával együtt, az íróasztalom fiókjában.

¹⁶⁷ Fent: Piros muskátli: Lent Attila képe: Család almával.

Itthon is volt az eredetileg fölírt, gyengébb adagos gyógyszere, csak azért kértem tőlük az újabb gyógyszert ott kiírni a háziorvossal, hogy meggyőződjek arról, hogy az okozta a bajokat.

Akkor már elolvastam a gyógyszer tájékoztatóját, ahol ugyanazok az ijesztő tüneteket ismertem fel, amelyek miatt fiamat el-

Nekem a májusi találkozó olyan érzésem támadt, hogy kedésével minden áron bigen is, joga van eltávolítani amit már akkor előkészített, igazgató, hanem gyógyalkalmazásban. S ezt akkor eltávozott. Nyilván sértette úr azonnal leállította fiam nevezését!

Ráadásul az egész ügy akkor is egyik ok azonos volt a mostanival, hogy – tudtom nélkül adagoltak neki (nappal háromszor) nyugtatót, s emiatt elaludt a foglalkozásokon!

Fiamnál addig itthon – nem tudtam felfedezni azokat az ott már jelentkező tüneteket, de itthon (már a gyengébb gyógyszeradaggal), más, nyugodt környezetben még tudott magán uralkodni... Nem vagyok orvos, csupán anya vagyok, és jól ismertem a mindenkori reagálásait. Az ottani rideg magatartás,

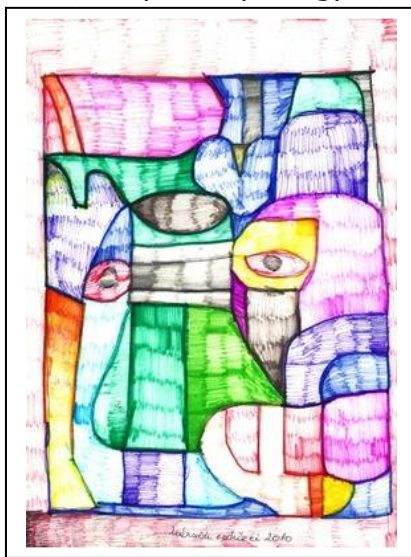
távolították az intézetből! zaskor, az ügy kezdetén az Igazgató asszony intéz-zonyítani akarja azt, hogy tani valakit az intézetből, amikor még nem, mint pedagógusi rangban volt tette, mielőtt az intézetből őt, hogy az akkori igazgató eltávolításának kezdemé-

ben azonosság az, hogy

parancsszavak neki sohasem tetszetek, itthon sem reagált volna rá, arra hamar rájöttem, s ezért nem is alkalmaztam.

A rémítő tünetek itthon később jelentkeztek nála, azonban enyhe nyugtatót adagolva neki, csak lassan, még nem teljesen, de kezdenek fogynak. Talán reménykedhettem? Ezért izgulok nagyon, hogy 26-án, amikor a Diósjenői Intézetben fenntartott helyét már el kell foglalni, mi történik majd ott, hogyan reagál a változásra?

(Képek az oldalon)¹⁶⁸

Ezzel zártam az iratot: Teljes nevem, Irodalmi célra lánykori nevem, telefonszám, postai címem. (Harmadik jelzőlámpánál balra lakom. Itt befordulva, azonnal található a Spar üzletház, s a parkolójában meg lehet parkolni. Onnan látható a lépcsőház, 27-es számmal kell felcsöngetni. Én is kívánok szép napokat, szeretettel várom Önöket).

Csatolom a Minisztériumhoz megfogalmazott leveletem – mellékletével együtt. Kérem, ha ideje engedi, szíveskedjék átnézni. Lehet, hogy vannak benne ismétlődések, de néha már én is belezavarodok az egészbe! Ezzel zártam a küldeményt.

¹⁶⁸ Attila képei fent: Házikó. Lent: Színek és Tekeredve.

21.

2012. november 26-án utaztunk Attilával, elfoglalni helyét a Diósjenőn lévő Kastély, dr. Göllesz Viktor Rehabilitációs Intézetnek a Pavilon részére. Attila már fiatal korában, amíg megnyílt Dunakeszin az épület, egy rövidebb ideig ott tartózkodott. E mappa elején egy fényképünk van róla, ahol erdei úton sétálunk... Most itt az ötös szobát kapta, ahol négy férőhely van. Kellemes, szépen berendezett szoba, ahol televíziót nézhetnek szabadidőben, egész nap nyitva áll az ajtó, bármikor ott lehetnek. Ebben az épületben – ha jól emlékszem – vagy ötvenen vannak, külön betegszobával, és nővérszoba is tartozik hozzá, akik egész nap kórházaszékények vannak kint a lalnak helyet a szobákban. egy külön szekrénye, ahol zattal külön személyzet fogpedáns rend van. A szobahelyiség, tetszett nekem, uralkodik.

A foglalkoztató és az épületben van, közel egy-az ebédet azoknak, akiknek folyosón van egy szobányi ahol néhány fiatal éppen ebédelt. Közele nagy épületben szintén sokan laknak, ott van az orvosi rendelő, mellette egy állandó nővér. Olyan, mintha az épületek erdőben épültek volna, előttük virágágyások, rendben tartott környezet. Már a kapubejárattól az út fenyőfák között húzódik, az épületek melletti területet kerítés választja tiszta erdei levegőt élvez biztosítja a tiszta, jó levelehet élvezni. (Képek¹⁶⁹)

Átadtam Attila ruháit, leltárral és az iratait, igazak ehhez az épülethez szélve a minden fontos

Elmondtam, hogy szeret előttük egy külön tasakban egyéb felszerelését. Kérmert az a legkedvesebb alkalommal elvittem neki a

ágya mellett helyeztek el, s ott az ágyán ülve tud rajzolgatni kedvére. Utána átmentem a gazdasági irodába, amely másik épületben van, ott a további anyagi, fizetési- és egyéb teendőket intéztük. Elláttak csekkekkel a befizetésekre, s már közeledett a dél. Az ebédet itt is két időben, 12-kor és fél óra múlva kapják. Attilát is hívták, de vonakodott elmenni mellőlem, szorosan igyekezett mellettem maradni; érezte, hogy itt kell maradnia. Már sejtettem, hogy a búcsúzás nem lesz könnyű.

Amikor befejeztük a hivatalos ügyeket, elbúcsúztam. Többen kikísértek, szerencsére, mert Attila bizony, vissza akart ülni a gépkocsiba. Többen fogták közre és biztatták, hogy ne féljen, jó lesz itt neki.

rülöttük vannak. Tágas ruszéles folyosón, nem fog-Mindenkinek a folyosón van példás rend van. A ruhálalkozik, a szekrényekben val szemben van a mosdó hogy mindenütt tiszta, rend

ebédlő egy-egy különálló máshoz. De ahogy láttam, szükséges, felhozzák, és a tér asztallal, székekkel, zettel lehet beszívni, ami gőt, amit a városokban nem

egyéb szükséges tárgyait, zolványait a nővéreknek, vannak beosztva, megbe-ügyet.

rajzolni, átadtam Attilának a rajzlapokat, filctollakat, tem, hagyják őt rajzolni, időtöltése. Nemsokára egy kicsi íróasztalát, amit az

¹⁶⁹ Attila képei fent: Sok jó elfér együtt és Kicsi ház.

Azonban nagyon keserves volt tőle megválni nekem is és elindulni a gépkocsival, mert minden áron be akart ülni mellém. Alig tudtam magam visszatartani a sírástól. Még jó, hogy olyan sokan voltak, érezték, hogy szükség lesz a gondoskodásukra. Szomorú nap volt nekem, sejtettem, hogy nehéz lesz Attilának az első napja idegenben. Meglepetésemre még aznap délután e-mailben a vezető pedagógus közölte velem: Attila jól van, elment ebédelni, már megnyugodott, ne aggódjam. Másnap pedig egyik nővér hívott fel tőszobájába ott van Attila szobájában. Elaludt, ne aggódjak, benne lesz. Meghatott éreztem, hogy ez a keszi-intézet-vezetője mondta, hogy mi lesz, bizony igaztúnak nekem, mert denütt és ember-szik körül az ott

Nemsokára az **bált rendeztek**, talok táncolhattak. kozoatót a vezető Attila már nem csak dennapok teendői-tott az ünnepsé-látható, ahogy vidá-tük Attila is a töb-hogy a foglalkozta-nézte a rajzait és te. Kezdek megnyugodni, hátha valóban visszatálal magára.

Mégis érzem, Attila életében mindenképpen nagy megpróbáltatás, törés volt, főleg azért, ahogyan azt Dunakeszin az igazgató-nő megrendezett, durván, embertelen módon, amit el kellett szenvednie.

Ezért nem csak a gyógyszernek, hanem ennek a viselkedésének „mellékhatásával” még sokáig kell megbirkóznunk, s nem tudom, hogy majd „heppi-end” lesz-e majd a vége? Korábban is előfordult, hogy nem csak Dunakeszire nem volt hajlandó visszamenni, de utána itthon se akart soha lejönni az emeletről, ha a gépkocsit meglátta, azonnal visszament a szobába, mindez ismétlődött, amikor Budapestre mentünk a kontroll-vizsgálatra és a Szemészeti Klinikára. Legutóbb, amikor vissza kellett mennie, képtelenek voltunk rábeszélni, hogy menjünk, mert indulni kell. A gépkocsi vezetője is feljött az emeletre, Attila bátyja és én is hiába magyaráztuk, hogy vissza kell mennie, mert nem leszek itthon, a Gizella-telepi rehabilitációs kúrákra megkaptam a behívót. De hajthatatlan volt. Hiába kapott enyhe nyugtatót, majd karon fogták, alig tudták a lépcsőn levonszolni.

Még ez sem volt elég, a gépkocsiban elkezdett csapkodni, úgy, hogy a gk. vezetője alig hagyta el a várost, inkább visszafordult, attól félt, hogy valami bajt okoz a kocsiban.

2012 Mikulás bál

lefonon, akinek a azon a folyosón, ahol mondta, hogy jól mert minden rend-a figyelmességük, hely, amiről a Duna-tó szinte elijesztett, meglátom, majd ott ság, máris másnak rend uralkodik min-séges emberek ve-élőket. (Kép¹⁷⁰)

intézetben **Mikulási** ahol zene volt, a fia-Megint kaptam tájé-pedagógustól, hogy beleszokott a min-be, hanem jól mula-gen. A fényképen is man táncolnak, köz-biekkal. Azt is írta, tóban is rajzolhat; át-szép szavakkal dicsér-

¹⁷⁰ Bár nagyon kicsik a képek, de Attilát több helyen bemutatják, ahol valóban látszik, hogy jól érzi magát. Az alsó két képen látható, hogy otthonosan mozog – az intézmény vezetői-dolgozói láthatók rajta, és Attila is ott nyüzsgös körülöttük.

2012.11.26. Nap közben érkezett a levél, amikor csak este olvastam el a postámat.

Kedves F. Katalin! Remélem Diósjenőn jól fogja érezni magát a fia! A levelet érdemes elküldenie a Minisztériumnak, így ahogy van, esetleg a későbbiekben kiegészíteni. Amire nekem szükségem lenne, az a neurológus által készített vizsgálati dokumentáció, az ÉletFa intézetben vezetett egészségügyi dokumentáció 2012. január 1-től. Ezeket másolási díj ellenében kötelesek kiadni Önnek! A másolási díjat szervezetünk ki fogja fizetni Önnek. Emellett szükség lenne az Ön által említett igazgatói „elbocsátó” levélre, a képviselő testület értesítésére, és az összes olyan dokumentumra, ami az eltávolításáról szól.

Jó lenne, ha a bántalmazásokról lenne esetlegesen feljegyzése, illetve másolata arról, amikor szóvá tette ezeket az intézetben. Sajnos ebben a pillanatban nem tudom megmondani, hogy Balassagyarmatra mikor tudnánk elmenni, de mint írta, lánya Budapesten él, így vele lehet, hogy hamarabb tudnánk találkozni. Szép napot kívánok! Hídvégi Klára.

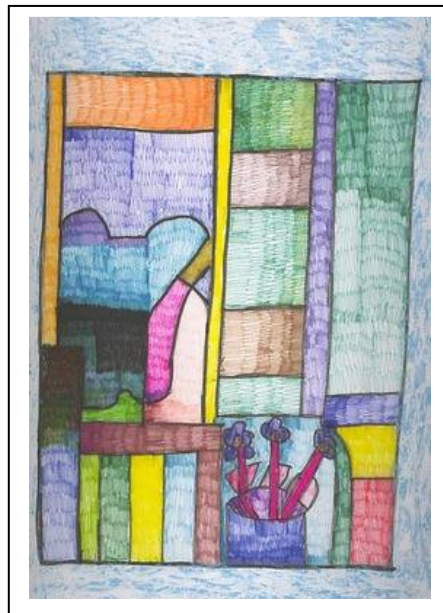
Válasz előbbi levélre, elküldve: 2012-11-26 – Kedves Hídvégi Klára! Köszönöm levelét.

Nagy megrázkódtatás volt számomra is, nem csak fiam számára a mai elválás. Egész jó napja volt addig, míg nem vált teljesen világossá neki, hogy nem jöhet vissza velünk. Pedig azért – is – igyekeztem tovább itthon tartani, mivel láttam, hogy a legrémesebb időszakon már itthon túl voltunk. Nem tudom, mit fog jelenteni számára ez a változás. Az új helyén bizonyos történekekről fel kellett az ott dolgozókat világosítanom. Mindenképpen barátságosabb személyekkel találkoztam ott. (Képek az oldalon¹⁷¹)

Az ÉletFa Intézettől **máris megkértem** az ott vezetett egészségügyi dokumentációt 2012. január 1-től (ha olyat egyáltalában vezettek). Remélem, elfogadják, hogy e-mailben kértem (az általam ismert két címre is elküldtem). A kért anyagot elkezdtem gyűjteni, és amint összejön (az írásos anyag) fénymásoltatom, s azokat, amelyek a számítógépemben vannak, e-mail mellékleteként küldeném.

Ha ez így jó lesz, kérek visszajelzést. Ugyanis tönkrement a nyomtatóm, még nem szereztem be újat. Biztos

vagyok benne, hogy a lányom szívesen Önök rendelkezésére áll, azonban ő inkább az ügy kirobbanásának kezdeti történéseit ismeri jól, s akkor, amikor én a Visegrád-Gizella telepi fekvő kórházban voltam, addig az intézettel ő tartotta a kapcsolatot, és segített új helyet keresni, hozzá Budapesthez közelebbit, ami nem sikerült. Egyébként bár nyugdíjas, de még mindig heti három nap dolgozik az Idegseb. tud. Intézetnél (jelenleg néhány napig Gyulán tartózkodik a fürdőben, kolléganőjével). Telefonon – sűrűn – tartjuk a kapcsolatot, holnap meg fogom neki említeni.

A fia, már mérnök-unokám egyébként a mai napon lejött, és segítségemre volt Attila visszavitelénél. Nagyon jó, hogy ezt tette, mert nekem is igen nehéz napom volt.

¹⁷¹ Attila képei: Ijedt szemek és Három virágszál.

Nem vár az idő

Elbeszélő költemény

(2012. október 6.)

El ne feledjétek, ifjak és vénék,
a múlt időt megbecsüljétek.
Akkor kell rá vigyázni, ha itt van
még, s nem később, mikor már elillan!
Mert az időnek az a természete,
nem állhat meg, mert tovább kell mennie,
nem várhat tovább, mert
halad az idő!

Kis ember születik, tehetetlen még,
nemsokára gügyög, izeg- és mozog,
majd felül, ismerkedik a világgal,
és mászik, a csörgőjével játszik...
Eszik-iszik, majd feláll és járkál,
s ha kikerül a ketrecből, ijesztő,
miket produkál.
Rohan az idő...

Saját kárán tanulja a kis ember
mik a teendői, míg óvodába kerül,
hol komoly feladat vár majd rája,
– nem azt tehet ő, amit szeretne –
az nagyon fontos feladat lenne:
megtanulni, érthetően beszélni,
nem lehet várni, hiszen
sürges az idő!

Hétévesen gyerekek, mamájukkal
kézen fogva, iskolába kerülnek,
megtanulják a számokat, betűket,
karácsonyra már színes könyvből
felolvassák az ünnepi verseket,
megtanulják leírni a betűket
és szavakat, az idő nem vár,
siet az idő...

Kisiskola után nagy a feladat
elindulni, milyen pályára mehet,
hová iratkozzon? Választani kell

Hagy mondjam el, amit a **Diósjenői intézetben mondtak nekem**, amikor közöltem, hogy Attilának – velem együtt mit kellett átélnünk. Nem régen hozzájuk is került Dunakeszi intézetből egy ápoló, aki ott, csak egy hónapig bírta ki! Én erről senkit nem kérdeztem, önként szóltak róla, s azt is, hogy állítólag több gondozottat fognak onnan elbocsátani, mivel „elit”- intézet lesz, s nehezebb esetektől meg fognak szabadulni... (Ha úgy, mint velünk tették, az egyenesen undorító!) Ezt csupán azért írtam le, hiszen még a neveket sem tudnám megmondani, kik mondták, először, ill. másodszor találkoztam némelyikükkel.

Azonban nekem is kijelentette már az első alkalommal (májusban) az igazgató asszony, hogy a régebbi Down-osok onnan mind repülnek! (Lehet, vigasztként tette, de ez engem inkább elkésértett, nem vigasztalt meg, hogy ilyesmihez joga van!) De ezt ő biztosan letagadná – bár rajtam kívül még négyen is hallották – akkor, az alkalmazottai közül. Mivel át kellett élnem fiammal együtt ezt a tortúrát, nem akarom elhallgatni, hátha másokon még segíteni lehet, legalább az emberiességi-eljárás követelményei miatt, s hogy az a törvényeknek megfelelően, hiszen engem is kötelesek lettek volna a jogaimról tájékoztatni – ezt is törvény írja elő, de nem tették. Én is kíváncsi vagyok szép napokat, kedves Hídvégi Klára!

Még aznap este átnéztem a postámat és a levelezést elintéztem. e-mailt küldtem, efri@vnet.hu címre, 2012. nov. 26. Kelemen Mária kelemen.maria@efri.hu ÉletFa Reh. Intézet Igazgatójának – Szükségem volna fiam, Buday Attila anyagából a következő a következő dokumentációra:

„ÉletFa intézetben vezetett egészségügyi dokumentáció 2012. január 1-től.” Szíveskedjenek a teljes dokumentációt rendelkezésre bocsátani, mivel azt tovább kell küldenem. A felmerülő költségekre kérem, küldjenek csekket, amelyet postafordultával kiegyenlítem.

Következő levél: CCHR Magyarország info@cchr.hu – Elküldve: 2012. november 29.

2. válaszlevél: Kedves Hídvégi Klára! Én is reménykedem, hogy fiam megbarátkozik az új hellyel. Azonban, amikor ott kellett hagynunk az Intézetben, szerencsére öten is körbeállták vigasztalni, de számomra is borzasztó volt otthagyni őt a neki idegen környezetben..

Azonban az ott szolgálatot teljesítők emberi emberek! Már este kaptam e-mailt a gyógypedagógus tanártól,

az ifjú-embernek, hogy életében
mit akar elérni, mi szeretne lenni?
megfontolandó, merre kell lépni.
Jól kell dönteni, mert
nem vár az idő!

Felnőtt lett az ifjú ember, nagykorú,
most is válaszút előtt áll, hosszú
útja előtt kilépett az életbe.
Munkát vállal, továbbtanul, dön'tnie kell,
milyen lesz a felnőtt élete,
sorsfordulók előtt hogyan boldogul?
Nem lehet megállni,
sürget az idő!

Döntést hozott, főiskolát végzett,
a NAGYBETŰS életbe kilépett,
felnőtt fejjel sem könnyű kitalálni,
hol kap állást, miből él meg ezután,
volt-e értelme a sok tanulásnak?
Nincs könnyű sorsa idősnek-fiatalnak,
ebben nem ők döntenek, hisz'
nem áll az idő...

Van, kinek korábban kell döntenie,
hol lelhet rá olyan helyre, (ahol)
munka vár rá, miből megélhet ő
és a családja? Vár-e rá jó élet,
netán munkanélküliség réme, (vagy)
munkáért megbecsülés, babérkoszorú,
ki lát bele a jövőbe?
Szalad az idő!

Kinek kéne a hazában gondoskodni
kicsikről-ifjakról és felnőttekről?
Ébredjetelek okos magyar emberek!
Az üresen futó időt állítsátok meg!
Senki ne szenvedjen kárt, innen el ne
meneküljön. *A hazáért elhivatott*
államférfit válasszátok meg!
Sürget az idő!

másnap az egészségügyben dolgozók telefonon közölték,
hogy kezd beilleszkedni, s vigasztaltak, hogy simán megy
minden. (Remélem, nem csak vigasz számomra, hanem
valóság.)

Az ÉletFa Intézet igazgatóját levelének érkezése
napján fölkerterm a neurológus által készített vizsgálati
dokumentáció megküldésére, amit az ÉletFa intézetben
kell vezetni. Mivel eddig nem volt még visszajelzés (csak
néhány napja ment el) a pszichológusuk nevét és elérhe-
tőségét is.

Azonban van olyan érzésem, hogy el fogják hallgatni,
mivel e-mailben kértem tőlük. Ha nem reagálnak rá, akkor
ajánlott levélben fogom megismételni. Elkészítettem –
fiam eltávolítása ügyében kért leveleket, dokumentumo-
kat, ezeket ide mellékelve szintén küldöm. Ezen kívül
néhány más témában írt levelezésünkből is válogattam,
amelynek egy része bizonyítja, hogy jó kapcsolatot igye-
keztem teremteni, annak ellenére, hogy az Ig. asszonynak
már ez a második (most már sikeres) eltávolítása Attilával
szemben! Nekem ugyanis sokszor eszembe jutott, hogyan
fogja megemésztetni azt a tényt, hogy amit korábban, az
intézetből eltávozása előtt előkészített (Attila hasonló
okokkal való áthelyezését), az akkori igazgató az ő számí-
tását keresztülhúzta. Ezért jutott többször eszembe, hogy
mikor fog robbanni a bomba, hiszen szabad kezet kapott,
mint intézetvezető! Gondolom, hogy örül neki, hogy végre
sikerült az undorító kezdeményezés befejezése.

Levelek közt van a sérülésekről is levél, nem csupán a
2011-es eset, többször is panaszkodott, hogy bántják őt,
és sajnos, nem sokat törődtek vele, talán természetesnek
tartják a verekedéseket, és sajnos, Attila nem tudja
elmondani érthetően az eseteket a maga védelmére.

Készítettem a küldeményekről listát, külön arról, amit
e-maillal most küldök, s ugyanitt szerepelnek azok is,
amelyeket már levélként becsomagolva vannak, holnapi
napon, postán elküldöm.

Most keresem, de nem találtam címet. Meg fogom
nézni az Interneten, s ha megtalálom, akkor megy a levél,
ha nem, akkor megvárom, mert kérem, szíveskedjenek el-
küldeni a pontos címet, ahová küldhetem!

Még egy: Lányom természetesen szívesen látja Önöket, s
amit már eddig ő is tapasztalt, azokról tud tájékoztatást
nyújtani.

Üdvözlettel: Aláírás.

Legyen olyan elhivatott hazafi, (ki)
érti dolgát, nem saját érdekét lesi,
hanem mindjárt rendet teremt
az országban, küzd a népe jólétéért,
és a haza felvirágoztatásáért!
Mindnyájunknak ezt kell tenni!
Úgy lesz elégedett a magyar nép!
Imádkozzunk a jobblétéért!
Nem vár az idő!

Ha nem rendelkeznének vele, úgy szíveskedjenek megküldeni az Intézet pszichológusának nevét, és elérhetőségét is.

Amennyiben valamilyen ok miatt nem tudnák küldeni, kérem szíves visszajelzésüket. Aláírás.

2012. december 12. Efri-nek levél. Szükség van fiam Buday Attila gyógyszereinek pontos listájára, hogy mikor, milyen és mennyi gyógyszert kapott, legalább 2011. januárig visszamenőleg, de ha lehet, korábbiakra is. Gyógyulásához szükséges. Ugyanis én csak a xanax-ról tudok, amelyet az itteni kórházban írtak föl neki. A korábbi anyagból, amelyet voltak szívesek elküldeni, ugyanis ez nem derül ki.

Kérem továbbá a házi orvos nevét és elérhetőségét (lakcím, telefon), a nevére emlékszem (dr. Tomkó Magdolna), de elérhetőségére nem. Ugyanis azt a cetlit, amire följegyeztem, nem találom. Köszönettel a fáradozásért: Aláírás.

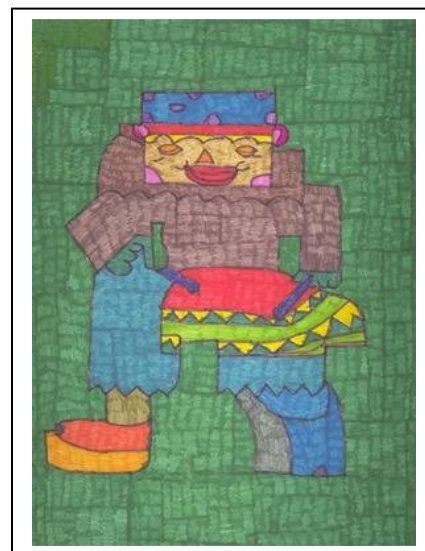
(Képek az oldalon ¹⁷²)

2012. december 12. Kedves Hidvégi Klára! – Elküldtem a levelet Dunakeszire, melyben kértem a gyógyszer-listát. A házi orvos nevét fejből is tudom (dr. Tomkó Magdolna), azonban én nem voltam vele kapcsolatban, a címe, telefonjára nem volt szükségem. Nekem csak olyan gyógyszerekről volt tudomásom, amit először lakhelyünkön működő szakorvosok vagy az én házi orvosom írt föl fiamnak. Ezért csak az egyetlen, Xanax gyógyszerről tudtam. Ha ott egyéb gyógyszerrel is kezelték, nyugtatták, azt velem nem közölték.

Akkor is (amiről a küldött anyagban írtam), amikor korábban adagoltak neki bizonyos nyugtatókat, amiért aztán elaludt a foglalkozásokon, csak utólag jutott tudomásomra, mert amikor Attila hazajött, akkor nem kaptunk a gyógyszerből itthonra.

Nem is volt rá szüksége. A kapcsolatot az Intézet kezelőorvosával csak az Intézet egészségügyi csoportján keresztül tudtuk tartani.

¹⁷² Attila képei: Dobos és Ijedt szem.

Ha kellett pl. beutaló pl. az operációk előtt, vagy más helyen, akkor telefonon kértem az eü. csoporttól, s ők a háziorvos vizsgáló napján (pénteken) elkérték tőle, s elküldték nekem postán, vagy amikor hazahoztuk, akkor kaptuk meg.

a vérnyomásom miatt gyógyszereket kaptam, hosszú idő kellett, amíg olyat találtak nekem, ami nem ártott meg. Akkor sült ki, hogy gyógyszerallergiás vagyok, – amit a fiam is örökölhett tőlem.

Másrészt mivel itthon én azonnal az eredeti kisebb adagot – kisebb mennyiségben – adtam neki a gyógyszerből, az állapota látványosan javulni kezdett (majdnem 4 hónap alatt) sokat javult, ha nem is heverte ki a tortúrát teljesen. Ezért tudtam őt elhelyezni november 26-án Diósjenőn, ahonnan már sürgették, hogy foglaljuk el a helyet, különben nem tudják fenntartani. Abban az állapotban, ahogyan én visszakaptam Dunakeszről, nem vihettem el, *dühöngött*,

Természetesen mindenkor elvittem a kapott Ambuláns lapját is, amelyet az orvostól kaptunk. Hasonlóan jártam el, pl. a bőrgyógyászatban a térdére és kezére kapott kenőcsöknél is, hogy ott a továbbiakban ki tudják íratni a háziorvossal is. S amikor elhoztuk, mindig elláttak az itthonlét idejére elegendő (Xanax-)gyógyszerrel, vagy kenőcsökkel. S így jöttem rá, hogy az amúgy is nagyobb méretű (és egyéb szert is tartalmazó) gyógyszert írták ki neki. Persze, az is lehet, mással is nyugtatták. (Képek az oldalon¹⁷³)

Szerény véleményem szerint azért gyanakodtam az erősebb Xanax-ra, egyrészt, mert amikor

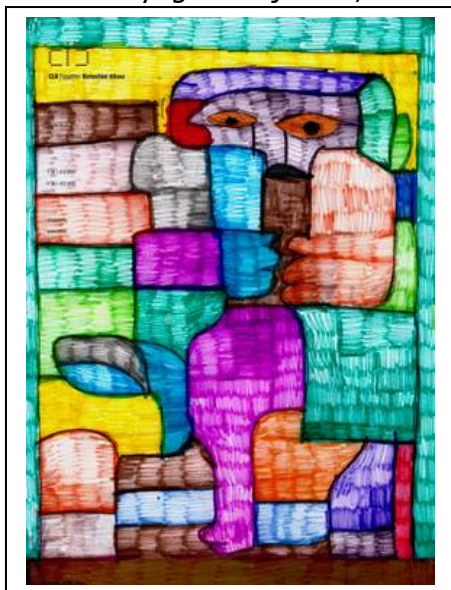

és időnként olyanokat tett, amit addig, soha! Természetesen nem tudhatom, ezen kívül, mik hozhatták ki Dunakeszin fiam egészségromlását, hiszen egyebekről csak sejtéseim lehettek. Elnézést kérek, hogy hosszán írtam. Amint megérkezik a lista Dunakeszről, azonnal továbbítom. Üdvözlettel: Aláírás.

2013. január, Attila itthon töltötte a karácsonyi szünetet. Jó volt ismét vele lenni, de utána megint érezhettem a gyógyszerek káros hatását és a dunakeszi intézetvezető gonosz-sága eredményét. Borzasztó rá gondolni is, mit kellett kiállni, s amikor karácsonyi szünet után

¹⁷³ Attila filc toll rajzai bal oldalon fent: Pompás színek, középen: Kalandos és lent: Sok jó elfér együtt.

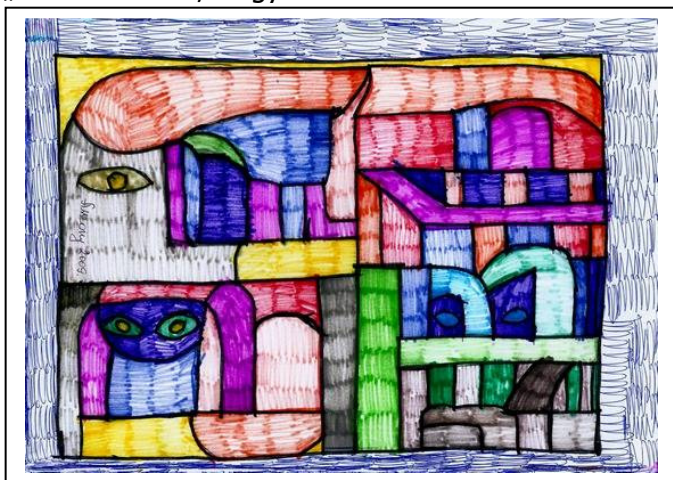
vissza akartam őt vinni, a háziorvosától kellett telefonon tanácsot kérni, mit tehetek, mert több mint egy órája próbáljuk szép szavakkal rávenni, hogy lemenjünk a lépcsőn, mert vissza kell menni az intézetbe. Az orvos nyugtatót ajánlott, de nem használt. Ismét érdeklődtem az orvosnál, mit tegyünk. Azt ajánlotta,

hogy mentőt rendel, és vigyük be a kórházba, majd lehet, hogy ott tartják néhány napig, aztán majd onnan mentőkkel viszik vissza Diósjenőre. Egy hétig maradt bent, a főorvos ugyanazt az enyhe gyógyszer írta ki neki. Még egyszer próbálkoztunk, de az sem volt sikeres. Ugyanis Attila bátyja kísérté volna vissza a gépkocsival, azonban alig értek ki a városból, olyan rumlit rendezett, hogy a gépkocsi vezetője azt mondta, hogy visszahozza, mert fél, hogy a kocsiban kárt tehet. Feljött a lakásba, de nem tudtuk, mit lehet tenni. Akkor nem tehettem mást, amikor visszaérkeztek, telefonon kértem a háziorvost, mit tanácsol. Gyógyszert ajánlotta, mint korábban. Megbeszélte az Intézmény illetékeseivel, hogy eljönnek érte mikro-busszal. Két nővér, orvosi asszisztens, a gépkocsi-vezetője és egy markos ápoló, mint egy díjbirkózó érkeztek. Le kellett fogni, hogy az injekciót megkapja, mert nem akarta engedni. Sosem fogom elfelejteni, azokat a percek, amit el kellett szenvednie és nekem is borzasztó volt látni, ennyi ember is alig bírta vele. Abban állapotban meg az igazgató úrral és a háziorvosával is, hogy

egyelőre nem hozom őt haza gyakran, amíg – talán majd teljesen elfelejti a kellemetlen emlékeit. Reménykedjek benne. (Képek az oldalon¹⁷⁴)

Mindezt köszönhetem egy rosszindulatú valakinek, aki tönkretette a nyugalmas életünket. Az ő „mellékhatása”, hogy most csak én tudom – nem könnyen – látogatni, havonta egyszer vagy kétszer.

Azóta már vittem neki a kis íróasztalát, nagy művészeti képes albumot, mindig ellátjuk őt rajzlapokkal és nagy csomag filctollakkal. Ebben Katica lányom is segít, és többször félúton találkozunk, s együtt látogatjuk meg Attilát. Nem tudom, megélhetem-e még, hogy elmúlik ez a szokása. S az intézetben mindenki állítja, hogy ott nyugodt, semmi gondot nem okoz, rajzolgat, tisztálkodik, minden rendben van vele. Amikor megláthatjuk, hogy mindez igaz is, csak éppen nem merem ismét hazahozni, hogy az otthona melegét is érezhesse. Minden este imámba foglalom, hogy boldog és vidám legyen, mint addig volt, érezze magát jól. Kissé megnyugtató, hogy amikor meglátogatom,

mindig jó híreket hallok a magatartásáról. Mégis, nagyon rossz, hogy időnként nem lehetünk együtt, s ő elszakadni kényszerül az otthonától. Ezt teszi egy olyan gyógyszer – és mellette egy szívtelen nő, aki egy ilyen intézményt vezet, de nem ért hozzá.

A gyógyszernek, ill. annak a dupla *adagjában valami, aminek ilyen hatása van*, amit nem is lett volna szabad engedélyezni még úgy is, hogy ha százból csak egy embernek árthat! Hogy jönnek ahhoz, hogy egynek is ártsanak! Nem avatkozhatnak bele a Teremtő Isten dolgába!

¹⁷⁴ Attila képei fent: Öcsi 45, lent: Elbújva.

A gyógyszernek, ill. annak a dupla *adagjában valami, aminek ilyen* hatása van. Az is igaz, amit a statisztika kimutatott, hogy gyógyszerek, főleg azok mellékhatása több halálos áldozatot követel, mint a közúti forgalomban történik.

Nem tehetek mást, inkább havonként egyszer-kétszer meglátogatom őt, mert nem merem elhozni, és az intézményben sem ajánlják. Mióta elvittem neki a kis íróasztalát, amit odatettek az ágya mellé, rajzolhat kedvére.
(Képek az oldalon¹⁷⁵)

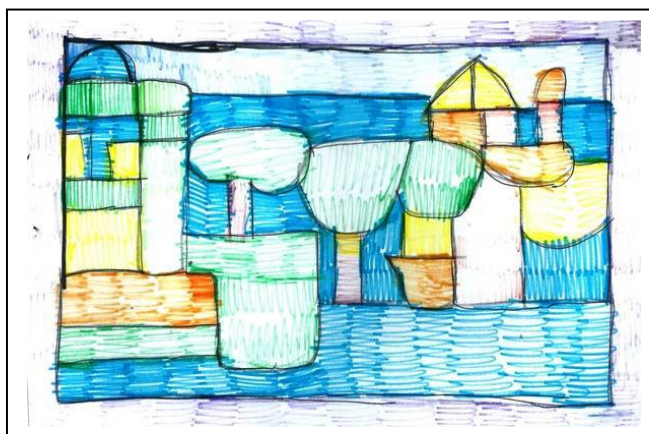
Elvittem egy másik művészettörténeti kötetet is, és a képes évi naptárakból minden alkalommal legalább egyet, hogy azokat nézve, gyűjtsön újabb képekre tippeket. Ott a szobák egész nap nyitva vannak, ha tetszik, nézhetik a

tévét, rossz időben is ott tartózkodnak, nem úgy, mint Dunakeszin, hogy reggel lezárták a szobákat, és csak este mehettek be, s emeletenként egy-egy televízió volt külön helyiségben, ahol este 9-ig nézhették. Sehogy sem volt otthonias a környezet, s úgy bántak velük, mint a katonákkal.

Gyakran eszembe jut, miért nem vagyok abban a helyzetben, hogy itthon tarthatnám, lenne még egy kicsi szoba, ahol rajzolólepcső, s valaki, aki mindne, mert már én is gonmost már mindig csak Amíg bírtam lépcsőt járni magammal vittem, hogy dulni jártunk, de a moslenne itthon az élete,

Én is csak Gizella-terápiákra, s az nekem parkja van, szeretek kint gyönyörködni a fában ott sok cica él.

hatna, nem lenne ennyi kettőnknek itthon segédozásra szorulok... De bent ült, rajzolt itthon is. és ügyeket intéztem, mozogjon, sétáljon, kirántani helyzetben milyen négy fal között?

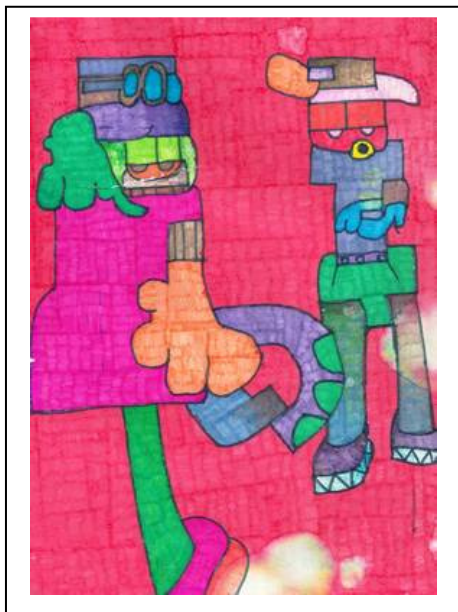
lepre járok rehabilitációs nyaralás, mert gyönyörű a padon ülni, olvasni, és a macskákban, mert

A könyvek pedig sort állnak, amelyek arra várnak, hogy elolvassam őket. Azok közül viszek mindig néhányat oda is, mert idő marad rá. A társalgóban esténként gyakran römikártyával szórakozunk, néha este tízig, amíg a nővérek nem figyelmeztetnek, hogy itt a pihenés ideje, a fizetős szobákban televízió is van, aki szereti, nézheti. De én inkább olvasok még egy ideig, amíg eljön az álom.

¹⁷⁵ Attila képei fent: Nincs fejem se kezem, Súly a fejemen... Lent: Kék-sárga.

2013. január 31. CCHR Magyarország info@cchr.hu címre levelet küldtem:

Tisztelt Képviselő Asszony! Szeretném tájékoztatni, hogy hosszú idő távlatában az ügyben végre, ha nem is érdembeli, de kaptam néhány soros levelet a mai postával.

A november végén postázott panaszlevelemre az Emberi Erőforrások Minisztériuma Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat Szolgáltatások Főosztályától. Tájékoztatnak, hogy a rendelet (idézve) értelmében „érdemi ügyintézés céljából a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságnak” átadták az ügyet. Való tény, hogy nem siettek az ügyben intézkedni.

Azt is szeretném közölni, hogy az ÉletFa Intézet nem válaszolt arra a levelemre, melyben fiam gyógyszer-kezelésével kapcsolatban további tájékoztatást kértem.

Egyébként fiam 2012. november 26-tól a Diósjenőn működő dr. Göllész Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthonban tartózkodik. Eddigi tapasztalatok szerint az ott dolgozók-gondozóinak az otthon lakóival szemben tanúsított magatartását (javukra) össze sem lehet hasonlítani a Dunakeszin működő intézetben dolgozókkal. Szeretném tudni, hogy az ügyben tudnak-e segítségünkre lenni?¹⁷⁶

Tiszteletteljes üdvözlettel: Aláírás. (Képek oldalon¹⁷⁷)

2013. február 1. Tárgy: Meghatalmazással kapcsolatos levél-cím. Kedves Simon Zsuzsa! Köszönöm gyors reagálást. Tekintettel arra, hogy elromlott a nyomtatógépünk, máshol kell kinyomtatni a meghatalmazást, s ha – szombaton – még nem sikerül, akkor legkésőbb hétfőn postán feladatom.

Addig szíveskedjenek azt a pontos címet e-mailen közölni, hová adjam fel a meghatalmazást, ahol legkorábban kézhez kapják. Az interneten Archív-ban tárolt anyagaim eltűntek, s nem biztos, hogy a jó címet megtalálom. Üdvözlettel: Aláírás.

Újabb levél:

„Postai címük Állampolgári Jogok Bizottsága az emberi jogokért CCHR Magyarország info@cchr.hu,

2013. április 17-én – Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Közép-Kelet-Európa Alapítványnak.

¹⁷⁶ Még élt bennem a remény, hogy az igazság győzzön, és ne a hazugságoknak higgyenek.

¹⁷⁷ Attila filctoll-rajzai Fent: Kézfogás és Útra indul 2005. Lent: Faldísz.

Válasz T. Simon Zsuzsanna levelére.

Az Életfa Rehabilitációs Intézet választ **nem kaptam meg**, csupán néhány egyéb iratot, amelyek nyilván a levél mellékletei lehetnek. Önöket is – finoman kifejezve – megtévesztették az Intézet részéről. Rövid levelükben közölték: „Sajnos ezek alapján nem tudunk semmi bejelentést indítványozni, nem tartalmazzák, hogy más gyógyszert kapott volna Attila, mint amiről tudtunk.” Stb.

Ez nem igaz, mert igen is, más gyógyszert kapott ott, mint az iratokban jelölték (s ezt a nekem megküldött, az Intézettől származó gyógyszeres csomag is bizonyítja), ugyanis a Xanaxnak egy erősebb, más összetevőkkel módosított változatát adagolták neki két évig, nem azt, amit a helyi kórházunk idegosztály főorvosa írt elő neki! Amikor Attila Dunakeszire került, a Szociális Intézetek Központja kivizsgálta, Feljegyzésében – többek között – felhívta figyelmüket arra, hogy „gyógyszerekkel szemben érzékeny.”
(Képek az oldalon:¹⁷⁸)

Köszönöm ügyünkben folytatott fáradozásait, de – sajnos, korántsem érzem, hogy azzal a sérelmünk megnyugtatóan lezáródott volna. Azt viszont nem jelezték a nekem küldött anyagokban sem, hogy mikor, melyik orvos írta elő neki a gyógyszernek azt a változatát, ami ártott neki. Addig, amíg a háziiorvosi teendőket Balassagyarmaton látták el, mindig én küldtem vagy vittem nekik Attila gyógyszerét, amely a gyengébb változat volt, s ami nem ártott neki! Én pedig bizonyítani tudom, hogy a helyi kórházunk szak-főorvosa nem ajánlotta azt gyógyszert, amit ott adagoltak neki, s amely nála a gondokat okozhatta. Nem jelölték meg, sehol sincs ki-mutatva, ki, mikor, miért engedélyezte, írta ki a 05 mg-os Xanax-ot?

Eolvashatták volna a gyógyszer tájékoztatóját, ahol a gyógyszer-gyártó csak a 0.5 mg-os gyógyszereknek jelezik az igen is, **ijesztő mellékhatásokat**, ugyanis kétféle összetevőt csak a 0.5 mg-os tartalmazza, a 0.25 mg-os nem! Íme, idézet a gyógyszeres dobozban elhelyezett tájékoztatóból:

„Leggyakrabban: álmoság, feledékenység.”

„Ritkábban” (de nála megnyilvánult): „depresszió, alvászavar, szorongás, hangulatzavar, teljesítménycsökkenés és zavartság.”

„A szakirodalomban benzodiazepinekkel kapcsolatban: ingerlékenység.”

„Elsősorban pszichiátriai betegség fennállásakor... előfordulhat összpontosítási (koncentrálási) nehézség, zavartság, ingerlékenység, viselkedésszerű rendellenességek, pl. düh, agresszió, illetve ellenséges magatartás.”

¹⁷⁸ Fénykép: Szigligeti Alkotóházban (2008) az utolsó reggelinél. Lent Attila képe: Vigyázz, fentről figyellek!

Nem hiszem, hogy ilyen szöveget bármelyik gyógyszergyártó cég felelőtlenül, *csak úgy tréfából* leírná. Nyilván előfordult másoknál is hasonló súlyos eset, s ezért figyelmeztették erre azokat, akiknek ezt a gyógyszert ajánlják.

Nyilvánvaló az intézet felelőssége, mert fel kellett volna figyelniük arra, mi okozza Attilánál a súlyos

változásokat, amiket megjelöltek (s ami nekem csak később majd' két év után került tudomásra! *Vagy csak meg akartak szabadulni tőle, mert nem volt nekik szimpatikus és szándékosan adagolták neki, számára a mérget? Azt hitték, hogy valamilyen nyugtató hatása lesz, majd csendesen üldögél egész nap, bánatos képpel ténfereg a többi szomorú gondozottjukkal együtt.* Erre választ csak az intézet „felelős személye” adhatna. Amikor Attiláért mentem, sorstársai a nagy előcsarnokban unatkoztak, s olyan volt, mint amikor sok ember szomorú-bánatos arccal egy temetésre várakozik...

Sajnos, Attilánál a gyógyszer-gyártók által is leírt, elismert és a legsúlyosabb mellékhatások jelentkeztek, szegény gyermekem tőlem örökölte, én is érzékeny vagyok a gyógyszerek (nem a gyógyító, hanem az ártó) mellékhatásaira!

Önök által elküldött „Az egészségügyi és gondozási napló” feljegyzéseiben nem azt írta le az Intézet, hogy mit tettek fiam egészsége és gondozása érdekében, amit küldtek, az inkább egy „bűnlajstrom” ellene. Lehet, hogy most, amikor kérdőre vonják őket, végre elolvasták a gyógyszer-ajánlót, és nem merték becsületesen feltárni az igazságot! Mindenképpen aljas cselekedet, a tényeket takargatni!

Nem untatom Önöket tovább, csak annyit szeretnék közölni: (mivel éppen Dunakeszi intézetben ijesztettek el Diósjenői intézettől, féltem, mi lesz, ha oda kerül, idegen környezetbe, olyan állapotban, ahová őt lesüllyesztették.

(Képek az oldalon¹⁷⁹)

Itthon tartottam őt tovább, amíg a tünetei fogyatkoztak, most már Diósjenőre elvihettem. Kellemesen csalódtam, mert ott egészen más légkör uralkodik, mint Dunakeszi intézetben! Az első napon feltűnt, hogy más szemmel nézik a rájuk bízott **embereket**! Kellemes meglepetés

ért, hogy bánnak ott a rájuk bízott gondozottakkal, s arra is figyeltek, én mit érezhettem, otthagytva, rájuk bízva a fiamat. Erre részletesen kitértem az előbbieken.

Egy alkalommal érdeklődtem, fiam hogy illeszkedett be ott, a közösségbe. Íme, a válasz:

„Kérésének megfelelően beszéltem Attilával, elmondta, hogy nagyon szeret otthon lenni, de azt is közölte az intézeti életformát jobban elfogadta nálunk, mint a Dunakeszi intézetben.

¹⁷⁹ Attila képei: Hátterben fák és Pompás színek.

Sok barátja van, sőt barátnője¹⁸⁰ is, a munkahelyen jól érzi magát festői vénáját kiválóan kamatoztatja. Sokat segített az anyák napi ajándékok készítésénél is.

Összegezve Attila véleményem szerint kiegyensúlyozott életet él pszichés és mentális állapota jó és stabil. Ezt a megállapítást a gondozási egység vezetővel és munkahelyi vezetővel együttesen hoztuk meg.”

Amikor a Diósjenőn meglátogattam a fiamat, az intézet illetékes szakembere szó szerint a következőket mondta: „Beszélgetés közben úgy viselkedik, mint egy úr: ha kell, azt mondja, elnézést, és kezével megsimogatja a vele beszélőt.”

Végre, jó hír, a fim talán lassan olyan lesz, mint valójában volt, mert, ahová vittem, mindenütt illedelmesen viselkedett. A gond, ami rám nehezedt, már lassan enged. Végre, emberként gondolkodnak róla és – mondhatom, szeretik, mivel gyakran látogatom, ezt tapasztalom. Inkább rájuk illik az,

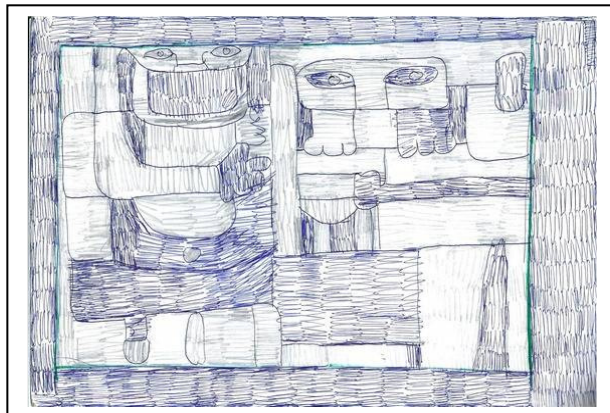
amit a Dunakeszi Intézet igazgatónője egyik levelében saját intézményére vonatkozóan megfogalmazott:

„Az Intézet gondozói magas szinten elkötelezett, feladatukat hivatástudattal végző emberek, akiknek kommunikációja is türelmes, kedves.”

A Diósjenőn működő intézetre ezt el lehet mondani. Valóban otthon, nem börtön az ott élők számára, mert sajnós, az utóbbi időben Dunakeszin azt kellett tapasztalnom, hiszen amikor tudták, hogy megyek Attiláért, mert előre közöltem, képesek voltak egy külön szobába bezárni, mint egy bűnözőt, mert nem akart lemenni a foglalkoztatóba (ráadásul észre sem vették, hogy izzadt és a betegség jeleit én azonnal észrevettem, amint megláttam!)

Azonban az Intézetnek az igazságtól messze álló kimutatásokkal s egyéb jegyzeteikkel sikerült Önöket is félrevezetni. Rövid levelükhöz mellékelte iratanyagok valamennyi valótlán adatait én, eredeti dokumentumokkal (a gyógyszerrel és félrevezető dátumokat is) meg tudom cáfolni és nem tudok belenyugodni, hogy azért a szenvedésért, amit fiamnak (és nekem is) okoztak, még egy bocsánatkéréssel sem igyekezett az Intézet megkeresni. Mert azt, amit 2012. május 5-től nekünk át kellett élnünk, azt még – ha volna is – az ellenségemnek sem kívánom. (Képek az oldalon:¹⁸¹)

Egyetlen kérdésem lenne Önökhöz. Mit kellene tennem, hogy a sok kellemetlenségért, szenvedésért, amit ki kellett állnunk – az egészségünkben okozott károkért és az igazságba vetett hitemet – visszanyerjem, mit lehet tennem, hogy legalább erkölcsi kárpótlásban részesítsenek, s ne győzedelmeskedhessen fölöttünk a hazugság, ne lehessen elsimítani a hanyag, nem emberséges bánásmódot és fiam fájdalmait hogyan lehet elfeledtetni, s az emberekben való hitét visszaadni. Tudnának engem ebben segítségemre lenni, eligazítani?

¹⁸⁰ Dunakeszin a gondnokkijelölés tárgyalásánál a főnövér képes volt azt állítani, hogy homoszexuális, fiúkat molesztál, pedig az ellenkező tünetek voltak mindig rá jellemzők!

¹⁸¹ Attila szomorús hangulatban rajzolt képei: Pont, pont, vesszőcske és Csupa szürke.

Még egyszer köszönöm fáradozásait. Tisztelettel: Aláírás.
Levélben kértek tőlem MEGHATALMAZÁS-t a további kivizsgáláshoz. Azt kitöltve küldtem vissza.
(magánokirat)

Alulírott Név: Németiné Finta Katalin

Születési idő, hely:Kisbárcány, 1925. december 30.

Anyja neve: Gallov Margit

Tartózkodási hely: Balassagyarmat, Rákóczi út 48.II.7.

Meghatalmazom H. Klárát (lakcím: 2230 Gyömrő, Szent Imre u. 66., anyja neve: B. Margit, szül: Budapest, 1961.03.14.), hogy képviselőtemben **az ÉletFa Rehabilitációs Intézetben** fiam és egyben gondnokoltam, Buday Attila ügyében eljárjon, és a 2011 és 2012. évi kezeléseire vonatkozó teljes dokumentációs anyagot beszerezze és az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. tv. és az 1997.évi CLIV. törvényben biztosított jogaimat gyakorolja.

Felhatalmazom Hídvégi Klárát, hogy képviselőtemben tájékoztatást kapjon a gyógykezeléssel összefüggésben történő adatkezelésről, a vonatkozó egészségügyi és személyazonosító adatokat megismerhesse, az orvosi dokumentációba betekinthessen, valamint azokról másolatot kaphasson.

A gyógykezelésben résztvevő gyógyintézeti alkalmazottakat a meghatalmazottam részére történő orvosi titkot képező dokumentumok kiadásával kapcsolatosan az orvosi titoktartás alól felmentem. (Képek az oldalon¹⁸²)

Kelt, 2013. Meghatalmazó:

.....

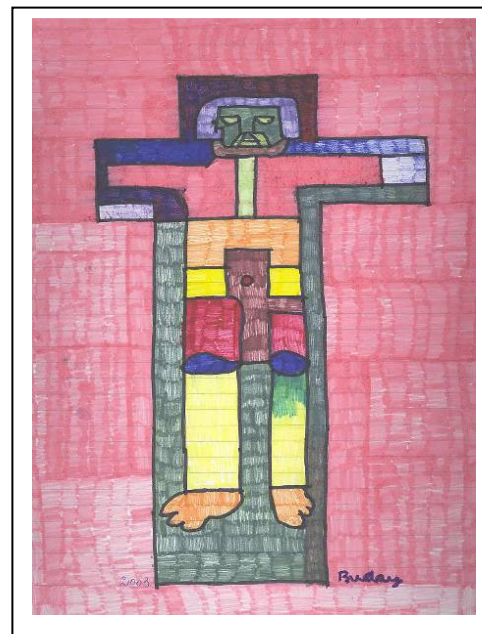
Meghatalmazott:

.....

Előttünk, mint tanúk előtt:

(név, lakcím)

(név, lakcím)

Mennyi levél, utánjárás, nyomtatás-fénymásolás (a közeli kultúrházban végezték), telefonhívásba, időbe és postaköltségbe került nekem mindez, nem beszélve arról, hogy az izgalom kikezdte az egészséget is. A rengeteg levelezést, az iratok listáját ezért közreadom.

¹⁸² Támad és csíp: a Darázs – az internetről és Attila képe: Krisztus a kereszten.

Ezért került sor arra, hogy mindazt, amit ezekkel fáradoztam, közben micsoda kálváriát kellett járnom egy rosszindulatú, vezetésre nem méltó személy lelketlen intézkedései miatt.

Mindezt mások okulására is tettem.

Iratok listája:

1.) Fénymásolatban kellett elküldenem:

- *Betegtájékoztató: Xanax-gyógyszer
- *Egészségügyi anyag listája – 2 oldal
- *1978. május 31. Buday Attila szociális Intézeti elhelyezése
- *1979. január 29. Buday Attila áthelyezése Dunkakeszi É.Fog.Osz.Szoc.Fogl.intézetbe
- *2010. július 13. Leltár, feltüntetve Xanax 0.25 mg gyógyszer 2x fél tabletta adagolással!
- *2012. június 25. ÉletFa int. Levele: Buday Attila áthelyezése tárgyában – 2 oldal
- *2012. június 26. Előre elkészített nyomtatvány szoc. ellátás igénybevételéhez + megjegyzés
- *2012. június 26. Előre elkészített nyomtatvány: „C” Jövedelemnyilatkozat
- *2012. augusztus 8. Némethné F.K. levele az ÉletFa igazgatójához
- *2012. augusztus 15. ÉletFa int. Levele Balassagyarmat város Polgármesteri Hivatalához
- *2012. október 18. Balassagyarmat város jegyzőjének levele Némethné Finta Katalinhoz
- *2012. november 10. Polgármester Értesítése ügyem áttételéről

2.) E-mail levél, mellékek kiválogatása:

- 1978. 05.31. Buday Attila szoc. Intézeti elhelyezése
- 1979.01.29. Buday Attila áthelyezése
- Dunkakeszi É.Fogy.Orsz.Szoc.Fogl.intézetbe
- 1998.01.07. ATTILA
- 1998.01.09. KÁRPÓTLÁS
- 1999.02.16. (Képek az oldalon¹⁸³)
- 2004.04.30. Részlet Kisvárosunk
- 2004.05.01. Gondolatok ünnep alkalmával
- 2004. Nyár 2005. Első műtét
- 2008.03.17. Ments meg Uram
- 2008.03.31. Kelemen Mária levele
- 2008.03.31. Kelemen Máriaától: Elmaradt köszönet
- 2010.06.12. Leltár – benne gyógyszerküldés
- 2010.06.13. Leltár, feltüntetve Xanax 0.25 mg gyógyszer 2x fél tabletta adagolással!
- 2010.07.12. LETTÁR-visszavitelnél
- 2010.12.28. Ági néni ötösben.
- 2010.12.31. Órangyal vigyázza utunkat-Szilveszter
- 2010.12.12. Szilveszter
- 2011.03.22. Érdeklődés
- 2011.03.24. Kedves Attila – én küldtem neki a levelet.
- 2011.04.27. Attila sérülései - Levél ig. asszonyinak
- 2011.06.03. és 7. Levél ismeretlentől, válasszal együtt: Attilával kapcsolatos
- 2011.12.02. Szülői értekezlet-verseskötet

¹⁸³ Fent: Kígyó, amely alattomban támad és harap. A kép Emese unokám fotója, a Balaton partján készült.
Lent: Róka, amely ravasz, akár némely ember.

2011.12.18. Attila hazautazása
 2011.12.29. Ruházat és egyéb
 2012.05.21. Attilát betegen hoztam haza, és más
 2012.06.25. ÉletFa int. Levele: Buday Attila áthelyezése tárgyában – 2 oldal
 2012.06.26. Előre elkészített nyomtatvány: „C” Jövedelemnyilatkozat
 2012.08.08. Németiné F.K. levele az ÉletFa igazgatójához
 2012.08.15. ÉletFa int. Levele Balassagyarmat város Polgármesteri Hivatalához
 2012.05.21. E-mail ÉletFa ig.h.-gazd. vezetőnek: Attilát betegen hoztam haza
 2012.09.13. Gazd. vez. levél: Függőben lévő ügyek 2. - sürgetés
 2012.10.18. Balassagyarmat város jegyzőjének levele Németiné Finta Katalinhoz
 2012.11.10. Polgármester Értesítése ügyem áttételéről
 2012.11.13. Ima lelki békéért
 2012.11.13. Megoldhatatlan gondok
 2012.11.18. Panaszlevél
 2012.11.22. Elhelyezés-halasztás kérése
 2012.11.26. Eü.dok.kérése

2012.11.26. Érk. levél
 2012.11.29. Eü.dok.sürg.
 2012.12.12. Gyógyszer lista
 2012.12.20. Gondozásra szoruló sorsa
 2013.02.13. Meghatalmazás
 2013.04.17. Anyag visszaküldésre válasz
 Alapítvány Emberi Jogok
 Betegtájékoztató: Xanax-gyógyszer
 IRATOK LISTÁJA! – legtöbb e-mailben elküldve.

(Kép:¹⁸⁴)

22. SORSOK

Hány sorscsapás jár egy hosszú élethez? Elgondolkodtam rajta, de nem tudom, mivel eddig nem számoltam meg, hány jutott nekem. De most számozom, mert szeretném megtudni.

1.) Sorscsapásnak éreztem, mikor elkerültem otthonról, s az iskoláimat szüleimtől távol, bentlakásos internátusban kellett folytatnom. Elhagyottnak, árvának éreztem magam idegen emberek körében...

2.) Igazi nagy, sorsdöntő sorscsapás volt, nem csak éreztem, amikor a front közeledtével el kellett hagynom (s fél családdal kellett menekülnünk a front elől abból a kedves otthonból, ami Marosvásárhelyen nekünk megadatott). Csak azért írtam fél családot, mivel a sorscsapást súlyosbította, hogy apuka és legidősebb bátyám katonai szolgálatot teljesített, nem lehettek velünk. Ráadás volt erre, hogy a család minden vagyonát elvesztette, amit nem csak szüleim nem tudtak pótolni, de mi, a gyerekek is egészen másként, szegényként kellett az életbe elindulnunk.

¹⁸⁴ Attila filctollal festett képe: Vau, vuuú...

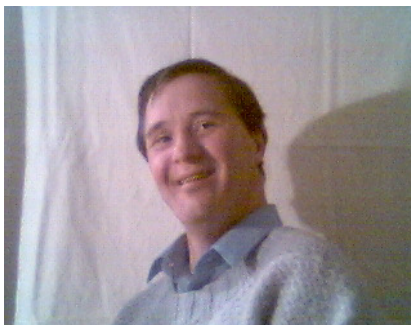
3.) Egy háború, a front átélése mindenképpen sorscsapás mindenki számára, még akkor is, ha élve megússza.

4.) A háború miatt előállt nyomor, a közlekedési nehézségek, a szegénység okozta, hogy tanulmányaimat nem tudtam felsőfokon folytatni, mivel édesapám a háborúból visszatérve, egyelőre csak egy kicsi tanyán tudott elhelyezkedni tanítóként, s még két fiútestvérem nem fejezte be a tanulmányait, állást kellett vállalom, segíteni őket, és saját létfenntartásomról is nekem kellett gondoskodnom.

5.) Súlyos sorscsapás, ha valaki nem találja meg élete párját, s az, akivel összeköti az életét, nem teljesíti családjá ellátásával, gyermekeinek nevelésével kapcsolatos kötelezettségeit, ezért nem lehetett más választás, mint a házasság felbontása. (Képek az oldalon¹⁸⁵)

6.) Súlyos sorscsapás, ha valaki a tíz év kihagyása után még egyszer lép, azt remélve, talán könnyebb nem egyedül kell cipelnie és e lépésvár rá.

7.) Nehezen írom le ide – ilyen beteg gyermek születése, annak főleg azért, mivel az apa a gyermek ellátása, nevelése – másik két iskoláztatása mellett – egyedül rá sorscsapás, ha az a gyermek egyébként kedves és szeretetre méltó, mert a háborút követő nehéz gazdasági válsággal és egyéb gondokkal sújtott időben történik, amiért nem lehet úgy gondoskodni róla, ahogyan például én szerettem volna, hogy mindig velem maradjon.

rosszul sikerült házassága után – „elköveti” és – ismét házasságra lesz az élete, ha további terheket se miatt is csalódás, gyötrelmem

cím alá – hogy sorscsapás egy felnevelése súlyos, nehéz időben, mekét megtagadja, s a gyermek egészséges gyermek ellátása, járul. Ez még akkor is súlyos

8.) Nehéz erről is írni, de ide tartozik. Amikor nehéz élete során végre nyugdíjas életét élvezhetné valaki, a diplomás gyermeke – munkanélkülivé válása miatt – rátelepszik az anyjára, s nem tud onnan kivergődni, immár tizenötödik éve (2000-től). Súlyosbítja az anya helyzetét, hogy az előző sorscsapások következtében nincs olyan helyzetben, hogy anyagilag úgy támogassa őt, hogy újra talpra álljon, de arra nem jutott pénze, hogy máshol keressen állást, mivel az utazgatás is sok pénzbe kerül, amire nyugdíjából pénz nem kerül.

S lehet-e még ennél is több

sorscsapás? Nem tudhatom, mit hozhat még sorsom?

9.) Igen, lehet, mert akiről még most is gondoskodnia kell (tulajdonképpen nem kötelessége egy egészséges ember ellátása, főleg évtizedekig, de anyja sajnálja, mert ha kitenné, akkor nem áll meg a saját lábán, s ki tudja, ő is a hajléktalanok sorsára jutna).

¹⁸⁵ Fényképen Attila nyugalmas időben, 2012. augusztus előtti időben. A képei: Anyós és Szerszámok.

Nem kötelessége a szülőnek egy egészséges ember ellátása évtizedekig, de ha kitenne, akkor nem áll meg a saját lábán, s ki tudja, talán a hajléktalanok sorsára jutna. Saját kis pénze csak úgy elúszik, alig járul hozzá a kiadásokhoz. Amikor a négyéves ciklusokban olyan vezető kerül a miniszterelnöki székbe, aki csak saját és kedves elvtársai részére költögeti az ország jövedelmét, olyankor sok családban a hónap egy részére már kiürül a buksza, se gyógyszerre és étkezésre nem jut elég a pénz.

(Képek az oldalon¹⁸⁶)

10.) Még egy súlyos sorscsapás, amit Dunakeszin működő Intézet vezetője, aki nő léte érzéstelenül tette lehetetlenné fiatalabb fiam, Attila életét, amit vele együtt a családjának is el kell viselnie. Több mint harminc év után kitenni a megszokott helyéről kitenni az intézetből megalapozatlan, félrevezető, kitalált, vádakkal, amelyek a felelőtlenségükből keletkeztek – nem csak lelketlenség, hanem aljasság. Ha én lelkileg elbírtam volna még tovább folytatni, bíróság elé terjeszteni, biztos vagyok benne, hogy igazat adtak volna nekem. A tények beszélnek, hogy titokban olyan gyógyszert adagoltak neki, amelyben a gyógyszer-gyártók a tájékoztatóban világosan leírták, milyen következmények fordulhatnak elő, akit azzal etetnek. Tanú rá, hogy a vádak, amiket fiam ellen felsoroltak, a gyógyszer-gyártók tájékoztatójával pontosan egyeztethetők!

Kérem, csak magamtól: vajon legalább tudja-e, megbánta-e, az intézmény felelős (?) vezetője, hogy amit tett, vétek! Vagy még arra sem képes, hogy belássa a kihűlt-lelkülete miatt.

Sajnos, mindazért, amit tett, mások szenvedtek és szenvednek még most is. Pedig annyira szeretném, ha Attila újra boldog lenne, megint nevetni tudna!

Ugyanis javulása ellenére, az Intézet Vezetőjével megállapodva, egyelőre még most sem jöhet haza, mert utána nem megy vissza, ezért nem érezheti az otthon, a család melegét és szeretetét, csak akkor, ha meglátogatom, gyakran a lányommal együtt.

¹⁸⁶ Fent Attila filctoll-képei: Világ ura! és Sok-sok szem. A fényképen Attila, örömmámorban, még 2012. augusztus 5. előtt.

Heteoranamnesis: Apai nagyapja agytumorban halt meg, apa „ideges” (légnyomás érte háború alatt), ezért is váltak el a szülők (tizenhárom évvel ezelőtt). Anyja újra férjhez ment, családi körülmény rendezett. A v.sz. Harmadik terhességből 3. élő gyermek. Graviditás II. hónapjában mater vérzett, terhesség megszakítását javasolták, de az anya nem egyezett bele. Down-kórral 3 héttel korábban, 2900 grammal született. Fejlődése kezdettől lassú, elmaradt. Csecsemő korában érzékeny, gyakran betegeskedett, (könnyen megfázott), egy alkalommal magas láz, hányás miatt kórházi kezelésben részesült. Műtét: két és fél éves korában kivették a manduláját. A budapesti I. sz. Gyermekklinikán és a Tanárképző Főiskolán vizsgálták. Óvodás korában Glutarecet csak rövid ideig szedte, mert „nem bírta”, **általában gyógyszerekkel szemben érzékeny! Jelenleg gyógyszert nem szed.**

Iskolai végzettsége:

7 éves koráig óvodába járt, majd ismeretsséggel – 1973-tól a Diószeghy S. utcai budapesti foglalkoztató iskolában bentlakó. A teljes éveket elvégezte, erről bizonyítványt kapott.

Jelenlegi fizikai állapota:

Alacsony növésű, jellegzetes Down-alkat. Izomzat hypotoniás, mindkét oldalon pes planus – régebben betétet viselt, de az „iskolai körülmények ezt nem teszik lehetővé.” Mozgása kissé darabos, széles alapon jár. Önkiszolgáló. Ts.: 51 kg, Tm.: 150 cm, Fkf.: 81-83 cm.

Személyisége, képességei:

A vizsgálatban szívesen vesz részt, könnyen irányítható, kezelhető. Beszédhibás, kíváncsiságát, gondolatát kifejezi egyszerű mondatokban. Szókincse szegényes. Feladat-helyzetben aktív, érdeklődő, manuális tevékenység leköti. Monotóniát jól tűri. Mentális képessége imbecillitásának megfelelő. Kézügyessége, ezen a szinten jónak ítéltető. (Képek az oldalon¹⁸⁷)

Iskolai közösségben: interperszonális kapcsolata jó, felnőttekhez való viszonyát udvariasság, tiszteletteljes jellemzi. „Kitartóan varr, subázik, festésnél ecsetvezetése pontos. Munkája mindig tiszta, rendes.” – Egyes betűket felismer, két betű összeolvasására már képes.

Írása: mechanikus másolás. 10-es számkörön belül konkrét szinten számol.

Összefoglalás: Buday Attila 17 éves M. Down fiatal, imbecillis. **Irányítással jól foglalkoztatható.**

Javaslat: Országos Módszertani Intézetbe elhelyezés.

Budapest, 1978. II. 9. Aláírás: dr. Forsireuter Jánosné

P.h. Szociális Intézetek Központja¹⁸⁸ Budapest, XIV. Mária út 21. – felirattal.

¹⁸⁷ Attila képei. Fent: Állatok bújócskázna. Lent: Ő mondta.

¹⁸⁸ Én vittem a vizsgálatra, ahol már korábban, az ált. iskolába kerülése előtt is vizsgálták és javasolták a föl vételét.

Sorcsapások ideje alatt is akadtak életemben szép napok, amikor ráébredtem, hogy mégis érdemes volt küzdeni és gyermekeim – unokáim – dédunokáim életében gyönyörködni.

Édesapámtól örökölt szívós és kitartó akarat, derűlátó természetemmel sikerült hőn vágyott álmaim sokaságából sok mindent megvalósítani.

Elértem, hogy gyermekeimet egyedül is felneveltem, taníttattam, Attilám is – szindrómája ellenére a fővárosban elvégezhetette a foglalkoztató általános iskolát.

Sikerült, ha nem is nyomtatott formában, de az Interneten megjelentetnem köteteimet: Életem regényének kötetei sorban fölkerültek a világhálóra, köztük regények, novellás- és verseskötetek is láthatók, olvashatók az Országos Széchényi Könyvtár Magyar Elektronikus Könyvtár „polca”: www.mek.oszk.hu oldalán, ahol eddig összesen 43 kötet található. Ebből egyetlen, ami nem saját alkotás: édesapám verseskötete – amely idők folyamán elrongyolódott – ezért betűpontossággal átszerkesztettem, akkor még élő testvéremmel hozzá életrajzot készítettük, elláttam családi képekkel, s megkértem a könyvtárt, hogy az enyémei között, első helyen szerepeljen.

Most dolgozom Attila fiam felnőtt élete c. mappa-szerű kötetén, ez lesz az oldalon a 44. kötet (tele a színes filctoll rajzaival, képeivel). (Kép az oldalon:¹⁸⁹)

Még mielőtt a kötetek sorban felkerültek volna a világhálóra, országos pályázatokon vettem részt. Több pályázaton díjat nyertem novellákkal és verseimmel egyaránt.

A díjak és oklevelek már nem férnek el az íróasztalom fölötti falra, ezért szeretném megörökíteni családom számára a díjakat, elismeréseket, melyeket írói-költői munkásságomért kaptam:

Díjak felsorolása (7 Oklevél, 5 Emléklap, és egyéb díj és elismerés):

Boldog Jövőnkért Alapítvány pályázata, időrendben:

Országos pályázaton 2004. Lyra Irodalmi I. díj és Díszoklevél (pénzdíjas),
Értékelő levél és meghívó átadási ünnepségre (Pápára).

Országos pályázaton 2005. Pro Bono Irodalmi Díj II. és Oklevél (pénzjutalommal)

2005. Irodalmi Díj – Nyár: Elismerő Oklevél

2005. Primavera Irodalmi Díj: Elismerő Oklevél

2005. Mécs László Irodalmi Díj: Emléklap

2005. Pro Bono Irodalmi Díj II. és Elismerő Oklevél.

No-Ko Sat Kiadótól: 2005. Díj III. és honlapon megjelenés
(Európa Unióhoz csatlakozás)

Boldog Jövőnkért Alapítvány pályázata:

2006. Pro Bono Irodalmi I. Díj és Díszoklevél.

2006. MÚZSA Irodalmi pályázat. Elismerő Oklevél Díj

2006. Mécs László Irodalmi pályázaton: a Kuratórium különdíja.

Piliscsaba önkormányzat pályázata: 2006. Önkormányzat
pályázati jutalma:

Piliscsabai egyetemi község története.

¹⁸⁹ Attila képe: Lent stelázsi, fent palota.

Boldog Jövőnkért Alapítványa: 2007. szeptember: Díszoklevélben a Kuratórium köszönetét fejezte ki a kiváló írói és kultúrateremtő munkásságért.

Cserhát Művészkör hivatalosan elismert díjai:

2009. november 14. ART-Díjas költői cím

2010. nov. 20. költői Nívódíj (Mindkettő a Budapest, Erzsébet-ligeti színházban)

2013. „Gróf Murányi József emlékdíj” (postán kézbesítve).

2014. november 9. Oklevél – Batsányi – Cserhát Művészkör LÍRAI NAGYDÍJ”-at adományozott.

Országos Mécs László Irodalmi Társaság díja:

2015. március 9. Valaki tavaszt, változást patakoztat a világra c. pályázatra küldött alkotásaimmal pénz- és könyvjutalommal járó II. helyezést értem el.

Feleségek.hu Interakt magazin

színvonalas novellák pályázata:

2010. július 1. Oklevél - Különdíj a (Tanyán c. novella)

2010. november. Oklevél (Nő a volánnál c. novellák)

Felsoroltak mellett különféle irodalmi közösségek által megjelentetett antológiában (a könyvespolcomon) megszámlálhatatlan novellám és versem jelent meg, a

Boldog Jövőnk Alapítványnál pl. több mint 20 puha kötetben valamint honlapjukon megjelenítve.

Miskolci Irodalmi Rádió által évenként kiadott antológiákban, ugyanott DVD-lemezeken novellák és versek (megzenésítve is), megjelentek, melyek a rádióban is elhangzottak.

A No-Ko-Sat Kiadónál honlapjukon tették közre a pályá-

zatra készült alkotást. (Kép az oldalon¹⁹⁰)

Balassagyarmaton, lakhelyemen az évenként kiadott kötetekben verseim-novelláim jelentek meg, s egyik helyi témát városi kiadványba.

Múlt évben három Televízióból kerestek föl, s interjúban megszólaltattak a Balassagyarmati Tűszdráma negyvenedik évfordulója alkalmából készített kötetemmel kapcsolatban.

¹⁹⁰ Attila képe: Táncoló kislány, Virágcsokor.

2011. évben: **Lakhelyem Önkormányzata Támogatásában** – Dr. Zonda Tamás író szerkesztésében megjelent a

BALASSAGYARMAT JELES POLGÁRAI c. kötet – melyben az irodalmi munkásságomat elismerve – besoroltak engem is, akkor még néhány kiadott könyvem felsorolásával, a munkásságomért kapott elismerésekkel és az országos kitüntetésemmel.

A kötetet Budapesten mutatták be a Duna-palotában.

Balassagyarmat Honlapján: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Balassagyarmat#N.C3.A9pess.C3.A9g> a végén található - többek között: Szabó Lőrinc: Balassagyarmat c. verse, és közvetlenül utána: Tűszdráma Balassagyarmaton – Egy szemtanú megemlékezése. A megtörtént esetet feldolgozta: Finta Kata

Végül:

Legtermékenyebb balassagyarmati író Finta Kata (az interneten találtam rá):

Finta Kata, Nógrád megye egyik legkisebb településén Kisbárcánban született 1925-ben, majd szüleivel visszatért Erdélybe, édesapja szülőhelyére, hogy a front érkezével újból hazát találjon Kisbárcánban. A vándorlást salgó-már 1952 óta Balassagyarmaton él, ges otthonra lett. Bár napjait szerűen – lakása négy fala között töltésével, írással foglalataskodik, zik. Városunkban több évtizedet nyugállományba vonulása után

Megismerkedett a számítógép hozzá, hogy elektronikus formában nyi Könyvtár Magyar Elektronikus hosszabb-rövidebb írását, melyek lák, verseskötetek. Ezek többsége írás és verseskötet szól Balassakus kollégiumi *tűszdráma* történe-két éve c. anyag pedig, Balassa-Kata által városfejlesztési aranykornéseit idézi fel. Irodalmi tevéken-díját, oklevelét, elismerését kapta meg az elmúlt években.

tarjáni évek követték, viszont im- ahol az évtizedek elteltével végle- immár egyre gyakrabban – kény- tölti, de továbbra is kedvenc idő- most éppen verseskötetén dolgo- dolgozott a Városi Tanácson, majd kezdett csak irodalmi munkába. rejtelveivel, és éppen ez segítette közzétehesse az Országos Széché- Könyvtár rendszerében negyven, közt található kisregények, novel- élete története, amelyekből több gyarmatról, de rögzítette a tragi- tét is, a *Kisvárosunk virágzó tizen- gyarmat* 1960-70-es éveinek, Finta nak is tekintett időszakának törté- ségéért több alapítvány, szervezet

Az OSZK honlapján szereplő 41. kiadvány édesapja, néhai Finta István pedagógus, *Por a Hadak útján* című verseskötete, melyet Marosvásárhelyen 1942-ben adtak ki. A háborús viszontagságok között elrongyolódva is megmaradt, és azt végül leánya betűpontossággal átszerkesztve 2011-ben elektronikus formában megjelentette.

Finta István versein átsüt a mindkét háborúban részt vett székely ember féltő hazaszeretete, a történelmi idők, az egyéni tragédiák menti félelmek, remények, csalódások, a jobbára irredenta természetű versek pedig, jól illusztrálják a kor érzésvilágát.

A versekből mégis egy személyes jellegűt emelek ki:

Finta István: Leányomnak

1942. Marosvásárhely

Ne nézd a jelent!
Értéket csak a múlt jelent!
Csak talmi, ócska a ma, –
Szemét, piszok a ma, – semmi más.
Hamis vonal, lárva a kép;
Nem tudja senki, mi a szép.
Nyeszlett vonal az ideál:
– Gyönyört csak a kéjben talál. –
Ami szent volt, – azon nevet; –
Istent sem ismer, – úgy lehet.
Pokolra érett már a ma:
Ne kövesd őket soha!
Az ősanyád a példakép;
Az mindig tudta, mi a szép.
A kéklő ég, nyíló virág
Adta az élet illatát.
A virág a tarka réteken:
Nem változtatott a természetben;
Üde varázsát attól nyeré.
Tiszta lélekkel állt Isten elé.
Körülzsibongták a gyerekek:
Neki nem volt sok abból egy sereg.
Értéket csak az ilyen múlt jelent;
Ezért figyeld azt! – Ne nézd a jelent!

2014. március

Összeállította: Nagy László

Fotó: Zonda Tamás: Balassagyarmat jeles polgárai

A képen mérnök-unokámmal ülök a gép előtt: Készül a kötet...

Csak gondolkodom

Kevés ember mondhatja magáról, hogy olyan lett az életútja, amilyenek ifjú korában, valamikor régen megálmodta, amikor még azt hitte, minden úgy alakul, hogy mindig, mindenben saját döntései érvényesülnek majd.

Ifjú fejjel nem gondolunk arra, mennyi minden befolyásolja életünket, nem számolunk azzal, hogy egy-egy döntésünk hogyan másíthatja meg további életünk folyását. Pillanatokon múlik, hogy életünk sordöntő fordulatainál melyik lehetőség mellett döntünk.

Ha most, érett fejjel fontolóra veszem életem fontos lépéseit, akkor döbbenek rá, milyen másként alakult volna sorsom, ha akkor, abban a döntő pillanatban a másik utat választom, talán akkor másfelé vezetett volna életutam, lehet, hogy oda, ahová valamikor vágyaim szálltak. De én akkor Isten adta lehetőségemnél, szabad akaratomból másként döntöttem, tehát más lett az életem, s más lettem én is, mint amilyen egy másik helyzetben lehettem volna. S hogy ez nekem jobb lett volna? Talán. Ki tudná ezt megmondani? Mindez az élet nagy titka, sorsunk egyik lehetséges változata.

Életutunkon találkozunk kellemes, szép fordulatokkal, és sokszor mi dönthetjük el, hogy hová és merre induljunk. Azonban előfordul, hogy rögzös utakra lépünk, nem mindig önszántunkból, hiszen gyakran a körülmények nem teszik lehetővé, hogy a számunkra kedvezőbb irányba lépjünk. Bárhová lép az ember, s bármilyen sors jut számára, szerencsés az, aki nem ragad le a rossz emlékeknél, aki még a mélypontokból is megkeresi, s megtalálja a fölemelkedés ösvényét.

Ezt kell megtanulnunk. Én hálát adok az Egek Urának, hogy JÓAPÁM optimizmusát örököltam, s ezért ha bajba kerültem, bíztam Isten irgalmasságában, mert a mélypontoknál mindig a kiutat kerestem, s talpra tudtam állni. Ifjúkoromtól fogva életem mottójának Ady gondolatát választottam:

„Mikor elhagytak, mikor a lelkem roskadozva vittem, csöndesen és váratlanul átölelt az Isten”.

Hányszor éreztem Isten jóságos kezét, mikor nehéz helyzetemben, bánatomban megsegített. S ha most leltárt készítenék életemről, mérlegre tenném a szépet, a jót, a kellemest, másik oldalra helyezném gondokat, a kellemetlenségeket, a nehéz éveket – hová billenne a mérleg nyelve? Milyen volt az életem? Én azt mondom, amit egyik regényemben már korábban kifejeztem:

Csodálatos, néha azonban borzasztóan fájó, és mégis... szép kaland az egész!

Már csak egyetlen kívánságom van, hogy kedves családom, gyermekeim, és leszármazottaim élete rendezett lehessen, hogy számukra ne a nehéz sors jusson osztályrészül, emberséges-kellemes körülmények közt teljesítsék földi küldetésüket. A Jó Isten vezérelje sorsukat.

Ezer hálával tartozom a Teremtőnek, amiért megengedte nekem, hogy Életem regényét és eddig a 44. kötet kiadásra előkészíthettem, és megjelenhetett a világhálón. S azt kérem az Egek Urától, hogy a most készülő, Attila felnőtt élete című kötetemet a sok-sok színes filctoll-képeivel elkészítsem s az is megjelenjen a világhálón, neve ismert legyen az ott kalandozók számára. Megérdemli a sok-sok színes, filctollal festett képekért.

